P. G. WODEHOUSE

VALAMI ÚJ

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 1998

Kötetünk az alábbi kiadás alapján készült:
P. G. Wodehouse: Something fresh
Penguin Books
Copyright by the Trustees of the Wodehouse Estate

Hungarian translation Révbíró Tamás, 1998

HU ISSN 0139-4029

ELSŐ FEJEZET

I

A napsugár ezen a szép tavaszi reggelen kecsesen végiglibbent London városán. Derűs melege a Piccadilly környékén vidámsággal töltött el járművet és gyalogost egyaránt; még a buszsofőrök is tréfálkoztak, s az autósok ajka kedves mosolyra húzódott. A posztos rendőrök fütyörésztek, a munkába igyekvő hivatalnokok ugyancsak; amikor a koldusok azzal a szándékkal fordultak vadidegenekhez, hogy meggyőzzék őket: vállaljanak részt létfenntartásuk terheiből, ezt olyan optimista modorban tették, hogy attól mindjárt más lett az egész. Afféle boldog reggel volt.

Pontban kilenc órakor megnyílt a Leicester Square környéki Arundell Street 7/a számú házának ajtaja, és egy fiatalember lépett ki rajta.

Az összes londoni hely közül, amit az „eldugott" jelzővel illethetünk, egy sincs, amelyikre tökéletesebben ráillene, mint a Leicester Square melletti Arundell Street. Ha az ember a tér északi járdáján halad, azon a helyen, ahol a Piccadillyvel találkozik, aligha figyel fel a keskeny nyílásra, amelyben egy apró zsákutca veszi kezdetét.

Éjjel-nappal hömpölyög előtte az embersokaság, és ügyet sem vet reá. Az Arundell Street hossza a negyven métert sem éri el, és jóllehet két szálloda is található benne, ezek nem felkapott szállodák. Inkább eldugottak.

Alakját tekintve az Arundell Street pontosan olyan, mint azok a lapos kőkorsók, amelyekben az olcsóbb olasz borokat tartják. A Leicester Square-re nyíló keskeny nyak minden átmenet nélkül kis udvarrá szélesedik. Ennek két oldalát szállodák foglalják el, a harmadik oldalon bútorozott bérházakban anyagi fogyatékosok húzzák meg magukat. Ezeket a házakat a Fejlődés nevében

állandóan a lebontás réme fenyegeti, hogy helyükön újabb szálloda épüljön, de a végzet végül mindig elkerüli őket, és minden valószínűség szerint nemzedékek múlva ugyanúgy állnak majd, ahogyan most.

Szerény méretű, egyágyas szobák vannak bennük, az ágy napközben szemérmesen elrejtőzik egy ütött-kopott paraván mögött. Van még egy asztal, egy szék, egy fotel, egy kis íróasztal, valamint egy kerek bádogkád, amely, akárcsak az ágy, feladata végeztével rejtekhelyre költözik. Egy ilyen szobát - reggelivel, egye fene - heti egy fontért kibérelhetni.

Ashe Marson így cselekedett. Kibérelte a 7/a számú ház második emeleti szobáját.

Történetünk kezdete előtt huszonhat esztendővel a shropshire-i Much Middlefordban Joseph Marson tiszteletesnek és Sarah nevű feleségének fiúgyermeke született. A gyermek, akit Ashe-nek kereszteltek - egy gazdag nagy-bácsikája után, aki utóbb túljárt az eszükön, mert vagyonát jótékony célra hagyta -, idővel Oxfordba került, hogy a papi pályára készüljön. Amennyire a korabeli feljegyzésekből megállapítható, a papi pályára nemigen készült, sikerült ezzel szemben négy és fél perc alatt futnia az egy mérföldet, és a fél mérföldet is ennek megfelelően nagy sebességgel tette meg, sőt a távolugrás terén tett vizsgálódásaival is közmegbecsülésre tett szert.

Előmenetelét a sporttevékenység biztosította; ezrek szívét melengette át, amikor a Cambridge elleni rangadón két egymást követő évben az egymérföldes és a félmérföldes távon egyaránt diadalmaskodott. Csakhogy az ilyen irányú elfoglaltságok miatt sajnálatosan elmulasztotta, hogy bármiféle munkát végezzen; elannyira, hogy amikor ütött a búcsú órája, ő különösképp alkalmatlannak mutatkozott minden tanult mesterségre. Mivel azonban az iskolát elvégezte, s így joggal mondhatta magát diplomás embernek, arra az igazságra támaszkodva, mely szerint az emberek egy részét bizonyos ideig bolonddá lehet tenni, több helyen magántanári megbízatásokért folyamodott, és néhányat el is nyert.

Ashe e borzalmas szakmából megtakarítva valamicske pénzt Londonba jött, és az újságírói pályával próbálkozott. Kétévi mérsékelt siker után kapcsolatba került a Mammut Kiadóvállalattal.

A Mammut Kiadóvállalat, amely számos fontos napilapot, néhány hetilapot és több más dolgot tart irányítása alatt, a kifutófiúk és kishivatalnokok fillérjeit sem veti meg. Sok jövedelmező vállalkozása között egy papírfedelű bűnügyi és kalandsorozat is szerepel. Ashe itt talált menedéket. „Gridley Newsey nyomozó kalandjai", melyek az olvasóközönség egy bizonyos szeletében oly népszerűek voltak, számára a megélhetést jelentették. Ashe és Mr. Newsey felbukkanásáig a Brit Kalandos Könyvtár köteteit többen írták, és több hős kalandjai kaptak helyet benne; Gridley Newsey felbukkanásával azonban a tulajdonosok úgy ítélték, hogy elérték az ideális állapotot, és Ashe megbízást kapott, hogy egymaga alkossa (havonta) a teljes Brit Kalandos Könyvtárt. Azóta is e munkájáért kapott szerény fizetéséből tartotta el magát.

Így került Ashe a Leicester Square közelében fekvő Arundell Streetre ezen a májusi reggelen.

Magas, jókötésű, kisportolt fiatalember volt, tekintete tiszta, álla határozott; pulóvert, flanelnadrágot és gumitalpú edzőcipőt viselt. Miközben becsukta a kaput maga mögött, egyik kezében két tornabuzogányt, a másikban ugrókötelet szorongatott.

Mértékletesen, ünnepélyesen beszívta a reggeli levegőt, majd ismét kifújta; a manőverben a beavatottak a manapság oly népszerű „tudományos mély légzést" ismerhették fel; letette a buzogányokat, beigazította az ugrókötelet, és szökdécselni kezdett.

Ha tekintetbe vesszük, hogy London, mint minden nagyváros, mennyire megveti a testgyakorlást, hacsak nem valami gyakorlatias, közvetlen hasznú cél érdekében történik, elképesztő volt e fiatalember nyugalma, miközben ezt a különös dolgot művelte. Londonban egyértelmű előírások szabályozzák a testgyakorlást. Szabad például futnod, ha a kalapod vagy az omnibusz után szaladsz; szabad ugranod, ha ezáltal elkerülöd, hogy elgázoljon egy

bérkocsi, vagy ha banánhéjra léptél. Ha azonban azért futsz, hogy erősítsd a tüdődet, vagy azért ugrálsz, mert az jót tesz a májadnak, akkor London gúnyolódással büntet. Köréd sereglik, és vádló ujját rád szegezi.

Az Arundell Street azonban ezen a reggelen tökéletes mozdulatlansággal viselte a látványt. Nyugat felé a Hotel Previtali tulajdonosa dőlt neki vendégháza falának, és elméjében jól láthatóan üresség uralkodott; északon a Hotel Mathis gazdája támasztotta karavánszeráját, és szemlátomást nem gondolt semmire. A két szálló ablakaiban imitt-amott meg-megjelent az alkalmazottak felső fele, ám egyetlen alkalmazott sem szakította félbe munkáját azért, hogy odavessen valami csípős megjegyzést. Még az udvart ellepő kisgyermekek sem kellemetlenkedtek, és az obligát macska is úgy dörgölőzött a vaskorláthoz, hogy közben egy pillantást sem vetett Ashe-re.

Ez az egész figyelemreméltó példát nyújt arra nézve, hogy egy fiatalember türelemmel és kitartással mi mindent elérhet.

Amikor három hónappal ezelőtt kibérelte a 7/a számú ház második emeleti szobáját, Ashe Marson rádöbbent: vagy le kell mondania a megszokott reggeli gyakorlatokról, vagy szembe kell szállnia London íratlan törvényeivel, és viselnie kell London gúnycsapásit. Nem tétovázott sokáig. A fizikai erőnlét olyan volt számára, mint a Szentírás. Testgyakorlás tekintetében nyíltan megszállottnak vallotta magát. Úgy döntött, hogy szembeszáll Londonnal.

Amikor először jelent meg az Arundell Streeten pulóverben és flanelnadrágban, alig suhintott kettőt a buzogánnyal a feje fölött, máris az alábbiakban felsorolt nézőközönségre tett szert:

a) Két bérkocsis (az egyik pláne részeg).
b) Négy pincér a Hotel Mathisból.
c) Hat pincér a Hotel Previtaliból.
d) Hat szobalány a Hotel Mathisból.
e) Öt szobalány a Hotel Previtaliból.
f) A Hotel Mathis tulajdonosa.

g)A Hotel Previtali tulajdonosa.
h)Egy utcaseprő.
i) Tizenegy, közelebbről meg nem határozott lézengő.
j) Huszonhét kisgyermek.
k) Egy macska.

Mindenki nevetett, a macska is, és nem hagyták abba a nevetést. A részeg bérkocsis „őrült spanyolnak" nevezte Ashe-t. Ashe pedig csak lengette buzogányait.

Egy hónappal ezután, mert a kitartás csodákat művel, közönsége leapadt a huszonhét kisgyermekre. Ők még mindig nevettek, de kacajukban nem csengett immár a felnőttek támogatása által megszilárdult meggyőződés.

Most, három hónap múltán pedig a környék elfogadta Ashe-t és reggeli gyakorlatait, mint valami természeti jelenséget, és rájuk sem hederített.

Ezen a bizonyos reggelen Ashe Marson a szokásosnál is lendületesebben ugrándozott. Azért tette ezt, mert a fizikai fáradtság által igyekezett elriasztani az elégedetlenség kis ördögét, aki azóta kísérte, hogy felkelt az ágyból. A tavasz beköszöntével erőt vesz rajtunk a Nagy Élet iránti sóvárgás, ez pedig különösképpen enyhe tavaszi reggel volt. Olyasfajta reggel, amikor már a puszta levegő is várakozással tölti el az embert: azzal az érzéssel, hogy ilyen napon a dolgok nem döcöghetnek tovább a megszokott, unalmas kerékvágásban; az embernek az az előérzete támad, hogy hamarosan valami izgalmas, romantikus dolog fog történni vele. Az ilyen reggelen láthatod, hogy köpcös öregurak egyszer csak játszi mozdulattal meglóbálják esernyőjüket, és a kifutófiúk füttyét izgatott optimizmus hatja át, mert kitárul előttük a széles, nagyszerű élet.

A tavasz délnyugati szele azonban bánatot is sodor magával. A levegőben nyugtalanság szelleme száll, és mi bánkódunk eltékozolt ifjúságunk miatt.

Ashe is épp ezt tette. Még ugrálás közben is tudatosan működött benne az óhaj, hogy bárcsak szorgalmasabb lett volna Oxfordban;

akkor most olyan helyzetben lehetne, hogy nem kellene egy lelketlen kiadónál robotolnia. A gondolat, hogy reggeli után le kell ülnie és meg kell írnia Gridley Newsey legújabb kalandját, oly bénítóan hatott rá, mintha fejbe csapták volna valamivel, amit a lapok „súlyos, tompa tárgy" néven szoktak megjelölni. Gridley Newsey puszta gondolata is gyűlöletes volt egy ilyen reggelen, amikor minden létező azt kiáltotta felé teli torokból, hogy jön a nyár, és merész kalandok várnak reá, lehet, hogy már itt a sarkon.

Az ugrálás nem hozott gyógyírt. Ledobta a kötelet, és a buzogányokat vette föl.

A buzogányok sem adtak enyhet. Eszébe jutott, hogy régóta nem végzett Larsen-gyakorlatokat. Talán azokban rejlik a gyógyulás.

Egy bizonyos Larsen nevű úr, a dán hadsereg hadnagya az ember anatómiájának hosszas tanulmányozása után valamikor a múltban gyakorlatsorozatot dolgozott ki. Apostolai e percben is szerte a világon csomóra kötik tagjaikat a hadnagy minden elismerésre méltó könyvének ábráin látható szaggatott vonalak mentén. Nap mint nap Narviktól Tasmániáig mindenütt karok és lábak ezrei lendülnek az A pontból a B pontba, és ernyedt izmok válnak ruganyossá, miként a kaucsuk. A Larsen-gyakorlatok a gyakorlatok csimborasszója. Megmozgatják a test minden porcikáját. Serkentik a vérkeringést. Képessé teszik az embert, hogy ha kitartó, végül egyeden ökölcsapással leteríthessen egy bivalyt.

Viszont nem méltóságteljesek. Sőt ha az embert nem figyelmeztetik előre, amikor először találkozik velük, kifejezetten nevetségesek. Henrik, Anglia királya, akinek fia odaveszett a Fehér Hajóval, sohasem mosolygott többé, s ennek az volt az oka, hogy Larsen hadnagy akkor még nem fejlesztette ki minden elismerésre méltó gyakorlatait.

Az utóbbi három hónap alatt Ashe példátlan sikerrel elérte, hogy a környék népe szerető elnézéssel tekintett minden cselekedetére, s ettől orcátlanul magabiztos lett; amikor a hadnagy könyvében előírtak szerint az első gyakorlat kezdetén dugóhúzóvá csavarta testét, eszébe sem jutott, hogy bármi mulatságos lehet abban, amit

művel. A jelenlévők magatartása igazolni látszott ezt az önbizalmat. A Hotel Mathis tulajdonosa mosoly nélkül tekintett rá. A Hotel Previtali tulajdonosa annyi érdeklődést tanúsított, hogy attól akár transzban is lehetett volna. A szállodák alkalmazottai szenvtelenül űzték tovább foglalatosságukat. A macska a túloldalon a korláthoz dörzsölte hátgerincét, és oda sem hederített.

Csakhogy miközben Ashe kicsomózta magát, és ismét természetes testtartást vett fel, a reggel csöndjében dallamos kacagás hangzott fel közvetlenül a háta mögül. A szellő szárnyán szállt a hang, és úgy találta el a fiatalembert, mint a puskagolyó.

Ashe három hónappal ezelőtt elkerülhetetlennek tartotta volna ezt a nevetést, és nem jött volna tőle zavarba, ám már régóta nem vált nevetségessé, és ez meggyengítette lélekjelenlétét. Ugrott egyet, megpördült, fülig vörösödött.

A 7/a számú ház első emeleti ablakából egy leány hajolt ki. A tavaszi napfény megcsillant aranyszín haján, és felragyogtatta kék szemét, mely vidáman figyelte ezt a flanelnadrágos, pulóveres alakot. Ahogy Ashe megfordult, szemből is eltalálta a nevetés.

Tekintetük mintegy két másodpercen át egymásba fonódott. Aztán a leány eltűnt a szobában.

Ashe porrá omlott össze. Három hónappal ezelőtt akár egymillió leány is kinevethette volna reggeli gyakorlatait, meg sem hőkölt volna belé. Ma azonban ez az egyetlen gúnykacaj is elég volt ahhoz, hogy minden külső segítség nélkül megsemmisítse. Ashe-nek szikrányi ereje sem maradt, hogy folytassa. Szomorúan összeszedte cókmókját, és visszakullogott hajlékába, ahol még a hideg zuhanyt is enyhének és unalmasnak érezte.

A 7/a számú lak háziasszonya, Mrs. Bell által szolgáltatott reggeli (mely benne foglaltatott a szoba árában) nem volt főúri lakoma. Mire Ashe tőle telhetően elbánt a züllött kinézetű tükörtojással, a szentségtörő módon kávénak nevezett cikóriával és az elszenesedett szalonnával, már szorosan markában tartotta a csüggedés. Amikor pedig az íróasztal mellé kényszerítette magát, és megpróbálta

előcsiholni Gridley Newsey nyomozó legújabb kalandját, lelke feljajdult.

Fülében ott csengett még az a dallamos kacagás; azon kapta magát, hogy azt kívánja, bárcsak sose találta volna ki Gridley Newsey nyomozó figuráját, a brit olvasóközönség legalja bárcsak sose választotta volna hősévé, személy szerint ő maga pedig bárcsak halott volna.

Isten ellen való kapcsolatuk immár több mint két esztendeje tartott, és Ashe úgy érezte, Gridley mindjobban elállatiasodik. Oly önteltté és érzéketlenné vált, hogy már csak a legelképesztőbb szerencse segítségével volt képes bármit kinyomozni. Ashe megélhetése Gridley Newseytól függött, és ezt úgy élte át, mintha egy rémisztő szörnyeteggel lenne összeláncolva.

Ezen a reggelen, ahogy a tollszárat rágva ült az asztalnál, Gridley iránt érzett gyűlölete a tetőfokára hágott. Az volt a szokása, hogy először kitalált egy jól hangzó címet, és utána kerítette köré az odaillő kalandot.

Előző este egy ihletett pillanatban e szavakat firkantotta fel egy boríték hátoldalára:

A HALÁLPÁLCA

Most olyan döbbent iszonyattal meredt erre a címre, mint a vegetáriánus, aki hernyót talál a salátájában.

Tegnap még oly ígéretesnek látta ezt a címet, oly sok lendületet, lehetőséget sejtett mögötte. Látszólag még mindig vonzónak mutatkozott, de most, hogy elérkezett a pillanat, amikor történetet kellett kovácsolnia hozzá, megnyilvánultak a fogyatékosságai.

Mi az, hogy halálpálca? Hangzani jól hangzik, de ha lehozzuk a valóság talajára - *mi* az? Nem lehet halálpálcáról novellát írni anélkül, hogy az ember tudná, mi a halálpálca; másfelől viszont, ha már ilyen remek címet eszelt ki, nem teheti meg, hogy simán kihajítja.

Ashe a hajába túrt, és ráharapott a tollszárra.

Ekkor kopogtak az ajtón.

Ashe megperdült a széken. Ez volt az utolsó csepp a pohárban. Ha nem figyelmeztette hússzor Mrs. Bellt, hogy délelőtt semmilyen körülmények között ne háborgassa, akkor egyszer sem. Egyszerűen elviselhetetlen, hogy az embert ilyen durván megzavarják az alkotásban. Gondolatban sebtében megfogalmazott néhány nyitó megjegyzést.

- Tessék! - harsogta, és felkészült a harcra.

Egy lány lépett be, az első emeleti leány, az a kék szemű leány, aki az imént kinevette az ő Larsen-féle gyakorlatait.

Több ok játszott közre együttesen abban, hogy Ashe rossz formát mutatott a találkozás első perceiben. Először is: a háziasszonyra számított, aki körülbelül száznegyven centiméter magas volt; attól, hogy váratlanul egy százhetven centinél magasabb alak lépett be, a világképe kissé kifordult sarkaiból. Másodszor: Mrs. Bell belépésére készülve szigorú, zárkózott kifejezésre egyengette arcát, s ezt nem volt könnyű feladat megnyerő mosollyá átalakítani. Végezetül: ha valaki fél órán keresztül ül egy papírlap előtt, melyen e szavak olvashatók:

A HALÁLPÁLCA

és közben egyre azon iparkodik, hogy megfejtse, mi az ördög lehet az a halálpálca, akkor elméjét nem tudja tökéletesen kormányozni.

A fenti körülmények együttes fennforgása miatt Ashe mintegy fél percen át lehetetlenül viselkedett. Hebegett és habogott. Ha történetesen jelen van egy hatósági elmeszakértő, minden további vizsgálat nélkül döntésre juthatott volna. Ashe-nek jó ideig az sem jutott eszébe, hogy fölálljon a székről. Amikor viszont eszébe jutott, az a csavarral kombinált szökkenés, amelyet előadott, felért egy Larsen-gyakorlattal.

A lány is zavarban volt. Ha Ashe kicsivel nyugodtabb, észrevehette volna látogatója arcán a pírt, mely arról árulkodott,

hogy viselője szintén nehéz helyzetben van. A nőknek azonban több higgadtság jutott, mint a férfiaknak, így ő szólalt meg először.
- Félek, hogy megzavartam.
- Nem, nem - felelte Ashe -, á, dehogy, szó sincs róla, dehogyis, nem, nem, egyáltalán nem... - A végtelenségig variálta volna ezt a témát, ám a lány ismét megszólalt.
- Bocsánatot szeretnék kérni - mondta -, amiért olyan neveletlenül viselkedtem az előbb. Szörnyű hülyeség volt, hogy kinevettem; nem is tudom, hogy fordulhatott elő. Nagyon sajnálom.

A tudomány ezernyi nagyszerű eredményt könyvelhet el, de arra még nem talált megoldást, mi a helyes eljárás olyan esetben, ha egy fiatalember abba a viszolyogtató helyzetbe kerül, hogy egy gyönyörű lány mentegetőzik előtte. Ha nem szól semmit, szigorúnak és engesztelhetetlennek mutatja magát. Ha bármit mond, bolondot csinál magából. Ashe e két lehetőség között ingadozott, amikor egyszer csak megakadt a szeme a papírlapon, amely fölött oly hosszan kornyadozott.
-Mi az a halálpálca? - kérdezte.
- Tessék?
- Halálpálca.
- Nem értem.

A beszélgetés feszültsége elviselhetetlenné vált Ashe számára. Harsány nevetésben tört ki. Egy pillanat múlva a lány is fölnevetett. A helyzet kínossága egy szempillantás alatt szertefoszlott.
- Gondolom, azt hiszi, hogy őrült vagyok - mondta Ashe.
- Hát persze - felelte a lány.
- Meg is őrültem volna hamarosan, ha most nem nyit rám.
- Ugyan miért?
- Krimit kellene írnom.
- Épp azon gondolkodtam, hogy vajon író-e.
- Csak nem maga is?
- De igen. Olvasta valaha a *Házi Pletykák-at?*
- Soha.

- Csak gratulálni tudok. Borzalmas kis lap, tele hímzésmintával és a megtört szíveknek szánt tanácsokkal. Minden héten írok bele egy novellát, különféle álnevek alatt. Minden történetben szerepel egy herceg vagy egy lord. Veszettül utálom.
- Együtt érzek a gondjaival - mondta Ashe makacsul -, de eltértünk a tárgytól. Mi az a halálpálca?
- Halálpálca?
- Halálpálca.
A lány elgondolkodva ráncolta a homlokát.
- Nos, természetesen az az ébenfából faragott szent jogar, amelyet egy indiai templomból loptak el, és amely halált hoz arra, aki birtokolja. A főszereplő megszerzi, de a papok a nyomában vannak, és fenyegető üzenetekkel bombázzák. Mi más lehet?
Ashe nem tudta elfojtani lelkesedését.
- Ez zseniális!
- Ugyan, dehogy.
- Abszolúte zseniális! Már látom is az egészet. A főszereplő Gridley Newseyhoz fordul, az a felfuvalkodott barom egy sereg eszelős véletlen folytán megoldja a rejtélyt, én pedig elkészülök egyhavi munkámmal.
A lány érdeklődéssel kapta fel a fejét.
-Maga írja Gridley Newseyt?
-Ne mondja már, hogy olvassa!
-*Nem* olvasom. De ugyanaz a cég adja ki, mint a *Házi Pletykák-at,* úgyhogy néha látom a címlapját, amikor a főszerkesztőm előszobájában várok.
Ashe úgy érezte, mintha gyermekkori cimborájára bukkant volna egy lakatlan szigeten. Igazi kapcsolat támadt kettejük között.
-Magát is a Mammut adja ki? De hiszen akkor bajtársak vagyunk - rabszolgatestvérek. Legyünk barátok?
- Örülnék neki.
- Fogjunk kezet, üljünk le, beszélgessünk egy kicsit önmagunkról?
-De hát feltartom a munkájában.
-Az csak a javamra válhat.

A lány leült. A leülés egyszerű mozdulat, de mint minden más, képet ad az illető személy jelleméről. Ashe valami mélyen helyeselhetőt talált abban, ahogy a lány végrehajtotta. Nem a szék peremére ült, mint aki azonnal felugrani készül, nem is hanyatlott el benne, mintha az egész hétvégét ott akarná eltölteni. Olyan természetes egyszerűséggel viselkedett ebben a szokatlan helyzetben, hogy Ashe nem győzött elismeréssel adózni neki. Az Arundell Streeten nem nagyon merev az etikett, ennek ellenére az első emeleti lányok bizony tanúsíthatnak némi meglepetést, ha bizalmas beszélgetésre invitálja őket egy második emeleti fiatalember, akit alig öt perce ismernek. A nagyvárosi kisjövedelműek között azonban működik valami összetartozás, mint a szabadkőművesek körében.

-Mutatkozzunk be? - javasolta Ashe. - Vagy Mrs. Bell már megmondta a nevemet? Ugye maga nem régóta lakik itt?

- Tegnapelőtt vettem ki a szobát. De ha maga a Gridley Newsey szerzője, akkor ismerem a nevét. Felix Clovelly, jól tudom?

- Az ég szerelmére, dehogy! Csak nem hitte komolyan, hogy valakit Felix Clovellynek hívnak a valóságban? Az a név csupán álöltözet, mely szégyenem rejti. Az igazi nevem Marson. Ashe Marson. És a magáé?

- Valentine. Joan Valentine.

- Elmondja az élete történetét, vagy mondjam el előbb én az enyémet?

- Nem hiszem, hogy volna valami különleges mesélnivalóm.

- Ugyan, ugyan!

- Pedig.

- Gondolja át még egyszer. Vegyük át az egészet. Megszületett!

- Ez igaz.

- Hol?

- Londonban.

- Úgy látom, beindultunk. Én Much Middlefordban születtem.

- Sajnos sosem hallottam róla.

- Különös! Én bezzeg jól ismerem a maga szülőhelyét. Igaz, még nem tettem híressé Much Middlefordot. Sőt attól tartok, soha nem is fogom. Kezdek ráébredni, hogy csődtömeg vagyok.
- Hány éves?
- Huszonhat.
- Huszonhat éves, és csődtömegről beszél? Szégyellhetne magát.
- Miért, maga minek nevezné azt, aki huszonhat évesen Gridley Newsey-történetekből tartja el magát? Birodalomépítőnek?
- Miből gondolja, hogy másból nem tudna megélni? Miért nem próbál valami újat?
-Például mit?
-Honnan tudjam? Bármit, ami adódik. Jesszusom, Mr. Marson, itt van a világ legnagyobb városában, a szélrózsa minden irányából magáért kiáltanak a kalandok...
-Alighanem süket lehetek. Eddig csak Mrs. Bell kiáltott utánam a szélrózsa minden irányából, amikor a lakbért reklamálta.
-Olvassa a lapokat. Nézze meg a hirdetéseket. Biztos, hogy előbb-utóbb talál valamit. Ne zárkózzon be. Legyen kalandvágyó. Ragadja meg a következő lehetőséget, bármi legyen az.
Ashe bólintott.
-Folytassa - mondta. - Mondja tovább. Serkentőleg hat rám.
-De miért van szükség énrám ahhoz, hogy valami serkentőleg hasson? Talán London az én segítségem nélkül nem is elég? Hiszen *valami újat* mindig lehet találni, nem? Hallgasson ide, Mr. Marson. Öt évvel ezelőtt a magam lábára kellett állnom. Ne kérdezze, miért. Azóta voltam bolti eladó, vállaltam gépírást, dolgoztam színpadon, voltam nevelőnő, voltam szobalány...
-*Micsoda?* Szobalány?
-Miért ne? Tapasztalat volt az is, és biztosíthatom, sokkal szívesebben lennék szobalány, mint nevelőnő.
-Azt hiszem, értem. Én magántanár voltam. Gondolom, a nevelőnő ugyanaz nőben. Gyakran gondolkodtam azon, vajon mit mondott volna a magántanításról Sherman tábornok, mert amit a háborúról mondott, ahhoz képest madárdal. Érdekes volt szobalánynak lenni?

-Elég érdekes, ráadásul alkalmam volt a színfalak mögött megfigyelnem az arisztokráciát, így lett belőlem a *Házi Pletykák* első számú szakértője a hercegek és lordok témájában.

Ashe mély lélegzetet vett - nem tudományosat, inkább olyan álmélkodót.

-Maga egyszerűen bámulatos!

-Bámulatos?

- Hát hogy ennyi ereje meg kitartása van.

- Nos, nem szoktam feladni. Huszonhárom éves vagyok, és még nem vittem sokra, de arra tényleg nem vagyok kapható, hogy begubózzak és csődtömegnek nevezzem magamat.

Ashe elfintorodott.

- Jól van - mondta -, megértettem.

- Ajánlom is - felelte Joan nyugodtan. - Remélem, nem untattam túlzottan az önéletrajzommal, Mr. Marson. Nem akarom magamat példának állítani, de én a cselekvést becsülöm, és megvetem az egy helyben topogást.

- Maga csodálatos - jelentette ki Ashe. - Valóságos hatékonysági tanfolyam. Ugye ismeri a magazinok hátsó oldalain azokat a hirdetéseket? „Fiatalember, keres maga eleget?", és a képen egy nyeretlen senkiházi látható, amint vágyakozva bámulja a főnök székét. Maga egy ráját is fel tudna villanyozni.

- Hát ha magát valóban felvillanyoztam...

- Azt hiszem - tűnődött Ashe -, hogy ez újabb sértés volt. De rászolgáltam. Úgy van, valóban felvillanyozott. Úgy érzem, új ember lettem. Furcsa, hogy épp most bukkant fel, mindennek a tetejében. Nem is emlékszem, mikor voltam ennyire nyugtalan és elégedetlen, mint ma reggel.

- A tavasz teszi.

- Lehet. Kedvem volna valami nagy, kalandos dolgot véghezvinni.

- Akkor csak rajta. Itt a *Morning Post* az asztalon. Olvasta már?

- Belenéztem.

- A hirdetéseket még nem olvasta? Tegye meg. Lehet, hogy épp azt a lehetőséget találja meg, amire szüksége van.

- Megteszem, bár a tapasztalatom szerint a hirdetési rovatokat azok az emberbarátok monopolizálták, akik tíztől százezer fontig bármekkora összeget hajlandók kölcsönözni az ember puszta aláírására. De azért át fogom nézni őket.
Joan felállt, és kezet nyújtott.
- Viszontlátásra, Mr. Marson. Még meg kell írnia a krimit, nekem pedig ma estig ki kell találnom valamit, amiben herceg is szerepel, úgyhogy mennem kell. - Elmosolyodott. - Jó messze jutottunk attól, ahonnan elindultunk, de azért mielőtt megyek, szeretnék visszatérni rá. Sajnálom, hogy kinevettem ma reggel.
Ashe heves szorítással ragadta meg a lány kezét.
- Én nem sajnálom. Jöjjön bátran, és nevessen ki, amikor csak kedve tartja. Szeretem, ha kinevetnek. Amikor elkezdtem a reggeli gyakorlataimat, fél London körém sereglett, és mindenki nevetőgörcsben fetrengett a járdán. Már nem jelentek attrakciót, és ettől elmagányosodtam. Huszonkilenc Larsen-gyakorlat létezik, és maga csak az elsőnek az elejét látta. Maga rengeteget tett értem. Ha hozzájárulhatok, hogy derűsen köszöntse a napot, büszkén vállalom. A hatos számú gyakorlat úgy nevetséges, hogy közben nem válik alpárivá. Holnap reggel azzal fogok kezdeni. A tizenegyes számút ugyancsak merem ajánlani. El ne mulassza.
- Rendben van. Addig is ég áldja.
- Minden jót.
Joan eltávozott, Ashe pedig túláradó érzelmekkel nézte az ajtót, amely becsukódott mögötte. Úgy érezte, mint akit erős áramütés ébresztett fel álmából.
Csodálatos lány... Bámulatos lány... Elképesztő lány...
Az új Gridley Newsey-történet megkapó és sejtelmes címét viselő papírlap mellett ott hevert a *Morning Post,* amelynek hirdetési rovatát átnézni megígérte volt. A legkevesebb, amit tehet, hogy azonnal nekilát.
Amikor hozzáfogott, elkedvetlenedett. Végig ugyanaz a verkli. Egy bizonyos Mr. Brian MacNeill, aki fiatalkorúakkal nem foglalkozik ugyan, mégis készséggel, sőt örömmel hajlandó

megválni hatalmas vagyonától bárki kedvéért, aki elmúlt huszonegy éves, és anyagi helyzete átmenetileg megrendült. Ez a derék ember semmi néven nevezendő biztosítékot nem követel. Úgyszintén nem követelnek ilyet Mr. MacNeill társai a nagylelkűségben: Angus Bruce, Duncan Macfarlane, Wallace Mackintosh és Donald MacNab urak. Ők is különös ellenérzéssel viseltetnek a fiatalkorúakkal való üzletkötés iránt, de az érettebb korban lévők simán betérhetnek irodájukba, hogy kiszolgálják magukat.

A fenti urak ajánlatai alatt volt olvasható a Fiatalember (keresztény) szivettépő jajszava: neki ezer fontra volna szüksége azonnal, hogy tanulmányait befejezhesse.

Ashe elcsigázva hajította el az újságot. Előre tudta, hogy ez sehova sem vezet. A romantika meghalt, a Váratlan többé nem következik be.

Fölvette tollát, és körmölni kezdte a halálpálca történetét.

MÁSODIK FEJEZET

I

A nagyméltóságú Frederick Threepwood a Piccadillyn álló Hotel Guelph negyedik emeleti szobájában, térdét állig felhúzva ült az ágyban, és szellemi kínok marcangolták. Szelleme nagyon kevés volt, de ami volt, az szenvedett. Ugyanis eszébe jutott valami.

Az élet már csak ilyen. Az ember felébred, kutya baja sincs; kinéz az ablakon, megpillantja a napot, és hálát rebeg a Mindenhatónak, hogy ilyen szép napra virradt; tervezgetni kezdi, hogy megszervez egy klassz ebédet a srácokkal, akikkel tegnap este a Nemzeti Sportklub vacsoráján futott össze - és akkor egyszer csak eszébe jut valami.

- Ó, a nyavalyába! - fakadt ki a nagyméltóságú Freddie. Aztán, egy pillanatnyi szünet után: - Pedig már hogy örültem!

Néhány percen át letörten merengett. Aztán az ágy melletti asztalkán álló telefonért nyúlt, és egy számot kapcsoltatott.
-Halló!
-Halló! - felelte egy gombócos hang a vonal túlsó végén.
-Á, izé, te vagy az, Dickie?
-Ki beszél?
-Freddie Threepwood. Hogy is mondjam, Dickie, öregem, beszélnünk kell egy baromi fontos ügyben. Délben bent leszel?
-Persze. Mi a baj?
-Telefonban nem tudom elmondani, de halál komoly.
-Rendben. Igaz is, Freddie, gratulálok az eljegyzésedhez.
- Kösz, öregem. Nagyon köszönöm, meg minden, de ugye bent leszel tizenkettőkor, nem felejted el? Szevasz.

Gyorsan letette a telefont, és kiugrott az ágyból, mert meghallotta, hogy nyikordul a kilincs. Mire az ajtó kinyílt, Freddie már tökéletesen alakította egy olyan fiatalember szerepét, aki egy percet sem vesztegetve készülődik, hogy elkezdje a napot.

Egy idős, szikár arcú, kopasz, kedvesen kótyagos tekintetű férfi lépett be, és bizonyos visszatetszéssel szólította meg a nagyméltóságú Freddie-t.
- Csak most keltél fel, Frederick?
- Hello, főnök. Jó reggelt. Két pillanat, és kész vagyok.
- Már két órával ezelőtt talpon lehettél volna. Csodás napunk van.
- Már csak egy perc, főnök. Csak lefürdöm, és magamra kapok valamit.

Eltűnt a fürdőszobában. Apja egy székre telepedett, ujjai hegyét összeillesztette, és ebben a testtartásban mozdulatlan maradt, mint a rosszallás és a visszafojtott bosszúság eleven szobra.

Társadalmi osztályának oly sok tagjához hasonlóan Emsworth grófját is sokat kínozta az a probléma, amely gyakorlatilag az egyetlen szem ocsú a brit arisztokrácia életének tiszta búzájában, nevezetesen: mi legyen a kisebbik fiúval? Semmi értelme átsiklani a tény felett: a kisebbik fiúra nincs szükség. Órákon át vitatkozhat az ember bármelyik brit főrenddel; egyfelől elmagyarázhatja neki,

mennyivel kedvezőbb helyzetben van, mint például a hím tőkehal, amely bármelyik pillanatban abba a kétségbeejtő helyzetbe kerülhet, hogy egymillió tagú családról kell gondoskodnia; másfelől emlékeztetheti arra, hogy minden további gyermek emeli az ázsióját Roosevelt exelnök szemében - mindhiába, ez csöppet sem vidítja fel. A kisebbik fiú nem kell neki.

Ráadásul nem elég, hogy kisebbik fiú volt, s mint ilyen, púp a hátán, a nagyméltóságú Freddie ezen túlmenően is számos okból idegesítette atyját. Emsworth grófja olyan alkattal rendelkezett, hogy sem ember, sem dolog nem tudta mélyen felkavarni, de Freddie közelebb járt ehhez, mint bárki más a világon. Ingerlő szokásait kitartó állandóság jellemezte, ami úgy kikezdte a béketűrő főrend idegrendszerét, mint vízcsepp a követ. Elszigetelten előforduló bosszantó események nem borzolhatták volna fel nyugalmát, de Freddie folyamatosan robbantgatta orra alatt a bombákat, amióta csak beíratták Etonba.

Etonból kicsapták, mert éjszaka kiszökött, és álbajuszt ragasztva Windsor utcáin csatangolt. Oxfordból azért küldték el, mert egy második emeleti ablakból leöntötte tintával a dékáni testület diákelnökét. Két évig járt egy méregdrága londoni előkészítőre, és utána nem vették fel a hadsereghez. Annyi lóversenyadósságot gyűjtött össze, ráadásul gyanús ismerősöket is, akiknek nagy része valami módon a versenypályákkal állt kapcsolatban, hogy az a vele egyívású fiatalemberek körében szinte rekordnak számított.

Az ilyesmi a legjámborabb atyát is próbára teszi, végül Lord Emsworth is a sarkára állt. Életében ez volt az egyetlen alkalom, amikor eltökélten cselekedett, és tetteiben megnyilvánult a sok év alatt felhalmozott energia. Leállította fia zsebpénzét, hazarendelte a blandingsi kastélyba, és ott oly könyörtelenül tartotta fogva, hogy tegnapig, amikor a délutáni vonattal ideutaztak, Freddie majdnem egy éven át a lábát sem tehette be Londonba.

Bármi gond nyomasztotta légyen, mégis csak a szeretett világvárosban ébredt - talán ezért volt, hogy Freddie egyszer csak dalra fakadt. Hamisan. Pancsolt és kornyikált egyidejűleg.

Lord Emsworth homlokán elmélyültek a ráncok, és ujjai hegyét idegesen összeütögette. Aztán orcájáról egyszer csak eloszlottak a felhők. Neki is eszébe jutott valami.

Lord Emsworthnek a következők jutottak eszébe. Tavaly, késő ősszel a blandingsi kastéllyal szomszédos birtokot bérbe vette egy amerikai, egy bizonyos Mr. Peters, akinek sok milliója, krónikus savhiánya és egy Aline nevű csinos leánya volt. A két család összeismerkedett. Freddie-t és Aline-t összeboronálták. Alig néhány nappal ezelőtt hivatalosan is nyilvánosságra hozták az eljegyzést, és Lord Emsworth számára megszűnt minden világok legjobbikának utolsó hibája is.

A fürdőszobában hangosabbá vált az énekszó, de Lord Emsworthnek a szeme sem rebbent. Bámulatos, mennyit számít egy ember közérzetében, ha lehetőség nyílik, hogy letegye válláról a kisebbik fiú gondját. Freddie majd' egy éven át Blandings foglya volt, s ezalatt szakadatlanul, tévedhetetlenül apja idegeire ment. A blandingsi kastély nagy ház, de mégsem akkora, hogy apa és fia ne találkozzék időnként; a lordot minden egyes ilyen alkalommal felbőszítette a fiatalember szenvedő mártírarca. Lord Emsworth számára Blandings parkja és virágoskertje járt a legközelebb ahhoz, hogy a paradicsomot megjelenítse itt a földön. Freddie-t viszont ingerelte a bezártság, ezért oly összetörten, oly sötéten borongott, hogy az még Szibériában is megjegyzésekre adott volna okot.

Bizony, Lord Emsworth örült, hogy Freddie feleségül veszi Aline Peterst. A lord szerette Aline-t. Mr. Peterst is szerette. Akkora megkönnyebbülést érzett, hogy már-már pozitív érzések támadtak benne Freddie iránt is, aki rózsaszín fürdőköntösben épp ekkor bukkant elő a fürdőszobából, és azt tapasztalta, hogy az atyai düh elpárolgott, és minden, hogy úgy mondjuk, oké.

Ennek ellenére nem sok időt töltött öltözködéssel. Apja társaságában mindig feszélyezve érezte magát, így szeretett volna a lehető leggyorsabban valahol másutt lenni. Akkora lendülettel ugrott bele a nadrágjába, hogy kis híján elvágódott. Miközben

visszanyerte egyensúlyát, eszébe jutott valami, amiről mindeddig megfeledkezett.

- Igaz is, főnök, tegnap este összefutottam egy régi cimborámmal, és meghívtam Blandingsbe a hétre. Ugye nem baj, vagy mi?

Lord Emsworth derűje egy pillanatra elhomályosodott. Voltak már tapasztalatai Freddie régi cimboráival kapcsolatban.

-Ki az illető? Jusson eszedbe, hogy ezen a héten Mr. Peters, Aline és szinte minden rokonod ott lesz Blandingsben. Ez a barátod...

-Nem, nem, vele semmi baj. Makulátlan. Ő nem abba a társaságba tartozik. Emersonnak hívják. Köztiszteletben áll. Hongkongban rendőr, vagy mi. Azt mondja, Aline-t is jól ismeri. Egy hajóval jöttek.

-Nem emlékszem Emerson nevű barátodra.

-Hát, az az igazság, hogy tegnap este találkoztam vele először. De azért jó srác. Rendes fickó, tudod, izé, meg minden.

Lord Emsworth túlságosan derűs hangulatban volt ahhoz, hogy ellenvetéssel éljen, holott kissé borongósabb kedvében okvetlenül azzal élt volna.

-Rendben van, hadd jöjjön, ha akar.

-Kösz, főnök.

Freddie befejezte a reggeli készülődést.

-Van valami terved ma délelőttre, főnök? Arra gondoltam, hogy előbb bekapnék valamit, utána elmennék egy kicsit császkálni. Te már reggeliztél?

-Két órával ezelőtt. Remélem, császkálás közben szakítasz majd időt, hogy fölkeresd Peterséket, és találkozz Aline-nal. Ebéd után én is egyenest oda megyek. Mr. Peters meg akarja mutatni az izégyűjteményét... Azt hiszem, szkarabeuszokat mondott.

-Á, persze hogy benézek. Egyet se félj. Vagy ha mégse, akkor is felhívom telefonon az öregfiút. Na, akkor megyek is, és bekapok valamit, oké?

E szavak hallatán több megjegyzés kívánkozott egyidejűleg Lord Emsworth ajkára. Először is, nem helyeselte, hogy gyermeke Amerika egyik gazdasági fejedelmét „öregfiú"-ként emlegeti.

Másodszor: fiának viselkedése nem hasonlított ahhoz, ahogyan szerinte egy fiatalembernek a jegyesével viselkednie kellene. Mintha a melegség hiányát tapasztalta volna. Viszont, gondolta a lord, lehet, hogy ez csupán a modern szellem egy újabb megnyilvánulása, s ezért nem is érdemes foglalkozni vele; visszanyelte hát a feddő szavakat. Freddie a selyem zsebkendőjével törölt egyet cipőjén, majd a kendőt gondosan kabátujjába csúsztatta; ezt követőleg lementek a szálloda előcsarnokába, ahol elváltak egymástól: Freddie a reggelije felé indult, atyja pedig az utcára, hogy valamivel elüsse az időt ebédig. London mindig megviselte Lord Emsworttht. Az ő szíve a vidékért dobogott, a nagyváros nem jelentett számára vonzerőt.

II

A Strand és a Temze partja között húzódó meredek utcácskák egyikének egyik házában az egyik emeleten van egy ajtó, amelyre ráférne ugyan egy kis átfestés, de a maga nemében egész Londonban a legszerényebb, legkevésbé hivalkodó felirat látható rajta. Az üvegtáblába mart felirat csupán ennyiből áll:

R. JONES

Csak ennyi, semmi több.

A két szomszédos ajtó közül az egyiken ez a felirat olvasható: „Sarawaki és új-guineai Gumikitermelési Vállalkozás; Elnök-vezérigazgató: Jno. Bradbury-Eggleston", a másikat pedig a Bhangalooi Rubinbányák Rt. cégtáblája ékesíti; a kettő között úgy hat, mint az erdei ibolya az orchideák között.

R. JONES

Van benne valami darabos egyszerűség. Ha az ember ránéz, eltöprenghet - már amennyiben van annyi ráérő ideje, hogy ránézzen és eltöprengjen -, vajon ki lehet ez a Jones, és mivel foglalkozhat ilyen szemérmes visszafogottsággal.

Ami azt illeti, ez a kérdés a Scotland Yard gyanakvó munkatársaiban is felmerült; a Yard egykor nem is csekély

mértékben érdeklődött R. Jones iránt. Ám azon túl, hogy kiderült: R. Jones régi dísztárgyakkal kereskedik, a versenyszezonban némi bukmékeri tevékenységet is folytat, és időnként pénzt kölcsönöz, a Scotland Yardnak nem sokat sikerült megtudnia róla, és személyét végül ki is űzte gondolataiból. Nem mintha a Scotland Yard elégedett lett volna. A „tanácstalan" pontosabb kifejezés. Továbbra is fennállt a gyanú, hogy R. Jones egyebek között orgazdaként is tevékenykedik, de bizonyíték erre nem került elő.

R. Jones gondoskodott erről. Sok mindennel foglalkozott, egyike volt a legtevékenyebb embereknek egész Londonban, de a legjobban ahhoz értett, hogy bizonyíték ne kerüljön elő.

Az írótársam, William Shakespeare által közreadott elmélet alapján, mely szerint a sovány, éhes színű emberek veszélyesek, a kövérek, sík fejűek, s kik éjjel alszanak, ártalmatlanok, R. Jones minden gyanú felett állt volna. Kétségkívül ő volt a legkövérebb ember London középnyugati postai körzetében. Valóságos embergömb volt; zihált, ha nagy ritkán gyalog ment fel a lépcsőn, és rezgett, mint a kocsonya, ha néha egy-egy tapintatlan ember a vállára csapva igyekezett magára vonni a figyelmét. De ez még a lépcsőn való gyaloglásnál is ritkábban fordult elő, mert R. Jones köreiben általánosan elfogadott szabály volt, hogy nincs nagyobb neveletlenség, az etikettet nem lehet súlyosabban megsérteni, mint ha valakinek hirtelen a vállára csapnak. E szabály hallgatólagosan kimondta, hogy csak állami alkalmazásban lévők csinálnak ilyet.

R. Jones körülbelül ötvenéves volt, a haja őszbe csavarodott, az arca mályvaszínű; barátaival szívélyes volt, alkalmi ismerőseivel pedig még szívélyesebb. Irigykedő beavatottak szerint az alkalmi ismerősök, különösen a legfelső társadalmi osztályba tartozó, magas apanázsú és alacsony homlokú fiatalemberek iránt tanúsított szívélyesség évi sok száz fontot jövedelmezett neki. Kiegyensúlyozott megjelenése és derűs modora ellenállhatatlan vonzerőt gyakorolt a fiatalemberek egy bizonyos fajtájára. Szerencséjére pénzügyi okok miatt épp erre a fajtára volt a legérdemesebb vonzerőt gyakorolni.

R.
JONES

Rövid, de mozgalmas londoni élete során Freddie Threepwood is a hatása alá került. A derbyn ismerkedtek meg egymással, és R. Jones azóta a bölcs tanítómester és barát szerepét töltötte be Freddie életében, mint annyi más, hozzá hasonló fiatalember életében is.

Ezért történt, hogy e szép tavaszi napon pontban déli tizenkettőkor sétapálcájával kopogtatott az R. Jones feliratú mart üvegen, s ezért tanúsított akkora megkönnyebbülést, amikor a tulajdonos személyesen nyitott ajtót.

- Lám, lám, lám - mondta R. Jones tréfásan. - Kit látnak szemeim? A híres vőlegény, személyesen!

R. Jonest, akárcsak Lord Emswortht, örömmel töltötte el, hogy Freddie hamarosan gazdag lányt vesz feleségül. Érzékenyen érintette, amikor Lord Emsworth a fiatalember zsebpénzének folyósítása helyett elzárta a csapot. Akadtak természetesen egyéb jövedelmi forrásai is, de kevés volt köztük, akit oly könnyen lehetett megkörnyékezni, akire akkora biztonsággal lehetett támaszkodni, mint Freddie-re a bőség idején.

- Hitemre, ez itt a tékozló fiú! Oly sok tévelygés után visszatért! Úgy érzem, évek óta nem láttalak, Freddie! A zord atya szigorúan a sarkára állt, befagyasztotta a készleteket, mi? Kellemetlen! De úgy látom, az eljegyzés óta valamelyest enyhültek a viszonyok, igaz?

Freddie leült, és boldogtalanul rágcsálta sétapálcája fogantyúját.

- Tudod, az a helyzet, Dickie - felelte -, hogy nem nagyon, érted? Eléggé ugyanolyan a helyzet. Egy éjszakára el tudtam szabadulni Blandingsből, mert a főnöknek Londonban volt dolga, de a három órás vonattal vissza kell mennem vele együtt. Ami meg a pénzt illeti, egy vasat sem kapok tőle. Igazából rém szorult helyzetben vagyok, ezért is jöttem ide.

Még a kövér, joviális emberek életében is adódnak nehéz pillanatok. R. Jones arca elsötétült, és a nehéz időkre, a tőzsdén elszenvedett veszteségekre utaló kijelentések kezdtek áradni belőle. Miként a Scotland Yard is kiderítette, alkalmanként valóban adott

kölcsönöket, de nem a Freddie-hez hasonló bajba jutott fiatalembereknek.

- Á, ugyan, nem akarlak megpumpolni - magyarázkodott Freddie sietve. - Nem arról van szó. Ami azt illeti, ma délelőtt sikerült szert tennem egy ötszázasra a jobbikból. Az biztos elég lesz.

- Attól függ, mire - felelte R. Jones, aki mintegy varázsütésre ismét szívélyessé vált. Ismét arra gondolt, mint már annyiszor: hogy a világ tele van könnyű prédával. Szeretett volna megismerkedni azzal a hebehurgya uzsorással, aki képes volt a nagyméltóságú Freddie-nek ötszáz fontot előlegezni. Ilyen jótét lélek ritkán akad az ember útjába.

Freddie a zsebébe nyúlt, cigarettatárcát húzott elő, abból pedig egy újságkivágást.

- Olvastad, mi történt szegény jó Percyvel? Hallottál erről az izé, ügyről?

- Percy?

- Lord Stockheath, tudod.

- Á, a házassági ígéret megszegése? Nemcsak hogy hallottam róla: elmentem a tárgyalásra mind a három napon. - R. Jones derűsen felkuncogott. - Cimborád az a fiú? Á, az unokabátyád! Bár láttad volna a tanúk padján, Jellicoe-Smith keresztkérdései alatt! Életemben nem mulattam olyan jól. Azok a levelek, amiket a lánynak írt! Felolvasták őket a tárgyaláson, hát mondhatom...

- Hagyd abba, öregem! Dickie, az isten szerelmére! Már mindent tudok. Olvastam a tudósításokat. Szegény jó Percyt tök hülyének állították be.

- A természet megtette már előttük, de meg kell mondjam, az újságíróknak sikerült tökéletesíteniük a természet művét. Szerintem a tisztek unokabátyád úgy érezte magát, mint a kopasztott csirke.

Görcsös fajdalom suhant át a nagyméltóságú Freddie kifejezéstelen arcán. Teste megrándult a széken.

- Dickie, öregfiú, nagyon kérlek, ne mondj ilyeneket.

- Miért, annyira a szívedhez nőtt?

- Nem arról van szó. Hanem... szóval, tudod, Dickie, öregem... én is pontosan ugyanolyan csávában vagyok, mint szegény jó Percy.
- Micsoda? Perbe fogtak házassági ígéret megszegéséért?
- Hát nem pontosan - egyelőre. Figyelj, elmondom az egészet. Emlékszel arra a színdarabra, amit tavaly adtak a Piccadillyn? *A dublini lány,* ez volt a címe. Volt egy lány a tánckarban.
- Több is. Emlékszem, még fel is figyeltem erre.
- Nem. Én egy bizonyos lányról beszélek - úgy hívják, Joan Valentine. Az egészben az a legrohadtabb, hogy nem is ismerem.
- Szedd össze magad, Freddie. Egész pontosan mi a baj?
- Hát nem érted? Minden második napon elmentem ahhoz a darabhoz, és eszelősen beleszerettem ebbe a lányba...
- Anélkül, hogy ismernéd?
- Igen. Tudod, akkoriban elég nagy marha voltam.
- Ugyan, dehogy - jegyezte meg R. Jones udvariasan.
- De, egész biztos, különben nem lettem volna akkora marha. Mondom, elkezdtem leveleket irkálni ennek a lánynak, megírtam, hogy mennyire szeretem, meg... meg...
- Nyíltan feleségül kérted?
- He?
- Mondom: nyíltan feleségül kérted?
- Nem emlékszem. Azt hiszem, igen. Eszelősen szerelmes voltam.
- És hogyhogy nem ismerkedtetek össze?
- Nem akart találkozni velem. Még egy ebédre sem tudtam meghívni. A leveleimre sem válaszolt - csak kiüzent a művészbejáró ajtónállójával. És akkor...

Freddie hangja elfúlt. Görcsösen ráharapott a bot fogantyújára.

- Mi történt akkor?

Freddie ifjú orcáját skarlátpír öntötte el. Szemét lesütötte. Hosszú szünet után egyeden, alig hallható szó hagyta el ajkát.

- Versek!

R. Jones összerázkódott, mintha kövér testét áramütés érte volna. Apró szeme felcsillant az örömtől.

- Verseket írtál hozzá?

- Méterszám, öregem, méterszám! - hörögte Freddie.
A pániktól megeredt a nyelve.
- Érted már, milyen rettenetes csávában vagyok? Semmi kétség, hogy eltette azokat a leveleket. Arra nem emlékszem, hogy konkrétan ígértem-e házasságot, de mindenképp elég bizonyíték van a kezében, hogy megérje neki megpróbálkozni a perrel, pláne most, hogy szegény jó Percyből kifacsarták azt a hatalmas összeget, és ez, hogy úgy mondjam, divatba hozta az ilyen pereket. Most, hogy nyilvánosságra került az eljegyzésem, biztos, hogy akcióba lép. Lehet, hogy eddig is csak az alkalomra várt. Nem érted? Az összes adu ott van a kezében! Nem engedhetem meg, hogy bíróság elé kerüljön az ügy. Az országból is el kéne bujdosnom! Csak a jó ég tudja, mi lenne belőle otthon. A főnök kardélre hányna. Látod már, Dickie, öregfiú, milyen iszonyatos csávában vagyok?
- És tőlem mit szeretnél, mit tegyek?
- Hát kapd el azt a lányt, és szerezd vissza a leveleimet, nem érted? Én magam nem tehetem, engem vidéken tartanak lakat alatt. Ráadásul nem is értek hozzá, hogy kell az ilyesmit elintézni. Ehhez olyan pasi kell, akinek helyén van az esze, és jó a beszélőkéje.
- Köszönöm a bókot, Freddie, de szerintem ilyen ügyben a rábeszélőkészségnél többre van szükség. Mintha az előbb ötszáz fontot említettél volna...
- Itt van, öregem, kápé. Direkt ezért hoztam. Tényleg elvállalod? Gondolod, hogy egy ötössel el tudod intézni?
- Megpróbálni megpróbálhatom.
Freddie felállt; arcára a boldogsághoz hasonló kifejezés költözött. Vannak olyan emberek, akik egyes felebarátaikban bizalmat ébresztenek, mások viszont gyanakvással tekintenek reájuk. A Scotland Yard görbe szemmel figyelte R. Jonest, Freddie számára azonban ő testesítette meg a segítőkészséget és a megbízhatóságot. Érzelmektől eltelve többször megrázta R. Jones kezét.
- Ez rém rendes dolog tőled, öregem - mondta. - Akkor rád is bízom az egészet. Amint sikerült intézned valamit, írj! Ég veled, cimbora, és nagyon köszönöm.

Becsukódott az ajtó. R. Jones ülve maradt a helyén, ujjai a zizegő papirosokat cirógatták. Keblét a tökéletes boldogság érzése melengette. Nem volt biztos abban, hogy megbízatását sikerül-e teljesítenie, de az igazat megvallva ez nem is nagyon aggasztotta. Számára csupán egyetlen dolog volt bizonyos: az, hogy az imént megnyílt a mennyország, és ötszáz fontot pottyantott az ölébe készpénzben.

HARMADIK FEJEZET

I

Emsworth grófja a Konzervatív Klub hatalmas éttermének ajtajában állt, és tétova kedvességgel mosolygott a mintegy kétszáz konzervatív felé, akik az önfenntartás ösztönének engedelmeskedve, kések és villák lelkes csörömpölése közepette ebédjüket költötték. Lord Emsworth modellt állhatott volna a szívélyesség szobrához. Világoskék szeme baráti fényt sugárzott az okuláré mögül; erőtlen ajkán a mindenkivel békét kereső ember mosolya ült, kopasz fejét szinte glóriába fogta a búbján megcsillanó napfény.

Senki sem vett róla tudomást. Az utóbbi időben oly ritkán járt Londonban, hogy a klubban szinte idegennek számított; különben is, az ebédelő konzervatív ritkán figyel fel olyasmire, ami nem közvetlenül az orra előtt helyezkedik el az asztalon. Ha azt akarod, hogy a Konzervatív Klub éttermében délután egy és fél három között észrevegyenek, ne gróf légy, hanem báránysült.

Lord Emsworth nélkülözte a kezdeményező hajlamot, amely arra indította volna, hogy elinduljon a teremben és keressen asztalt magának, így valószínűleg az idők végezetéig ott ácsorgott volna, de szerencsére egykettőre mellette termett Adams, a fáradhatatlan főpincér. Adams életküldetése abból állt, hogy ide-oda csapongva helyükre kísérte az ebédelni szándékozókat, ahogy a bernáthegyi kutya kimenekíti az utazókat az Alpok hóförgetegéből.

Adams észrevette Lord Emsworttht, és kecses iramodással mellette termett.
- Asztalt parancsol lordságod? Erre parancsoljon.
Adams természetesen emlékezett rá. Adams mindenkire emlékezett.
Lord Emsworth sugárzó arccal követte; végül a terem túlsó végében vetettek horgonyt. Adams átnyújtotta az étlapot, és úgy hajolt a vendég fölé, mint maga a Gondviselés.
- Ritkán látjuk mostanában lordságodat a klubban - jegyezte meg csevegő hangnemben. Hozzátartozott a munkájához, hogy ismerje a Konzervatív Klub mintegy ötezer tagjának ízlését, szokásait, és ahhoz igazítsa viselkedését. Némelyeknek gyorsan, némán, szinte kurtán adta át az étlapot, mint aki tudja, hogy vannak az életben komoly pillanatok, amikor nem helyénvaló a beszéd. Másokról tudta, hogy szívesen társalognak; az ilyenek esetében az étkezést csak afféle melléktémaként hozta szóba.
Lord Emsworth szelíd kíváncsisággal nézegette az étlapot, aztán letette, és bekapcsolódott a beszélgetésbe.
- Úgy van, Adams, az utóbbi időben ritkán járok Londonban. London nem vonz. A vidék... a mezők... az erdők... a madarak...
Valami történt a terem túlsó sarkában, ami odavonzotta tekintetét; elhallgatott. Egy darabig enyhe érdeklődéssel az ottani eseményeket figyelte, aztán ismét Adams felé fordult.
- Miről is beszéltem, Adams?
- A madarakról, Lord Emsworth.
- Madarakról? Miféle madarakról? Mi van a madarakkal?
- Lordságod a vidéki élet vonzó mozzanatairól beszélt. Ezek között említette a madarakat.
- Á, igen, igen, igen. Á, igen, igen. Hát hogyne, persze, persze. Szokott vidékre járni, Adams?
- Többnyire a tengerpartra, Lord Emsworth, az éves szabadságom alkalmából.

Bármi lett légyen a terem túlsó sarkában, most ismét megtette hatását. Őlordsága megint teljesen arra összpontosított, elannyira, hogy megszűnt számára a világ. Aztán újra visszatért a transzból.
- Mit is mondott, Adams?
- Azt, hogy többnyire a tengerpartra járok, Lord Emsworth.
- Há? Mikor?
- Az éves szabadságom alkalmából, Lord Emsworth.
- A micsodája mijéből?
- A szabadságom alkalmából, Lord Emsworth.
- Mi van a szabadságával?

Adams munkaidőben nem szokott mosolyogni, kivéve hivatalos minőségében, ha például valamelyik vendégnek tréfálkozni méltóztatott, de tiszteletreméltó személyének rejtekén elraktározott egy hatalmas nevetést, hogy este hazatérvén megossza feleségével. Mrs. Adams sohasem unta meg a klubtagok különcségeit. Adams rájött, hogy szerencsés napja van. Kis baráti társaságot várt aznap vacsorára, és fölöttébb kedvelte, ha közönsége van. Hivatalos teendői közben senki sem gondolta volna róla, de Adams a maga köreiben a klub tagjait parodizáló komikusként meglehetős elismertségre tett szert; sajnálta is épp eléggé, hogy az utóbbi időben oly keveset tanulmányozhatta a szórakozott Lord Emsworthot. Ritka szerencse, hogy épp ma jött be, és szemmel láthatólag a legjobb formáját hozza.
- Adams, ki az az úr az ablaknál? Az a barna öltönyös?
- Ó Mr. Simmonds, Lord Emsworth. Tavaly lépett be a klubba.
- Sosem láttam még, hogy valaki így teletömje a száját evés közben. Maga látta már, hogy valaki így teletömi a száját evés közben, Adams?

Adams tartózkodott a véleménynyilvánítástól, de belül csak úgy pezsgett a művészi lelkesedéstől. Az étkező Mr. Simmonds egyik kedvenc paródiaalanya volt, bár Mrs. Adams hajlott arra, hogy vétót emeljen e műsorszám ellen, mondván: rossz példát mutat a gyerekeknek. Adams két legyet üthetett egy csapásra:

megfigyelhette Lord Emsworttht, amint Mr. Simmonds táplálkozását bírálja - ez biztos sikert ígért az esti szórakoztatáshoz.
- Az az ember - folytatta Lord Emsworth - a fogaival ássa a saját sírját. A fogaival ássa a saját sírját, Adams. Maga is így teletömi a száját, Adams?
- Nem, Lord Emsworth.
- Helyes. Nagyon jól teszi, Adams. Nagyon jól teszi. Nagyon jól... Miről is beszéltem, Adams?
- Arról, hogy nem tömöm tele a számat, Lord Emsworth.
- Úgy is van. Úgy is van. Sose tömje tele a száját, Adams. Sose faljon. Van gyermeke, Adams?
- Kettő, Lord Emsworth.
- Remélem, megtanítja őket, hogy ne faljanak. Ez majd felnőttkorukban meghálálja magát. Az amerikaiak falnak fiatal korukban, és tönkreteszik vele az emésztésüket. Amerikai barátomat, Mr. Peterst is rengeteget kínozza az emésztése.
Adams bizalmas pusmogássá halkította hangját.
- Ha lordságod megbocsátja a merészségemet... a lapokból értesültem...
- Mr. Peters emésztéséről?
- Miss Petersről és a nagyméltóságú Frederickről, Lord Emsworth. Megengedi, hogy gratuláljak?
- He? Ó, igen, az eljegyzés. Igen, igen, persze. Hát hogyne, valóban. Úgy van, ez minden szempontból rendkívül kedvező. Ideje már, hogy megállapodjon, hogy észre térjen. Helyre tettem a fiút. Leállítottam a zsebpénzét, és otthon tartottam. Attól észbe kapott az a lusta semmirekellő. Azt...

Lord Emsworthnek néha világos pillanatai is voltak; az egyik épp ekkor jelentkezett. A lord ráébredt, hogy nem magában beszél, mint hitte, hanem klubja éttermében a főúrral osztja meg legbizalmasabb családi titkait. Villámgyorsan összeszedte magát, némiképp visszafogott szívélyességgel az étlapba mélyedt, és erőlevest rendelt. Egy pillanatig neheztelést érzett Adams iránt, hogy belelovalta abba a monológba, de a következő pillanatban már ismét

Mr. Simmondsnak egy szelet Stilton sajttal végrehajtott mutatványa vonta magára a figyelmét, és Adamst elfelejtette.

Az erőleves tökéletesen helyreállította őlordsága szívélyességet; amikor csapongás közben Adams ismét az asztala mellé libbent, Lord Emsworth újfent csevegési hajlandóságot érzett.

- Szóval látta az újságban az eljegyzés hírét, Adams?

- Igen, Lord Emsworth, a *Mail*-ben. Egész nagy terjedelemben ismertette. A nagyméltóságú Frederick és az ifjú hölgy fényképe a *Mirror*-ban jelent meg. Mrs. Adams ki is vágta, és beragasztotta egy albumba, tudva, hogy lordságod a klubunk tagjai közé tartozik. Ha szabad így mondanom, Lord Emsworth, az ifjú hölgy nagyon szép.

- Fenemód vonzó, Adams, és fenemód gazdag. Mr. Peters milliomos, Adams.

- Magam is így értesültem a lapokból, Lord Emsworth.

- Az ördögbe is, úgy tűnik, Amerikában mindenki milliomos. Szeretném tudni, hogyan csinálják. Remélem, tisztességes eszközökkel. Mr. Peters tisztességes ember, de az emésztése rossz. Valaha falta az ételt. Ugye, Adams, *maga* nem falja az ételt?

- Nem, Lord Emsworth, én óvatos vagyok.

- A néhai Mr. Gladstone harmincháromszor megrágott minden falatot. Fenemód jó módszer, ha az ember nem siet. Milyen sajtot ajánl, Adams?

- Az urak dicsérték a gorgonzolát.

- Helyes, hozzon abból. Tudja, Adams, én az amerikaiakban a leleményességet becsülöm. Mr. Peters azt meséli, hogy tizenegy éves kisfiúként heti húsz dollárt keresett azzal, hogy mentát adott el a szalontulajdonosoknak, ahogy odaát a kocsmárosokat nevezik. Hogy minek kellett nekik a menta, arra már nem emlékszem. Mr. Peters elmagyarázta, és nagyon ésszerűnek tűnt, de már elfelejtettem. Talán a mentaszószhoz. Ez azért már valami, Adams. Húsz dollár, az négy font. *Én* nem kerestem heti négy fontot tizenegy éves koromban. Sőt azt hiszem, soha életemben nem kerestem heti négy fontot. Nagy hatást tett rám a története, Adams.

Mindenkinek meg kellene adni a lehetőséget, hogy... Mondja csak, Adams, megettem már a sajtot?
- Még nem, Lord Emsworth. Épp most akartam kihozatni a pincérrel.
- Annyi baj legyen. Inkább a számlát hozassa ki. Eszembe jutott, hogy találkozóm van. Nem szabad elkésnem.
- A villát elkérhetném, Lord Emsworth?
- A villát?
- Lordságod az imént tévedésből a kabátzsebébe tett egy villát.

Lord Emsworth benyúlt a jelzett zsebbe, és olyan arccal, mint a bűvész, akinek mutatványa a várt eredmény ellenkezőjét hozta, egy ezüstvillát húzott elő. Meglepődve nézegette, aztán tanácstalanul Adamsre pillantott.
- Adams, kezdek szórakozott lenni. Észrevette már rajtam korábban is a szórakozottság jeleit?
- Ó, dehogy, Lord Emsworth.
- Hát ez fölöttébb sajátságos. Egyáltalán nem emlékszem rá, hogy zsebre tettem ezt a villát. Adams, kérek egy bérkocsit.

Körbepillantott a teremben, mintha arra számítana, hogy egy várakozó bérkocsit pillant meg a kandalló mellett.
- A portás hív majd egyet önnek, Lord Emsworth.
- Úgy van, hát persze, persze. Isten áldja, Adams.
- Volt szerencsém, Lord Emsworth.

Emsworth grófja jóakaratot sugározva az ajtó felé botorkált, Adams pedig úgy érezte, ez a nap sem telt el hiába. Már-már elismeréssel nézett a lassan távolodó alak után.
- Micsoda hibbant figura! - mondta magában.

A napfényben fürdő utcákon suhanva Emsworth grófja jóindulatú mosolyt küldött a londoni milliók felé. Oly tökéletes boldogság töltötte el, amilyet csak egy híg velejű, kitűnő egészségnek és magas jövedelemnek örvendő öregember érezhet. Mások mindenféle ügyek - sztrájkok, háborúk, szüfrazsettek, csökkenő népszaporulat, előretörő materializmus meg egy csomó hasonló dolog - miatt

aggodalmaskodtak. Az aggodalmaskodás szemlátomást a huszadik század specialitása. Lord Emsworth sohasem aggodalmaskodott. A természet oly különleges felépítésű elmével áldotta meg, hogy ellenállt az élet kellemetlenségeinek; ha egy-egy kellemetlen gondolat bejutott is olykor, a következő pillanatban már távozott. Az élet néhány alapvető tényétől eltekintve - például, hogy a csekkfüzete az íróasztal jobb felső fiókjában van, hogy a nagyméltóságú Freddie Threepwood egy ifjú idióta, akit állandóan rövid pórázon kell tartani, valamint, hogyha bármilyen kérdés merül fel, csak szólnia kell a titkárának, Rupert Baxternek -, ezektől eltekintve soha semmire nem emlékezett néhány percnél tovább.
A hatvanas években Etonban Hájfej volt a beceneve.

Életéből, meglehet, hiányoztak a mélyebb érzelmek, melyek az embert az istenekhez tették hasonlatossá, viszont tagadhatatlanul rendkívül boldog élet volt. Sohasem érezte azt az izgalmat, amely valamely törekvésünk megvalósulását kíséri, viszont nem érezte a csalódást sem, amely a törekvések meghiúsulásával jár együtt. Halála után nevét nem őrzik majd örök időkig Anglia történelemkönyvei, ám ennek fájdalmától megkímélte az a tény, hogy nem is óhajtott örök időkig élni a történelemkönyvekben. Végeredményben oly közel járt a tökéletes elégedettséghez, amennyire egy ember a rémségek és tévelygések századában egyáltalán járhat. A taxiban zötykölődve eszébe jutott, hogy egy igazán bájos leányzó, és nem ám holmi West End-i kóristalány, hanem egy gazdag és kitűnő neveltetésű teremtés - nyilván pillanatnyi elmezavar hatására - eljegyezte magát a nagyméltóságú Freddie-vel, és meg kellett állapítania, hogy az élet végre maradéktalanul szép.
A taxi lefékezett egy ház előtt, melynek homlokzatát az ablakokba helyezett virágládák vidámították. Lord Emsworth fizetett a sofőrnek, aztán megállt a járdán, felnézett a derűs házra, és megpróbált rájönni, vajon mi az ördögnek hozatta magát ide.

Pár percnyi kitartó agymunka meghozta a rejtély nyitját. Ez itt Mr. Peters városi háza, és azért hívták meg, hogy megnézze Mr. Peters szkarabeuszgyűjteményét.

Hát persze. Most már emlékezett. Szkarabeuszgyűjtemény. Vagy arameus?

Elmosolyodott. Persze hogy szkarabeusz. Arameusokat nem lehet gyűjteni. Becsöngetett, közben lustán eltöprengett azon, vajon mi lehet az a szkarabeusz. A maga tétova módján a gyűjtés mindenféle válfaja iránt érdeklődött; örült, hogy alkalma nyílik szemügyre venni azokat az izéket, bármik legyenek is.

Halványan derengett neki, hogy alighanem halak.

II

Vannak e földön olyan emberek, akik képtelenek a pihenésre; alkatuk folytán csak úgy képesek elviselni, ha valami másféle munka alakját ölti. E népes csoportba tartozott Mr. J. Preston Peters is, Freddie Aline-jának édesapja. Ezen erényének - vagy fogyatékosságának - volt köszönhető az a szinte mániákus rajongás, amellyel e meglehetősen visszataszító objektum, az egyiptomi szkarabeusz iránt viseltetett.

Mr. Peters öt évvel ezelőtt idegösszeroppanással egy New York-i specialistához került.

A specialista a hasonló esetek révén gazdagodott meg, és mindenkinek ugyanazt a tanácsot adta. Azt hajtogatta, hogy Mr. Petersnek hobbira van szüksége.

- Miféle hobbira? - kérdezte Mr. Peters ingerülten. Emésztési zavarai akkoriban kezdték kínozni, kedélyállapota nem volt a legjobb.

Már maga a „hobbi" szót is hiábavalónak, nevetségesnek érezte. Neki az a hobbija, hogy kerüli a hobbikat, és az üzlettel foglalkozik. Márpedig, mutatott rá a specialista, épp ezért állított ki az imént egy száz dollárról szóló csekket az ő nevére. Ez hatott. Mr. Peters utálta a fölösleges pénzkidobást; ha ezt csak úgy kerülheti el, hogy választ magának egy hobbit, hát akkor választani fog egy hobbit.

- Bármilyen hobbi megfelel - mondta a specialista. - Csak van valami a szakmáján kívül, ami érdekli...

Mr. Petersnek nem jutott eszébe semmi. Még az étkezések is egyre kevésbé érdekelték.

- Nekem - mondta a specialista - a szkarabeuszgyűjtés a hobbim. Miért nem gyűjt szkarabeuszt?

- Azért - felelte Mr. Peters -, mert akkor sem kellene, ha tálcán kínálnák. Különben is, *mi az,* hogy szkarabeusz?

- A szkarabeuszok - felelte a specialista, és kezdett belemelegedni a témába - egyiptomi hieroglifákon szerepelnek.

- És mik - tudakolta Mr. Peters - azok az egyiptomi hieroglifák?

A specialista kezdte úgy érezni, talán inkább a bélyeggyűjtést kellett volna ajánlania.

- A *szkarabeusz* szó - magyarázta - a latinból ered, és bogarat jelent.

- *Nem* fogok bogarat gyűjteni - jelentette ki Mr. Peters határozottan. - Utálom a bogarakat. A hideg lel tőlük.

- A szkarabeusz az egyiptomiak számára jelkép, amely bogár alakját ölti - folytatta sietve a specialista. - A leggyakoribb megjelenési formája a gyűrűbe foglalt szkarabeusz. A szkarabeuszt pecséteken is használták. Felfűzték őket gyöngysornak, díszítőelemként alkalmazták őket. Némelyik szkarabeuszt bizonyos földrajzi helyekre utaló felirattal látták el, például: „Memphis örökké hatalmas."

Mr. Peters egyszerre élénk érdeklődést tanúsított.

- Van magának ilyenje?

- Milyenem?

- Olyan szkarabeusza, amelyik Memphist magasztalja. Ugyanis az a szülővárosom.

- Valószínűleg egy másik Memphisről lehet szó.

- Nincs máshol Memphis, csak Tennessee-ben - mondta Mr. Peters, a lokálpatrióta.

A specialista azért volt ideggyógyász, nem pedig idegbeteg, mert sohasem vitatkozott a pácienseivel.

- Volna esetleg kedve - érdeklődött - megnézni a gyűjteményemet? Itt van a szomszéd szobában.

Így kezdődött Mr. Peters szkarabeuszok iránti rajongása. Először csak gyűjtötte, de nem szerette őket, részint azért, mert nem volt más választása: gyűjt vagy megbetegszik, részint pedig azért, mert amikor kimentek a szobából, a specialista mondott valamit.

- Mennyi ideig tartana ennyi mindent összeszedni? - kérdezte Mr. Peters, miután végignézte a legunalmasabb tárgyakat, amelyek valaha a szeme elé kerültek, és távozni készült.

Az orvos büszke volt gyűjteményére.

- Mennyi ideig? Egy ekkora gyűjteményt, mint az enyém? Évekig, Mr. Peters. Sok-sok évig.

- Fogadjunk száz dollárba, hogy hat hónap alatt megcsinálom.

És Mr. Peters ettől a pillanattól kezdve ugyanazzal a dühödt energiával vetette magát a szkarabeuszgyűjtésbe, mint ami a rengeteg dollárt meg az emésztési zavarokat eredményezte. Úgy hajszolta a szkarabeuszokat, mint kutya a patkányt. Összegereblyézte a szkarabeuszokat a világ négy sarkából, míg végül az esztendő végére a gyűjteménye - pusztán mennyiségét tekintve - megdöntötte az addigi rekordot.

Itt ért véget élete szkarabiánus részének első szakasza. A gyűjtés megszokottá vált Mr. Peters számára, de még nem lett belőle szenvedély. Eszébe jutott, hogy válogatni, gyomlálni kellene a gyűjteményt. Szakértőhöz fordult; felkérte, hogy nézze át a kollekciót, és válogassa ki mindazt, amit találóan „holt anyagnak" nevezett. A szakértő alapos munkát végzett. Mire a végére ért, a gyűjtemény alig egy tucat tárgyra olvadt.

- A többi - magyarázta - gyakorlatilag értéktelen. Ha olyan gyűjtemény létrehozására törekszik, amely a régészek szemében is becsesnek számít, hajítsa ki a többit. Ez a tizenkettő megfelelő.

- Hogyhogy „megfelelő"? Miért van az, hogy az egyik értékes, a másik meg szemét? Nekem mind egyformának tűnik.

A szakértő ekkor csaknem kétórás előadást tartott Mr. Petersnek az Újbirodalomról, a Középbirodalomról, Osiris-ról, Ámonról, Mutról, Bubasztiszról, a dinasztiákról, Kheopszról, a hikszoszi királyokról, a pecséthengerekről és -gyűrűkről, III. Amenhotepről,

Teje királynőről, a Mitanni birodalom Gilukhipa hercegnőjéről, a Zarukhe-tóról, Naukratiszról és a Holtak Könyvéről. Szívesen tette. Szeretett előadást tartani.

Amikor a végére ért, Mr. Peters köszönetet mondott, majd kiment a fürdőszobába, és kölnivízzel megmosta a halántékát.

E beszélgetés változtatta J. Preston Peterst pökhendi szkarabeuszhabzsolóból valódi szkarabeuszmániássá. Mindegy, mit gyűjt valaki; ha a természet gyűjtői szellemet adományozott neki, a téma fanatikusává lesz, bármiből álljon is gyűjteménye. Mr. Peters addig dollárt gyűjtött, most pontosan ugyanolyan lelkesedéssel állt rá a szkarabeuszok gyűjtésére. Éppilyen lelkesen gyűjtött volna lepkét vagy antik porcelánt, ha épp az jut eszébe, de választása történetesen a szkarabeuszokra esett, így az évek előrehaladtával ezek hatalmasodtak el rajta. Fokozatosan annyira megszerette szkarabeuszait, hogy így szeretni asszonyt sem lehet, ezen érzést csak a gyűjtők ismerik. Szakértőjévé vált a letűnt civilizáció emlékeinek. A szkarabeuszok egy darabig az üzlettel egyenrangú helyet foglaltak el gondolataiban. Amikor az üzlettől visszavonult, a szkarabeusz lett élete első számú szenvedélye. Akkora becsben tartotta gyűjteménye minden egyes darabját, mint koldus az aranyat. A gyűjtésnek az a módja, ahogy Mr. Peters űzte, olyan, mint az ivás. Szórakozásként kezdődik, megszállottságként végződik.

Épp kincsein legeltette a szemét, amikor a szobalány bejelentette Lord Emsworth érkezését.

E két, egymástól minden tekintetben homlokegyenest különböző férfi között furcsa, kölcsönös tolerancia működött - barátságnak aligha lehetne nevezni. Mindkettő szakadatlan ámulattal figyelte a másikat, mint olyat, akinek világszemlélete és életmódja tökéletesen ellentétes az övével. Lord Emsworth lenyűgözte az amerikai ereje, energiája. Lord Emsworth valójában vonzódott az erőhöz, az energiához. Érdekelte. Örült, hogy ő maga nem rendelkezik ilyesmivel, de élvezte a látványát - ahogyan az ember nem szeretne ugyan lila tehén lenni, de az ellen nincs kifogása, hogy lila tehenet lásson. Ami Mr. Peterst illeti, hosszú és változatos élete során soha

nem tapasztalt semmit, ami a lordra hasonlított volna. Megismert számtalan embert és helyet, ám Lord Emsworth valami új volt számára. Nyíltan kimondva mindkettő az állandó, ingyenes majomparádét látta a másikban. Ha szükség lett volna még valamire kapcsolatuk megszilárdításához, ott volt még az a körülmény, hogy mindketten gyűjtők.

Mint minden másban, a gyűjtés terén is különböztek. Mr. Peters, mint láttuk, elszántan, szenvedélyesen, ádázul gyűjtött; Lord Emsworth gyűjtői tevékenységére is, mint élete minden más területére, a szeretetreméltó bizonytalanság volt jellemző. A blandingsi kastély múzeumában mindenféle tárgy megtalálható volt, értékes és értéktelen egyaránt. Nem volt központi motívum, az egész úgy hatott, mint egy amatőr ócskás boltja. A Gutenberg-Biblia mellett, amelyre más gyűjtők a csillagos égig hajlandók lettek volna licitálni, ott hevert a Waterlooi csatatérről való puskagolyó, egy Birminghamben működő cég gyártmánya, amely a turistákra számítva tízezres tételekben szállítja termékét a helyszínre. Gazdájuk számára egyformán becses volt mind a kettő.

- Kedves Mr. Peters - lépett be Lord Emsworth sugárzó derűvel -, remélem, nem késtem el. A klubomban ebédeltem.

- Örömmel meghívtam volna ebédre - mondta Mr. Peters -, de tudja, milyen helyzetben vagyok. Megígértem az orvosomnak, hogy komolyan próbát teszek azokkal a magvakkal és füvekkel, és mondhatom, ha egyedül vagyok, vagy a lányommal, egész jól tudom tartani magam az előírásaihoz. Ha viszont valaki igazi ennivalót fogyaszt a közelemben, az túlságosan próbára tesz.

Lord Emsworth együttérzően dünnyögött valamit. Mr. Peters emésztési zavarai érzékeny húrt pendítettek meg benne. Maga is nagy haspók volt, tudta, miken mehet keresztül a másik.

- Rossz lehet - jegyezte meg.

Mr. Peters más vágányra terelte a beszélgetést.

- Ezek itt a szkarabeuszaim - mondta.

Lord Emsworth megigazította csíptetőjét, és arcán a szelíd mosoly helyét feszült kifejezés vette át. Ha jelen lett volna egy filmrendező,

azonnal felismerte volna ezt a kifejezést: Lord Emsworth érdeklődést „mímelt" - az első pillanatban kiviláglott, hogy az érdeklődés merő színlelés, ugyanis Lord Emsworth ösztönei megsúgták, hogy olyan unalom vár rá, amilyet nem sokszor érzett eddig életében.

Mondhatunk, amit akarunk az angol arisztokráciáról; köthetünk piros nyakkendőt, és járhatunk szocialista gyűlésekre, azt akkor sem tagadhatjuk, hogy válsághelyzetekben bizony megmutatkozik a nemesség. A megfelelő anyagból gyúrt angol arisztokrata a világon mindenki másnál jobban képes az eszméletvesztés határáig tűrni az unalmat anélkül, hogy ez meglátszana rajta. Kora gyermekségétől fogva hozzászokott az angol vidéki kastélyokban való tartózkodáshoz, ahol - jóllehet a lovak szerfölött untatták - minden reggel végig kellett látogatnia házigazdájával az istállókat, és ez a spártai neveltetés a későbbi években is jó alapnak bizonyult.

Jóleső látványt nyújtott tehát az az eltökélt, bár kínos udvariasság, amellyel Lord Emsworth vállalta a vesszőparipájáról szónokló mániákus hallgatóságának szerepét. Esze másutt járt ugyan, de már az eseménysorozat kezdetén sikerült kidolgoznia egy dallamos „Á!" hangot; ezt hallatta szabályos időközönként, Mr. Peters pedig láthatólag ennél többet nem várt el tőle.

Mr. Peters a műsorvezető szerepében a szokásosnál is nagyobb energiával vetette magát munkájába. Előadása kimerítő volt a szó minden értelmében. Szavainak folyama egy pillanatra sem apadt el. Beszélt az Újbirodalomról, a Középbirodalomról, Osirisról és Amonról, Mutról, Bubasztiszról, Kheopszról, a hikszoszi királyokról, a pecséthengerekről és -gyűrűkről, III. Amenhotepről; előadása olykor szinte líraivá vált, amikor például Teje királynőről, a Mitanni birodalom Gilukhipa hercegnőjéről, a Zarukhe-tóról, vagy a Holtak Könyvéről ejtett szót.

Telt-múlt az idő.

- Ezt nézze meg, Lord Emsworth.

Mint amikor valaki a szerelméről vagy üzleti terveiről elmélkedve egyszer csak nekimegy egy villanyoszlopnak, és nagy puffanással tér vissza az élet valóságába, úgy rezzent össze Lord Emsworth, úgy

hunyorgott, úgy tért magához. Gondolatai messze jártak volt, jó hetven mérföldre onnan, a blandingsi kastély üvegházainál, árnyas sétányainál. Londonba visszazuhanva azt tapasztalta, hogy vendéglátója megilletődött büszkeséggel nyújt feléje egy apró, eléggé piszkosnak látszó valamit.

Átvette, megszemlélte. Valószínűnek látszott, hogy ezt várják el tőle. Eddig rendben ment minden.

- Á! - jelentette ki.

Áldassék ez a szó, mely mindent kifejez. Lord Emsworth a lélekjelenlétére büszkén meg is ismételte.

- Egy Kheopsz a Negyedik Dinasztia korából - mondta Mr. Peters lázas izgalommal.
- Tessék?
- Egy Kheopsz! A Negyedik Dinasztia korából!

Lord Emsworth űzött vadnak kezdte érezni magát. A végtelenségig mégsem mondogathatja ezt az Á!-t, viszont mi mást mondhatott volna erre a randa kis bogárszerű izére?

- Szent ég! Egy Kheopsz!
- A Negyedik Dinasztia korából!
- Teremtőm! A Negyedik Dinasztia korából!
- Hát *erről* mi a véleménye?

Az igazat megvallva Lord Emsworthnek nem volt véleménye, és egyre azon törte a fejét, miként foglalhatná ezt diplomatikus szavakba, amikor a minden jóakaratú ember felett őrködő gondviselés megkönyörült rajta, és kieszközölte, hogy kopogjanak az ajtón.

Mr. Peters bosszús kifakadására egy szobalány lépett be.

- Bocsánat, nagyságos úr, Mr. Threepwood keresi telefonon.

Mr. Peters a vendégéhez fordult.

- Bocsásson meg egy percre.
- Hogyne - hálálkodott Lord Emsworth. - Hogyne, hogyne, hogyne. Minden körülmények között.

Az ajtó becsukódott Mr. Peters mögött. Lord Emsworth magára maradt.

Néhány percig ott állt, ahol hagyták, és megfigyelhetők voltak rajta az éberség apró jelei. De Mr. Peters nem tért vissza elég hamar. Hangja távoli mennydörgésként hallatszott a ház egy távolabbi traktusából. Lord Emsworth az ablakhoz csoszogott, és kinézett.

A csöndes utca fürdött a verőfényben. A túloldalon fák álltak. Lord Emsworth nagyon szerette a fákat; ezeket is rokonszenvvel nézegette. Aztán befordult a sarkon egy mozgóárus, aki virágokat tolt a kordéján.

Virágok! Lord Emsworth tudata úgy röppent vissza Blandingsbe, mint a postagalamb. Virágok! Vajon elég világosan mondta meg Thorne-nak, a főkertésznek, mi a teendője a hortenziákkal, vagy nem elég világosan? És ha nem, vajon remélhető-e, hogy Thorne a saját intelligenciájára hagyatkozva helyesen jár el a hortenziákkal kapcsolatban?

Lord Emsworth Thorne főkertészen törte a fejét.

Arra lett figyelmes, hogy egy fura kis tárgyat szorongat a kezében; vetett rá egy pillantást. Semmit sem mondott neki. Feltehetőleg valami lehetett, de hogy mi, arról fogalma sem volt.

Zsebre tette, és folytatta a töprengést.

III

Körülbelül abban az időben, amikor Emsworth grófja Mr. Peters lakásához hajtatott, ketten ültek a Stranden található Simpson vendéglő egyik sarokasztalánál. Az egyik egy aprócska, csinos, kedves, húsz év körüli leány volt, a másik egy erőteljes testalkatú, vörösesbarna tüskefrizurát és kis bajuszt viselő fiatalember, akinek arca odaadást és eltökéltséget tükrözött. A leány Aline Peters volt, a fiatalember neve pedig George Emerson: az az ember, aki Freddie szavaival élve Hongkongban rendőr volt, vagy mi. Pontosabban a rendőrfőnök helyetteseként szolgált azon a távok vidéken. Éppen szabadságát töltötte. Arca erős, szögletes volt, álla szívósságról és határozottságról árulkodott.

Londonban mindenféle vendéglő akad, olyan is, ahol az ember úgy érzi, mintha Párizsban volna, és olyan is, ahol az ember azt kívánja, bárcsak inkább Párizsban volna. Vannak vendéglőpaloták a Piccadillyn, vannak gyanús, életveszélyes lebujok a Sohóban, és vannak különös ennivalógyárak az Oxford Streeten és a Tottenham Court Roadon. Vannak vendéglők, amelyekben szalmonellát, és vannak olyanok, amelyekben baljós zöldségmasszát kapni. Simpson azonban csak egy van.

A Strand ékessége, a Simpson egyedülálló a maga nemében. Itt a britek potom fél dollárnak megfelelő összegért hülyére ehetik magukat, ha úgy kívánják. A bőség és az elhízás istene vette védelmébe ezt a helyet. Jelszava a teljes megelégedés. A vidéki plébánosok, akik az évi egyházi kongresszusra utaznak Londonba, azért jönnek el ide, hogy egy normális étkezéssel ellegyenek a jövő évi egyházi kongresszusig. Apák és nagybácsik a gondjaikra bízott fiakkal és unokaöcsökkel rendre ide sereglenek, és némán áldják a lángelmét, aki a vendéglőt alapította, mert ezek a fiatal óriáskígyók egyedül itt tudják viszonylag olcsón telezabálni magukat. Harcias szüfrazsettek itt kárpótolják magukat a legutóbbi éhségsztrájk után.

Kellemes, békés, egészséges hely. Az ennivaló nyugalmas temploma. Nincs harsány zenekar, nehogy az étkező vendégnek ragtime-ritmusban kelljen fogyasztania a sültet. Nincs hosszú átjáró a terem közepén, nehogy az újonnan érkezők folyama elvonja a figyelmét. Az étkező kettesben van az ennivalóval, a fehér ruhás papok pedig fel-alá járkálnak gőzölgő kis kocsijukkal, mindig készen arra, hogy friss utánpótlással szolgáljanak.

Körben a teremben kisebb-nagyobb asztaloknál ülnek a hívek, tekintetükben azzal az eltökélt elszántsággal, amely csak a brit ebédelőre, az emberevő cápára és a vándorsáskára jellemző.

A Simpson fedele alatt nem dívik a beszélgetés. A jelenlévők közül mindössze ketten tanúsítottak hajlandóságot a társalgásra: Aline Peters és kísérője.

- Neked - mondta Aline - Joan Valentine-t kellene feleségül venned.

- Csakhogy én - mondta George Emerson - Aline Peterst fogom feleségül venni.

Aline válaszként fölvette széke mellől a padlón heverő újságot, kihajtotta az egyik oldalnál a vége felé, és átnyújtotta az asztal fölött.

George Emerson undorodva vette át. Az oldalon két fénykép volt látható. Az egyik Aline-t ábrázolta, a másik egy kövérkés, közönséges külsejű fiatalembert, aki az angol aranyifjaktól megszokott, elkínzott, üveges tekintettel nézett a lencsébe.

Az egyik fénykép alatt e szavak voltak olvashatók: „Aline Peters kisasszony, aki júniusban házasságot köt a nagyméltóságú Frederick Threepwooddal", a másik alatt pedig: „A nagyméltóságú Frederick Threepwood, aki júniusban házasságot köt Aline Peters kisasszonnyal." A két kép fölött ott állt a szalagcím: „Nemzetközi házasságkötés a láthatáron. Emsworth gróf fia elveszi az amerikai örökösnőt." A kép egyik sarkában egy csillagos-sávos lobogóba öltözött kis Cupido a fiatalembert vette célba nyilával, a másik sarokban egy nett brit zászlóval felruházott másik Cupido a hölggyel tette ugyanezt.

A lapszerkesztő derekas munkát végzett. Nem hagyott teret kétértelműségnek. Célja az volt, hogy az olvasó tudomására hozza: az amerikai Aline Peters kisasszony és a nagyméltóságú Frederick Threepwood, Emsworth gróf fia házasságot fog kötni, és az átlagolvasó valóban pontosan ezt is értette belőle.

George Emerson azonban nem volt átlagolvasó. O nem méltányolta a szerkesztő teljesítményét.

- Ne higgy el mindent, amit az újságok írnak - mondta. - Különben is, mit keresnek itt ezek a kis dagadt, fürdőgatyás gyerekek?

- Azok Cupidók, George, akik nyilacskáikkal ránk céloznak - kedves és eredeti gondolat.

- Miért pont Cupidók?

- Cupido a szerelem istene. Látszik, hogy nem jártál esti iskolába.

- És mi köze a szerelem istenének ehhez az egészhez?

Aline nyugodtan bekapott egy szem sült krumplit.

Csak fel akarsz bosszantani - mondta -, és szerintem ez igazán csúnya dolog. Te is pontosan tudod, milyen végzetes következményekkel jár, ha az ember étkezés közben bosszankodik. Apám emésztését is az tette tönkre, hogy bosszankodás közben evett. George, az a kedves, kövér pincér épp erre tart a sült húsos kocsival. Ints neki, és kérj még abból a bárányból. George morcosan körülnézett.
- Miért van az - morogta -, hogy itt, Londonban minden ember ugyanúgy néz ki? Annak idején azt hallottam, hogy a kínaiakat nem lehet megkülönböztetni egymástól. Márpedig nincs egyetlen kínai sem egész Hongkongban, akit fel ne ismernék, viszont ezeket a fickókat itt... - Tekintete körbejárt a teremben, majd megállapodott a szomszéd asztalnál ülő pufók fiatalemberen, aki a fentebb idézett kifakadás közvetlen kiváltó oka volt, mivel a nagyméltóságú Freddie Threepwoodra emlékeztette. Bősz pillantása szinte átdöfte az ártatlan ifjút, aki halpástétomot eszegetett békésen. - Látod ott azt a szürke ruhás alakot? - mondta. - Nézd azt a puffadt arcot. Figyeld meg az üveges tekintetét. Ha ez az ember leütné a te Freddie-det, jól elrejtené valahol, és helyette ő jelenne meg a templomban, őszintén mered állítani, hogy észrevennéd a személycserét? Nem lehet, hogy csak azt mondanád: ‚Jé, Freddie, milyen remekül nézel ki!", és simán végigcsinálnád a szertartást?
- Egyáltalán nem is hasonlít Freddie-re. Különben sem illendő, hogy Freddie-nek emlegeted. Nem is ismered.
- Dehogynem. Sőt kifejezetten megkért, hogy Freddie-nek hívjam. „Ó, a fenébe, öreg cimbora, ne Threepwood-ozzál itten nekem. A haverjaimnak csak Freddie vagyok." Ezek az ő szavai.
- George, ezt most találtad ki.
- Dehogyis. Tegnap este ismerkedtünk össze a Nemzeti Sportklubban. Dagi Jones húsz poénra játszott Eddie Flynn-nel. Hármat tettem egy ellen Eddie-re. Freddie mellettem ült, egy ötöst tett föl ellenem. És ha további bizonyítékot akarsz a fickó hülyeségére, hát tessék. A vak is láthatta, hogy Eddie-nek áll a zászló. Utána Threepwood összebarátkozott velem, akkor mondta,

- hogy az igazi haverjainak, mint például nekem, ő egyszerűen csak Freddie. Mint megtudtam, azért lettem igazi haver, mert hajlandó voltam várni a pénzemre. Mint mondta, úgy állt a helyzet, hogy a főnök befagyasztotta a nyüves zsebpénzét.
- Csak le akarod járatni előttem Freddie-t, és szerintem ez nagyon nem szép dolog, George.
- Hogyhogy le akarom járatni? Szó sincs lejáratásról, egyszerűen csak néhány tényt ismertettem vele kapcsolatban. Te is nagyon jól tudod, hogy nem szereted, és nem hozzá fogsz feleségül menni, hanem hozzám.
- Honnan tudod, hogy nem szeretem az én Freddie-met?
- Ha képes vagy a szemembe nézni és kijelenteni, hogy szereted, akkor ejtem az egészet, apródruhát öltök, és viszem az uszályodat a templomban. Halljam!
- Annyit beszélsz, hogy közben elviszik a sült húsos kocsit - így Aline.

George jelt adott a készséges papnak, aki szekere útját feléjük egyengette. Aline szóval s taglejtésekkel irányította egy szelet lemetszését a kiszemelt báránylapockából.
- Egyél csak - mondta Emerson hűvösen.
- Eszem is, George, eszem is. Milyen csodás húsok vannak itt Angliában.
- Örülnék, ha egy kicsit a lelkiekkel is foglalkoznál. Nem akarok itt élelmiszerekről beszélgetni.
- Ha te volnál az én helyemben, George, másról sem akarnál. Szegény papa, biztos, hogy nagyon jót tesz neki, de néha már bánom, hogy egyáltalán belekezdett ebbe a reformtáplálkozásba. El sem tudod képzelni, mit jelent egy egészséges fiatal nő számára, hogy magvakon és füveken kell élnie.
- Miért kellene? - fakadt ki Emerson. - Komolyan mondom, Aline, egyszerűen agyrém, amit apáddal művelsz. Nem akarok semmi rosszat mondani róla a füled hallatára, de...
- Folytasd csak, George. Mi ez a köntörfalazás? Mondd csak ki, amit gondolsz.

- Hát jó, akkor kimondom. Bele a szemedbe. Te is nagyon jól tudod, hogy apád zsarnokoskodik fölötted, és te ezt eltűröd. Nem azt mondom, hogy az ő hibája, vagy akárki hibája. Egyszerűen csak ez az igazság. Talán vérmérséklet kérdése. Te engedékeny vagy, ő agresszív, és kihasználja ezt a helyzetet. Vegyük mindjárt ezt az ételkérdést. Apádnak megromlott az emésztése, minek következtében csak magokat meg banánt meg ilyeneket ehet. De miért eteti veled is ugyanazt?
- Nem eteti. Nem ő akarja, hanem én, és azért csinálom, hogy lelket öntsek belé, hogy bebizonyítsam: meg lehet csinálni. Ha elgyengülnék, ő is egy szempillantás alatt meginogna elhatározásában, fogná magát és jól belakna libamájból és homárból, ahogy szokta. Utána pedig a kínok kínjait állná ki. Az a szörnyű a dologban, George, hogy apának olyan az étvágya, mint egy iskolás fiúnak, az emésztése meg olyan, mint egy Rockefellernek. Külön-külön egyik sem volna baj, de a kettő együtt rettenetes.
George elképedt, de eltökélt maradt.
- Hát jó, ha te szabad akaratodból éhezteted magad, akkor nincs mit mondani.
- De azért te mégis mondasz valamit, ugye, George?
- Akkor itt van ez az egész hülye Freddie-ügy. Abba apád hajszolt bele. Jó, hogy azt mondod, önálló vagy, meg hogy az apák manapság már nem kényszeríthetik a lányaikat. Csak az a baj, hogy a te apád mégis kényszerít téged. Azt tehet veled, amit csak akar. És csak azért nem állítod le ezt az agyrémet, mert nem tudsz összeszedni magadban annyi bátorságot. Hát majd én segítek összeszedni. Pénteken én is Blandingsbe utazom, veled együtt.
- Blandingsbe utazol!
- Freddie tegnap este meghívott. Azt hiszem, főként azért, mert tartozik nekem, de meghívott, és én elfogadtam.
- De George, te édes-édes csacsi, hát *sosem* hallottál az etikettről? Nem olvasod a lapokban az úri viselkedésről szóló rovatokat? Nem

tudod, hogy nem lehet az embernek a vendégjoggal visszaélve elcsábítani a házigazda menyasszonyát?
- Hát majd csak figyelj.
Aline elábrándozott.
- Vajon milyen lehet grófnénak lenni? - sóhajtotta.
- Sosem fogod megtudni - felelte George szánakozva. - Szegénykém - folytatta -, azzal vettek rá erre az eljegyzésre, hogy elhitették veled: Freddie, ez a hülyegyerek gróf lesz valaha? Átejtettek. Nem Freddie az örökös. A bátyja, Lord Bosham olyan erős, mint egy díjbirkózó, és három egészséges fia van. Freddie-nek kábé annyi esélye van a grófi címre, mint nekem.
- George, kínos hiányosságok vannak a műveltségedben. Nem tudod, hogy a cím örököse mindig jachtkirándulásra megy az egész családjával együtt, és vízbe fullad, sőt a gyerekei is? Minden angol regényben ez olvasható.
- Figyelj, Aline, tisztázzuk ezt a dolgot. Azóta vagyok beléd szerelmes, amióta megláttalak az *Olympic* fedélzetén. A hajón kétszer kértem meg a kezedet, aztán még egyszer a vonaton London felé. Ez nyolc hónappal ezelőtt történt, és azóta is rendszeresen megkérem a kezedet. Egyszer utaztam el pár hétre Skóciába, hogy meglátogassam a rokonaimat, és mit hallok, mikor visszajövök? Azt, hogy eljegyezted magad ezzel a Freddie nevű daganattal.
- Tetszik, milyen lovagiasan kezeled Freddie-t. Sokan a helyedben mindennek elmondanák.
- Á nekem semmi bajom Freddie-vel. Gyakorlatilag tök hülye, és a látását is utálom, de ettől eltekintve tényleg semmi bajom vele. Te viszont később örülni fogsz, hogy nem mentél feleségül hozzá. Annál te sokkal realistább vagy. Micsoda feleség leszel egy keményen munkálkodó, dolgos ember oldalán!
- Miben munkálkodik Freddie keményen?
- Momentán nem Freddie-ről beszélek, hanem saját magamról. Holtfáradtan hazaesem a munkából. Bajok voltak az irodában. Kimerült leszek és csüggedt. És akkor jössz te; hűvös, fehér kezed gyengéden homlokomra simítod...

Aline megrázta a fejét.
-Nincs értelme, George. Komolyan mondom, hogy ideje belátnod. Nagyon kedves vagy, szeretek veled lenni, de nem vagy alkalmas.
-Miért nem?
- Mert túláradsz. Olyan vagy, mint egy bomba. Szerintem az a Superman lehet ilyen, akiről mostanában annyit lehet olvasni. Neked csak úgy jó, ahogy te akarod, sehogy másként. Gondolom, amiatt van ez, hogy odaát Hongkongban annyi embert irányítasz. Freddie karikákon fog átugrálni, és pitizni fog, de mi leszünk a legboldogabb pár a világon. Én túlságosan szelíd és béketűrő vagyok ahhoz, hogy boldoggá tegyelek. Neked olyan lány kéne, aki felveszi a versenyt. Mint például Joan Valentine.
- Már másodszor emlegeted ezt a Joan Valentine-t. Ki az?
- Egy volt osztálytársam. Tudod, Angliában jártam iskolába... a mama azt akarta, hogy csiszolódjak, vagy mi. A legjobb barátnők lettünk. Én legalábbis imádtam őt, mindent megtettem volna érte, és azt hiszem, ő is szeretett engem. Aztán visszamentem Amerikába, és megszakadt a kapcsolatunk. Aztán tegnap összefutottam vele az utcán, ugyanolyan mint volt. Pedig rémes dolgokon ment keresztül. Az apja eléggé gazdag volt, de hirtelen meghalt, és kiderült, hogy egy vasat sem hagyott hátra. Felélte minden jövedelmét. Még életbiztosítása sem volt. Joan feljött Londonba, és amennyire a pár perces beszélgetésből megtudtam, azóta szinte mindennel foglalkozott. Volt bolti eladó, dolgozott színháznál, csinált mindenfélét. Nem rémes, George?
- Ijesztő - felelte George. Miss Valentine csak enyhe érdeklődést váltott ki belőle.
- De tele van energiával, életerővel. Ő felvenné veled a versenyt.
- Kösz. Én nem állandó erőpróbának képzelem a házasságot. Az én feleségideálom kedves, együtt érző és megnyugtató. Ezért is szerettem beléd. Mi leszünk a legboldogabb...
Aline fölnevetett.

- Drága vagy, George! Kérd el a számlát, és hívj nekem egy taxit. Rengeteg tennivalóm van még otthon. Ha Freddie a városban van, azt hiszem, találkozni akar velem. Azt kérded, ki az a Freddie? Freddie a vőlegényem, George. A jegyesem. Az a fiatalember, akihez feleségül megyek.
Emerson csüggedten csóválta a fejét.
- Fura, mennyire ragaszkodsz ehhez a Freddie-féle elképzeléshez. De mindegy, pénteken megyek Blandingsbe, ott majd meglátjuk. Addig is tartsd eszedben, hogy te meg én össze fogunk házasodni, és nincs olyan hatalom a földön, ami ezt megakadályozhatná.

IV

Mi, boltozatos homlokú, költséges neveltetésű regényírók egyre gyakrabban hagyunk fel a regényírással, hogy átpártoljunk a filmforgatókönyv-íráshoz; ennek pedig az az oka, hogy a utóbbi sokkal egyszerűbb és kellemesebb.

Ebben a történetben például, ha filmdrámáról volna szó, a rendező egyszerűen megjelenítené a vásznon az alábbi feliratot:

MR. PETERS FELFEDEZI A SZKARABEUSZ ELTŰNÉSÉT

majd néhány pillanat múlva a közönség szobabelsőt látna, ahol egy szögletes arcú, szúrós tekintetű, dühös kis ember előbb felismerést, majd kétségbeesést mímelne. Az egész alig egy perc alatt lezajlana. Az írott szó aprólékosabb munkát követel.

Mr. Peters nem sokkal azután, hogy vendége eltávozott, észrevette, hogy ugyanez történt szkarabeuszgyűjteménye legbecsesebb darabjával is. Apja lelki kínjainak terhéből Aline viselte az oroszlánrészt. Mindig az ártatlan kívülállók járnak rosszul.
- Az az átkozott vén zsebmetsző! - mondta Mr. Peters.
- De papa!

- Ne depapázz itt nekem! Mi értelme van depapázni? Könnyebben viselném, ha ez az öreg csibész a házat vitte volna magával a telekkel együtt, mint azt a szkarabeuszt. Ő aztán érti a módját! Naná, hogy a legértékesebb darabot nyúlta le! És én még azt hittem, megbízhatok a lányom jövendőbeli apósában, magára hagyhatom egy másodpercre. Ezekben a gyűjtőkben nincs egy szikra erkölcsi érzék. Inkább bíznék meg Jesse Jamesben, Kidd kapitányban vagy a Tuskólábúban, mint egy gyűjtőben. A negyedik dinasztiabeli Kheopszom! Ötezer dollárért sem váltam volna meg tőle.
- Ugyan, papa, írj neki egy levelet, és kérd vissza. Olyan kedves öregember, biztos, hogy nem akarta ellopni a szkarabeuszodat.
Mr. Peters szenvedélyes horkantással engedte ki a gőzt.
- Még hogy nem akarta ellopni! Mégis, mit gondolsz, mit akart? Megőrizni nekem, nehogy elveszítsem? Nem akarta ellopni! Lefogadom, hogy kleptomániásként ismerik a társaságban. Lefogadom, hogy ha bejelentkezik valahol, a barátai sietve elzárják az ezüst evőeszközt, és riasztják a rendőrséget egy rohamosztagért, nehogy elcsórja a bejárati ajtót. Hogyne akarta volna ellopni? Saját múzeuma van ott vidéken. A Kheopszom a díszére fog válni. Ötezer dollárt is megadnék, hogy visszakapjam. Ha él ebben az országban olyan betörő, akiben van annyi kurázsi, hogy behatol a kastélyba, ellopja a szkarabeuszt, és visszaadja nekem, annak azon nyomban ötezer dollár üti a markát, és ha akarja, külön jutalomként fejbe is kólinthatja a vén kalózt.
- De papa, miért nem mégy oda egyszerűen azzal, hogy ez a tiéd, és vissza akarod kapni?
- Hogy visszavágjon, és felbontassa az eljegyzést? Még mit nem? Ha valakit lopással vádolok, utána nem várhatom el tőle, hogy kedve legyen a fiát összeadni a lányommal, nem igaz? Ha csak a legcsekélyebb utalást teszek arra, hogy szerintem ő lopta el azt a szkarabeuszt, ő azonnal előadja a büszke angol arisztokratát, és azzal mindennek vége. Soha még nem volt tolvaj kedvezőbb helyzetben, mint ő. Kikezdhetetlen.
- Erre nem is gondoltam.

- Nem gondolkozol te egyáltalán. Ez a baj veled - mondta Mr. Peters.

Ebből is kiderül, miért írunk szívesebben forgatókönyveket. A finom és érzékeny ifjú regényíró számára fájdalmas dolog ilyen jelenetet bemutatni atya és gyermeke között. De mit lehet tenni? Az évek óta tartó emésztési gondok alapállapotban is elviselhetetlenné tették Mr. Peters természetét, a jelenlegihez hasonló helyzetekben pedig egyenesen ámokfutóvá vált. Bosszúságát azért zúdította mindig Aline-ra, mert a lány kedves, szelíd természete és kettejük bensőséges kapcsolata miatt ő volt az ideális szelep, amelyen át a túlnyomást le lehetett vezetni. Amíg a felesége élt, fölötte zsarnokoskodott. Az asszony halála után Aline foglalta el a megüresedett helyet.

Aline nem fakadt sírva, mert nem volt sírós természetű, de minden béketűrése ellenére megbántódott. Ő azt szerette, ha a világon minden simán és könnyen zajlik, ezek a jelenetek az apjával mindig lesújtották. Kihasználta, hogy Mr. Peters pillanatnyi szünetet tartott a szóáradatban, és kisurrant a szobából.

Derűje komoly csorbát szenvedett. Együttérzésre volt szüksége. Vigasztalásra vágyott. Egy pillanatra George Emerson jutott eszébe mint vigasztaló, de George ellen súlyos ellenjavallat merült fel. George játékos ingerkedésre, tréfálkozásra való volt Aline szemében, de a szíve mélyén kissé tartott is tőle; ösztöne azt súgta, hogy a vigasztaló szerepében túlontúl vulkanikus, túlontúl férfias lenne az olyan lány számára, aki júniusban valaki máshoz megy feleségül. George vigasztalás címén bizonyára azonnal a tettek mezejére lépne, ahelyett, hogy a nyájas emberi szó erejében bízna. Aline érezte: George úgy igyekezne begyógyítani a sebet, hogy taxiba gyömöszöli, és elrobog vele a legközelebbi anyakönyvvezetőhöz.

Nem, George-hoz nem fordulhat - de akkor kihez?

Joan Valentine képe merült fel lelki szemei előtt - olyannak látta, amilyennek a tegnapi találkozás alkalmával: erősnek, vidámnak,

magabiztosnak; olyannak, aki merész derűvel fogadja a gondokat. Úgy van, Joant keresi fel.
Kalapot vett, és kilopakodott a házból.

Különös véletlen: alig negyed órával korábban R. Jones is útnak indult, és célja ugyanaz volt, mint Aline-é.

Mily kellemes egy erőszakos, durva jelenet után olyanról tudósítani, amelyben béke és jóakarat uralkodik. E sorok íróján megkönnyebbülés vett erőt, amikor rájött, hogy a történet pillangóként csapongó röpte Mr. Peters dühkitörései után a blandingsi kastély dohányzójának meghitt környezetét ejti útba.

Szinte pontosan ugyanakkor, amikor Aline Peters elindult barátnője, Miss Valentine meglátogatására, a blandingsi kastély meghitt dohányzójában három férfi ült együtt.

Különféle dolgokkal foglalatoskodtak. Az ajtó mellett álló kanapén a nagyméltóságú Frederick Threepwood - a barátainak csak Freddie - olvasott. A mellette ülő fiatalember keret nélküli szemüveg mögött csillogó szeme egy csomag játékkártyára meredt; a lapok színükkel felfelé, rendezett sorokban hevertek előtte az asztalkán. (Rupert Baxternek, Lord Emsworth felmérhetetlen kiválóságú titkárának nem voltak gyarlóságai, de nyughatatlan agyát olykor egy-egy parti pasziánsszal pihentette.) Baxteren túl, szájában szivarral, keze ügyében egy laza whiskyvel Lord Emsworth ejtőzött. Az iménti jelenet után kifejezetten jólesik ilyen képet szemlélhetni.

A mű, amelyet a nagyméltóságú Freddie olvasott, kisméretű, puha kötésű könyv volt. Borítóját piros, fekete és sárga színekben megoldott grafika díszítette; témáját tekintve egy rendkívül feszült pillanatot ábrázolt egy fekete szakállú, egy sárga szakállú és egy teljesen szakálltalan férfi, valamint egy fiatal nő életében; az utóbbi mintha csupa szem és haj lett volna. A fekete szakállú férfi, nyilván önös céloktól hajtva, egy bonyolult, kerekekben és emeltyűkben bővelkedő gépezethez kötözte a nőt. A sárga szakállú férfi egy emeltyűt húzott vagy tolt éppen. A szakáll nélküli férfi a padlóba

vágott csapóajtóból emelkedett ki, és egy nagy revolvert fogott amazokra.

A kép alatt e szavak voltak olvashatók: „Fel a kezekkel, gazemberek!" A kép fölött az oldal teljes szélességében kanyargó szalagon e felirat állott: „Gridley Newsey nyomozásai. A Titkos Hatok. írta: Félix Clovelly."

A nagyméltóságú Freddie nem is olvasta, valósággal falta a Titkos Hatok történetét. Arca vöröslött az izgalomtól, haja összeborzolódott, szeme kidülledt. El volt ragadtatva.

A mai kor jellemzője, hogy ha kitartóan kutat, mindenki megtalálhatja a szellemi színvonalához illő olvasnivalót. Etonban és másutt komoly és lelkes férfiak próbálkoztak Freddie Threepwoodnál görög, latin, sőt angol szerzőkkel, és ő rendíthetetlenül érzéketlen maradt mindhárom nyelven írott remekművek iránt, mint a kos; az említett férfiaknak meggyőződésévé is vált, hogy sohasem fog olvasni semmit.

És akkor, évekkel később egyszer csak kibomlott benne a tudásszomj. Igaz, hogy csupán Gridley Newsey kalandjai iránt, de akkor is tudásszomj volt. Egyhangú életet élt, Gridley Newsey volt az egyetlen, aki némi romantikát csempészett bele. A nagyméltóságú Freddie számára az élet sivatag volt, amelyben havonta az új Newsey-krimi formájában jelentkezett egy-egy oázis. Eltökélte, hogy megismerkedik a szerzőjükkel.

Lord Emsworth üldögélt, dohányzott, kortyolt, dohányzott, békét kötött az egész világgal. Elméje oly üres volt, amennyire emberi elme egyáltalán lehet. Az a keze, amelyiket nem kötötte le a szivarozás feladata, nadrágzsebében pihent. Ujjai egy apró, kemény tárggyal játszadoztak.

Őlordsága fokozatosan ráébredt, hogy ez az apró, kemény tárgy nem ismerős. Valami új dolog volt - valami, ami nem a kulcscsomója, sem nem a ceruzája, sem nem az aprópénze.

Engedett az egyre növekvő kíváncsiságnak, és elővette.

Megnézte.

Apró kis izé volt, leginkább megkövesedett bogárhoz hasonlított. Semmit nem mondott neki. Szívélyes viszolygással nézegette.
- Hát ez meg hogy a csodában került ide? - szólalt meg.
A nagyméltóságú Freddie nem figyelt fel a megjegyzésre.
Épp a történet csúcspontjánál járt: ott, ahol a szöveg minden sorában fokozódik az izgalom. Epizód követett epizódot. Minduntalan felbukkantak a Titkos Hatok, mint nyáron a szúnyogok. Annabelre, a hősnőre pocsék idők jártak, percenként rabolták el, ejtették fogságba. Gridley Newsey a forró nyomokat követve szinte szakadatlanul sakkban tartott valakit a revolverével. A nagyméltóságú Freddie-nek nem maradt ideje atyjával társalogni.
Nem úgy Rupert Baxter. Lord Emsworthszel társalogni - részben ezért kapta a fizetését. Felpillantott a kártyákból.
- Lord Emsworth?
- Valami különös tárgyat találtam a zsebemben, Baxter. Szeretném tudni, hogy került oda.
Átnyújtotta a tárgyat a titkárnak. Rupert Baxter szemében hirtelen kigyúlt a lelkesedés fénye. A lélegzete is elakadt.
- Csodás! - kiáltott fel. - Bámulatos!
Lord Emsworth kérdő tekintetet vetett reá.
- Ez egy szkarabeusz, Lord Emsworth, sőt ha nem tévedek - márpedig némiképp a hozzáértők közé sorolhatom magam -, egy negyedik dinasztiabeli Kheopsz. A házi múzeum ékessége lesz.
- Még ilyet! Komolyan mondja, Baxter?
- Igen, Lord Emsworth. Ha nem sértem meg a kérdéssel, mennyit fizetett érte lordságod? Alighanem egy gyűjtemény legértékesebb darabja volt. A Christie árverést rendezett talán ma délután?
Lord Emsworth a fejét csóválta.
- Nem mentem ma árverésre, emlékszem, valami fontos dolgom volt, ami nem engedte, hogy árverésre menjek. Valami... igen, persze, megígértem, hogy elmegyek Mr. Petershez, és megnézem az izégyűjteményét... nem jut eszembe, mit is gyűjt Mr. Peters.
- Mr. Peters az egyik legismertebb szkarabeuszgyűjtő napjainkban.

- Szkarabeusz! Igaza van, Baxter. Már emlékszem is az egészre: ez egy szkarabeusz, és Mr. Peters nekem adta.
- *Önnek adta,* Lord Emsworth?
- Igen. Most már tisztán emlékszem. Mr. Peters nagyon sok, határtalanul érdekes dolgot mondott a szkarabeuszokról, amit sajnos mind elfelejtettem, és utána nekem adta ezt. Maga szerint ez értékes, Baxter?
- Igen; gyűjtői szempontból óriási értéke van.
- Szent ég! - Lord Emsworth valósággal sugárzott. - Ez rendkívül érdekes, Baxter. Az ember sokat hall az amerikaiak fejedelmi bőkezűségéről. Milyen határtalanul kedves dolog Mr. Peterstől. Nagy becsben fogom tartam, bár be kell valljam, pusztán látvány szempontjából kissé hideglelősnek találom. Viszont ajándék lónak ne nézd a fogát, ugyebár, Baxter?

Valahonnan a távolból egy gong ezüstös hangja csendült. Lord Emsworth felállt.

- Máris át kell öltözni vacsorához? Sejtelmem sem volt róla, hogy már ennyi az idő. Baxter, maga a házi múzeum felé megy. Megtenné, hogy elhelyezi ezt a tárgyak között? Maga jobban tudja, mit kell tenni vele, mint én. Voltaképpen a múzeumom kurátorának tekintem magát, Baxter, ha-ha-ha! De vigyázzon, ha bemegy a múzeumba. Tegnap egy széket festettem át odabent, és azt hiszem, ott hagytam a festékesdobozt a földön.

Az olvasásban elmélyedt fiára is vetett egy pillantást, amely kevésbé volt barátságos.

- Kelj már fel, Frederick, és eredj átöltözni. Mi az a szemét, amit olvasol?

A nagyméltóságú Freddie úgy merült fel a könyvből, mint egy felriasztott alvajáró; mintha erőszakos támadás érte volna. Döbbenet és fájdalom ült a tekintetében, amikor felpillantott.

-Tessék, főnök?

-Igyekezz. Beach öt perccel ezelőtt jelzett a gonggal. Mi az, amit olvasol?

-Á, semmi, főnök. Csak egy könyv.

- Micsoda szemetekre pocsékolod az idődet. Igyekezz.
Elindult az ajtó felé, és arcán ismét elömlött a jóakarat fénye.
- *Rendkívül* kedves dolog Mr. Peters részéről - mondta. - Igazán, szinte már-már keleties nagyvonalúság jellemző ezekre az amerikaiakra.

VI

R. Jones röpke hat óra alatt kiderítette Joan Valentine lakcímét. Hogy nem tartott tovább, az az ő személyes energiáját és hírszerző hálózatának hatékonyságát bizonyítja. R. Jones, ha úgy érezte, hogy megéri, végtelenül energikus tudott lenni, és mestere volt a dolgok kiderítésének.

Kiáradt a taxiból, és becsöngetett a 7/a számú ház ajtaján. Egy borzas cselédlány nyitott ajtót.
- Miss Valentine itthon van?
- Igen, kérem.

R. Jones névjegyet húzott elő.
- Mondja meg neki, hogy fontos ügyben keresem. Fél perc, írok rá pár sort.

Firkantott valamit a névjegyre, majd a várakozás idejét azzal ütötte el, hogy alaposan szemügyre vette a környéket. Benézett a szűk átjáróba, végighordozta tekintetét az ütött kopott terecskén, és a következtetés, amit a látottakból levont, jót tett a szemében Miss Valentine megítélésének.

Ha ez a lány az a fajta volna, aki vissza akar élni Freddie leveleivel - gondolta -, akkor nem ilyen helyen lakna. Ha törtető hajlamú volna, bizonyára több pénze lenne, mint amennyi a jelek szerint van neki. Következésképp nem törtető, tehát mérget lehet rá venni, hogy a leveleket azon nyomban kihajította, amint megkapta őket.

Nagyjából ilyen gondolatok foglalkoztatták R. Jonest, miközben a 7/a számú ház kapujában ácsorgott, és fontos gondolatok voltak, mert ezek határozták meg, milyen magatartást tanúsítson az elkövetkező beszélgetés alatt. Felismerte, hogy a dolgot finoman

kell kezelni, nagyon úriemberként kell fellépnie. Megerőltető lesz, de meg kell tennie.

A cselédlány visszatért, és egyetlen kurta szóval meg egy széles mozdulattal útba igazította Joan szobája felé.

- Tessék? - kérdezte R. Jones. - Első emelet?

- Jobbra - tette hozzá a cselédlány.

R. Jones nagy nehezen felnyomakodott a rövid lépcsősoron. A lépcsőn nagyon sötét volt, még meg is botlott. Végül elért egy nyitott ajtón át kiszüremlő fénypászmához. Benézett, és egy asztalnál álló lányt pillantott meg. Várakozó testtartásából arra következtetett, hogy elérte úti célját.

- Miss Valentine?

- Fáradjon be.

R. Jones behömpölygött.

- Nincs valami nagy fényár a lépcsőn.

- Nincs. Helyet foglalna?

- Köszönöm.

R. Jonest a lányra vetett legelső pillantás meggyőzte, hogy igaza volt. Körülményei gyors és pontos jellemfelmérésre késztették: ha valaki a nagyvárosban a szellemi erejéből él, akkor minden támadás és minden védekezés legelső alapelve, hogy az embereket az első pillanatban ki kell ismerni. Ez a lány nem volt törtető.

Joan Valentine magas termetű volt, a haja búzaszőke, a szeme pedig oly ragyogóan kék, mint a novemberi égbolt, amelyről fagyos világra süt a napsugár. Benne volt a november hideg csillogása is, mert Joan az utóbbi néhány évben sok mindenen keresztülment, és a tapasztalat akkor is védőkorlátot emel a külvilág felé, ha nem keményíti meg az embert. Tekintete egyenes volt és figyelmes. Képes volt meglágyulni a dél-franciaországi falvak lábánál doromboló Földközi-tenger selymes kéksége láttán, de nem lágyult meg mindenki előtt. Annak látszott, ami volt: tevékeny leánynak, akit az élet nyitottá és egyszersmind óvatossá formált: óvatossá a barátságos közeledési kísérletek iránt, és nyitottá a kínálkozó lehetőségek iránt.

Hűvös és kérdő tekintettel kémlelte R. Jones arcát. Ő is megtanulta a gyors jellemfelmérést, és az R. Jonesra vetett első pillantás nyomán nem valami kedvező kép alakult ki benne.
- Üzleti ügyben jött?
- Igen - felelte R. Jones. - Igen... Miss Valentine, szeretném azzal kezdeni, hogy kérem, higgye el, nem áll szándékomban megsérteni.
Joan felvonta szemöldökét. Egy pillanatra az az igazságtalan feltevés fordult meg fejében, hogy látogatójának talán megártott a vacsora.
- Nem értem.
- Hadd magyarázzam meg. Látogatásom oka - folytatta R. Jones, és percről percre egyre úriemberibb lett - egy szerfölött kínos megbízás, egy barátomnak teendő szívesség. Kérem, vegye figyelembe, hogy bármit mondok, kizárólag az ő nevében mondom.
Joan mostanra elvetette azt a feltevést, hogy ez a kövér ember életbiztosításokkal házal, és inkább arra hajlott, hogy jótékony célra gyűjt adományokat.
- A nagyméltóságú Frederick Threepwood kérésére jöttem ide.
- Még most sem értem.
- Ön sohasem találkozott vele, Miss Valentine, de abban az időben, amikor a Piccadilly Színház tánckarában dolgozott, Mr. Threepwood néhány igen ostoba levelet írt önnek. Talán elfelejtette már?
- Természetesen.
- Lehet, hogy meg is semmisítette őket?
- Kétségkívül. Nem szoktam eltenni a leveleket. Miért kérdi?
- Nos, tudja, Miss Valentine, a nagyméltóságú Frederick Threepwood házasságkötés előtt áll, és arra gondolt, hogy mindent egybevéve jobb lenne, ha az önnek írt levelek - és a versek - nem léteznének.
R. Jonesból beszéd közben valósággal áradt az úriembersége, mint egy erős illatszer, de ez sem tudta elleplezni mondanivalójának kellemetlen jellegét.

- Attól fél, hogy esetleg meg akarom zsarolni? - kérdezte Joan imponáló nyugalommal.
R. Jones csillapító mozdulatra emelte kezét.
- De kedves Miss Valentine!
Joan felállt, mire R. Jones követte példáját. Láthatólag végére ért a beszélgetés.
- Kérem, mondja meg Mr. Threepwoodnak, hogy megnyugodhat. Nem fenyegeti veszély.
- Hogyne, hogyne, természetesen. Már előre biztosítottam Mr. Threepwoodot, hogy látogatásom puszta formaság. Teljesen biztos voltam abban, hogy önnek nem áll szándékában nehézségeket támasztani. Tehát megmondhatom neki, hogy ön megsemmisítette azokat a leveleket?
- Igen. Isten önnel.
- Isten önnel, Miss Valentine.
R. Jones mögött becsukódott az ajtó, és ő teljes sötétségben maradt, de nem volt kedve újra bekopogni, és megkérni Joant, hogy tartsa nyitva az ajtót, amíg leér. Örült, hogy megszabadult. Régóta hozzá volt már szokva, hogy embertársai barátságtalanul néznek rá, de Joan tekintetében volt valami, amitől furcsamód kényelmetlenül érezte magát.
Tapogatózva elindult lefelé, és közben csöndben örvendezett, hogy túl van a dolgon, méghozzá eredményesen. Elhitte, amit a lány mondott; nyugodt lelkiismerettel közölheti Freddie-vel: nem kell attól tartania, hogy ő is szegény jó Percy sorsára jut. Igaz, ami igaz, beszámolójában arról is említést tesz majd, hogy a levelek megsemmisítését csak nagy nehézségek árán, pontosan ötszáz font ellenében sikerült kiharcolnia, de hát ez egyszerű szakmai fogás.
Már majdnem az utolsó lépcsőfoknál járt, amikor megszólalt a kapucsengő. R. Jones hirtelen sugallat hatására tőle szokatlan fürgeséggel visszavonult, majdnem egészen Joan ajtajáig. Ott áthajolt a korlát fölött, és fülelt.
A borzas cselédlány ajtót nyitott. Egy fiatal nő hangja szólalt meg.
- Miss Valentine itthon van?

-Igen, de épp nem ér rá.
- Kérem, menjen fel és mondja meg neki, hogy beszélni szeretnék vele. A nevem Peters. Aline Peters.

R. Jones markában megremegett a lépcsőkorlát. Egy pillanatra úgy érezte, menten elájul. Aztán sebesen gondolkodni kezdett. Hatalmas világosság gyúlt az agyában, és az a gondolat fogalmazódott meg mindent elsöprő erővel, hogy érzékszerveire hagyatkozva soha többé nem bízik meg senkiben, sem férfiban, sem nőben. Megesküdött volna, hogy ez a Valentine lány becsületes. Maradéktalanul elhitte a puszta szavára, hogy elpusztította a leveleket. És közben a lány mindvégig hamis játékot játszott, de oly tökéletesen, hogy ilyennel hosszú pályafutása során R. Jones még sohasem találkozott. Szinte már tisztelet ébredt benne a lány iránt. Milyen ügyesen rászedte! Most már világosan látta, mire megy ki a játék. Miss Valentine még az ő látogatása előtt találkozót beszélt meg Freddie menyasszonyával, nyilván a levelek adásvétele tárgyában. Őt, R. Jonest azért tartotta távol, mert annak akarja eladni a leveleket, aki többet fizet értük. Ha véletlenül nem lett volna tanúja Miss Peters megérkezésének, Freddie és a menyasszonya egymás ellen licitált volna. Ő maga is vagy tucatszor eljátszotta már ezt; nem is volt ínyére, hogy egy nő is versenybe szállt azon a terepen, amelyet alapvetően a férfias vállalkozások játékterének tartott.

A cseléd csattogva elindult fölfelé a lépcsőn; R. Jones is följebb húzódott. Hallotta, hogy kinyílik Joan ajtaja, a kivetülő fényben Jones meglátta az ajtóban álló borzas cselédlányt.
- Au, aszittem, itten van még az a úr magánál, kisasszony.
- Egy perccel ezelőtt ment el. Miért?
- Mer mos meg egy hőgy keresi. Miss Petersnek híjják.
- Megkérné, hogy jöjjön fel?

A borzas cselédlány nem volt a kifinomult etikett mestere. Kihajolt a korlát fölött az űrbe, és lekurjantott Aline-nak.
- Aszongya, gyüjjék föl.

A lépcsőn most Aline léptei hangzottak fel. A két fiatal nő üdvözölte egymást.
- Mi szél hozott erre, drága Aline?
- Zavarlak valamiben, Joan?
- Nem, gyere csak be. Csak egy kicsit meglepődtem, hogy ilyen későn bukkansz fel. Nem tudtam, hogy ilyenkor még vendégségbe szoktál járni. Valami baj van? Gyere már be.

Az ajtó becsukódott, a cseléd visszatért az alsóbb régiókba, R. Jones pedig óvatosan lelopakodott a lépcsőn. Tökéletesen össze volt zavarodva. Úgy látszik, a következtetései másodjára teljesen tévesek voltak; Joan mégis olyan becsületes teremtés, mint amilyennek először hitte. A két lány úgy beszélt egymással, mint két régi barátnő, mintha egész életükben ismerték volna egymást. Ez nem fért R. Jones fejébe.

Egy rézbőrű indián nesztelen lépteivel az ajtóhoz osont, és rászorította fülét. Azt tapasztalta, hogy egészen jól hall mindent.
Aline ezalatt odabent a szobában már Joan puszta jelenlététől kezdett megnyugodni. Barátnője annyira talpraesettnek látszott.

Joan tekintete alaposan megváltozott az előző beszélgetéshez képest. Lágyság költözött bele, amelybe együttérzés és enyhe fölény keveredett. Az élet így kárpótolja azokat, akikkel keményen bánik: bizonyos fölénnyel szemlélhetik a kipárnázott életűek csip-csup nehézségeit. Joan jól emlékezett Aline-ra a régi időkből; tudta róla, hogy állandóan valami apró zűrbe keveredik. Már akkor, az iskolában is folytonos gondoskodást, vigasztalást igényelt. Kedvessége mintha vonzotta volna a balsors kisebbfajta nyűgét s nyilait. Aline olyan lány volt, aki az emberek bizonyos típusában felébresztette a védelmezési ösztönt. Ez a tulajdonsága okozott George Emersonnak álmatlan éjszakákat, és most Joanra is ez hatott. Joan állandó harcban élt, hogy ajtajától távol tartsa a farkasokat, és azokat a napjait érezte boldognak, amikor meglátta, hogyan fizetheti ki a heti lakbért úgy, hogy esetleg még maradjon is egy kevés, amit félretehet egy áhított kalapra vagy cipőre. Most, ahogy Aline-ra nézett, mégis önkéntelenül azt érezte, hogy a maga gondjai

jelentéktelenek, hogy a pillanat azt követeli tőle: nyugtatgassa és vigasztalja barátnőjét. Aline-t ismerve arra gondolt: a tragédia alighanem abból állhat, hogy a lány elveszített egy brosst, vagy túl érdes szavakat mondott valakinek, de azt is tudta, hogy az efféle tragédiák súlyos, sötét fellegként tornyosulnak Aline látóhatárán. Végtére is a baj, akárcsak a szépség, a szemlélő tekintetében lakik; Aline nehezebben viseli egy bross elvesztését, mint ő azt, ha elbocsátják az állásából, amelynek jövedelmétől függ, hogy éppen meg tud-e élni, vagy éheznie kell.

- Úgy látom, aggaszt valami - mondta. - Ülj le, és mesélj.

Aline leült, és körülnézett a sivár kis szobában. Az emberi elme különös tulajdonsága, hogy mások szerencsétlenségének látványa enyhíti a sajátunkat; ő is szinte már teljesen megvigasztalódott. Fejében nem jártak határozott gondolatok, és nem is tett kísérletet, hogy kielemezze őket, de összességükben azt mondták neki: kellemetlen ugyan az emésztési zavaroktól szenvedő apa által gyakorolt elnyomatás, vannak azonban a világon ennél súlyosabb megpróbáltatások is, amelyeket apjának egy másik tulajdonsága - jelesül: a gazdagság - jóvoltából elkerülhet. Ekkor egy filozófia körvonalai kezdtek kirajzolódni előtte. Az egész majdnem olyan egyértelművé vált, mint egy matematikai egyenlet. Ha apjának nem lennének emésztési zavarai, nem gorombáskodna vele. Viszont ha apja nem tett volna szert hatalmas vagyonra, emésztési zavarai sem lennének. Következésképpen, ha apja nem tett volna szert hatalmas vagyonra, akkor nem gorombáskodna vele. Gyakorlatilag tehát: ha apja nem gorombáskodna vele, akkor nem is lenne gazdag. Ha pedig nem lenne gazdag... Aline egyetlen, mindent átfogó pillantással felmérte a kopott szőnyeget, a piszkos tapétát, a szakadt függönyt... Kétélű dolog ez. Kezdte egy kicsit szégyellni a szerencsétlenségét.

- Semmi az egész, igazán... - mondta. - Azt hiszem, a bolhából elefántot csináltam.

Joan megkönnyebbült. A küzdelmes élet időnként depressziós időszakokat hoz; épp ilyen pillanat tört rá közvetlenül Aline felbukkanása előtt. E percben olyannak látta az életet, mint egy

hosszú, fárasztó, poros utat, amely nem kínál semmi reményt. Rosszul volt a szakadatlan küzdelemtől. Pénzt szeretett volna, hogy egy kis szünetet tarthasson a heti számlákkal folytatott szüntelen versenyfutásban. Levertségét részben R. Jones úriemberesen becsomagolt sértései okozták, de nagyobb részben, bár ezt ő maga sem tudta, a tegnapi találkozása Aline-nal. Lehet, hogy Mr. Peters nem válogatta meg a lányához intézett szavait, lehet, hogy a zsarnokot játszotta, de a ruhaköltségén sosem garasoskodott. Amikor Joannal találkozott, Aline annyira párizsi kalapot viselt, egyszerűségében is oly nyilvánvalóan drága, csináltatott kosztüm volt rajta, hogy Joan számára a sárga irigység majdnem elrontotta a régi szép időkből való barátnő viszontlátásának örömét. Leküzdötte ugyan az irigységet, de ez megbosszulta magát: mostanra az utóbbi évek legsúlyosabb rosszkev-hulláma öntötte el. Kész lett volna elfojtani a depressziót, hogy Aline-nak segíthessen, de határozottan megkönnyebbült, amikor kiderült, hogy erre nincs szükség.

- Nem számít - mondta -, azért meséld el azt a bolhát.
- Csak a papa volt az - felelte Aline egyszerűen.
- Megharagudott rád valamiért?
- Nem pont rám haragudott. Csak hát... én voltam kéznél.

Joan mélabúja kissé enyhülni kezdett. Tegnap a kalap és a kosztüm látványa elfeledtette vele, hogy a párizsi kalapok és a huszonöt fontos kosztümök nemritkán hátrányokkal is járnak. Ő végül is független. Lehet, hogy szépsége áldozatul esik a kalapoknak és szoknyáknak, amelyek a Tottenham Court Roadnál közelebb sohasem voltak Párizshoz, de legalább senki sem gorombáskodik vele, mert éppen kéznél van, amikor felmegy a pumpa.

- Szegénykém! - mondta. - Mesélj el mindent. Előrebocsátva, hogy rém nevetséges az egész, Aline előadta a délután eseményeit.

Joan végighallgatta, s közben végig féken tartotta az erős késztetést, hogy felvihogjon. Az ő nézőpontja egybeesett az átlagemberével, márpedig az átlagember nem képes átlátni a szkarabeuszok fontosságát a dolgok egyetemes rendszerében. Az a

véleménye alakult ki Mr. Petersről, hogy különc öregúr, aki nagy ramazurit csinált a semmiért. Joanra csak valami megfogható érték elveszítése tudott volna hatást gyakorolni. Képtelen volt megérteni, hogy Mr. Peters szívesebben veszített volna el egy gyémánt nyakéket, ha történetesen lett volna neki, mint a negyedik dinasztiabeli Kheopszot.

Csak akkor kezdte komolyan venni az egészet, amikor Aline a történet végére érve hozzátett még valamit.

- Papa azt mondja, ezer fontot adna bárkinek, aki visszaszerzi neki.

- Micsoda?!

Az egész história egyszeriben más színben tűnt fel Joan előtt. A pénz beszél. Lehet, hogy Mr. Peters szavai csupán egy túlhevült pillanat szülte szónoki kifakadásként értékelendők, de ezt leszámítva is maradt benne izgalmas tartalom. Ha valaki ordítva kijelenti, hogy ezer fontot adna valamiért, az alighanem valóban megadna érte százat, Joan anyagi helyzete pedig tartósan olyan volt, hogy abban száz fonttól elakadt a lélegzet.

- Ugye nem gondolta komolyan? - kérdezte.

- Szerintem igen - felelte Aline.

- De hát ezer fontot...!

- Tudod, a papának az nem számít olyan sokat. Tavaly százezer dollárt ajándékozott egy egyetemnek.

- Egy vacak kis szkarabeuszért!

- Te nem tudod, mennyire odavan a papa a szkarabeuszaiért. Amióta visszavonult az üzlettől, beléjük temetkezik. A gyűjtők ilyenek. Az újságokban is lehet olvasni, milyen butaságokért képesek emberek rengeteget fizetni.

R. Jones az ajtó túloldalán, fülét a deszkára szorítva, mohón itta az elhangzott szavakat. A további különleges információk érdekében hajlandó lett volna akár a végtelenségig ebben a helyzetben maradni, de épp amikor Aline kimondta ezeket a szavakat, egy emelettel följebb kinyílt egy ajtó, kilépett valaki, és fütyörészve elindult lefelé a lépcsőn.

R. Jones nem várta meg, amíg mellé ér. Máris lent termett az előtérben, nyitotta a bejárati ajtót, és mindezt olyan fürgeséggel, amilyenre a felületes szemlélő a testalkatából ítélve nem is tartotta volna képesnek.

A következő pillanatban már kint volt az utcán, nyugodt léptekkel haladt a Leicester Square felé, és a hallottakon gondolkodott.

R. Jones tekintélyes jövedelmének nagy része abból származott, hogy elgondolkodott a hallottakon.

Joan tágra nyílt szemmel nézte Aline-t, mint akinek látomása van vagy ihlete támadt. Felállt. Vannak pillanatok, amikor állva kell beszélni.

- Tehát azt mondod, hogy apád valóban ezer fontot adna bárkinek, aki visszaszerzi neki azt az izét?

- Biztos vagyok benne. De ki lehetne az?

- Én - felelte Joan. - Sőt: én leszek az.

Aline tanácstalanul bámult rá. Az iskolában Joan mindig elsöprő hatást gyakorolt rá; úgy érezte, Joan számára semmi sem lehetetlen. A hőskultusz tartós jelenség, és ugyanez áll a hősnőkultuszra is. Most, ha Joanra nézett, olyan ijedelem fogta el, mintha véletlenül mozgásba hozott volna valami hatalmas gépezetet.

- De Joan!

Ennél többet nem tudott mondani.

- Drága gyermekem, a dolog pofonegyszerű. Ez a te grófod szépen hazavitte a lopott holmit a kastélyába, mint egy útonálló. Azt mondod: pénteken te is odautazol látogatóba. Csak annyi a teendőd, hogy engem is magaddal vigyél.

- De Joan!

- Mi a baj?

- Nem tudom, hogyan vihetnélek magammal.

- Miért ne vihetnél?

- Hát... nem is tudom.

- Mi az ellenvetésed?

- Hát, tudod, szóval... Ha odajössz mint a barátnőm, és rajtakapnak, amikor elemeled a szkarabeuszt, abból... pont az a baj lenne, amit a papa el akar kerülni. Tudod, az eljegyzésem, meg minden...

Ez a szempont eddig nem jutott Joan eszébe. Összeráncolt hondokkal töprengett.

- Értem. Igen, ez igaz. De valahogyan csak megoldható.
- Nem, Joan, komolyan. Ne is gondolkozz rajta.
- Még hogy ne gondolkozzak rajta! Gyermekem, van arról sejtelmed, hogy mit jelent nekem ezer font, vagy akár csak a negyedrésze? Bármit megtennék érte, *bármit.* És persze heccnek sem utolsó. Szerintem ebbe sem gondoltál bele. Változatosságra van szükségem. Valami újat szeretnék. Évek óta éhbéren tengődöm, ideje, hogy egy kis szünetet tartsak. Kell legyen valami módja, hogy veled mehessek... Hát persze! Miért is nem jutott előbb eszembe! Úgy viszel magaddal pénteken, mint a szobalányodat!
- De Joan, azt nem lehet.
- Miért nem?
- Nem... nem lennék rá képes.
- Miért nem?
- Gondold csak el!

Joan odament Aline-hoz, és keményen megfogta a vállát. Arcán rendíthetetlen eltökéltség tükröződött.

- Aline, kis szívem, semmi értelme vitatkozni. Ezzel az erővel vitába szállhatnál egy hízott muzsik nyomában loholó farkassal. Nekem kell az a pénz. Kell a megélhetésemhez. Jobban kell, mint bárkinek bármi. És meg is fogom szerezni. Mostantól további értesítésig a szobalányod vagyok. A jelenlegit elküldheted szabadságra.

Aline tétovázott. Kezdte hatalmába keríteni az a régi, iskolai érzés, amikor Joannal kapcsolatban semmi sem volt lehetetlen. Ráadásul a terv izgalmassága is vonzani kezdte.

- De Joan - mondta -, ez egyszerűen nevetséges. Te nem adhatod ki magad szobalánynak. A személyzet egyből rájönne. Szerintem a

szobalányoknak tudniuk kell egy csomó mindent, hogy mit szabad, mit nem.
- Édes Aline, azt én mind tudom. A személyzeti etikett témájában engem nem lehet megfogni. *Voltam* szobalány.
- Joan!
- Így igaz. Három évvel ezelőtt, amikor a szokásosnál is jobban elfogott a pénztelenség. A farkasok ott üvöltöttek az ajtóm előtt, mint a hajókürt, úgyhogy jelentkeztem egy hirdetésre, és szobalány lettem.
- Úgy látszik, te tényleg mindent csináltál már.
- Bizony, majdnem mindent. Ti, henye gazdagok, nyugodtan üldögélhettek az élet rejtelmeiről elmélkedve, de nekünk, az alsó népréteg tagjainak, dolgoznunk kell.
- Aline nevetett.
- Tudod, a régi időkben mindenre rá tudtál venni, Joan. Gondolom, ezt akkor vehetem elintézett ügynek, igaz?
- Abszolúte. Hohó, Aline, egy dolgot meg kell jegyezned. A kastélyban nem tegezhetsz, és nem szólíthatsz a keresztnevemen. Valentine-nak kell szólítanod. - Elhallgatott, mert eszébe jutott a nagyméltóságú Freddie. Nem, a Valentine nem lesz jó. - Nem, ne is Valentine-nak, az túl vidám. Három évvel ezelőtt ezt a nevet használtam, de valahogy sosem hangzott jól. Valami komolyabbat szeretnék, ami jobban ülik a pozíciómhoz. Van javaslatod?
Aline törte a fejét.
- Simpson?
- Simpson! Tökéletes! Gyakorold be. Simpson! Mondd kedvesen, de távolságot tartva, mintha féreg volnék, de azért elég rokonszenves féreg. Próbálgasd.
- Simpson.
- Kitűnő! Még egyszer, kicsit több fennhéjázással.
- Simpson... Simpson... Simpson...
Joan szeretettel, elismerően nézett rá.
- Csodás - mondta. - Mintha egész életedben ezt csináltad volna.
- Min nevetsz? - kérdezte Aline.

- Semmin - felelte Joan. - Csak eszembe jutott valami. Egy emelettel följebb lakik egy fiatalember, akinek tegnap előadást tartottam a vállalkozó szellemről. Azt tanácsoltam, hogy fogja magát és keressen valami izgalmas tennivalót. Vajon mit szólna, ha tudná, milyen híven követem azt, amit prédikálok?

NEGYEDIK FEJEZET

I

Aline Joan Valentine-nál tett látogatásának másnapján Ashe a szobájában ült, és a *Morning Post* hevert előtte az asztalon. Joan szédítő hatása még nem csengett le benne; a lánynak adott ígéretéhez híven azt tervezte, hogy alaposan áttanulmányozza a hirdetési rovatot, bármily borúlátón ítélte is meg e cselekedet hasznosságát.

Első pillantásra látta, hogy az emberbarátok, akikkel a lap hasábjain már megismerkedett, még nem merítették ki mérhetetlen vagyonukat. Brian MacNeill még mindig ott lóbálja aranyát az olvasóközönség orra előtt. Angus Bruce ugyancsak. Duncan Macfarlane szintúgy. Wallace Mackintosh és Donald MacNab nemkülönben. Még mindig van pénzük, és még mindig oda akarják adni.

Annak a keresztény fiatalembernek még mindig kellene az az ezres...

Kedvetlenül haladt lefelé a rovatban, amikor az apróhirdetések tömegében egyszer csak megakadt a szeme egy szokatlan példányon.

KERESEK:

Jó megjelenésű, szegény, vállalkozó szellemű fiatalembert, kényes és veszedelmes feladat elvégzésére. Siker esetén magas

jutalom. Jelentkezni lehet 10 és 12 között a Mainprice, Mainprice & Boole irodában, Denvers Street 3, a Strand mellett.

Amikor ezeket olvasta, épp fél tizenegyet ütött az óra a kandallópárkányon.

Lehet, hogy ez döntötte el a dolgot Ashe számára. Ha délutánig el kellett volna halasztania a látogatást Mainprice, Mainprice & Boole urak irodájában, a lustaság talán korlátokat emelt volna a kaland elébe, mert Ashe a lelke mélyén kalandor volt ugyan, azonban az adagnál is lustább. Így viszont azonnal indulhatott.

Épp csak annyit késlekedett, amíg cipőbe bújt; vetett egy pillantást a tükörbe, hogy megnyugtassa magát: aránylag jó megjelenésű, aztán fejébe csapta kalapját, és úgy vágódott ki az Arundell Street szűk torkolatán, mint a gránát, majd bekászálódott egy taxiba, és közben elhatározta: gyilkosság kivételével semmi sem lehet túlságosan kényes és veszedelmes.

Arra lett figyelmes, hogy egész lényét különös bizsergés járja át. Úgy látszik, gondolta, az élet már csak ilyen, ha tavasz van a levegőben. Mindig is kedvelte azokat a történelmi regényeket, amelyekben a szereplők minduntalan felkapnak harci ménjük nyergébe, és veszélyes küldetésre nyargalnak ország szerin tova. Azt, hogy a *Morning Post* izgalmas hirdetésére taxiba vágja magát, erősen hasonlónak érezte. Jóleső izgalom vezette lépteit, amikor belépett Mainprice, Mainprice & Boole urak irodájába. Agya lázban égett, bármire képesnek érezte magát.

- A hirdetésre jelent... - szólította meg az aprócska küldöncfiút, mert a helyiségben található dolgok közül ő hasonlított a legjobban akár Mainprice-hoz, akár Boole-hoz.

- Üjjölle. Várjonasorára - mondta a küldönc; Ashe csak ekkor vette észre, hogy a szoba csordultig tele van emberekkel.

Az adott körülmények között ez akadálynak tetszett. A taxiban elképzelte magát, amint belép az irodába, és azt mondja: „Mutassák azt a kényes és veszedelmes feladatot." Mostanáig nem jött rá, hogy

nem ő az egyetlen ember Londonban, aki olvassa a *Morning Post* apróhirdetéseit; egy pillanatra el is szorult a szíve a versenytársak sokasága láttán.

Újabb, mélyrehatóbb pillantással végignézte ellenfeleit, és ettől megnőtt az önbizalma.

A reggeli lap „Kerestetik" rovata úgy működik, mint afféle kavicskotró: különös teremtményeket emel ki a londoni alvilág iszapjából. Ezek csak a kotró tevékenysége nyomán kerülnek felszínre akkora tömegben, hogy egyáltalán észrevehetővé váljanak, mert általában maguknak való természetűek, kerülik a társaságot, ám amikor mégis összegyűlnek, magukkal hoznak valamit a mélység iszonyatából. Ez a legszomorúbb látvány a világon: a „Kerestetik" hirdetés által összetoborzott csődület. Szinte megfoghatóan nyilvánvaló, hogy soha senki nem keresi őket semmilyen célból, és valami csüggedt reménykedés mégis minden alkalommal összegyűjti őket. Hogy e gyülevész egyedek eredetileg mik lehettek, azt csak a jó ég tudja. A balvégzet kiölte belőlük az egyéniség minden jelét. Mostanra mindegyik olyanná vált, mint az összes többi - nem jobb, nem rosszabb.

Ashe ült és figyelte őket, s közben ellentmondásos érzelmek feszítették. Lelke egyik felét, amely a nagyszerű kaland előérzetétől bizsergett, bosszantotta a késedelem, és ellenszenvet érzett e szegény ördögök iránt, akik megannyi akadályt jelentenek a titokzatosan szűkszavú hirdetésben rejlő, pezsgő és izgalmas dolgok elérésének útján. A másik fele együtt érző volt; belátta a helyzet tragikus mivoltát, és hálásan fogadta a késedelmet. Végső soron örült annak, hogy ha e roncsok egyike sem nyeri el a „siker esetén járó magas jutalmat", az nem az ő hibája lesz. Ő érkezett utolsónak, ő lép majd be utoljára azon az ajtón, a kaland kapuján, amelynek mart üvegén a „Mr. Boole" felirat díszeleg, s amely mögött ott ül a rejtelmes segélykérő üzenet megszövegezője, hogy kikérdezze a jelentkezőket. Ha e láthatatlan ítélőbíró tetszését nem nyerik el, az saját fogyatékosságaik következménye lesz, nem az ő felsőbbrendűségéé.

Egyértelmű volt, hogy nem válnak be. London durvaságának forradásos áldozatai épphogy bejutottak az ajtón, máris megszólalt a csengő, mire a kifutófiú, aki időnként szigorúan végigjártatta tekintetét a sokaságon, mintegy jelezve, hogy nem tűr semmiféle túlkapást, elkiáltotta magát: - Következő! - bement egy újabb tompa tekintetű roncs, és egy perc múlva már ment is utána valaki más. A jó megjelenésű, szegény, vállalkozó szellemű fiatalemberek gyűjtőjéről egyelőre csak annyit lehetett megállapítani, hogy határozott karakter: olyan ember, aki nem tétovázik sokat, mielőtt meghozná döntését. Ez idő szerint percenként két jelentkezőt utasított el.

Bármilyen fürge lett is légyen, jó ideig várakoztatta Ashe-t. Az ajtó fölött lógó falióra tizenegy óra húszat mutatott, amikor a kifutófiú „Következő!"-je neki szólt mint egyetlen túlélőnek. Tenyerével sietve lesimította öltönyét, futólag igazított egyet a haján, hogy jó megjelenését fokozza, majd lenyomta a végzet ajtajának kilincsét.

A cég által Mr. Boole személyes használatára bocsátott szoba szűk és piszkos kis fülke volt; a vigasztalan sivárság légköre uralkodott benne, amelynek megteremtéséhez egyedül csak az ügyvédek értenek. A belépőnek az volt az első benyomása, hogy itt a cég alapítása, azaz 1786 óta nem söpörtek. Egy apró, mocskos ablak volt a helyiségben. Meglehet, hogy egy arcátlan Mainprice vagy hebehurgya Boole 1815-ben, a Waterlooi csatáról érkező hírek hallatán támadt eszeveszett izgalmában kinyitotta egyszer, de azon nyomban el is bocsátották a cégtől. Azóta senki sem mert az ablakhoz nyúlni.

Ezen az ablakon nézett ki - pontosabban erre az ablakra nézett rá, mert a rárakódott jégkorszaki üledékeken a röntgensugár sem lett volna képes áthatolni - a szobában tartózkodó alacsony férfi. Amikor Ashe belépett, a férfi megfordult, és úgy mérte végig, mintha nagy fájdalmat okozna neki egy érzékeny helyen. Ashe-nek be kellett ismernie önmaga előtt, hogy kissé lámpalázas. Nem mindennap fordul elő, hogy egy csöndes életet élő, jó megjelenésű

fiatalember szemtől szemben áll valakivel, aki magas jutalomban akarja részesíteni, ha végrehajt egy kényes és veszedelmes feladatot. Ashe számára újdonság volt ez az érzés. Életében egészen mostanáig az volt a legkényesebb és legveszedelmesebb cselekedet, hogy naponta elfogyasztotta a Mrs. Bell által feltálalt reggelit (amelynek ára a szoba árában benne foglaltatik). Igen, be kellett ismernie, hogy lámpalázas; ettől melege lett, és kényelmetlenül kezdte érezni magát.

Pusztán a látvány alapján ítélve az ablak mellett álló férfinak szintén melege volt, és ő is kényelmetlenül érezte magát. Apró termetű ember volt; vöröslött az ingerültségtől, ami természetellenesnek hatott az ólomszürke alapszínű arcon. Sűrű, ősz szemöldöke volt, tekintete már-már elkínzottnak volt mondható. Ez részint abból fakadt, hogy megviselték az Ashe minősíthetetlen előfutáraival folytatott tárgyalások, de főként abból, hogy ezt az emberkét újból, immár sokadszor elővették az emésztési bántalmak.

Kivette szájából a fekete szivart, bekapott egy emésztést elősegítő pasztillát, és ismét helyére tette a szivart. Ezután végre Ashe-re összpontosította figyelmét. Ezenközben arcán enyhült az ádáz kifejezés. Helyét meglepetés és kelletlen öröm vette át.

- Hát maga mit akar? - kérdezte.
- A hirdetésre...
- A hirdetésemre jött? Már feladtam a reményt, hogy egyáltalán emberszabású jelentkezőt fogok látni. Azt hittem, az iroda alkalmazottja. Nos, maga már jobban hasonlít arra, akit keresek. Életemben nem tapasztaltam még ilyen lepusztult, züllött bagázst, mint amilyet ma végignéztem. Ha a pénzemért jó megjelenésű fiatalembert keresek, akkor jó megjelenésű fiatalembert akarok látni, nem pedig ötvenöt éves csavargókat.

Ashe sajnálta elődeit, de el kellett ismernie, hogy az elhangzott leírás valóban illik rájuk. Hogy aránylag barátságos fogadtatásban részesült, elmúlt a lámpaláza is. Visszatért az önbizalma, szinte felvidult.

- Elegem van - mondta az emberke elcsigázottan. - Elegem van a jelentkezőkből. Maga lesz az utolsó, akit fogadok. Vannak még odakinn ilyen ludvércek?
- Amikor bejöttem, nem várt senki.
- Akkor térjünk a tárgyra. Elmondom, mit kellene tennie, és ha hajlandó, megteheti. Ha nem hajlandó, akkor hagyhatja annyiban, és elmehet a fenébe. Üljön le.
Ashe leült. Nem tetszett neki a kis fickó hangneme, de a pillanat nem volt megfelelő, hogy ezt szóvá tegye. A másik alaposan szemügyre vette Ashe-t.
- Ami a megjelenést illeti - mondta -, maga az, akire szükségem van. - Ashe helyénvalónak találta, hogy meghajoljon.
- Akárki kapja meg ezt a munkát, annak az inasom szerepét kell eljátszania, és maga úgy néz ki, mint egy inas. - Ashe erre már nem hajolt meg. - Maga magas, vékony, hétköznapi kinézetű. Úgy van, ami a megjelenését illeti, maga megüti a mércét.
Ashe úgy érezte, ideje helyrehozni a kis ember tévedését.
- Attól tartok - szólalt meg -, hogy ha inasra van szüksége, másutt kell keresnie. A hirdetésből úgy vettem ki, hogy ennél érdekesebb feladatot helyezett kilátásba. Ha kívánja, ajánlhatok néhány megbízható cselédközvetítő irodát...
Felállt.
- Ég önnel - mondta.
Kedve lett volna a súlyos bronz tintatartót hozzávágni ehhez a kis figurához, aki akkora csalódást okozott neki.
- Üljön le! - vakkantotta a másik.
Ashe visszaült. Tavaszi délelőttökön, ha az ember huszonhat éves, nehezen mond le a kaland reményéről; Ashe-nek az a benyomása támadt, hogy még hátravan valami.
- Ne legyen már hülye - vetette oda az emberke. - Naná, hogy nem azt akarom: az inasom legyen, és semmi más.
- Netán elvárná, hogy mellesleg főzzek és varrogassak is?
Tekintetük ellenségesen összevillant. Az emberke arcán elmélyült a pír.

- Maga jópofáskodni akar velem? - kérdezte baljós hangsúllyal.
- Igen - felelte Ashe.
E válasz kissé visszavetette partnerét. Egy percre elhallgatott.
- Nos - mondta aztán -, lehet, hogy így a legjobb. Ha magának nem volna vastag a bőr a képén, talán nem is jött volna ide. Márpedig akárki kapja meg ezt a feladatot, annak ajánlatos, hogy vastag legyen a bőr a képén. Szerintem meg fogunk felelni egymásnak.
- Mi a feladat?
Az emberke arcán kétely és zavar tükröződött.
- Ez zűrös. Ahhoz, hogy mindent elmondjak, meg kellene bíznom magában. Márpedig semmit sem tudok magáról. Bár már akkor gondoltam volna erre, amikor föladtam azt a hirdetést.
Ashe érzékelte a nehézséget.
- Nem próbálná meg esetleg kódolva ismertetni az esetet?
- Talán, ha tudnám, hogy azt hogy kell.
- Nevezze az érintett személyeket A-nak és B-nek.
- Aztán a felénél elfelejtem, hogy melyik melyik. Nem, azt hiszem, meg kell bíznom magában.
- Nem fogok visszaélni vele.
Az emberke átható pillantással fogva tartotta Ashe tekintetét. Ashe mosolyogva nézett vissza. Általában is derűs kedélye mostanra még jobban felvidorodott. Karcossága és rossz modora ellenére is volt valami ebben a kis emberben, ami szeszélyes könnyedségre ösztönözte.
- Mint a patyolat - jegyezte meg.
- Mi van?
- A lelkem. Ez pedig - veregette meg mellénye bal oldalát - színarany. Folytassa.
- Nem is tudom, hol kezdjem.
- Távol álljon tőlem, hogy előírjam önnek, de miért ne kezdhetné az elején?
- Olyan fenemód bonyolult, hogy azt se nagyon tudom, *hol van* az eleje. Hát hallgasson ide. Én szkarabeuszokat gyűjtök. Megőrülök a

szkarabeuszokért. El lehet mondani, hogy amióta az üzlettől visszavonultam, a szkarabeuszoknak élek.
- Lehet, hogy durva dolog ilyet kérdezni - szólt közbe Ashe -, de *mik* azok a szkarabeuszok? - Fölemelte a kezét. - Várjunk csak! Kezd eszembe jutni. A költséges neveltetés megtermi kései gyümölcsét. Scarabaeus: latin szó... Főnév, alanyeset, a bogár. Scarabeum, tárgyeset, a bogarat. Scarabei, a bogáré. Scarabeo, a bogárnak, a bogárhoz. Emlékszem már. Egyiptom, Ramszesz, piramisok, szent szkarabeuszok. Helyben vagyunk!
- Nos, szerintem nekem van a legjobb szkarabeuszgyűjteményem a British Museumon kívül, és némelyik becsesebb számomra, mint bármi, amit ki tud találni. Ha a szkarabeuszaimról van szó, nálam a pénz nem játszik szerepet. Eddig érti?
- Értem, cimbora.
Az emberke arcát beborította a bosszúság.
- Ne nevezzen cimborának!
- Csak képletesen használtam a szót.
- Hát akkor képletesen se használja. A nevem J. Preston Peters; ha valamit mondani akar, a „Mr. Peters" megszólítás tökéletesen megfelel.
- Az én nevem Marson. Miről is beszélt, Mr. Peters?
- Nos, a következőről van szó - mondta az emberke.
Shakespeare és Pope egyaránt hangsúlyozta, hogy a kétszer elmesélt történet unalmat kelt, ennélfogva az ellopott szkarabeusszal kapcsolatos epizódot ehelyt szükségtelen elmesélni, bár az akkor is említésre méltó, hogy az eset Mr. Peters-féle változata jelentékeny mértékben eltért attól a higgadt, szenvtelen előadástól, amellyel e sorok írója, az események hivatalos krónikása lévén, megjelenítette volt. Mr. Peters verziójában Lord Emsworth gátlástalan, elszánt rablónak volt beállítva, afféle elaggott betyárnak, aki ártatlanok otthonába beosonva vagyontárgyaikból

csak azt hagyja a helyén, ami túlságosan nehéz ahhoz, hogy megemelje. Mr. Peters azzal az összefoglaló jellemzéssel illette Lord Emsworttot, hogy ez egy álnok, vén haramia.

Ashe-nek szüksége volt bizonyos időre, míg kigubancolta a kusza helyzetet, de végül sikerült neki. Csak egy ponton nem látott még mindig világosan.

- Fel akar fogadni valakit, hogy menjen el a kastélyba, és szerezze vissza magának azt a szkarabeuszt. Eddig értem. De miért van szükség arra, hogy az illető az inasa legyen?

- Pedig egyszerű. Ugye nem gondolja, hogy arra kérem: öltsön fekete álarcot, és törjön be? Amennyire csak lehet, meg akarom könnyíteni a dolgát. Titkárként nem vihetem magammal a kastélyba, mert mindenki tudja, hogy visszavonultam az üzlettől, nincs titkárom; ha most felfogadnék egyet, és az illetőt rajtakapnák, hogy el akarja lopni a szkarabeuszomat a lord gyűjteményéből, az gyanús volna. Az inas, az más. Egy álinas bárkit rászedhet, ha ajánlásokat hamisít magának.

- Értem. Már csak egyetlen kérdés. Tegyük fel, hogy az ön bűntársát tetten érik. Mi van akkor?

- Ez - mondta Mr. Peters - szorult helyzetet jelent, épp ezért kínálok olyan szép summát az emberemnek. Tegyük fel, hogy maga elfogadja az ajánlatomat, és nyakon csípik. Ha ez bekövetkezik, önmagára lesz utalva. Én egy szót sem szólhatok az érdekében. Ha megtenném, minden kitudódna, és ez végét jelentené a lányom és a fiatal Threepwood eljegyzésének, ami ugyanaz, mintha én magam próbáltam volna meg ellopni a szkarabeuszt. Ezt észben kell tartania. Ha minden mást elfelejt, erre akkor is emlékeznie kell: én soha, sehol nem szerepelek a képben. Ha rajtakapják, szó nélkül el kell viselnie mindent, ami következik. Nem fordulhat hátra, hogy „Ártatlan vagyok. Mr. Peters mindent meg tud magyarázni", mert Mr. Peters semmit sem fog megmagyarázni. Ha magát meg akarják lincselni, Mr. Peters egyetlen szótag erejéig sem fog tiltakozni. Szóval ha belevág, fiatalember, most már nyitott szemmel vág bele. Azért teszi, mert tisztában van a rizikóval, de úgy gondolja, hogy

siker esetén a jutalom megéri a kockázatot. Maga meg én tudjuk, hogy amit tesz, az voltaképpen nem lopás; egyszerűen csak tapintatos módon visszaszerzem a tulajdonomat. De a bíró és az esküdtszék másként fogja gondolni.
- Kezdem érteni - mondta Ashe elgondolkodva -, miért nevezte ezt az ügyet kényesnek és veszedelmesnek.
Ez nyilvánvalóan nem volt túlzás. Ashe bűnügyi történeteket írt a brit kifutófiúk számára, így sok olyan vállalkozást talált már ki, amelyre ráillettek ezek a jelzők, de nem sok volt köztük, amelyikre pontosabban illettek volna.
- Ez az oka - mondta Mr. Peters -, hogy jó fizetséget ajánlok. Akárki hajtja végre az akciót, annak ötezer dollár üti a markát.
Ashe összerezzent.
- Ötezer dollár? Ezer font?
- Annyi.
- Mikor kezdhetem?
- Vállalja?
- Ezer fontért? Persze.
- Nyitott szemmel?
- Tágra.
Mr. Peters elkínzott arcán határozott kedvesség gyúlt. Még vállon is veregette Ashe-t.
- Derék fiú - mondta. - Pénteken négykor találkozunk a Paddington pályaudvaron. És ha valamit még tudni akar, ezen a címen megtalál.

II

Hátravolt még, hogy elmesélje a dolgot Joan Valentine-nak. Azt nyilvánvalóan nem tehette meg, hogy nem meséli el. Ha az ember valakinek az útmutatása alapján forradalmasítja az életét, nem leplezheti ezt el, nem tehet úgy, mintha mi sem történt volna.

Ashe-nek esze ágában sem volt elleplezni. Ellenkezőleg: örült, hogy ilyen nagyszerű ürügye van az ismeretség megújítására.

A dolog titkos részleteit nyilván nem fedheti fel. Ezeknek természetesen rejtve kell maradniuk. Nem, egyszerűen csak könnyedén besétál majd, és azt mondja: „Emlékszik, azt tanácsolta, hogy kezdjek valami újat? Nos, most vállaltam el egy munkát: inas leszek."

Úgyhogy könnyedén be is sétált, és megmondta.

- Kinek az inasa? - kérdezte Joan.
- Egy Peters nevű amerikaié.

A nőket zsenge gyermekkoruktól arra nevelik, hogy palástolják belső világukat. Joan nem rezzent össze, más módon sem nyilvánított érzelmet.

- Csak nem Mr. Preston Petersé?
- De igen. Ismeri? Milyen furcsa!
- A lánya - szólt Joan - épp az imént fogadott fel szobalánynak.
- Micsoda?
- Ez nem ugyanolyan lesz, mint három évvel ezelőtt - magyarázta Joan. - Csak arról van szó, hogy olcsón vakációzom egy kicsit. Tudja, valaha nagyon jól ismertem Miss Peterst. Inkább olyan lesz, mintha a vendége lennék.

Ashe még mindig nem tért magához az elképedésből.

- De... de...
- Igen?
- De hát micsoda fantasztikus véletlen!
- Az. Igaz is, hogyanjutott erre az elhatározásra? Mi vitte rá, hogy inasnak álljon? Furcsa elgondolni, hogy ilyesmi egyáltalán eszébe jutott.

Ashe zavarba jött.

- Öööö... szóval... tudja, ezeknek a tapasztalatoknak sok hasznát veszem majdan, ha írni fogok.
- Ó! Rá akar állni az én területemre, a hercegekre?
- Nem, nem. Nem pont arra.

- De hát akkor is különös. Hogyan került kapcsolatba Mr. Petersszel?
- Hát, egy hirdetésre jelentkeztem.
- Értem.

Ashe megérezte, hogy a beszélgetésnek van valami nem igazán kellemes mellékíze. Nem volt meg benne az a vidám könnyedség, ami első találkozásukat jellemezte. Amiatt nem aggódott, hogy a lány esetleg kitudja a titkát. Tudta: egyszerűen lehetetlenség, hogy rájöjjön. Az az átható kék szempár mégis fura pillantással méregette. Szinte beleizzadt.

- Kellemes lesz együtt - mondta bátortalanul.
- Nagyon - így Joan.

Csend.

- Gondoltam, benézek, és elmesélem.
- Remek.

Újabb csend.

- Az azért vicces, hogy szobalányként helyezkedett el.
- Igen?
- Bár az is igaz, hogy korábban is csinált már ilyet.
- Igen.
- Az egészben az a legfurább, hogy ugyanazokhoz az emberekhez álltunk be.
- Igen.
- Ez... ez fantasztikus, nem?
- De igen.

Ashe elgondolkodott. Nem, úgy látszik, nincs több mondanivalója.

- Addig is viszlát.
- Viszlát.

Ashe eloldalgott. Arra gondolt, bárcsak értené a lányokat. Az volt a véleménye, hogy a lányok olyan furák.

Mikor Ashe elment, Joan Valentine az ajtóhoz sietett, résnyire kinyitotta, és fülelt. Amikor meghallotta, hogy becsukódik a fiatalember ajtaja, leszaladt a lépcsőn, ki az Arundell Streetre.

A Hotel Mathisba tartott.
- Legyen szíves - szólította meg a szomorú szemű pincért -, megnézné, van-e egy példányuk a mai *Morning Post*-ból?

A pincér, a romantikus Itália fia lévén, boldog volt, hogy áldozatot tehet az Ifjúság és Szépség oltárára. Eltűnt, és hamarosan visszatért egy viseltes újsággal. Joan sugárzó mosollyal mondott köszönetet.

Szobájába érve a hirdetési rovathoz lapozott. Tudta, hogy az élet tele van úgynevezett véletlenekkel, de az, hogy Ashe történetesen épp Aline Peters apját választotta munkaadójául, inkább csodának, mint véletlennek tűnt a szemében. Joan homlokát gyanakvás felhőzte be.

Nem tellett sokba, hogy rábukkanjon a hirdetésre, amelynek hatására Ashe taxiba ült, és Mainprice, Mainprice & Boole urak irodájába hajtatott. Joan épp valami ilyesmit keresett.

Kétszer is elolvasta a hirdetést, és mosolygott. Világosan értett mindent. Felnézett a mennyezetre, és megrázta a fejét.
- Maga nagyon rokonszenves fiatalember, Marson úr - mondta halkan -, de meg ne próbálja elhalászni az orrom elől ezt az üzletet. Elhiszem, hogy magának is szüksége volna arra a pénzre, de sajnos meg kell lennie nélküle. Az a pénz az enyém lesz, senki másé.

ÖTÖDIK FEJEZET

I

A négy-tizenötös expressz puhán kigördült a Paddington pályaudvarról; Ashe kényelmesen bevette magát a másodosztályú kupé sarkába. Vele szemben Joan Valentine egy magazin olvasásába fogott. Kicsit távolabb a folyosón, egy első osztályú dohányzó kupéban Mr. Peters hatalmas fekete szivarra gyújtott. Még távolabb, egy első osztályú nemdohányzó kupéban Aline Peters kinézett az ablakon, és sok minden járt a fejében.

Ashe-nek feltűnően könnyű volt a szíve. Jobban örült volna, ha nem vette volna meg Joannak azt a magazint, mert így átmenetileg megfosztotta magát a beszélgetés örömétől, de boldogságának ez az egyetlen híja volt. A vonat elindulása a kényes és veszedelmes feladat hivatalos kezdetének volt tekinthető; Ashe azt a következtetést vonta le, hogy a jelek szerint számára a kalandos élet az igazi élet. Erre korábban is gyakran gondolt már, de szüksége volt a gyakorlati kísérletre is, hogy bizonyosságot szerezzen.

A kalandornak talán a fizikai vakmerőségnél is nagyobb szüksége van az eleven kíváncsiságra: arra, hogy ne csak a maga dolgával törődjön; Ashe-ben ez a tulajdonság igen erősen jelentkezett. Gyerekkora óta élénken foglalkoztatták olyan ügyek, amelyekhez semmi köze sem volt. Épp ez az a vonás, amely a mai fiatalemberekből általában sajnos hiányzik.

A mai fiatalember is képes kalandos dolgok végrehajtására, ha rákényszerül, de a maga jószántából inkább elfordítja fejét, és feszengve eloldalog, ha a Kaland istennője rámosolyog. A hagyomány, a neveltetés megrángatja a kabátujját, és azt sugdossa: ne tegye magát nevetségessé.

Iszonyattal gondol arra, hogy esetleg az a vád érheti: más dolgába üti az orrát, ezért passzívan elfordul mindentől, ami szokatlan, ami izgalmas. Azzal nyugtatja magát, hogy az elhagyott házból felhangzó sikoly csupán egy amatőr énekesnő hangpróbája; hogy a leányzó, akit kivont konyhakéssel üldöz egy orgyilkos, csak a gázsijáért dolgozik egy mozgófilmgyártó cég megbízásából. Azzal már megy is tovább, nem tekint sem jobbra, sem balra.

Ashe nem csökevényesedett el; ő nem félt a kalandtól. Való igaz, szüksége volt Joan Valentine ékesszólására, hogy kizökkenjen a megszokott kerékvágásból, de csak a lustasága miatt. Szerette az új élményeket, az új tapasztalatokat.

Bizony, boldog volt. A vonat zakatolása friss induló ritmusát kattogta. Azt mondta magában: rátalált a fiatalemberek ideális tavaszi elfoglaltságára.

Joan ezenközben a magazin fedezéke mögé vonulva ugyancsak elmerült gondolataiban. Nem olvasta a lapot, csupán maga elé tartotta, mintegy védelemként, mert tudta: ha letenné, Ashe azonnal beszélgetést kezdeményezne. Márpedig pillanatnyilag nem kívánt beszélgetni. Ő is, akárcsak Ashe, a legközelebbi jövőt fontolgatta, de vele ellentétben nem látta olyan örömtelinek. Szívből sajnálta, hogy nem állt ellen a kísértésnek, amikor a fiatalembert kimozdította; azt kívánta, bárcsak hagyta volna abban a lajháros tespedésben, amelyben megismerte. Különös, milyen gyakran esik meg ezen a világon, hogy serkentő, felemelő szándékunk önmagunkra sújt vissza, és leüt, mint a bumeráng. Ashe jelenléte egyenes következménye volt annak, hogy ő előadást tartott neki a vállalkozó szellemről, és további bonyodalmat jelentett egy már amúgy is épp elég bonyolult helyzetben.

Joan igyekezett igazságos lenni. Nem Ashe hibája, hogy meg akarja kaparintani azt az ötezer dollárt, amelyet ő már saját tulajdonának tekint. De minden logika ellenére azon kapta magát, hogy enyhe ellenségességet érez.

Futó pillantást vetett Ashe-re a magazin fölött; balszerencséjére olyan pillanatot választott, amikor a fiatalember is épp ránézett. Tekintetük találkozott - nem maradt más lehetőség, mint a beszélgetés. Joan félretette ellenérzéseit tudata egyik sarkába, hogy újra megtalálhassa, ha majd szüksége lesz rá, és felkészült, hogy egyelőre barátságos legyen. Végül is attól eltekintve, hogy a vetélytársa, ez itt egy kellemes és szórakoztató fiatalember; egészen addig, míg meg nem tette azt a bizonyos bejelentést, amely gyökeres változást hozott megítélésében, a lány határozott rokonszenvet érzett iránta.

Ennél többet azért nem. Volt a fiúban valami, amitől a lány úgy érezte: szeretné anyásan megsimogatni a haját, megigazítani a nyakkendőjét, meghitt beszélgetéseket folytatni vele egy félhomályos szobában, a kandallótűz fényénél, elmondatni vele legbensőbb gondolatait, rávenni, hogy kezdjen valami igazán értelmes dolgot az életével - de ez Joan megítélése szerint csupán

nyílt természetének következménye; az ösztöné, amely arra sarkallja, hogy alig ismert emberekkel is előzékeny legyen.
- Hát itt vagyunk, Marson úr - mondta.
- Én is épp erre gondoltam - felelte Ashe.
Érezte: jelentékenyen fokozódik benne a kaland kezdete miatt érzett lelkesedés. Korábban állandóan bujkált benne bizonyos szomorkás sértettség, amit a lány megváltozott magatartása okozott. A kurta beszélgetés alatt, amikor elmesélte új vállalkozását, és később is, például alig néhány perccel ezelőtt, a Paddington pályaudvar peronján, hűvös ellenségeskedést érzett a lányban, ami feltűnően különbözött első találkozásuk kellemes légkörétől.
Joan most visszatért korábbi viselkedéséhez, és Ashe elcsodálkozott, mekkora a különbség. Valahogy fiatalabbnak, elevenebbnek érezte magát. A kerekek kattogása fürge ragtime-ritmusba váltott.
Ashe furcsállta ezt, mert hiszen Joan nem több, mint jó barát. Nem szerelmes bele. Az ember nem szeret bele olyasvalakibe, akivel összesen csak háromszor találkozott. Vonzódni vonzódhat iránta, az rendben van, de bele nem szeret.
Egy percnyi elmélkedés árán sikerült pontosan felmérnie érzelmeit. Az időnként jelentkező késztetés, hogy a kupé túlfelére vetődjön, és megcsókolja Joant, nem szerelem. Csupán egy udvarias fiatalember természetes ösztöne, amely kedveskedésre, pajtáskodásra serkenti.
- Hát mit szól ehhez az egészhez, Mr. Marson? - kérdezte Joan. - Bánja már, hogy rábeszéltem erre az őrültségre, vagy örül neki? Tudja, valahogy felelősnek érzem magam emiatt. Ha én nem lennék, most kényelmesen üldögélhetne az Arundell Streeten, és írná a Halálpálcát.
- Örülök neki.
- Nincsenek ellenérzései amiatt, hogy lényegében házi szolga lett magából?
- Egy sincs.

Joan akarata ellenére is helyeslő mosollyal nyugtázta e megalkuvást nem ismerő hozzáállást. Lehet, hogy ez a fiatalember a vetélytársa, de a vész előestéjén tanúsított magatartását akkor is megnyerőnek találja. Kedveli és becsüli ezt a szellemet: emelt fővel várni mindent, ami bekövetkezhet. Ő maga is ezzel a szellemmel fogott bele az akcióba, és annak külön örült, hogy látta: Ashe-t ugyanúgy felvillanyozza a helyzet. Igaz, ennek is megvan a maga hátulütője. Ashe ettől még veszélyesebb ellenfél lett.

E meggondolás visszahozott valamit a korábbi ellenségességből.

- Kíváncsi vagyok, meddig tart majd az elszántsága.

- Hogy érti ezt?

Joan megérezte: ha nem vigyáz, bajt okozhat. Nem leplezheti le Ashe-t, hiszen akkor a saját titkát is fel kell fednie. Ellen kell állnia a kísértésnek, nem utalhat arra, hogy tudja, amit tud.

- Úgy értettem - felelte sietve -, hogy annak alapján, amit láttam belőle, Mr. Peters nem lehet könnyű munkaadó.

Ashe arca felderült. Egy pillanatra az a benyomása támadt, hogy a lány rájött, mi a valódi megbízatása.

- Igaz. Magam is úgy sejtem. Úgynevezett hirtelen haragú típus lehet. Tudja, emésztési zavarai vannak.

- Tudom.

- Fel kéne hagynia a szivarozással. Friss levegőre van szüksége és rendszeres Larsen-gyakorlatokra, amelyek magát olyan jól elszórakoztatták.

Joan felnevetett.

- Rá akarja venni Mr. Peterst, hogy ő is úgy összecsomózza magát? Ha sikerült, azt mutassa meg nekem is.

- Bár tehetném.

- Vesse föl neki.

- Nem gondolja, hogy rossz néven venné az inasától?

- Mindig elfelejtem, hogy maga inas. Annyira nem látszik inasnak.

- Az öreg Petersnek nem ez a véleménye. Ő elismerő szavakkal illette a megjelenésemet. Azt a kifejezést használta: hétköznapi kinézetű.

- Én nem ezt mondanám. Maga inkább erősnek, kisportoltnak látszik.
- Gondolom, vannak izmos inasok is.
- Persze. Szerintem is.

Ashe jól megnézte magának Joant. Az jutott eszébe: soha életében nem látott még ilyen döbbenetesen csinos lányt. Hogy mi lehet a trükkje, az meghaladta Ashe fantáziáját, de az biztos, hogy csinált valamit, talán a ruhájával, amitől ellenállhatatlanul tökéletes lett. Egyszerű fekete ruhában van, ami eszményi módon kiemeli szőkeségét.

- Ha már itt tartunk - mondta Ashe -, gondolom, maga is tisztában van vele, hogy egyáltalán nem kelti szobalány benyomását. Inkább úgy fest, mint egy hercegnő álöltözetben.

Joan felkacagott.

- Ez nagyon kedves magától, Mr. Marson, de nagyot téved. Egy mérföldről is látja bárki, hogy szobalány vagyok. Csak nem a ruhám ellen van kifogása?
- A ruhájával semmi baj. Az összbenyomás. Azt hiszem, az arckifejezése nem megfelelő. Túlontúl sok benne az önérzet. Maga nem elég alázatos.

Joan szeme kerekre nyílt.

- *Alázatos?* Látott már maga szobalányt egyáltalán, Mr. Marson?
- Hát, most, hogy így belegondolok, nem hiszem, hogy láttam volna.
- Hát akkor hadd világosítsam fel: a szobalányokban elő forduló jellemvonások közül az alázatosság a legutolsó. Miért is lenne alázatos? Talán nem ő következik mindjárt a háznagy után?
- Hol következik?
- A vacsoránál.

Joan elmosolyodott Ashe zavarodott képe láttán.

- Úgy látom, maga nem sokat tud annak a világnak az illemtanáról, amelybe elhamarkodottan belépett. Nem tudta, hogy a főúri házak személyzetének hierarchiája sokk merevebb és bonyolultabb, mint az előkelő társaságé?

- Maga viccel.
- Nem viccelek. Ha a blandingsi kastélyban a vacsoránál nem a maga helyére akar leülni, megnézheti magát, legkevesebb, amire számíthat, hogy a komornyik nyilván feddésben részesíti.
Ashe homlokán verejtékgyöngy jelent meg.
- Jaj, istenem! - suttogta. - Ha a komornyik nyilvánosan megfeddene, azt hiszem, öngyilkos lennék. Nem élném túl. Üveges tekintettel bámult az iszonyatos szakadékba, amelybe meggondolatlan könnyedséggel belevetette magát. A személyzeti kérdés a maga teljességében mindmostanáig nem létezett számára. A shropshire-i Much Middlefordban eltöltött gyermekévei alatt egy termetes ír asszony gondoskodott róla. Később, Oxfordban a kollégiumnak két fős személyzete volt, mindkettő tökéletesen ártalmatlan, ha ember jól elzárta előlük a whiskyt. Legutóbbi, londoni életszakaszában pedig a 7/a számú házban tevékenykedő borzas cselédlányhoz hasonló alkalmazottak követték egymást a környezetében. Halványan derengett neki, hogy az ország területén elszórtan találhatók olyan házak, amelyek fenntartását nagy személyzet intézi. Sőt Gridley Newsey nyomozó kalandjai közül *Az eltűnt márkinő* című írásműben (a sorozat negyedik füzete) egy herceg otthoni körülményeinek képét meg is rajzolta: ebben egy komornyik és két rizsporos lakáj is szerepet kapott. Arról azonban sejtelme sem volt, hogy e személyek magánéletét szigorú és bonyolult etikett szabályozza. Ha utánagondolt, mostanáig valahogy úgy képzelte: ha eljő a vacsora ideje, a komornyik meg a két lakáj kitrappol a konyhába, és ott szorít helyet magának, ahol éppen talál.
- Mondjon el mindent - esdekelt -, mindent, amit csak tud. Úgy érzem, rettenetes katasztrófától menekülök meg.
- Azt hiszem, így igaz. Nem tudom, van-e annál rémesebb, mint egy feddés a komornyik részéről.
- Ha van is, most nem jut eszembe. Oxfordban néha egy barátomnál szálltam meg, neki volt egy komornyikja, aki úgy nézett ki, mint egy római császár frakkban. Rettegésben tartott. Paríroztam neki. Könyörgök, adjon annyi tanácsot, amennyit csak bír.

- Nos, Mr. Peters inasaként azt hiszem, aránylag nagy ember lesz.
- Nem fogom érezni.
- Akármekkora társaság tartózkodik is a házban, mindenképpen Mr. Peters a díszvendég, tehát a maga helyzete ennek megfelelően kiváltságos lesz. Alig néhányan lesznek maga előtt: a komornyik, a házvezetőnő, a háznagy, Lord Emsworth inasa, Lady Ann Warblington komornája...
- Ő kicsoda?
- Lady Ann? Lord Emsworth húga. A bátyjával él, amióta a lord megözvegyült. Hol is tartottam? Igen. Utánuk következik a nagyméltóságú Frederick Threepwood inasa, aztán én, és azután maga.
- Tehát mégsem állok olyan magasan a ranglétrán?
- Dehogynem. Egy egész sereg jön még maga után, attól függően, hogy Mr. Petersen kívül hány vendég tartózkodik a kastélyban.
- Ezek szerint, gondolom, a cselédlányok és az edény-törölgetők hadának élén törtethetek be a vacsorához.
- Kedves Mr. Marson, ha egy cselédlány vagy egy konyhalány megpróbálna belépni a személyzeti ebédlőbe, hogy velünk vacsorázzék...
- A komornyik megfeddené?
- Azt hiszem, inkább meglincselné. A cselédek és a konyhalányok a konyhában esznek. A sofőrök, a lakájok, az alkomornyik, a személyzeti traktus alkalmazottai, a küldöncfiúk, a karbantartó és a személyzeti ebédlő lakája a személyzeti hallban étkezik, a felszolgálás valamelyik küldöncfiú dolga. A teakonyha alkalmazottai a reggelit és az uzsonnát a teakonyhában költik el, az ebédet és a vacsorát a személyzeti hallban. A főkomorna rangban a teakonyha főnöke után következik. A mosodai lányoknak saját traktusuk van a mosoda mellett; a mosoda főnöke rangban megelőzi a főkomornát. A főszakács a saját szobájában étkezik, a konyha mellett... Kíváncsi még valamire, Mr. Marson?
Ashe üres tekintettel meredt rá. Szótlanul megrázta a fejét.

- Fél óra múlva megállunk Swindonban - mondta Joan szelíden. - Lehet, hogy tanácsos volna ott leszállnia, és egyenest visszamennie Londonba, Mr. Marson. Gondolja el, mi mindent úszhatna meg így.
Ashe újra megtalálta a szavakat.
- Ez egy agyrém.
- Az Arundell Streeten sokkal boldogabb lenne. Miért nem száll ki Swindonnál, miért nem megy haza?
Ashe a fejét csóválta.
- Nem lehet. És... és erre okom van.

Joan megint kézbe vette a folyóiratot. Az ellenségesség előkúszott a sarokból, ahová tette, és ismét betöltötte a lány tudatát. Tudta, hogy ebben semmi logika sincs, de nem tehetett ellene semmit. A Személyzeti Etikett ismertetése közben egy pillanatra abban reménykedett, hogy sikerül elriasztania vetélytársát, és a kudarc felbosszantotta. Beletemetkezett egy novellába, és amikor Ashe kísérleteket tett a beszélgetés felújítására, hidegen, egytagú szavakkal hárította el, míg végül a fiatalember felhagyott e törekvésével, és rosszkedvű hallgatásba merült.

Megbántottnak érezte magát, és mérges volt. Érthetetlennek és dühítőnek találta a lány hirtelen támadt hidegségét a hosszú és barátságos beszélgetés után. Úgy érezte, mintha ok nélkül rápirítottak volna.

Utálta azt a fedezékké előlépett magazint, pedig ő maga vásárolta a lánynak. Utálta, hogy a lány úgy tesz, mintha ő megszűnt volna létezni. Szomorú, tapadós rosszkedv vett erőt rajta. Eltöprengett az emberi és főként a női természet kimondhatatlan ostobaságán, amely mesterséges korlátokat emel a barátság útjába.

Pedig ez esztelenség. Legelső találkozásuk alkalmával, amikor lett volna oka védekező magatartásra, Joan könnyed közvetlenséggel kezelte Ashe-t. Annak a beszélgetésnek a végén kimondatlanul bár, de megszületett kettejük között a megállapodás, hogy az ismeretség kezdetén szokásos félszeg ügyetlenkedést ezennel letudottnak tekintik; ha és amennyiben újra találkoznak, barátokként fognak

viselkedni. Most viszont kedvességet színlelve incselkedik vele, aztán meg begubózik, mintha ő tolakodóan lépett volna fel.

Ashe-ben feltámadt a lázadás szelleme. Őt ugyan nem érdekli! Ha hűvös és zárkózott, hát csak legyen! Megmutatja neki, hogy nemcsak ő tud ilyen lenni. Egy árva szót sem szól hozzá, amíg Joan meg nem szólítja, ha pedig megszólítja, majd megnézheti azt az udvarias, de távolságtartó és szenvtelen hangnemet, amit kapni fog.

Zakatolt a vonat. Joan olvasta a magazint. A másodosztályú fülkére csönd borult.

Elérkezett Swindon, majd tovasuhant. A tájra leereszkedett az alkony. Az utazás végeérhetetlennek tetszett Ashe számára.

Aztán egyszer csak megcsikordultak a fékek, a vonat rándult egyet, és ismét megállt:

A peronon felharsant egy hang. Azt kiáltotta: - Market Blandings! Market Blandings megállóhely!

Market Blandings, a falu afféle álmos település, amelyet nem érintett meg a modern fejlődés, kivéve, hogy vasútállomás épült, és a fűszerüzlet fölött egy szobában kedden és pénteken mozgóképeket vetítenek. A templom román stílusú, a lakosok többségének értelmi színvonala bronzkori. Market Blandings vasútállomására érkezni a csípős tavaszi szürkületben, amikor a délnyugati szél keletire fordult, és a zsugori falubeliek még nem gyújtottak lámpát otthonukban - ez az érzés egyet jelent azzal, hogy az ember a világ végére vettetett, hol nincsen egy barátja sem.

Ashe Mr. Peters poggyásza mellett állt, komor tekintettel méregette a kilátástalan sötétséget, és maga alá gyűrte a búskomorság. Feje fölött egy olajlámpában pislákolt némi fény. A peronon kissé távolabb egy alacsony, de tagbaszakadt hordár egy tejeskannával zsonglőrködött. A keleti szél jeges ujjakkal kutatta Ashe szervezetét.

Valahol a sötétben, amelynek mélyén Mr. Peters és Aline már eltűnt egy nagy automobillal, ott rejtőzködött a kastély, benne a komornyikkal és a borzadályos illemkódexszel. Hamarosan

megérkezik a kocsi, amely odaszállítja a bőröndöket és velük együtt őt is. Megreszketett.

A sötétségből az olajlámpa derengő fénykörébe lépett Joan Valentine. Az autónál járt: Aline-nak segített a beszállásnál. Vidámnak és derűsnek látszott. Ugyanolyan barátságosan mosolygott, mint azelőtt.

Ha a lányok tisztában lennének felelősségükkel, oly óvatosan bánnának a mosollyal, hogy talán mindenestül fel is hagynának vele. Vannak a férfi életében pillanatok, amikor egy lány mosolya olyan messzeható következményekkel jár, mintha egy láda dinamit robbanna fel. Rövid ismeretségük alatt Joan sokszor rámosolygott Ashe-re, de azokban az esetekben a körülmények nem voltak olyanok, hogy a mosoly komoly hatást gyakorolt volna. Ashe örült ezeknek az alkalmaknak, a kívülálló kritikus szemszögéből még meg is csodálta a mosolyt, de nem nyűgöződött le tőle. Nem volt meg benne az ehhez szükséges lelkiállapot. Most viszont, miután öt magányos percet töltött a Market Blandings-i vasútállomás lesújtó peronján, a spiritisztáktól kölcsönzött kifejezéssel szólva: érzékeny alannyá vált. Elérte a mélabúnak és a testi kényelmetlenségnek azt a mértékét, amelyben egy váratlan mosoly olyan hatást vált ki, mint az örömhír és az erős szeszes ital, ha együttesen alkalmazzák őket: átmelegíti a vért, megnyugtatja a lelket, és egyáltalán: a világot sivár pusztaságból tejjel és mézzel folyó Kánaánná változtatja.

Nem túlzás, ha azt mondjuk: megtántorodott Joan mosolyától. Tökéletesen váratlanul érte. Az érzelmi vihar hatására belekapaszkodott Mr. Peters hajókofferjébe.

Semmivé foszlott az elhatározás, hogy hűvös lesz és kimért. Úgy érezte, egy barátságtalan világban felbukkant valaki, aki szereti őt, és örül, hogy látja.

Az ekkora horderejű mosolyok elemzést követelnek, és ez az adott esetben valóban kifizetődő, mert sok minden rejlett a mosoly mögött, amely Joan Valentine arcán megjelent a Market Blandings-i vasútállomáson.

Először is újabb gyors hangulatváltozáson ment keresztül, ismét egy hátsó sarokba száműzte ellenérzéseit. Átgondolta a dolgot, és arra a következtetésre jutott, hogy semmiféle logikus oka sincs Ashe-re haragudni, hiszen semmit sem követett el; vele szemben zárkózottnak mutatkozni macskának való viselkedés. Következésképpen, határozta el, ha legközelebb találkoznak, visszatér a baráti magatartáshoz. Már ez önmagában elég lett volna a mosoly létrehozásához.

Volt azonban egy másik, Ashe-től teljesen független ok is. Miközben Aline-t besegítette a gépkocsiba, tekintete találkozott a jármű vezetőjének tekintetével, és abban az elképedés, majd a vegytiszta rettenet kifejezését figyelte meg. A következő pillanatban, amikor Aline Freddie-nek szólította a volánnál ülőt, Joan megértette. Nem csoda, hogy a nagyméltóságú Freddie úgy bámult, mint aki kísértetet lát. Nagy megkönnyebbülés lesz majd a szerencsétlennek, amikor útközben megkérdezi majd Aline-től, mert nem vitás, hogy megkérdezi, hogy hívják a szobalányát, és azt a választ hallja, hogy Simpson. Nyilván valami olyasmit motyog majd, hogy „Hasonlít egy ismerősömre", aztán elmereng azon, hogy a természet milyen csodás hasonmásokat produkál. Volt azért egy rossz pillanata; Joan mosolyában annak a tekintetnek az emléke is közrejátszott.

A harmadik ok az volt, hogy a nagyméltóságú Freddie láttán eszébe jutott, hogy R. Jones szerint a fiatalember verseket írt hozzá. Ez a gondolat ugyancsak hozzátett a mosolyhoz, amely Ashe-t annyira elkápráztatta.

Ashe intuitív képességei nem súrolták a csoda határát, ezért ezt az egyszerű magyarázatot tette magáévá: a lány örömében mosolyog, hogy vele lehet; e gondolat a benne munkáló csüggedt kétségbeesésre és a világ dolgaival való általános elégedetlenségre úgy hatott, mint egy erős vegyszer.

Általában minden ember életében van egy pillanat, amelyre évek távolából visszatekintve elmondhatja: „Abban a pillanatban lettem szerelmes." Ashe számára most jött el e pillanat.

A zord halál nyúlt énfelém –
kegyelmet kértem, s meglelém.

Így énekel a költő, és így járt Ashe is.

Az alatt a hihetetlenül rövid idő alatt, ameddig az alacsony, de tagbaszakadt hordár keresztülgurította a tejeskannát a peronon, és döngve odacsapta néhány másik tejeskannához, amelyeket percekkel korábban hasonló bánásmódban részesített, Ashe szerelmes lett.

Oly hányaveti módon használjuk ezt a szót, az érzelem ezernyi árnyalatát írva le vele - Antoniusnak Kleopátra iránt érzett vulkáni szenvedélyétől kezdve egészen addig a lanyha többletérdeklődésig, amelyet a fűszeres segéd érez a Fő utca második házában lakó cselédlány iránt, a posta melletti házban dolgozó szakácsnőhöz képest -, hogy a puszta kijelentés, amely szerint Ashe szerelmes lett, nem írja le kellőképpen a Mr. Peters hajókofferjébe kapaszkodó fiatalember érzéseit. Bővítenünk kell. Ki kell elemeznünk.

Tizennegyedik életévétől kezdve Ashe sokszor volt szerelmes. Joan esetében tapasztalt érzelmei nem voltak hasonlatosak a nagyszerű fellángoláshoz, amely tizenöt évesen arra ösztönözte, hogy huszonnyolc fényképet gyűjtsön össze a birminghami Royal Színház első kóristalányáról, sem ahhoz az enyhe megperzselődéshez, amelynek hatására Oxfordban egy hétre leszokott a dohányzásról, és megpróbálta bemagolni a *Portugál szonettek-et.* Szerelme valahol e két véglet között helyezkedett el. Nem kívánta azt, hogy bárcsak vérszomjas indiánhordák özönlenek el a Market Blandings-i vasútállomás peronját, hogy megmenthesse Joan életét, és a világon semmiről sem akart leszokni. Lelke legmélyéig tudatában volt azonban annak, hogy az olyan jövő, amelyben Joan nem szerepel, teljességgel elképzelhetetlen, és egyetlen gondolatot sem érdemes vesztegetni rá, ami pedig a közvetlen jelent illeti, erősen rokonszenvezett azzal az eshetőséggel, hogy a karjába kapja Joant, és további értesítésig csókokat záporoz reá. Ezekkel az emóciókkal vegyült el a felvillanyozó mosoly miatt érzett lelkes hála; a döbbent felismerés, hogy a lány ezerszer

csinosabb, mint valaha képzelte; valamint az alázat, amely azzal fenyegetett, hogy Ashe mindjárt elengedi a hajókoffer fogantyúját, és boldogan csaholva hemperegni kezd a lány lába előtt, mint egy kiskutya.

Amennyire ki tudta gubancolni érzelemvilágának kusza szálait, hangulatának meghatározó eleme a hála volt. Egész életében csak egyszer érzett ilyen szenvedélyes hálát emberi lény iránt. Hálájának részese abban a korábbi esetben is nőnemű volt.

Évekkel ezelőtt, amikor még apja házában élt a távoli Much Middlefordban, Shropshire-ben, a hatalom birtokosai egyszer megparancsolták, hogy a tizenegy éves, és ennek az érdekes életkornak megfelelően szégyenlős Ashe egy idegenekkel, felnőttekkel teli szobában álljon fel, és szavalja el *A Hesperus pusztulása* című költeményt.

Felállt. Elvörösödött. Dadogott. Sikerült annyit elsuttognia, hogy „A jó szkúner, a Hesperus". És akkor a szoba sarkában egy kislány minden látható ok nélkül sírni kezdett. Bömbölt, üvöltött vigasztalhatatlanul; a zűrzavarban Ashe-nek sikerült elrejtőznie a kert végében álló fáskamrában - csoda folytán megmenekült.

Egész életében emlékezett az idejekorán felsikító kislány iránt érzett hálájára, és egészen mostanáig nem is érzett hasonló rohamot.

De most, ahogy Joanra nézett, feltámadt benne a tizenöt évvel ezelőtti érzelem.

A leány szólni készült. Ashe mintegy transzban figyelte megnyíló ajkait. Ünnepélyes tisztelettel várta az első szavakat, amelyeket Joan új szerepében, egyeden igaz istennőként intéz majd hozzá.

- Bosszantó - monda Joan. - Bedobtam egy pennyt a csokiautomatába, és kiderült, hogy üres. Kedvem volna megmondani a magamét az üzemeltetőnek.

Ashe úgy érezte, egy nagyszabású himnusz édes akkordjait hallja.

Az alacsony, de tagbaszakadt hordár, beleunván a tejeskannákhoz fűződő munkájába, vagy talán - hogy gondolatban se legyünk hozzá igazságtalanok - befejezve azt, odalépett hozzájuk.

- Meggyött a kocsi a kastélybul.

Háta mögött a sötétben egy lámpa derengett, amely az előbb még nem volt ott. A kijelentést egy ló elgondolkodó horkantása támasztotta alá. A hordár ugyanolyan szakavatott elbánásban részesítette Mr. Peters hajókofferjét, amilyennel a tejeskannák esetében járt el.
- Végre-valahára - mondta Joan. - Remélem, fedett kocsi. Egészen átfagytam. Gyerünk, nézzük meg.
Ashe merev léptekkel haladt a nyomában, akár egy robot.

III

Van egy rém, amely elől minden szépség elrejtőzik, és ez a hideg. A kert fagytól megdermedt felszíne alatt ott lapulnak a bujkáló bimbók, amelyek alig várják, hogy harsány, kacagó színekben előtörhessenek (hacsak a kertész nem ültette őket fejjel lefelé), a didergő természet azonban nem engedi meg, hogy virágai előbújjanak, amíg a rém el nem távozott. A hideg ugyanígy elfojtja a szerelmet is. Az angol tavaszban nyitott kocsin utazó fiatalember lehet ugyan szerelmes, de a keblében hordott érzemények közül nem a szerelem helyezkedik el legfelül. A szerelem összehúzza magát odabent, és jobb időkre vár.

A fogat ugyanis nem volt fedett. Tárva-nyitva állt a négy égtáj összes szelének, amelyek közül épp a kegyetlen keleti szél tevékenykedett. Ennek köszönhető, hogy Ashe gyorsan magához tért a Joan mosolya által kiváltott egzaltált lelkiállapotból, a transz szinte azonnal elmúlt róla. Lelke mélyén tudta, hogy Joan iránti érzelmei nem változtak, de tudatos énjét túlságosan lefoglalta a szinte reménytelen feladat, hogy fenntartsa a vérkeringését; szerelmes gondolatokra nem maradt ereje. A kocsi még húsz métert sem tett meg, Ashe máris egyetlen, nagy darab mélyhűtött nyomorúsággá változott.

Egy örökkévalóságon át haladtak kanyargós utakon, sötét házak, fekete mezők és karámok között, majd a kocsi befordult egy tárva-nyitva álló, súlyos vaskapun, s azon túl sima, kavicsos út következett. Az út csaknem egy mérföld hosszan egy parkon át

vezetett, hatalmas fák között, s azután a sűrű bokrok között elnyelte a sötétség. Itt bal felől fények látszottak, előbb egyesével vagy párosával; felcsillantak, majd ismét kihunytak, kisvártatva a bokrok elmaradtak, sima gyep következett teraszokkal, az ablakok sorából a fény megrakott kandallók ígéretével ragyogott a téli este utazóira. A halványszürke ég hátterében a blandingsi kastély úgy magasodott fölébük, mint egy hegy.

Nemes épület volt a korai Tudor-korból. Történetét feljegyezték az Anglia történelmével foglalkozó munkák, építészeti vonatkozásairól Viollet-le-Duc írt könyvet. A kastély uralkodóként foglalt helyet a tájban.

Ashe-re e percben az tette a legmélyebb benyomást, hogy az épület melegnek látszott, és a kocsin való utazás kezdete óta először jelentkezett benne olyan érzés, amely közeljárt a derűhöz. Később rájött, hogy öröme kissé korai volt, mert az utazás még egyáltalán nem ért véget. Amikor a kastély feltűnt szemük előtt, a kocsi egy mellékútra fordult, és tíz perccel később egy boltíves kapuzaton át begördült egy kövezett udvarra az épület hátsó frontján. Itt végre megállt egy óriási ajtó előtt.

Ashe dermedten lekászálódott, talpát néhányszor a kövezethez csapta. Joant is lesegítette; a lány mintha halvány fénnyel derengett volna. A nőkön köztudomásúlag nem fog a hideg.

Nyílt az ajtó. Meleg, konyhai illatok áradtak ki rajta. Erős férfiak siettek elő, és lekapták a bőröndöket, míglen szép szüzek - két lámpalázas konyhalány képében - Joan és Ashe elé járulva bókkal köszöntötték őket. Normális körülmények között ez már önmagában is leterítette volna Ashe-t, de ebben az átfagyott állapotban holmi pukedliző konyhalányok látványa ártalmatlannak bizonyult. Egy baráti bólintással még fogadta is az üdvözlést.

Kiderült: a konyhalányok olyasféle szolgálatra voltak melléjük rendelve, mint a királyi család mellé az attasék. Egyiküknek az volt a tiszte, hogy Joant Mrs. Twemlow, a házvezetőnő színe elé kísérje, másikuk pedig Ashe-t vezette volna arra a helyre, ahol Beach, a

komornyik várta, hogy a kastély legfontosabb vendégének inasa megtegye tisztelgő látogatását.

Mentek egy darabig a kőlapokkal burkolt folyosón, aztán Joan és kísérője jobbra fordult. Ashe úti célja láthatólag bal felé helyezkedett el. A fiatalember nehezen vált meg a lánytól. Szüksége lett volna a Joantól érkező erkölcsi támogatásra.

A konyhalány egy ajtó elé érkezve bekopogott. Odabentről öblös hang szólalt meg; olyan volt, mint az aranybarnára érlelt portói.

- Tessék!

Ashe benyitott.

- Megjött az úr, Mr. Beach - jelentette a lány, aztán elcsoszogott a konyha felé, ahol nem ennyire ritka a levegő.

Ashe a komornyikkal kapcsolatban legelőször a feszültséget érzékelte. Mások is így jártak, amikor először találkoztak Beachcsel. A komornyik olyan benyomást keltett amilyet békák és luftballonok esetében tapasztalhat az ember: hogy a kipukkadás előtti pillanatokat éli. Idegesebb, erősebb képzeletű emberek Beachcsel találkozva önkéntelenül összehúzták magukat, és izmaikat megfeszítve felkészültek a robbanásra. Akiknek szerencséjük volt közelebbi ismeretségbe kerülni vele, hamar túljutottak ezen a szakaszon, ugyanúgy, ahogy a Vezúv környékén lakókból is kiveszett már a kitöréstől való félelem. Beach mindig is olyan volt, mintha csak percei volnának hátra a szélütésig, de guta sohasem ütötte meg, és környezete megtanulta figyelmen kívül hagyni ezt az eshetőséget. Ashe azonban gyakorlatlan szemmel közeledett hozzá, ezért az az érzése támadt, hogy ez így nem mehet tovább sokáig, és igen rövid időn belül okvetlenül bekövetkezik a legrosszabb. Ez a jövőkép kizökkentette a kómából, amelybe az utazás viszontagságai során belefagyott.

A komornyikok osztályára jellemző, hogy környezetük előkelőségével egyenes arányban veszítenek emberi jellegükből. Van olyanfajta komornyik is, aki vidéki kisnemes urak házánál tevékenykedik, az ilyen gyakorlatilag embernek, sőt testvérnek tekinthető, aki cimborál a helybeli kereskedőkkel, víg dalokat énekel a falusi fogadóban, sőt válsághelyzetben kapja magát, és a

szivattyúhoz áll, ha a vízellátás váratlanul felmondja a szolgálatot. Minél nagyobb a ház, a komornyik annál jobban eltér ettől a típustól. A blandingsi kastély a fontosabb főúri lakok közé számított Angliában, Beach pedig ennek megfelelően olyan méltóságteljes tehetetlenséget sajátított el, hogy szinte már a növények világába volt sorolható. Ha mozgott egyáltalán, lassan mozgott. Szavait oly kimérten bocsátotta ki, mintha egy drága orvosság cseppjeit adagolná. Szemhéja súlyos volt, szemében egy szobor merev tekintete ült.

Kövér, fehér kezének alig észrevehető intésével jelezte Ashe-nek, hogy azt kívánja: üljön le. Másik kezének fennkölt mozdulatával leemelte a kályha peremén sustorgó teáskannát. Fejével aprót biccentve felhívta Ashe figyelmét az asztalon álló bögrére.

Ashe a következő percben már forró whiskypuncsot kortyolgatott, és az volt az érzése, hogy valami misztikus szertartáson való részvétel kiváltságát ruházták rá.

Mr. Beach a kandalló előtt cövekelt le, és kezét háta mögé téve szivárogtatni kezdte szavait.

- Nincs szerencsém ismerni a nevét, Mr...

Ashe bemutatkozott. Beach a derekát félig meghajtva nyugtázta az információt.

- Hideg lehetett az úton, Mr. Marson. A szél keletről fúj.

Ashe azt felelte: úgy van, hideg volt az úton.

- Ha keletről fúj a szél - folytatta Mr. Beach, bár láthatólag nehezére esett minden egyes szótagot kiejteni -, Sajogni Szokott a Lábam.

- Tessék?

- Sajogni Szokott a Lábam - ismételte a komornyik, méricskélve a csöppeket. - Maga fiatal ember, Mr. Marson. Talán nem is tudja, mit jelent, ha az embernek Sajog a Lába.

Félig leeresztett szemhéja mögül végigmérte Ashe-t, a whiskypuncsot és mögötte a falat.

-Tyúkszem - hangoztatta.

Ashe részvétet nyilvánított.

- Kegyetlenül Szokott Sajogni a Lábam. És nemcsak tyúkszem. Alig jött rendbe a Benőtt Lábkörmöm. Kegyetlenül Sajgott a Benőtt Lábkörmöm is. Az Izületeim is Sajognak.

Ashe egyre növekvő visszatetszéssel hallgatta ezt a mártírt. A rendkívül egészséges fiatalemberek közül soknak megvan az a jellemhibája, hogy alapvetően jólelkűen ugyan, mégis sajnálatos türelmetlenséggel viseltetnek kevésbé szerencsés embertársaik testi nyavalyái iránt. Helyesen vagy helytelenül, de azon a véleményen vannak, hogy az efféle kijelentéseket az orvosi hivatás képviselői száma kellene fenntartani, a laikusokkal pedig egyéb, általánosabb témaválasztás volna kívánatos.

- Sajnálom - mondta sietve. - Rossz lehet. Sok vendég van a háznál?

- Számos Vendégre készülünk - hozta nyilvánosságra Beach. - A vacsoránál minden valószínűség szerint harminc vagy több személyre számítunk.

- Jókora felelősség ez magának - mondta Ashe behízelgően, örülve, hogy a lábtéma lekerült a napirendről.

Mr. Beach bólintott.

- Így igaz, Mr. Marson. Nem sokan ismerik fel, mennyi felelősséggel jár együtt az én pozíciómmal. Biztosíthatom, néha eszembejut, a Fejem is Sajog.

Ashe kezdte úgy érezni magát, mint aki tüzet akar oltani, de alig oltotta el az egyik gócot, másutt máris felcsap a láng.

- Néha, amikor lejár a szolgálatom, Minden Elködösül. A tárgyak körvonalai elmosódnak. Le kell ülnöm egy székre. Annyira Kínoz a Fájdalom.

- Így legalább elfeledkezik a fájós lábáról.

- Nem. Nem. A Lábam egyidejűleg Sajog.

Ashe feladta a küzdelmet.

- Meséljen el mindent a lábáról - kérte.

Mr. Beach mindent elmesélt a lábáról.

A legkellemesebb elfoglaltságnak is vége szakad egyszer; ezúttal e pillanat akkor jött el, amikor az utolsó szó is kimondatott a sajgó ízületek tárgykörében. Ashe addigra már beletörődött, hogy ezzel a

témával foglalkozzék, alig is akart hinni a fülének, amikor vagy tíz perc elteltével partnere témát váltott.
- Régóta dolgozik Mr. Petersnél, Mr. Marson?
- Mi? Ó! Nem, csak múlt szerda óta.
- Érdekes. És megkérdezhetem, hogy ezt megelőzőleg kinek segédkezett?

Ashe maga sem hitte volna, hogy ez bekövetkezik, de egy pillanatra sajnálta, hogy már nem lábakról folyik a szó. A kérdés kényes helyzetbe hozta. Ha hazudik, és hosszú inasi pályafutást vall magáénak, kockáztatja, hogy lelepleződik. Ha megmondja az igazat, és beismeri, hogy ez első próbálkozása az úriemberek személye körüli úriember szakmájában, vajon mit gondol a komornyik? Mindkét eljárásnak voltak ellenjavallatai, de az igazság egyszerűbbnek látszott, ezért azt mondta ki.
- Első munkája? - kérdezte Mr. Beach. - Érdekes.
- Korábban... izé... mással foglalkoztam, mielőtt Mr. Peterst megismertem volna.

Maga Mr. Beach túlságosan udvarias volt ahhoz, hogy kérdezősködjék, de a szemöldöke nem.
- Á - mondta Mr. Beach.
- ? - kiáltotta a szemöldöke. - ???
Ashe nem vett tudomást a szemöldökről.
- Valami mással foglalkoztam - ismételte.

Kínos csend támadt. Ashe érzékelte is a kínosságát. Neheztelt Mr. Petersre. Miért is nem a titkáraként hozta magával? Igaz, a Mainprice, Mainprice & Boole-féle irodában tartott első megbeszélés során előhozakodott holmi kifogással, de az valami ostoba, hajánál fogva előrángatott ürügy volt. Ashe bánta már, hogy nem harcolta ki a titkári pozíciót, amíg még lehetett volna, de akkor, a tervezés időszakában még tetszett is neki a gondolat, hogy inas lesz. Kellemes, operettes íze volt az ötletnek. Miért nem látta előre, hogy ebből milyen bonyodalom származik? Látta az arcán, hogy ez az elképedt komornyik teljes magyarázatot szeretne. Mit fog

gondolni, ha nem kapja meg? Akár még azt is, hogy Ashe mostanáig börtönben volt.

Mégsem tehetett semmit. Ha Beach gyanakszik, akkor gyanakodni is fog. Szerencsére a komornyikok gyanakvása nem sokat nyom a latban.

Mr. Beach szemöldöke továbbra is némán sürgette, hogy tárjon fel mindent, de Ashe a szoba légterének arra a részére irányította figyelmét, amelyet Mr. Beach nem töltött be. Akasszák fel, ha egy pár szemöldök beismerő vallomásba tudja hipnotizálni. Elszántan meredt a tapéta mintájára, melyen számos, ismeretlen fajhoz tartozó madár üldögélt megannyi egzotikus bokor ágán.

A csend egyre hatalmasodott. Valakinek meg kellett törnie. Mr. Beach továbbra is a szemöldöknyelvre szorítkozott, és láthatóan eltökélt szándéka volt, hogy az ütközetet ezzel az eszközzel vívja meg, akkor is, ha az egész nyara rámegy; így hát a csendet Ashe törte meg.

Amikor aznap lefekvés után átgondolta ezt a jelenetet, arra a következtetésre jutott, hogy maga a Gondviselés juttatta eszébe Mr. Peters emésztési zavarainak témáját, mert amikor megemlítette munkaadójának szenvedéseit, szavai varázsos hatást gyakoroltak a komornyikra.

- Több szerencsém is lehetett volna, amikor helyet kerestem - mondta Ashe -, gondolom, tud róla, hogy Mr. Peters milyen nehéz ember. Emésztési zavarai vannak.

- Úgy van - felelte Mr. Beach -, értesültem róla. - Egy darabig elmerengett. - Nekem is - folytatta aztán - Sajogni Szokott a Gyomrom. Gyenge a Gyomrom. A Gyomorfalam nem olyan, mint amilyennek egy Gyomorfalnak Lennie Kellene.

- Meséljen el - mondta Ashe hálásan - mindent a gyomorfaláról.

Negyed órával később Mr. Beach előadását a kandallópárkányon álló óra csendülése szakította meg. A komornyik hátrafordult, és meglepődve, kissé kelletlenül az órára nézett.

- Ilyen késő van! - mondta. - Ideje a dolgom után néznem. És önnek is, Mr. Marson, ha szabad ezzel az indítvánnyal élnem. Mr.

Peters kétségkívül igényelni fogja a közreműködését a vacsorához való átöltözésben. Ha végigmegy a folyosón, egy ajtóhoz érkezik majd, amely a mi traktusunkat elválasztja a ház többi részétől. Most pedig elnézését kérem. Le kell mennem a pincébe.

Az útmutatást követve Ashe felismerte, hogy a Beachtől kapott tájékoztatás korántsem volt kielégítő. A széles lépcső nyilván az emeletre visz a hálószobákhoz, de anélkül, hogy sorban bekopogna mindegyik ajtón, vajon hogyan tudhatná meg, melyik Mr. Peters hálószobája? Ahhoz már késő volt, hogy visszamenjen és további útbaigazítást kérjen a komornyiktól. Beach már úton volt a pince felé, hogy bort válasszon a vacsorához.

Ahogy ott állt tanácstalanul, a hall túloldalán kinyílt egy ajtó, és egy vele egykorúnak látszó fiatalember lépett ki rajta. Visszafordulva válaszolt még egy kérdésre, amelyet valaki az ajtó mögül intézett hozzá, s ezalatt az ajtó egy percre nyitva maradt; mögötte Ashe üveglappal fedett tárlókat pillantott meg.

Ez volna hát vállalkozásának célja, a házi múzeum? Egy pillanat múlva az ajtó kissé szélesebbre nyílt, és elővillant egy egyiptomi múmia pereme - a feltevés bizonyossággá vált.

Ashe-nek eszébe villant, hogy minél hamarabb feltérképezi a terepet, és felderíti Mr. Peters szkarabeuszának lelőhelyét, annál jobb. El is határozta, hogy megkéri Beachet, vigye be oda, amint ráér.

Ezalatt a fiatalember becsukta a múzeum ajtaját, és átvá gott a hallon. Sörtehajú, komoly képű, éles orrú férfi volt, a szeme keret nélküli szemüveg mögött csillogott. Nem volt ő más, mint Lord Emsworth magántitkára, a Kiváló Baxter. Ashe megszólította.

- Halló, öregem, elárulná, hol találom Mr. Peters szobáját? Elkeveredtem.

Nem gondolta át, hogy aligha ez az a hangnem, amellyel a legjobb társaságokban az inasok megszólítják a felsőbb osztályok képviselőit. Ez a „karakteralakítás" legnehezebb része. A cselekménnyel elég jól el lehet boldogulni, a nehézséget a párbeszédek jelentik.

Mr. Baxter lelkesen egyetértett volna azzal a megállapítással, hogy helytelen, ha egy inas így beszél vele. E percben azonban még nem tudta, hogy Ashe inas. Könnyed fellépéséből arra következtetett, hogy a kastély aznap érkezett számos vendégének egyike. Mivel Mr. Peters iránt érdeklődött, Baxter úgy vélte, hogy a nagyméltóságú Freddie barátja, George Emerson lehet, akivel még nem találkozott.

Következésképpen teljes szívélyességgel azt válaszolta, hogy Mr. Peters szobája a második emeleten balra a második.

Hozzátette, hogy Ashe el sem tudná téveszteni. Ashe kijelentette, hogy le van kötelezve.

- Rém kedves magától - mondta Ashe.
- Szóra sem érdemes - így Mr. Baxter.
- Ekkora házban könnyen eltéved az ember - mondta Ashe.
- Hát, mi tagadás - így Mr. Baxter.

Ashe fölkaptatott a lépcsőn, és néhány perc elteltével bekopogott a mondott ajtón.

Odabentről valóban Mr. Peters hangja szólította fel, hogy lépjen be.

Mr. Peters részben magára öltötte már az úriemberek vacsorához való öltözékét, a tükör előtt állt, és a nyakkendőjével viaskodott. Amikor Ashe belépett, elvette onnan ujjait, és megszemlélte művét. Elégedetlen volt vele. Egy vakkantás és egy káromkodás kíséretében letépte nyakából a dicstelen textilt.

- A nyavalya törje ki!

Ashe számára nyilvánvaló volt, hogy munkaadója nincs napsugaras kedvében. Nem sok dolog létezik, amely kevésbé volna alkalmas egy zsémbes természetű embert napsugaras kedélyre deríteni, mint egy csokornyakkendő, amely nem hajlandó megfelelő alakzatra tekeredni. Mr. Peters akkor is utált átöltözni vacsorához, amikor jól mentek a dolgok. Nincs szó, mely leírhatná, mit érzett, amikor a dolgok nem mentek jól.

Fel lehet hozni azért valamit a mentségére is. Ízetlen gúny van abban, ha valakinek díszbe kell vágnia magát, mintha lakomára készülne, holott a lakoma csak egy kis spárgából és néhány szem dióból áll.

Pillantása a tükörben összetalálkozott Ashe tekintetével.
- Á, maga az? Akkor jöjjön be. Ne bámészkodjon ott. Gyorsan csukja be az ajtót. Mozgás! Ne csoszogjon. Próbáljon már értelmesnek kinézni! Ne tátogjon. Hol volt mostanáig? Képtelen volt hamarabb ideérni? Tud nyakkendőt kötni? Akkor csinálja.

Az Ashe ujjai között kialakuló hófehér pillangó alakú alkotás némiképp lecsöndesítette; megengedte, hogy Ashe fölsegítse rá a szmokingot. Az öltözőasztalkáról fölvett egy félbehagyott fekete szivart, és újból meggyújtotta.
- Épp maga járt a fejemben - vetette oda.
- Tényleg? - kérdezte Ashe.
- Tudja már, hol a szkarabeusz?
- Nem.
- Hát mi az ördöggel foglalkozott mostanáig? Ezalatt tízszer is elcsórhatta volna.
- A komornyikkal csevegtem.
- Mi a fészkes fenének vesztegeti a drága időt komornyikokra? Gondolom, még azt sem tudja, hol van a múzeum.
- De igen, azt már kiderítettem.
- Á, csak nem, valóban? No, ez legalább már valami. És hogy akarja nyélbe ütni a dolgot?
- Úgy gondolom, hogy késő éjszaka kellene odamenni.
- Hát azt mindjárt gondoltam, hogy nem délután. De hogy akarja megtalálni a szkarabeuszt, amikor bemegy oda?

Ashe erre még nem gondolt. Minél jobban belekeveredett ebbe az ügybe, annál több olyan dolog bukkant fel, amire nem gondolt.
- Nem tudom - ismerte be.
- Nem tudja! Mondja, fiatalember, ugye maga elég értelmesnek képzeli magát, mint az angolok általában?
- Nem tudnám megmondani.
- Nem tudná megmondani, mi? Maga tompa agyú, hájfejű balfácán! - tört ki Mr. Peters egész váratlanul, és hirtelen dührohamában még hadonászott is. - Hát mi baja magának? Nincs magában egy kis vállalkozó szellem? Miért nem tesz már arrább valamit? Mit

ácsingózik itt, mint valami szobadísz? Én eredményt akarok, méghozzá sürgősen! Elárulom, miről ismeri fel a szkarabeuszomat, ha már bent van a múzeumban. Az a szégyentelen vén himpellér, aki ellopta tőlem, volt olyan arcátlan, hogy mellé rakott egy akkora feliratot, mint egy cirkuszplakát, amelyen az áll hogy negyedik dinasztiabeli Kheopsz, J. Preston Peters *ajándéka.* Ajándéka! - ismételte Mr. Peters fuldokolva. - Erről talán fel tudja ismerni.

Ashe nem nevetett, de attól, hogy elfojtotta a nevetést majdnem szétpattantak a bordái. Ellopni valakitől a legféltettebb kincsét, és utána nyilvánosan megköszönni neki az adományt, Ashe ezt elsőrangú vígjátéki elemként értékelte

- Még csak nem is üveg alatt van - folytatta Mr. Peters - Nyitott tálcán hever egy római érmekkel teli tárló tetején. Bárki, aki két percig egyedül marad a szobában, elemelheti. Vétkes könnyelműség így tartani egy ilyen értékes szkarabeuszt. Ha már ellopta a Kheopszomat, legalább bánna vele úgy, mintha érne valamit.

- De így nekem is könnyebben hozzáférhető - jegyezte meg Ashe csillapítólag.

- Ha magának kell elcsórnia, akkor kell is, hogy könnyen hozzáférhető legyen - vágott vissza Mr. Peters. - Van itt még valami. Késő éjjel akarja megpróbálni. Mit fog mondani akkor, ha valaki rajtakapja, hogy ilyenkor kint mászkál? Erre gondolt már?

- Nem.

- Valamit csak mondania kell, nem igaz? Az időjárásról mégsem beszélgethet, nem igaz? Vagy talán a legutóbbi színdarabot akarja megvitatni? Ki kell találnia valami nagyon jó ürügyet, hogy az éjszaka közepén miért nem alszik, nem igaz?

- Azt hiszem.

- Á, legalább elismeri! Nos, a következőt fogja mondani: csengettem magáért, hogy jöjjön és olvasson fel nekem, amíg elalszom. Érti?

- És ön szerint ez megmagyarázza, mit keresek a múzeumban?

- Idióta! Nem úgy értem, hogy akkor hivatkozzon erre, ha a múzeumban érik tetten. Ha a múzeumban érik tetten, az a legjobb, amit tehet, hogy nem szól egy szót sem, és reménykedik, hogy a bíró

enyhítő körülményként figyelembe veszi a büntetlen előéletét. Ha a folyosón kapják rajta, akkor kell ezt mondania!
- Hát nekem elég hervadtnak tűnik.
- Igen? Hát tudja meg, hogy nem olyan hervadt, mint gondolja, mert tényleg ez lesz a dolga. Háromból kétszer felolvastatok magamnak éjszakánként, hogy el tudjak aludni. Az emésztési problémáim álmatlanságot okoznak.

És mintha érzékeltetni akarná az elhangzottakat, Mr. Peters hirtelen hétrét görnyedt.
- Hú! - mondta. - Au!

Kivette szájából a szivart, és bekapott egy emésztésjavító pasztillát.
- A gyomorfalammal van a baj - tette hozzá.

Furcsa, hogy milyen prózai dolgok válnak forradalmak közvetlen kiváltó okaivá. Ha Mr. Peters másként fogalmazta volna meg panaszát, Ashe minden valószínűség szerint tiltakozás nélkül elviselte volna. Egyre jobban bosszantotta ez az acsargó, csaholó, harapós emberke, de a lázadás lehetősége meg sem fordult a fejében. Csakhogy Beach, a komornyik karmai között elszenvedett megpróbáltatásai következtében eljutott abba az állapotba, amikor gyomorfalak említését nem tudta többé elviselni. Elérkezhet az a pillanat, amikor az ember gyomorfalemlegetési befogadóképessége kimerül. Ashe keményen Mr. Peters szemébe nézett. Ez a pattogós kis figura nem rettentette többé; egyszerűen csak hipochondernek látta, akire ráfér, hogy a szemébe mondjanak néhány hasznos tudnivalót.
- Miért ne lennének emésztési zavarai? Maga semmit sem mozog, és egész nap dohányzik.

A kritikus hangtól, amely ráadásul egy ifjonc tejfeles szájából érte, Mr. Petersnek elállt a szava. Görcsösen összerándult ugyan, de nem mondott semmit.

Ashe-nek viszont, kedvenc témájához érkezvén, megeredt a nyelve. Azt tartotta, hogy a világ fejlődését a gyomorbajos emberek hátráltatják. Ő úgy látta: ezeknek megvolt a lehetőségük, hogy

válasszanak egészség és betegség között, és tudatosan az utóbbit választották.
- A falnak megyek az olyanoktól, mint maga. Ismerem a fajtáját. Túldolgozza magát, elhanyagolja a testmozgást, szabadjára engedi az indulatait, éhgyomorra dohányzik, amikor pedig mindezek természetes következményeként tönkremegy az emésztése, mártírnak tekinti magát, és megkeseríti a környezete életét. Ha csak egy hónapig a kezemre adná magát, utána akár téglát is ehetne, azt is táplálónak találná. Reggelenként Larsen-gyakorlatok, hideg fürdő, erős ledörzsölés, tempós séta...
- Ki a fene kérte a véleményét, maga arcátlan kis senkiházi? - tudakolta Mr. Peters.
- Ne szóljon már közbe, hallja? - kiáltotta Ashe. - Tessék, most elfelejtettem, mit akartam mondani.
Feszült csend támadt. Aztán Mr. Peters ragadta magához a szót.
- Maga... aljas... impertinens...
- Velem így ne beszéljen.
- Úgy beszélek magával, ahogy csak...
Ashe tett egy lépést az ajtó felé.
- Akkor volt szerencsém - mondta. - Visszalépek. Beadom a felmondásom. Kereshet mást, aki elvégzi magának ezt a munkát.
Mr. Peters álla leesett, arcára a döbbenet kifejezése ült; Ashe ebből már látta, hogy a megfelelő fegyverhez nyúlt, a játszma irányítása az ő kezében van. Megerősödött önbizalommal folytatta.
- Ha tudtam volna, mivel jár a maga inasának lenni, százezer fontért sem vállalom. Valami hülye előítélet miatt nem volt hajlandó a titkárjaként magával hozni, ami egyszerű és biztonságos lett volna; ehelyett olyan helyzetbe kerültem, hogy a komornyik bármikor nyilvános feddésben részesíthet, és a teakonyha főnöke úgy nézhet rám, mintha a macska hurcolt volna be. - Hangja megremegett az önsajnálattól. - Átlátja akár egy töredékét is annak, hogy mibe rángatott bele? Hogy a fenében tanuljam meg, hol a helyem a rangsorban: a szakács előtt vagy a harmadik ajtónálló után? Egy nyugodt percem sem lesz, amíg itt vagyok. Óraszám hallgathatom az unalmas komornyikot, aki a jelek szerint egy két lábon járó

közkórház. Ki kell ismernem magam a bonyolult illemtanban. És mindennek a tetejébe még maga is van olyan tapintatlan, olyan arrogáns, hogy rajtam vezeti le a rosszkedvét! Hatalmasat téved, ha azt képzeli, hajlandó vagyok eltűrni a szekatúráját, valahányszor az önpusztító életmódja miatt elővesszi a gyomorégés! Hihetetlen elbizakodottságában azt képzeli, úgy beszélhet velem, ahogy csak tetszik! Hát volt szerencsém. Ebből nekem elég. Ha kell magának az a szkarabeusz, szerezze meg valaki más. Én felmondok.

Tett még egy lépést az ajtó felé. Egy remegő kéz kapaszkodott a kabátujjába.

- De fiam, édes fiam, térjen észhez!

Ashe megmámorosodott saját szónoklatától. Új és felpezsdítő élmény volt, hogy beolvasott egy valódi milliomosnak. Kidüllesztette mellkasát, és lábát szétterpesztette, mint a rodoszi kolosszus.

- Hát jó - mondta, hidegen kibontakozva a kéz szorításából -, de ennyivel nem ússza meg. Megállapodásra kell jutnunk. Az a lényeg, hogy ha a jövőben ki leszek téve a maga... szenilis rosszindulatának, valahányszor hasfájása van, nincs az a pénz, amivel visszatarthat.

- Édes fiam, többet nem fog előfordulni. Meggondolatlan voltam.

Mr. Peters ideges ujjakkal újra meggyújtotta a szivarcsutkát.

- Dobja el azt a szivart!

- De fiacskám!

- Dobja el! Azt mondja, meggondolatlan volt. Persze hogy meggondolatlan volt. És mindaddig, amíg így rongálja az emésztését, meggondolatlan is marad. Én nem érem be bocsánatkéréssel. Ha már maradok, a dolgok gyökeréig kell hatolnunk. A kezemre kell adnia magát, mintha a háziorvosa lennék. Nincs több szivar. Minden reggel rendszeres testgyakorlás.

- Azt már nem.

- Volt szerencsém.

- Ne, várjon, várjon! Miféle testgyakorlás?

- Majd holnap reggel megmutatom. Tempós séta.

- Utálok sétálni.

- Hideg fürdő.
- Azt nem.
- Volt szerencsém.
- Ne, várjon. A hideg fürdő az életembe is kerülhet az én koromban.
- Új életre fogja kelteni. Egyetért a hideg fürdővel? Nem. Volt szerencsém.
- Igen, igen, igen.
- Megígéri?
- Igen, igen.
- Akkor rendben.
Távolról beúszott a vacsorára hívó gong szava.
- Épp idejében sikerült zöld ágra vergődnünk - mondta Ashe.
Mr. Peters áthatóan a szemébe nézett.
- Fiatalember - mondta lassan -, ha ezek után nem szerzi vissza nekem a Kheopszomat, én... én... úgy éljek, én megnyúzom magát.
- Ne mondjon ilyeneket - szólt Ashe. - Ezt is meg kell jegyeznie. A kezelés csak akkor lehet sikeres, ha az ilyen gondolatokat kiveri a fejéből. Tudatos önkontrollt kell gyakorolnia. Csak kellemes gondolatokat engedhet az elméjébe.
- Magát megnyúzni, ez nagyon kellemes gondolat - mondta Mr. Peters sóvárogva.

Hogy Mr. Beach távolléte miatt vígságuk búra ne váljon s szájukban hamuvá ne legyen az étek, a blandingsi kastély felsőbb személyzetének körében az volt a szokás, hogy az esti étkezést elhalasztják, míg a magasabb régiókban végéhez nem közeledik a vacsora. A komornyik így elfoglalhatta helyét az asztalfőn, és attól a néhány perctől eltekintve, míg odafent felszolgálták a kávét, nem kellett háborgatástól tartania.

Minden este, nem sokkal fél kilenc után, amikor Mr. Beach úgy érezte, bátran visszavonulhat a vacsoraasztaltól, Lord Emsworht és vendégeit Merridew, az alkomornyik valamint James és Alfred, a két inas gondjaira bízva - csupán néhány percre kellett még visszatérnie, hogy jelenlétével méltóságot és előkelőséget kölcsönözzön a szivarok és italok kiosztásának -, azok, akiket

rangjuk erre feljogosított, a házvezetőnő termeibe levonulva kötetlen beszélgetéssel töltötték az időt, míg Mr. Beach megérkezik, majd egy konyhalány, aki azt a benyomást keltette, hogy mostanáig az igában görnyedt, és csak az utolsó pillanatban sikerült elszabadulnia, a következő szavakkal nyit be az ajtón - Mr. Beach, ha volna szíves, a vacsora tálalva van. - Mire Mr. Beach a házvezetőnő felé kínálta meghajlított könyökét; azt mondta: - Mrs. Twemlow -, majd magasztosan, céltudatosan elindult a folyosón a Sáfár-terem felé; nyomában rangsor szerint és párosával felsorakozva haladtak menetben a társaságnak többi tagjai. Blandings ugyanis nem tartozott azok közé a házak - vagy mondjuk inkább: viskók? - közé, amelyekben a felsőbb szolganép nemcsak étkezik a Sáfár-teremben, hanem étkezés előtt ott is gyülekezik. Mr. Beach és a vele e tekintetben egy húron pendülő Mrs. Twemlow védőszárnyai alatt a kastélyban rendben mentek ezek a dolgok, mindennek megadták a módját. Mr. Beach és Mrs. Twemlow számára a gondolat, hogy ugyanott étkezzenek, ahol gyülekeznek, ugyanolyan botrány lett volna, mint ha Lady Ann Warblington, a ház úrnője bejelentette volna, hogy a vendégsereg a dohányzóban vacsorázik.

A Mr. Petersszel való találkozóról visszatérő Ashe-t egy tisztelettudó fiúgyermek megállította útjában, és a házvezetőnői termekbe kalauzolta, ahol menten erőt vett rajta gyomorszorító kisebbrendűségi érzés - ugyanaz, mint a gyermekkorában érzett, amikor új iskolába írták. A szoba tele volt, és szemlátomást igen szívélyes viszonyban állt önmagával. Láthatólag mindenki ismert mindenkit, eleve csevegés folyt. A tényekhez tartozik, hogy a blandingsi vendégsereg ezúttal túlnyomórészt az Emsworth-klán tagjaiból állt, akik abból az alkalomból gyűltek össze, hogy megismerkedjenek Mr. Petersszel és leányával, a ház urának leendő menyével; ennélfogva a személyzet tagjai is régről ismerték egymást, és most éppen a régi ismeretség felújításán fáradoztak, ahogy a torkukon kifért.

Ashe belépésére elcsöndesedtek, és minden szem rászegeződött, amitől csak még jobban elbizonytalanodott. Zavarát az üdvözlésére siető Mrs. Twemlow oldotta fel. Mrs. Twemlow személyének leírásához nincs szükség magas fokú írói ábrázolóképességre, elég, ha annyit mondunk, hogy Mr. Beach és ő oly harmonikus összhangot alkotott, mint két összetartozó padlóváza vagy egy szíjra fűzött fácánpár. Ugyanúgy a gutaütés szélén látszott tántorogni, és ugyanolyan fennkölt és méltóságteljes növénynek tűnt.

- Mr. Marson, Isten hozta a blandingsi kastélyban.

Ashe számított rá, hogy valaki e szavakkal fordul majd hozzá, de meglepte, hogy nem Mr. Beach volt az. Attól is meglepődött, hogy a házvezetőnő milyen könnyen felismerte, de aztán meglátta Joant a tömegben, és kikövetkeztette, hogy alighanem tőle származott az információ. Irigyelte Joant. Megdöbbentően beleillett a környezetbe. Ashe viszont úgy érezte magát, mintha a „szélhámos" szót viselné nagy betűkkel a homlokára írva.

Mrs. Twemlow elkezdte a bemutatást - hosszas és unalmas folyamat volt ez, amelyet fáradhatatlan lelkiismeretességgel hajtott végre, sietség nélkül, nem kapkodva el a dolgot. Ashe kezet fogott új szakmája arisztokráciájának minden egyes tagjával, és mindegyikre rámosolygott, amitől egy idő után úgy érezte, arc- és hátizmai menten megszakadnak.

Elképesztő, hogy a házi személyzet ennyi magas rangú tagja befér egy ilyen aránylag szerény méretű helyiségbe.
- Miss Simpsont már ismeri - mondta Mrs. Twemlow, és Ashe már éppen tagadni akarta a vádat, amikor rájött, hogy Joan Valentine az, akiről szó van.
- Mr. Judson, Mr. Marson. Mr. Judson a nagyméltóságú Frederick személyi segítsége.
- Úgy tudom, a mi Freddie-nkhez még nem volt szerencséje, ugyebár, Mr. Marson? - szólt mosolyogva Mr. Judson, egy sima arcú, tohonya külsejű fiatalember. - Freddie-t tanulmányozni megtérülő befektetés.
- Mr. Marson, engedje meg, hogy bemutassam Mr. Ferrist, Lord Stockheath személyi segítségét.
Mr. Ferris fekete hajú, magas homlokú, cinikus férfi volt; megrázta Ashe kezét.
- Miss Willoughby, bemutatom Mr. Marsont, aki az asztalhoz kíséri majd. Miss Willoughby Lady Mildred Mant személyi segítsége. Azt természetesen ön is tudja, hogy Lady Mildred, a legidősebb leányunk Horace Mant ezredeshez ment feleségül.
Ashe nem tudta ezt, eléggé meg is lepődött, hogy Mrs. Twemlow leányát Lady Mildrednek hívják, de segítségére sietett a józan ész, és megsúgta, hogy a többes szám első személy ezúttal Emsworth grófját és annak néhai feleségét jelenti. Miss Willoughby víg kedélyű, mosolygós leányzó volt, gesztenyebarna haját hosszú frufruban a homlokába fésülve viselte. Az etikett megtiltotta, hogy Joant kísérje a vacsorához, Ashe örült, hogy legalább aránylag kellemes helyettes jutott neki. Épp az imént ismerkedett meg egy riasztóan szoborszerű, Chester nevű nővel, Lady Ann Warblington komornájával, és abból, amire ködösen emlékezett még Joan előadásából a személyzet rangsorával kapcsolatban, arra gondolt, hogy alighanem ez a nőszemély lehet az ő partnere. Őszintén elborzadt a gondolattól, hogy ilyen főúrian fensőbbséges perszónával legyen összeeresztve.
Az utolsó bemutatkozások után folytatódott a társalgás. Amennyire Ashe követni tudta, szinte kizárólag a jelenlévők

gazdáinak különcségeiről folyt a szó. Feltételezte, hogy ugyanígy történik a társadalmi ranglétra teljes hosszában. Lehet, hogy a konyhai dolgozók a szalon személyzetét beszélik ki, a teakonyha személyzete a konyhaiakat, a kerti alkalmazottak pedig a teakonyha munkásairól pletykálnak.
Ashe elgondolkodott, hogy vajon melyik lehet a legalsó bugyor, és arra a következtetésre jutott, hogy azt alighanem az a tisztelettudó fiúcska képviselheti, aki az imént idekalauzolta. Ez a fiú, mivel senkivel nem tudott kibeszélni senkit, feltehetőleg magányos meditációban szokott ücsörögni, és közben a mindenesen gondolkodik.

Eszébe jutott, hogy ismerteti ezt az elméletet Miss Willoughbyval, de aztán arra gondolt, hogy talán túlságosan elvont lehet a leány számára; így hát beérte azzal, hogy ismertetett néhány színdarabot, amelyeket még Londonban látott. Miss Willoughby a színművészet hódolója volt, mivel Mant ezredest szoros szálak fűzték klubjaihoz, így sokat időztek a fővárosban, Miss Willoughbynak tehát bőséges alkalma nyílt, hogy kiélje szenvedélyét. Miss Willoughby nem szerette a vidéket. Unalmasnak találta.
- Ön szerint nem unalmas a vidék, Mr. Marson?
- Itt nem fogok unatkozni - mondta Ashe, és meglepetéssel hallotta a felcsendülő örömteli vihogást, ami jelezte, hogy Miss Willoughby bóknak vette a szavait.

Mr. Beach idejekorán megjelent, és egy kissé szétszórtnak látszott, mint olyan férfiú, aki fontos és felelősségteljes szolgálatból érkezik.
- Alfred kilöttyintette a mártást! - jelentette kesernyés fojtott hangon Mrs. Twemlownak. - Alig egy ujjnyira őlordsága karjától kilöttyintette!

Mrs. Twemlow részvétnyilvánítást dünnyögött. Mr Beach feszült arca arról tanúskodott, hogy viselője neheze viseli a létezéssel járó megpróbáltatásokat.
- Mr. Beach, ha volna szíves, a vacsora tálalva van.

A komornyik eltiporta a búskomor gondolatokat, és behajlította könyökét.
- Mrs. Twemlow.

Ashe minden óvatossága ellenére eltévesztette a rangsort és csak egy lépés hiányzott hozzá, hogy a kelleténél hamarabb menjen ki a szobából, de Miss Willoughby meglepetésében megszorította a karját, és ezzel figyelmeztette. Ashe megtorpant, hogy a szoborszerű Miss Chester kivitorlázhasson egy töpörödött emberke karján; az illető lópatkó alakú tűt hordott a nyakkendőjében, és a neve, csakúgy, mint szinte mindenkié, akinek ebben a teremben bemutatkozott, kiesett Ashe emlékezetéből.

- Most majdnem jól elszúrta - jegyezte meg Miss Willoughby vidoran. - Maga is olyan szórakozott lehet, mint őlordsága.

- Lord Emsworth szórakozott?

Miss Willoughby felkacagott.

- Ó, néha még a saját nevét is elfelejti. Ha Mr. Baxter nem volna, csak a jó ég tudja, mi lenne vele.

- Azt hiszem, Mr. Baxtert még nem ismerem.

- Majd fogja, ha tovább maradnak. Ha az ember egy fedél alatt van vele, el sem tudja kerülni. Ne adja tovább, de szerintem itt igazából ő az úr a háznál. Őlordsága titkárának mondja magát, de igazából ő mindenki egy személyben, mint az a pasas a darabban.

Ashe tűvé tette drámai ismereteit, hogy rájöjjön, ki lehet ez, és melyik darabban szerepelhet, majd megkérdezte, Pooh Bah-ra gondol-e Miss Willoughby *A Mikádó* című színműből, amelyet akkoriban újítottak fel Londonban. Miss Willoughby Pooh Bah-ra gondolt.

- Én mégis buzgómócsingnak hívom - tette hozzá. - Mindenkinek a dolgába beleüti az orrát.

A menet utóvédje is behömpölygött a Sáfár-terembe. Mr. Beach kissé atyáskodó hangon asztali áldást mondott. Elkezdődött az étkezés.

- Ugye jól ismeri Miss Peterst, Mr. Marson? - kérdezte Miss Willoughby a leves mellett folytatva a beszélgetést.

- Csak pár percre találkoztunk a Paddingtonon.

- Ó! Eszerint nem régóta van Mr. Petersnél?

Ashe magában azon töprengett, vajon minden új ismerőse fölteszi-e majd neki ezt a veszedelmes kérdést.

- Csak egy-két napja,
- És előtte kinél volt?

Ashe különös bizsergést érzett a bensőjében. Nem sok híja volt, hogy előadja valódi célját itt a kastélyban, és azzal letudja az egészet.

- Ó, hát én... vagyis...
- Hogy érzi magát az utazás után, Mr. Marson? - szólalt meg egy hang az asztal szemközti oldaláról. Ashe hálásan felpillantott, és tekintete Joan furcsán vidám, szinte nevető tekintetével találkozott. Annyira hálás volt a közbeszólásért, hogy a mulatság okát nem is kereste. Azt felelte, hogy nagyon jól érzi magát, jóllehet korántsem ez volt az igazság. Miss Willoughby érdeklődése ettől kezdve Nagy-Britannia vasúthálózatának fogyatékosságaira terelődött.

Mr. Beach az asztalfőn bizalmas beszélgetésbe merült Mr. Ferrisszel - ő Lord Stockheath inasa volt, azé az emberé, akit a nagyméltóságú Freddie „szegény jó Percy"-ként emlegetett volt, s akiről Ashe is kitalálta, hogy Aline jövendő férjének unokatestvére. A komornyik még a szokásosnál is kimértebben beszélt, mert tragikus eseményről esett szó.

- Mindannyian rendkívüli módon fájlaltuk, amikor a balsikerről értesültünk.

Ashe tanakodni kezdett, vajon mi történhetett Mr. Ferrisszel.

- Úgy van, Mr. Beach - felelte az inas -, tény, hogy siralmas teljesítményt nyújtottunk. - Ivott egy kortyot. - Nem tagadható, soha nem is próbáltam tagadni, hogy szegény Percy nem okos.

Miss Chester bekapcsolódott a beszélgetésbe.

- Még azt sem mondhatnám, hogy az a hogyishívják lány olyan nagyon csinos. Az újságcikkek persze mind azt írták, hogy feltűnően szép, meg minden, de a *Daily Sketch-ben* megjelent fényképe alapján szerintem semmi különös. Hogy mit talált benne őlordsága, fel nem foghatom.
- Az a felvétel nagyon előnytelen volt, Miss Chester. Jelen voltam a tárgyaláson, és el kell ismernem, hogy a hölgy sudár teremtés, határozottan sudár. Azt se feledje, hogy Percy a gyerekkora óta igen fogékony pasas. Én csak tudom.

Mr. Beach Joanhoz fordult.
- A Stockheath-féle ígéretmegszegési perről van szó, Miss Simpson, amelyről bizonyára olvasott a lapokban. Lord Stockheath az unokaöcsénk. Gondolom, őlordságát komolyan felkavarta az eset.
- Fel bizony - kottyantott bele Mr. Judson az asztal távolabbi szakaszáról. - Úgy esett, hogy hallottam, amikor erről beszélgetett Freddie-vel. Épp a könyvtárban voltam aznap délelőtt, amikor a bíró meghozta az ítéletet, és olyan keményen belevágott Lord Stockheath bukszájába. „Ha valaha előfordul veled ilyesmi, te kis széltoló" - mondta őlordsága Freddie-nek...
Mr. Beach köhintett.
- Mr. Judson!
- Ó, Mr. Beach, végül is magunk között vagyunk, hogy úgy mondjam, a családban marad. Arról persze nincs szó, hogy kívülállók között is terjeszteném. Bízom benne, hogy a jelenlévő hölgyek és urak sem viszik ki a történetet e helyiség falain kívülre.
A társaság egyetértőleg felmorajlott.
- Azt mondta Freddie-nek: „Te kis széltoló, ha valaha előfordul veled ilyesmi, azonnal pakolhatsz és mehetsz Kanadába, mert többé hallani sem akarok rólad", vagy valami ilyesmit. Mire Freddie: „Ó, a nyavalyába, főnök, hát izé, tudod, mi van!"
Mr. Judsonnak a gazdájáról előadott paródiája távol volt ugyan a tökéletességtől, a társaság mégis jól mulatott rajta. A szoba visszhangzott a derültségtől.
Mr. Beach úgy látta helyénvalónak, ha gátat szab a téma további boncolgatásának. A terem íratlan szabályai szerint mindenkinek jogában állt a legteljesebb szabadsággal szólani személyes munkaadójáról, Judson azonban az ő megítélése szerint egy árnyalatnyival túlment a határon.
- Mondja csak, Mr. Ferris - szólalt meg -, őlordsága jól viselte az esetet?
- Ó, Percy remekül viselte. - Ashe felfigyelt egy érdekes jelenségre: a szóban forgó egyén inasa bizalmasan, keresztnevén emlegette gazdáját, a társaság többi tagja azonban szertartásosan, rangját és

címét is megadva szólt ugyanarról az emberről. Lord Stockheath Mr. Ferris számára egyszerűen csak Percy volt, a nagyméltóságú Frederick Threepwood pedig Mr. Judson számára csak Freddie, Ferris számára Mr. Judson Freddie-je a nagyméltóságú Frederick maradt, Judson pedig Mr. Ferris Percyjét Lord Stockheathnek nevezte. Kellemes vonása volt ez az etikettnek, Ashe enyhén feudálisnak érezte.
- Percy - folytatta Mr. Ferris - vérbeli britként viselkedik. A kártérítés nem az ő zsebét érinti. Idős atyjának kell fizetnie, aki viszont a szívére is vette a dolgot. Hogy úgy mondjam, felkapta a vizet. Állítólag az eset újból előhozta a podagráját, ezért is utazott Droitwichbe ahelyett, hogy ide jött volna. Mondhatnám, Percy nem is bánja, hogy így esett.
- Mindenesetre - foglalta össze Mr. Beach - ez Fölöttébb Sajnálatos Esemény volt. Az alacsonyabb néposztályokban napról napra erősödik a feltörekvés. Ismereteim szerint az esetben szereplő fiatal nő bárkisasszony volt. Mélyen Elítélendő, hogy fiataljaink Efféle Kapcsolatokba bonyolódjanak.
- Én csak azt csodálom - folytatta az elnyomhatatlan Mr. Judson -, miért nem járnak így többen is a fiúk közül. Őlordsága nem is járt messze az igazságtól, amikor ott a könyvtárban megmondta a magáét Freddie-nek. Szavamra mondom, csak a sors kegyelme, hogy Freddie nem csücsül máris egy ilyen ügy kellős közepében. Amikor Londonban éltünk, Freddie meg én - folytatta, nem véve tudomást Mr. Beach rosszalló krákogásáról -, még az összeomlás előtt, amikor őlordsága még nem állította le az apanázst, és nem zsuppolta haza a fiát, Freddie mindent elkövetett, hogy ilyen pert akasszanak a nyakába. Nekem elhihetik. Beleszeretett egy színházi kóristalányba. Engem küldözgetett levelekkel, virágokkal a művészbejáróhoz - minden este, óramű pontossággal. Hogy is hívták azt a lányt? Itt van a nyelvem hegyén. Fura, hogy az ember ilyesmit is elfelejthet. Freddie jó messzire elment. Emlékszem, egyszer, amikor nem volt otthon, körülnéztem a szobájában, és találtam egy verset, amit ahhoz a nőhöz írt. Hát kérem, az nem volt

piskóta. Ha a nő megőrizte azokat a leveleket, szerintem megérjük még, hogy Freddie Lord Stockheath nyomdokába lép.
Jóleső, rémült csend támadt az asztal körül.
- Hűha! - szólalt meg Miss Chester kísérője kenetteljesen. - Komolyan beszél, Mr. Judson? Rém hülyén venné ki magát, ha a nagyméltóságú Fredericket perbe fognák házassági ígéret megszegése miatt - éppen most, hogy közeledik az esküvője.
- Ez a veszély nem fenyeget.
Joan Valentine hangja volt; olyan határozottsággal szólalt meg, hogy az asztalnál ülők figyelme azonnal felé fordult. Minden szem őrá meredt. Ashe meglepődött a lány arckifejezésétől: a szeme szikrát szórt, mintha dühös lenne, és az arcát elfutotta a pír. Ashe-nek eszébe jutott, mire gondolt a vonaton: Joan olyan, mint egy hercegnő álöltözetben.
- Miért mondja ezt, Miss Simpson? - kérdezte Judson bosszúsan. Ő éppen azon fáradozott, hogy a társaság tagjait kilelje a hideg, Joan meg láthatólag romba akarja dönteni, amit eddig elvégzett.
Ashe úgy látta, mintha Joan erőfeszítést tenne, mintha összeszedné magát, tudatosítaná, hol is van voltaképpen.
- Hát... - mondta szinte gyámoltalanul - nem tartom valószínűnek, hogy a nagyméltóságú Frederick házasságot ígért volna annak a lánynak.
- Sosem lehet tudni - vetette ellen Judson. - Nekem az volt a benyomásom, hogy ígért. Szerintem mostanában erősen nyomja a lelkét valami. Mielőtt a minap őlordságával Londonba utazott volna, nagyon különösen viselkedett. Amióta pedig visszatért, szerintem búskomorság ül rajta. Történetesen arról is tudomásom van, hogy figyelemmel kísérte Lord Stockheath perének alakulását, a cikkeket még ki is vágta az újságból. Nemrég bukkantam rájuk, amikor szétnéztem a holmija között.
Beach megköszörülte a torkát - így szokta jelezni, hogy magához ragadja a beszélgetés fonalát.
- És különben is, Miss Simpson - jelentette ki ünnepélyesen -, a dolgok mai állása mellett, különösen, hogy az esküdtszékek tagjai az alacsonyabb néposztályokból kerülnek ki, és meglehetősen

szeszélyes hangulatban vannak, az ilyen perekben tulajdonképpen már nincs is szükség konkrét házassági ígéretre. Napjainkban, amikor burjánzik a szocialista eszme, az esküdtek örülnek, ha árthatnak nekünk, és súlyos kártérítéseket ítélnek meg házassági ígéret nélkül is. Néhány Szenvedélyes Kijelentés már elég nekik. Emlékszünk még a Havant-féle esetre, amikor az ifjú Lord Mount Anville-t fogták perbe. A jelek szerint Győzedelmeskedik az Anarchia, és az Alacsonyabb Néposztályok igyekeznek túlnőni önmagukon. Minderről azok a silány sajtótermékek tehetnek. Azok tüzelik az Alacsonyabb Néposztályokat, hogy Igyekezzenek Túlnőni Önmagukon. Épp ma reggel mostam meg a fejét alaposan az egyik fiatal inasnak, Jamesnek. Valaha derék fiatalember volt, jól végezte munkáját, és megadta a tiszteletet az embereknek, de mára teljesen lezüllött. És miért? Mert hat hónappal ezelőtt reumája támadt. Vette a bátorságot, elküldte a fényképét fél tucat újságnak, egy tanúsítvánnyal együtt, amelyben kijelentette, hogy a Walkinshaw-féle Szuperbalzsam szabadította meg Rettenetes Kínjaitól. A lapok leközölték, és ez okozta James vesztét. Túlnőtt Önmagán, és azóta nincs tekintettel senkire.
- Én csak azt mondom - folytatta Judson -, hogy nagyon remélem, semmi ilyesmi nem történik Freddie-vel, mert utána már nemigen lenne kapós mint vőlegény.
Ezt az alapigazságot egyetértő moraj fogadta.
- Ez a Miss Peters - mondta Judson jóindulattal - kedves kis teremtésnek látszik.
- Örülne, ha ezt hallaná - felelte Joan.
- Joan Valentine! - kiáltotta Judson, az asztalra csapott, hogy csak úgy döngött. - Végre eszembe jutott! Így hívták azt a lányt, akihez Freddie a leveleket meg a verseket írta. Ráadásul maga pont őrá hasonlít a megszólalásig, Miss Simpson. Maga szakasztott olyan, mint ez a Miss Joan Valentine.

Ashe nem volt különösképpen fürge észjárású, de ez alkalommal a kijelentés okozta megrázkódtatás, meg az a tény, hogy sürgősen tenni kellett valamit, nehogy a halálra vált Joan lelepleződjék, felgyorsította az intelligenciáját. Joan általában rendkívül

magabiztos és találékony volt, de most átmenetileg teljesen szétesett. Falfehér lett, Ashe tekintetébe kapcsolódó pillantása olyan volt, mint az űzött vadé.

Ahhoz, hogy elterelje a társaság figyelmét, drasztikus lépést kellett tennie. Hasztalan próbálkozott volna azzal, hogy puszta szavakkal más irányt szabjon a beszélgetésnek.

Ekkor megszállta az ihlet.

Gyermekkorában, a shropshire-i Much Middlefordban azért járt rendszeresen a vasárnapi iskola mellé, mert egy bizonyos Eddie Waffles társaságát kereste: az ifjú Waffles volt a hivatalosan kijelölt rossz gyerek a környéken. Ashe-t nem Eddie elbájoló társalgási stílusa vonzotta - bár az sem volt elhanyagolható -, hanem inkább az a tény, hogy egyéb kiválóságai mellett Eddie élethűen tudta utánozni két macska verekedését az udvarban; Ashe úgy érezte, sosem lehet boldog az életben, ha ezt a tudományt el nem sajátítja a mestertől. Idővel sikerült is neki. A művészet érdekében mulasztott ugyan a vasárnapi iskolából, s ennélfogva Júda királyainak tárgykörében ismeretei hézagosak maradtak, de nehezen megszerzett tudománya Oxfordban az összeröffenések közkedvelt résztvevőjévé avatta, és ezúttal is megmentette a helyzetet.

- Hallott már két macskát verekedni az udvarban? - kérdezte könnyedén Miss Willoughbytól.

A következő pillanatban teljes lendülettel beindult az előadás.

Waffles úrfi, aki elmélyülten tanulmányozta a témát, a képzeletbeli macskák viaskodását széles ívű, már-már homéroszi felfogásban álmodta meg. A nézeteltérés mély, gurgulázó dörmögéssel indult, amelyet egy árnyalatnyival erősebb, talán kissé ellenségesebb mordulások követtek. Pillanatnyi csönd után hosszú, süvítő hang következett, mint a feltámadó szélvihar, de hirtelen vége szakadt, és torokhangú morgás hangzott fel helyette. Erre néhány éles üvöltés volt a válasz. A viadal mindkét résztvevője elégedetlen nyüszítésben tört ki, amely egyre erősödött, míg végül elektromos feszültség töltötte be a levegőt. Majd, egy újabb, kurta szünet után kitört a fülsiketítő, pusztító háború. Waffles úrfi tolmácsolásában a hallgató lépésről lépésre követni tudta a

szövevényes hadmozdulatokat, tudta, mikor melyik hadviselő fél tett szert időleges előnyre. Óriási bunyó volt. Ügyes ütések jöttek és mentek, az ember lelki szemeivel szinte látta, hogy a repülő szőrszálaktól vastag a levegő. A csetepaté egyre nagyobb lármával járt, egy mindent elsöprő crescendóval a tetőfokára hágott, aztán elcsendesült, csupán egy békétlen nyöszörgés hallatszott még elhalóan.

Ilyen volt Eddie Waffles úrfi macskaviadala; Ashe megjelenítése színvonalban alatta maradt ugyan a mesternek, ahogyan a tanítványhoz illik, de híven és erőteljesen szólalt meg.

Ha azt mondjuk, hogy az Ashe ajkáról felhangzó különleges hangeffektusok hatására a társaság figyelme elterelődött Judsonról és mondókájáról, akkor ezzel csak halvány árnyékát érzékeltettük az erőfeszítései által kiváltott hatásnak. Előbb döbbent meglepetés, majd általános konsternáció fogadta. Beach, a komornyik úgy meredt rá, mint aki csodát lát, és látszólag közelebb járt a gutaütéshez, mint valaha. A többiek arcán is az érzelmek széles skálája tükröződött. Hogy ilyesmi megeshet a blandingsi kastély Sáfár-termében, az semmivel sem volt kevésbé elképesztő, mint ha egy székesegyházban ment volna végbe ugyanez. A felsőbb személyzet tagjai megmerevedtek székükön, és csak néztek, szót se váltva, mint Cortez csapatja, midőn megpillantá az óceánt.

Elnémult az utolsó macskajajszó, és a teremre némaság ereszkedett. Ashe Miss Willoughbyhoz fordult.

- Valahogy így - mondta. - A londoni macskákról meséltem Miss Willoughbynak - tette hozzá magyarázatképpen Mrs. Twemlow felé fordulva. - Csuda, amit művelnek néha.

A fiatalember társadalmi megítélése mintegy három másodpercig erősen ingadozott, míg a társaság meghányta-vetette magában, mit is követett el. Újszerűnek újszerű volt - de vajon humoros volt-e vagy alpári? A felsőbb személyzet semmitől sem irtózik annyira, mint a közönségességtől. A Sáfár-terem ebben próbált döntésre jutni.

Aztán Miss Willoughby hátravetette formás fejecskéjét, és harsány kacagása a mennyezetig szállt. Mindenki nevetni kezdett. Mindenki ráadásra unszolta Ashe-t. Mindenki a barátja és tisztelője lett.

Mindenki, Beach, a komornyik kivételével. Beach, a komornyik a lelke legmélyéig megbotránkozott. Súlyos szemhéja alól megvető pillantással sújtotta Ashe-t.

Beach, a komornyik úgy ítélte, hogy ez a Marson túlnőtt önmagán.

Ashe Joant találta az oldala mellett. A vacsora befejeződött, a vacsorázók a házvezetőnő termei felé tartottak.

- Köszönöm, Mr. Marson. Ez nagyon rendes volt magától, és nagyon leleményes. - Joan szeme csak úgy ragyogott. - De rettentő kockázatot vállalt. Végül is népszerű lett, de könnyen a társaság kitaszítottjává is válhatott volna. Ami azt illeti, attól tartok, Mr. Beach nem volt elragadtatva.

- Én is úgy láttam. De percek múlva meghunyászkodom előtte, és minden rendbe jön.

Joan suttogóra fogta hangját.

- Amit az a rémes figura mondott, az igaz. Freddie valóban írt nekem leveleket. Persze már rég kidob őket.

- De hát nem vállalt maga is nagy kockázatot? Hiszen felismerheti magát! Nem lenne az kellemetlen?

- Tudja, én sohasem találkoztam vele. Csak leveleket írogatott. Amikor most elénk jött az állomásra, nagyon megdöbbent, amikor meglátott, tehát alighanem emlékszik rám. De Aline biztosan megmondta neki, hogy Simpson a neve

- Az a Judson azt állította, hogy Freddie-t nyomasztja valami. Azt hiszem, helyes volna, ha megszabadítaná kínjaitól.

- Mr. Judsonnal kicsit elszaladt a fantáziája. Freddie már megszabadult a kínjaitól. Londonban elküldött hozzám egy szörnyen kövér embert a levelek ügyében, és én megmondtam, hogy a levelek már nincsenek meg. Azóta biztosan értesítette Freddie-t.

- Értem.

Bementek a házvezetőnőhöz. Mr. Beach a kandalló elő állott. Ashe odajárult elébe.

Mr. Beach megszelídítése nem volt egyszerű feladat. Ashe a legcsábítóbb témákkal próbálkozott. Említést tett feldagadt lábakról, csábítólag meglobogtatta Mr. Beach gyomorfalát, a komornyik mégsem enyhült. Csak akkor sikerült némi elevenséget csiholni benne, amikor Ashe a múzeum témáját hozta szóba.

Mr. Beach büszke volt a blandingsi kastély múzeumára. A múzeumnak köszönhette, hogy életében egyetlenegyszer nyomtatásban megjelent a neve. Egy évvel ezelőtt a szomszéd városban, Blatchfordban megjelenő *Hírharang és Tudósító* munkatársa a lap képviseletében látogatást tett kastélyban, és cikkének egyik szakaszát e szavakkal kezdte „Szívélyes kalauzom, Mr. Beach védőszárnyai alatt ezúttal őlordsága múzeumát látogattam meg..." Mr. Beach íróasztalában külön fiókban őrizte ezt az újságkivágást.

Már-már kedvesen válaszolgatott Ashe kérdéseire. Igen, látta a szkarabeuszt - ő „szkarábeusz"-nak ejtette -, amelyet őlordsága Mr. Peterstől kapott. Azt is hallotta, amint Mr. Baxter azt mondta őlordságának: a szkarabeusz nagyon értékes.

- Mr. Beach - mondta Ashe -, megmutatná nekem Lord Emsworth múzeumát?

Mr. Beach erősen ránézett.

- Örömmel megmutatom önnek őlordsága múzeumát - felelte.

VI

Az Ashe és Mr. Peters közötti hálószobai eszmecsere felzaklatott állapotba juttatta Mr. Peterst; csak ennek tulajdonítható, hogy nem sokkal vacsora után elhamarkodott cselekedetre ragadtatta magát.

Mr. Peters nem sokkal vacsora után veszedelmes, felbőszült hangulatban volt. Az egész vacsora alatt pokolian érezte magát. A blandingsi kastély szakácsa a vendégsereg tiszteletére kitett magáért, és olyan ételsorral állt elő, amelyet boldogabb életszakaszában Mr. Peters is lelkesen elköltött volna. Egészségügyi okokból azonban le kellett mondania róluk, és már ez is elég lett volna ahhoz, hogy a legelszántabb optimistát is lelohassza. Mr.

Peters iszonyúan szenvedett. A maihoz hasonló víg lakomák az ő számára olyanok voltak, mint megannyi csatatér, ahol Bírvágy és Megfontolás vív ádáz tusát.

Egész vacsora alatt Ashe lázadásán töprengett, meg azon a sok megpróbáltatáson, amit e lázadás magával hoz majd. Mr. Peters egyik legfájdalmasabb emléke volt ama két hét, amelyet egy bizonyos Mr. William Muldoon hírneves egészségügyi műintézetében töltött a New York állambeli White Plainsben. Egy milliomos kollégája rábeszélése nyomán ment oda, pedig az illetőt egészen addig a barátjának tartotta. Mr. Muldoon hideg zuhanyfürdőinek és lendületes testgyakorlatainak emléke máig eleven maradt.

A gondolattól, hogy Ashe uralma alatt magányosan ismét végig kell csinálnia mindazt, amit Muldoonnál társaságban csinált végig, meghűlt a vér az ereiben. Ismerte ezeket az egészségmániásokat, akik szerint minden halálos kór hideg zuhannyal és tempós sétával gyógyítható. Mind egyformák, és életveszélyesek. Legszörnyűbb rémálmában ismét a Muldoon-intézetben volt, a lovát vezette fölfelé azon az átkozott hegyoldalon a falu mellett, ahol az embernek, ha felért a csúcsra, az az egyetlen jutalma, hogy a távolban megpillanthatja a Sing Sing fegyházat.

Ezt nem hagyja. Akasszák fel, ha hagyja. Szembe fog szállni.

Csakhogy ha ellenáll Ashe-nek, Ashe elmegy, és akkor ki fogja visszaszerezni neki az elvesztett szkarabeuszt?

Mr. Peters kezdte átérezni a „dilemma" szó igazi jelentését.

Ez a dilemma töltötte be elméjét egészen a vacsora végéig. Hol az egyik lehetőség felé hajlott, hol a másik felé. Alaposan megviselt lelkiállapotban kelt fel az asztaltól.

És akkor, valami módon, az este folyamán egyszer csak a hallban találta magát, egy szál magában, alig ötméternyire a múzeum ajtajától, amely nem volt bezárva.

Nem figyelt fel azonnal e tény horderejére. Azért jött ki a hallba, mert az egyedüllét illett a hangulatához. Előbb végigszívta szivarját - a vacsora utáni dohányzást Ashe nem tudta megakadályozni -, csak azután villant elméjébe a felismerés, hogy megoldás kínálkozik

minden bajára. Egy röpke percnyi elszánt cselekvés, és a szkarabeusz ismét az övé, Ashe fenyegető réme pedig puszta történelem.
Körülnézett. Egyedül volt.

Amióta megfosztották a szkarabeusztól, Mr. Petersnek egyszer sem jutott eszébe az a lehetőség, hogy saját maga szerezze vissza. Az ezzel járó kellemetlenségek miatt úgy érezte, szó sem lehet erről. Túlságosan veszélyes volt ahhoz, hogy egy pillanatra is fontolóra vegye.
Csakhogy most olyan helyzetbe került, hogy a kockázat elhanyagolható lett. Akárcsak Ashe, ő is úgy képzelte a szkarabeusz visszaszerzését, hogy a vakmerő cselekedetnek a hajnali órákban kell végbemennie, amikor a kastély népét az álom tartja markában. Soha fel sem merült benne az az eshetőség, hogy olyan alkalom adódik, amikor egyszerűen besétálhat, majd simán távozhat, zsebében a szkarabeusszal.

Most viszont épp ilyen eshetőség kínálta magát, csak meg kellett ragadnia. A múzeum ajtaja még csak be sem volt csukva. Onnan, ahol állt, jól látta, hogy résnyire nyitva van.

Elindult arrafelé - nem egyenesen, mint aki a múzeumba megy, hanem kerülővel, mintha csak sétálgatna céltalanul. Időnként hátrapillantott.

Odaért az ajtóhoz, lassított, továbbment. Megfordult, visszament, megint továbbhaladt. Egy darabig álldogált, tekintete éberen pásztázta a hallt, aztán hirtelen elhatározással az ajtóhoz iramodott, és berohant, mint a nyúl.

Ugyanekkor a Kiváló Baxter, aki a hall kétharmadán végigfutó galéria egyik oszlopának fedezékéből percek óta figyelte a díszvendég különös viselkedését, elindult lefelé a lépcsőn.

Rupert Baxter, Lord Emsworth fáradhatatlan magántitkára olyan ember volt, akinek fő jellemvonása az embertársai iránti meghatározhatatlan gyanakvás. Nem valami konkrét bűncselekmény elkövetésével gyanúsította őket - egyszerűen csak gyanakodott rájuk. Egész élete egyetlen hosszú, méla les volt. Ilyen irányú képességeit jól ismerték a blandingsi kastélyban. Lord

Emsworth így vélekedett: „Baxter felbecsülhetetlen, egyszerűen felbecsülhetetlen." A nagyméltóságú Freddie ezt mondogatta: „Az ember egy lépést se tehet már ebben a nyüves házban, hogy bele ne botlana abba az átkozott Baxterbe." A ház férfi- és nőcselédei, akik Miss Willoughbyhoz hasonlóan rendelkeztek az Anglia alsóbb néposztályaira jellemző plasztikus kifejezőerővel, úgy nevezték: buzgómócsing.

Baxter a galéria korlátja fölött leste Mr. Peters sajátos magaviseletét; a ház vendége kígyózó vonalban közelítette meg az ajtót, bejárva a hall szinte egész területét, mint aki új lépéskombinációkat gyakorol a tangóhoz. A Kiváló Baxter azon kapta magát, hogy gyanakszik - hogy miért, azt nem tudta, és azt sem, hogy mire, de valami ködös, homályos gyanú ébredt benne.

Tudatosan nem állított Mr. Petersszel kapcsolatban semminő meghatározható turpisságot. Csupán azt érezte, hogy itt valami nem stimmel.

Volt egy hatodik érzéke az ilyesmihez.

Aztán amikor Mr. Peters végre elszánta magát, és berontott a múzeumba, Baxter gyanúja körvonalakat öltött, és kikristályosodott. Mennykőcsapásként hasított belé a bizonyosság.

A Kiváló Baxter közjegyző jelenlétében, eskü alatt is ki merte volna jelenteni, hogy J. Preston Peters el akarja lopni a szkarabeuszt.

Mielőtt túlontúl csodás képességeket tulajdonítanánk Lord Emsworth titkárának, el kell magyaráznunk, hogy a szóban forgó műtárgyat körüllengő titok nem csekély mértékben foglalkoztatta, amióta átvette munkaadójától, és elhelyezte a múzeumban. Jól ismerte Lord Emsworth feledékenységét, ezért nem hitte, hogy a műtárgy úgy cserélt gazdát, ahogy a lord előadta. Tudta: a Mr. Petershez hasonló szkarabeuszmániások nem ajándékozgatják szét gyűjteményüket. Az igazságra, hogy voltaképpen mi is történt Londonban, mégsem tudott rájönni. Ő arra a következtetésre jutott, hogy Lord Emsworth megvásárolta szkarabeuszt, és utána elfelejtette. Ezt az elméletet támasztotta alá az is, hogy gazdája a csekkfüzetét is magával vitte Londonba. Baxter régóta ismerte Lord Emswortht, és azóta meggyőződésévé vált: senki sem tudja

megjósolni, mire képes, ha szabadjára engedik Londonban egy csekkfüzettel.
Hogy Mr. Peters miért oson be a múzeumba, a napnál világosabb volt a titkár számára. Maga is gyűjtő volt, és titkárkodott is gyűjtőknél, tehát tapasztalat és megfigyelés révén is megismerte azt a különös őrületet, amely bármely pillanatban erőt vehet a gyűjtőn, kioltva belőle minden erkölcsi érzéket, s az „enyim” és a „tied" közötti finom különbséget mintha spongyával törölné el. Jól tudta: az a gyűjtő, akik kenyeret akkor sem lopna, ha éhezik, az áhított tárgy által megkísértve bizony elbukhat, és olykor el is bukik.

Hármasával vette a lépcsőfokokat lefelé, és abban a pillanatban vágódott be a múzeumba, amikor Mr. Peters remegő ujjai már majdnem ráfonódtak a kincsre.

A Kiváló Baxter példamutató tapintattal kezelte a kényes helyzetet. Mr. Peters a lépteit meghallva úgy ugrott hátra, hogy az felért egy beismerő vallomással, és arcát döbbent rémület torzította el, a titkár azonban nem adta jelét, hogy érzékelte ezeket a jelenségeket. Amikor megszólalt, hangja fesztelenül és mesterkéletlenül csengett.

- Ó, a gyűjteményünket nézegeti, Mr. Peters? Mint látja, az ön Kheopsza díszhelyet kapott. Kétségkívül becses darab, határozottan becses darab.

Mr. Peters lassanként magához tért. Baxter csak beszélt és beszélt, hogy időt adjon neki. Beszélt Mutról és Bubasztiszról, Amonról és a Holtak Könyvéről. Felhívta a látogató figyelmét a római érmékre.

Éppen rátért a Mitanni birodalom Gilukhipa hercegnőjével kapcsolatos kérdésekre, arra számítva, hogy a másikat ez okvetlenül érdekelni fogja, amikor nyílt az ajtó, és Ashe kíséretében belépett Beach, a komornyik. Mr. Peters az alkalmat megragadva elmenekült. Örült, hogy végre valahol másutt lehet, és életében először kétségbe vonta annak a mondásnak igazságát, mely szerint ha azt akarod, hogy valami el legyen végezve, akkor te magad végezd el.

- Nem volt róla tudomásom, uram - mondta Beach, a komornyik -, hogy önök a múzeumban tartózkodnak. Nem zavartam volna. De ez a fiatalember abbéli szándékát nyilvánította, hogy megtekintené a kiállított tárgyakat, tehát bátorkodtam idekalauzolni.
- Jöjjön csak, Beach, jöjjön csak - felelte Baxter.
A fény Ashe arcára esett, Baxter felismerte benne azt a közvetlen fiatalembert, aki vacsora előtt Mr. Peters szobája iránt érdeklődött, s akiről azóta megtudta, hogy nem azonos a nagyméltóságú Freddie barátjával, George Emersonnal, sem senki mással a ház vendégei közül. Felütötte benne fejét a gyanú.
- Beach!
- Uram?
- Jöjjön csak egy pillanatra.
Maga után vonta a komornyikot a hallba, hallótávolságon kívülre.
- Beach, ki ez az ember?
- Mr. Peters inasa, uram.
- Mr. Peters inasa?
- Igen, uram.
- Régóta van nála? - kérdezte Baxter, mert eszébe jutott, hogy ez az alárendelt „öregem"-nek szólította.
Beach lehalkította hangját. Ő és a Kiváló Baxter régi szövetségesek voltak, Beach ezúttal is megbízott a titkárban.
- A közelmúltban lépett Mr. Peters szolgálatába, és azelőtt sehol sem szolgált. Ő maga mondta így, de a múltjával kapcsolatban semminemű ismeretet nem voltam képes kicsikarni belőle. Gondolkodóba is estem, hogy vajon Mr. Petersnek van-e tudomása erről. Nem szívesen lennék e fiatalember ártalmára, de ha ön úgy gondolja, hogy tanácsos lenne Mr. Peterst értesíteni... Meglehet, hogy Mr. Peters Megtévesztés Áldozata, uram.
A Kiváló Baxter eltöprengett. Agya sebesen dolgozott.
- Értesítsem, uram?
- He? Kit?
- Mr. Peterst, uram. Hátha Megtévesztés Áldozata.
- Nem, nem. Mr. Peters tud vigyázni magára.
- Távol álljon tőlem a fontoskodás szándéka is, uram, de...

- Lehet, hogy Mr. Peters mindent tud róla. Mondja csak, Beach, ki javasolta ezt a múzeumlátogatást? Maga?

- A fiatalember kifejezett kívánsága volt, hogy kísérjem ide, uram.

A Kiváló Baxter egyetlen további szó nélkül visszatért a múzeumba. Ashe a terem közepén állt, és igyekezett emlékezetébe vésni a helyiség geográfiáját. Nem érzékelte az átható, gyanakvó pillantást, amely szinte felnyársalta hátulról.

Nem látta Baxtert. Nem is gondolt Baxterre. De Baxter már riadóztatva volt. Baxter a hadiösvényre lépett. Baxter *mindent tudott.*

HATODIK FEJEZET

I

A korosodást ellentételező egyik vigaszdíj az egészséges pesszimizmus, amely tompítja ugyan az esetleges diadalok örömét, viszont megvan az a kellemes hatása is, hogy az emberre már a végzet által elé tartott mézes madzagok, holnapi túzokok, aranytojást tojó tyúkok sem hatnak, holott a lelkes ifjúság kapva kap ezeken, kitéve magát a nyomukban járó csalódásnak. Húszas éveinkből kinőve szert teszünk annyi bölcsességre, hogy görbe szemmel nézünk a sors ajándékaira. Meglehet, hiányoznak olykor az ajándékok, de legalább nem sétálunk bele hebehurgyán a csapdákba sem.

Ashe Marson még nem érte el ezt a higgadt bizalmatlanságot kínáló életkort. Amikor a végzet látszólag kedves volt hozzá, ő még elég fiatal volt ahhoz, hogy névértékben vegye az effajta kedvességet, és örvendezzék az ő szívében.

A blandingsi kastélyban eltöltött első éjszakáján az ágy szélén ülve megállapította, hogy rendkívüli mértékben kegyeibe fogadta a szerencse. Sikeresen túlélte, és nemcsak, hogy megszégyenülés nélkül, hanem egyenesen dicsőségesen, a személyzeti etikettben való megmeríttetést. Nemhogy nem hibázott el semmit, magára vonva a Sáfár-terem jogos megvetését - ellenkezőleg: ő volt a

társaság motorja. Sőt, ha holnap valami szórakozottsági roham következtében a háznagy elé sorolna a vacsorái menetben, megbocsátanák neki, mert a humoristának vannak bizonyos előjogai.

Erről ennyit. De ez csak töredéke a jó szerencse áldásainak. Kapcsolatuk legelső napján rátalált az ingerlékeny munkaadójával való helyes bánásmódra, ami még az előzőnél is nagyobb haszon. Ha Mr. Petershez fűződő kapcsolata huzamosan olyan marad, mint amilyennek indult, az végtelenül megerőltető lett volna. Így viszont a szerencsésen megválasztott nyitó lépésekkel sikerült hatástalanítania Mr. Peters fegyvertárát.

Harmadszor pedig - és ez a legfontosabb mind közül - nemcsak, hogy megismerkedett a szkarabeusz helyével és környezetével, hanem minden kételyt kizáróan azt is megállapította: a műtárgy ellopása, ennélfogva az ezer font bezsebelése a lehető legegyszerűbb feladat. Gondolatban már költötte is a pénzt, sőt optimizmusában odáig is elment hogy az ágyon üldögélve azon töprengett: azonnal vegye-e magához a szkarabeuszt, vagy hagyja ott, ahol van, amíg helyre nem állítja Mr. Peters egészségét, ahogy vacsora előtti beszélgetésükben körvonalazta. Ugyanis - természetesen - mihelyt visszaadja a szkarabeuszt jogos tulajdonosának, a milliomos edzőjeként és gyógyítójaként betöltött pozíciója értelemszerűen meg fog szűnni.

Sajnálta ezt, zavarta a gondolat, hogy van itt egy beteg ember, aki így nem válik egészségessé. Egészében véve azonban, ha minden oldalról megvizsgálta a kérdést, mégis az látszott a leghelyesebbnek, ha a lehető leghamarabb megszerzi a szkarabeuszt, és hagyja, hogy Mr. Peters emésztése gondoskodjék önmagáról.

Huszonhat éves és optimista lévén nem is gyanította hogy a végzet csupán játszik vele, hogy a végzet kellemetlen meglepetéseket tartogat számára, hogy a végzet még most, az öröm óráján is azt tervezi, hogy lesújt reá hatalma fegyverével, a Kiváló Baxterrel.

Órájára nézett. Öt perc múlva egy. Nem tudta, a blandingsi kastély milyen későn tér nyugovóra, körültekintően elhatározta hát, hogy

még egy órát ad a ház népének, hogy mindenki elüljön. Utána szépen lesétál, és magához veszi a szkarabeuszt.

A Londonból magával hozott regény szerencsére érdekesnek bizonyult. Úgy érkezett el a hajnali kettő, hogy Ashe szinte észre sem vette. Zsebébe csúsztatta a könyvet és kinyitotta az ajtót.

Minden nyugodt volt - nyugodt, és rendkívül sötét. A folyosón az alvó szolganép horkolása robajlott, dübörgött, csicsergett a levegőben. A személyzet minden egyes tagja horkolt, ki ebben a hangnemben, ki amabban, ki dacosan, ki panaszosan; ebből az az egy dolog volt fontos, hogy valamennyien horkolnak valahogyan, tehát a levegő tisztának tekinthető, és terve megzavarásának veszélye elhanyagolható.

Korábbi felderítő tevékenysége révén megismerkedett a ház földrajzával. Könnyen megtalálta a zöld posztópárnás ajtót, s azon belépve a hallba jutott, ahol még mindig görcsösen vöröslött a kandallótűz parazsa. Más megvilágítás nem lévén, szerencsésnek mondhatta magát, hogy nincs szüksége erősebb fényre, hogy megtalálja a múzeumot.

Ismerte az irányt, bemérte volt a távolságot. Pontosan tizenhét lépés onnan, ahol most áll. Óvatosan, zajtalanul megtette az elsőt a tizenhétből.

A tizenegyediknél tartott, amikor nekiütközött valakinek.

Valakinek, aki puha volt.

Valakinek, akinek a keze kicsi női kéz volt.

Egy izzó fahasáb összeroskadt a kandallóban, és egy pillanatra fellobbant a haldokló tűz. A hirtelen fényt sötétség követte. A tűz kialudt. Az az apró lángocska volt utolsó erőfeszítése, mielőtt kilehelte volna a lelkét. De az is elég volt, hogy Ashe felismerje Joan Valentine-t.

- Szent Isten! - hebegte.

Meglepetése nem tartott sokáig. A következő pillanatban már csak azon lepődött meg, hogy miért nem lepődik meg még jobban. Volt valami ebben a lányban, amitől a leglehetetlenebb események is helyesnek és természetesnek tűntek. Amióta csak megismerte, az

egyhangú, unalmas hétköznapok helyét váratlan események karneválja vette át, és már kezdett hozzászokni. Az élet olyan lett, mint egy álom, amelyben minden megtörténhet, és bármi történik, minden természetesnek hat, mint az álmokban. Furcsa volt, hogy az éjszaka közepén itt áll a hallban, de végül is nem tűnt lehetetlenül furcsának. Ebben az álomvilágban elfogadott tény, hogy az emberek mindenféle különös okból mindenféle különös dolgot művelnek.

- Hello - mondta Ashe.
- Ne ijedjen meg.
- Á, dehogy.
- Azt hiszem, ugyanaz a célunk.
- Azt akarja mondani, hogy...
- Igen. Én is az ezer font miatt jöttem ide, Mr. Marson. Vetélytársak vagyunk.

Ashe számára ez olyan egyszerűnek és érthetőnek tűnt, hogy egy pillanatra az is megfordult a fejében: lehet, hogy nem is először hallja. Az a furcsa érzés vett erőt rajta, mintha kezdettől fogva tudta volna ezt.

- Maga is a szkarabeuszt akarja megszerezni?
- Pontosan.

Ashe-ben homályosan felötlött valami akadály, de először tovább is suhant. Aztán sikerült nyakon csípnie.

- De hát maga nem jó megjelenésű, szegény, vállalkozó szellemű fiatalember - vetette közbe.
- Nem tudom, mire céloz. Aline Peters régi barátnőm. Tőle tudom, hogy az apja nagy összegű jutalmat ígért annak, aki visszaszerzi neki a szkarabeuszt, úgyhogy...
- Vigyázz! - suttogta Ashe. - Futás! Jön valaki!

Halk lépések hangzottak fel a lépcsőn, egy kattanás, és Ashe feje fölött lámpa gyúlt. Körülnézett. Egyedül volt; a zöld párnás csapóajtó enyhén billegett.

- Ki az? Ki az? - szólott egy hang.

A Kiváló Baxter jött lefelé a főlépcsőn.

Általában gyanakodni az emberiségre, illetve határozottan gyanakodni egy konkrét személyre - e kettő kevercse cudar áfium. A

Kiváló Baxtert több mint egy órán át konokul kerülte az álom. Minden ismert módon megpróbálta magához édesgetni, de a birkaszámlálástól lefelé minden csődöt mondott. Az est eseményei elméjét fékezhetetlen működésbe hozták. Bármint iparkodott elveszíteni eszméletét, a felfedezett összeesküvés emléke mindegyre feltolult, és ébren tartotta. A gyanakvó elme működése szenvedéssel jár, s így önmagában hordja büntetését. Attól a pillanattól fogva, hogy észrevette Mr. Peters múzeumi behatolását, és Ashe-ben felismerte a tettestársat, Baxter nyugalma odalett. Mákony, mandragóra s a világ minden altatója sem bűvölhette már szemére az édes álmot. Eszébe jutott, hogy korábbi alkalmakkor, ha álmatlanság jött rá, a forró vizes whisky segített; ez az emlék hajtotta most ki az ágyból, s vezérelte a lépcsőre. Célja a dohányzó asztalán álló üveg volt, a dohányzó pedig a halira néző galériáról nyílott. A forró vizet a hálószobában is előállíthatja a kályha tetején.

Ágyából kiszállott hát legott, s a lépcsőn lejőve napnál világosabban látta: épp idejében érkezett, hogy meghiúsítsa a csalárd merényt, mely nyugodni nem hagyta volt. Mr. Peters ágyban van, meglehet, ám a hallban ott áll a cinkosa, alig tízlépésnyire a múzeum bejáratától.

Versenytempóban érkezett a helyszínre, és Ashe előtt megállt.

- Mit keres itt?

Baxter szemszögéből nézve a dolgok itt siklottak rossz vágányra. A játékszabályok szerint a tetten ért Ashe-nek össze kellett volna omlania, és dadogva be kellett volna ismernie mindent. Ashe-nek azonban erőt adott az álmainkból ismert bölcs nyugalom, ráadásul készen állt a mesével.

- Mr. Peters csengetett értem, uram.

Sosem hitte volna, hogy valaha hálás lesz munkaadójának, a kis méregzsáknak, de most el kellett ismernie, hogy legutóbbi megbeszélésük alkalmával a milliomos előrelátásról tett tanúbizonyságot. Mr. Peters tanácsa nélkül, gondolta, most szerfölött kínos helyzetben volna, mert az ő esze nem vág valami fürgén.

- Csengetett magáért? Éjjel fél háromkor?

- Hogy felolvassak neki.
-Felolvasni? Ilyenkor?
-Mr. Peters álmatlanságban szenved, uram. Rossz az emésztése, és a fájdalom olykor nem hagyja elaludni. A gyomorfala nem olyan, mint kellene.
-Egy szavát sem hiszem.

Ashe az ártatlanul megvádolt ember alázatával előhúzta zsebéből és felmutatta a könyvet.

- Ebből a könyvből fogok felolvasni neki. Azt hiszem, uram, ha megbocsát, jobb is, ha megyek a szobájába. Jó éjt, uram.

Azzal elindult a lépcsőn felfelé. Sajnálta, hogy Mr. Peterst hamarosan fel kell vernie üdítő álmából, de hát az élet tragédiáit bátran kell viselni.

A Kiváló Baxter mindvégig a sarkában volt, nesztelenül osont utána, árnyékos sarkokba vetődve, valahányszor egy-egy égő villanykörte miatt nem volt tanácsos a nyílt terepen maradnia. Aztán egyszer csak felhagyott az üldözéssel. Most először látta át, hogy ebben a néma szembenállásban teljesen tehetetlen: megértette, hogy a puszta gyanú alapján, légyen az bármilyen erős, nem tehet semmit. Mr. Peterst lopással vagy lopásban való bűnrészességgel vádolni - ez szóba sem kerülhet. És mégis, Baxter egész lénye felháborodott attól, hogy a múzeum szentélyébe illetéktelenek behatolhatnak. Az ott lévő tárgyak hivatalosan Lord Emsworth tulajdonát képezték, de amióta Baxter a kastélyba került, ő viselte gondjukat, és kezdett úgy tekinteni rájuk, mint a saját tulajdonára. Gyűjtőnek csak afféle pótlék volt ugyan, mégis olyan gyűjtői rajongással viseltetett a tárgyak iránt, amihez képest az anyaoroszlán csupán langyos érdeklődést érez a kölykei iránt; a haszonélvezői lelkület úgy elhatalmasodott rajta, hogy kész volt bármilyen eszközt megragadni a szkarabeusz megtartása érdekében.

Nem, bármilyen eszközt azért mégsem. Attól mindenképpen őrizkedett volna, hogy súrlódást támasszon a nagyméltóságú Freddie apja és a nagyméltóságú Freddie menyasszonyának

édesapja között. A kastélyban betöltött titkári állás igen értékes volt számára, azt nem tette volna kockára.

Csak egyetlen mód kínálkozott, hogy ezt a kényes ügyet megnyugtató végkifejlethez segítse. Abból, amit ma éjjel tapasztalt, nyilvánvaló volt, hogy Mr. Petersnek pusztán támogatói szerepe van a szkarabeusz eltulajdonításában, és a tulajdonképpeni tolvajlás Ashe feladata. Baxter számára tehát az az egy út maradt nyitva, hogy Ashe-t magában a múzeumban érje tetten. Így Mr. Petersnek egyáltalán nem kell belekeverednie az ügybe. Ilyen körülmények között Mr. Peters önhibáján kívül egy tolvajt fogadott fel inasnak, és kész.

Rájött: hibát követett el, amikor bezárta a múzeum ajtaját. Ezentúl nyitva kell tartania, ahogyan a csapdát is nyitva szokták tartani. Éjszakánként pedig fent kell maradnia őrködni.

A Kiváló Baxter ilyen gondolatok közepette visszatért szobájába.

Ashe ezenközben belépett Mr. Peters szobájába, és felkapcsolta a lámpát. Mr. Peters, aki csak az imént szenderedett el, erre összerándult, és felült.

- Jöttem felolvasni - mondta Ashe.

Mr. Peters fojtott üvöltést hallatott, amelyben egyenletesen keveredett a düh és az önsajnálat.

- Idióta! Alig sikerült elaludnom!

- Most pedig újra ébren van - csitította Ashe. - Ilyen az élet. Egy kis pihenés, egy kis nyugalom, aztán huss, talpon vagyunk megint. Remélem, ez a regény tetszeni fog. Én már elkezdtem, és jónak ígérkezik.

- Hogy képzeli, hogy rám tör éjnek évadján? Megőrült?

- Az ön ötlete volt, mellesleg nagyon köszönöm. Bocsánatot kérek, amiért hervadtnak neveztem. Úgy hatott, mint egy varázsszó. Nem hinném, hogy bevette, sőt biztos, hogy nem vette be, de féken tartotta. Magamtól feleilyen jót sem tudtam volna kieszelni.

Mr. Peters dühe izgatottsággá változott.

- Megszerezte? Elment a Kheopszomért?

-Elmentem a Kheopszáért, de nem szereztem meg. Fenn járt az ellen. Az a szemüveges figura, aki már este ott volt a múzeumban,

elősuttyant a semmiből, én meg mondtam neki, hogy ön csöngetett értem, és felolvasni hívott. Szerencsére nálam volt ez a regény. Azt hiszem követett az emeletre, hogy lássa, valóban bejövök-e önhöz Mr. Peters elkínzottan felhördült.
- Baxter - mondta. - Baxternek hívják a fickót. Lord Emsworth titkára, és gyanakszik ránk. Azzal az emberrel vigyáznunk kell... vagyis magának kell vigyáznia.
- Annyi baj legyen, Addig is vigadjunk, amíg tehetjük. Helyezkedjék el kényelmesen, én pedig olvasok. Végül mi lehet kellemesebb, mint egy kis irodalom e korai órán. Kezdhetem?

II

Ashe másnap reggeli után az istállóknál találta meg Joant amint egy retriever kutyakölyökkel játszott.
- Szánna rám egy percet értékes idejéből?
- Hogyne, Mr. Marson.
- Akkor menjünk inkább valahova, ahol nem hallgathatnak ki.
- Igen, talán jobb lesz úgy. Elindultak.
- Kérem, vegye rá négylábú barátját, hogy hagyjon magunkra - kérte Ashe. - Nem engedi, hogy összeszedjem a gondolataimat.
- Félek, hogy nem fog elmenni.
- Sebaj. Akkor is megteszek minden tőlem telhetőt. Mondja csak: álmodtam, vagy valóban találkoztam magával a hallban éjjel két óra húsz körül?
- Valóban.
- És valóban azt állította, hogy Mr. Peters szkarabeuszának ellopása...
- Visszaszerzése.
- ...visszaszerzése miatt jött a kastélyba?
- Igen.
- Tehát ez igaz?
- Igaz.
Ashe elgondolkodva kapirgálta a földet a cipőorrával.

- Ez - mondta - szerintem némiképp bonyolítja a dolgokat.
- Förtelmesen elbonyolítja.
- Gondolom, maga is meglepődött, amikor rájött, hogy én is ugyanazt a játékot játszom.
- A legkevésbé sem.
- Nem?!
- Én azonnal tudtam, amint megláttam azt az apróhirdetést a *Morning Post-ban.* Márpedig azonnal felkutattam a *Morning Post-ot,* amint maga elárulta, hogy Mr. Peters inasa lett.
- Tehát egész idő alatt tudta?
- Tudtam.
Ashe ámulva tekintett a lányra.
- Maga csodálatos!
- Mert átláttam magán?
- Azért is. De főként azért, mert volt magában kurázsi, hogy ilyesmibe belevágjon.
- Maga is belevágott.
- De én férfi vagyok.
- Én meg nő! Az én elméletem szerint, Mr. Marson, a nők majdnem mindent jobban tudnak, mint a férfiak. Kitűnő próba volna ez a mi ügyünk; egyszer és mindenkorra eldöntené a nők szavazati jogának kérdését! Adva vagyunk mi ketten, maga meg én, egy férfi meg egy nő, mindketten ugyanarra törekszenek, és mindketten egyenlő esélyekkel indulnak. Mi van, ha legyőzöm? Akkor mi marad abból, hogy a nők alacsonyabbrendűek?
- Sose mondtam, hogy a nők alacsonyabbrendűek.
- A tekintete azt mondta.
- És különben is, maga rendkívüli nő.
- Hízelgéssel nem megy semmire. Hétköznapi nő vagyok, és mégis le fogok győzni egy igazi férfit.
Ashe összevonta szemöldökét.
- Nem szeretem ezt a gondolatot, hogy mi ketten egymás ellen dolgozunk.
- Miért?
- Mert maga rokonszenves nekem.

- Maga is rokonszenves nekem, Mr. Marson, de nem engedhetjük meg, hogy az érzelmek befolyásolják az üzletet. Maga Mr. Peters ezer fontját akarja. Én is.
- Utálom, hogy én fogom elütni attól a pénztől.
- Dehogyis. Én fogom elütni magát. És én is utálom, de hát ez a helyzet.
- Aljasságnak érzem.
- Csak azért, mert régimódi, férfisoviniszta módon viszonyul a nőkhöz, Mr. Marson. Úgy tekint a nőkre, mint gyönge teremtésekre, akiket óvni és dédelgetni kell. Pedig mi nem ilyenek vagyunk. Rémesek vagyunk. Kemények, mint a kő. Szörnyetegek. Ne hagyja, hogy a női mivoltom befolyásolja. Vegye úgy, hogy én is férfi vagyok. Sportszerű küzdelemben állunk szemben egymással, nem kívánok magamnak különleges előjogokat. Ha mostantól nem tesz meg mindent, ami erejéből telik, azt sosem bocsátom meg. Ért engem?
- Azt hiszem.
- És meg is kell tennünk mindent, ami erőnkből telik. Az a kis szemüveges nagyon éber. Az ajtó mögül kihallgatta a beszélgetésüket. Igaz is, nem kellett volna azt mondania hogy meneküljek, hogy aztán egyedül magát kapják el. Pontosan az ilyenekről beszélek. Ez lovagiasság volt, nem üzletiesség.
- Nekem megvolt az ürügyem arra, hogy mit keresek ott, magának nem.
- Ráadásul nagyszerű ürügy. Kölcsön is veszem saját használatra. Ha rajtakapnak, azt fogom mondani, hogy felolvasok Aline-nak, mert álmatlanság gyötri. Egyébként nem is csodálnám, ha így lenne. Szegénykém alig eszik. Éhezteti magát. Az egyik felszolgáló azt mondta, a vacsoránál alig nyúlt az ételhez. Aline esküszik rá, hogy nincs igazam, de szerintem azért, mert nem mer szembeszállni az apjával. Gyalázat.
- Ő például gyönge teremtés, akit óvni és dédelgetni kell - jelentette ki Ashe komolyan.
Joan felkacagott.

- Hát igen, itt megfogott. Belátom, hogy szegény kis Aline nem a remekbe szabott modem nő iskolapéldája, de... - Elhallgatott. - Ó, az ördögbe; most jut eszembe, mit kellett volna mondanom, mi az a riposzt, amivel porrá zúzhattam volna magát. Gondolom, most már késő, igaz?

- Nem, dehogy. Én is így működöm. Csak nekem általában másnap jut eszembe a jó válasz. Menjünk vissza?... Ő például gyönge teremtés, akit óvni és dédelgetni kell.

- Nagyon köszönöm - hálálkodott Joan. - És miért gyönge teremtés? Mert *hagyja,* hogy óvják és dédelgessék. Mert megengedi, hogy a Férfi különleges előjogokkal ruházza fel, és egyáltalán... Nem, ez nem olyan jó, mint gondoltam.

- Élesebben kellene - javasolta Ashe. - így nincs benne elég átütő erő.

- Viszont visszajutottunk a lényeghez: én nem leszek olyan, mint ő, én nem adom fel a cselekvési szabadságomat a maga lovagiasságáért cserébe! Próbálja meg az én szemszögemből nézni a dolgot, Mr. Marson. Tudom, hogy magának ugyanolyan nagy szüksége van arra a pénzre, mint nekem. Nem gondolja, hogy aljasnak érezném magam, ha tudnám, hogy maga nem tett meg mindent a cél érdekében, csak azért, mert úgy érezte, hogy egy nővel szemben nem vetheti latba minden erejét? Ebbe én belerokkannék. Nem éreztetheti velem, hogy bármihez több jogom volna. Fontosabb ez magának annál, mint hogy gyerekként kezeljen engem, és megengedje, hogy én győzzek, nehogy csalódás érjen. Kell nekem az a pénz, de nem úgy, hogy tálcán nyújtják át.

- Higgye el - mondta Ashe szenvedélyesen -, nem fogom tálcán átnyújtani. Mélyrehatóbban tanulmányoztam a Baxter-kérdést, mint maga, és biztosíthatom, hogy ez a Baxter egy rákfene. Hogy mitől fogott szimatot ilyen határozottan, azt fel nem foghatom, de úgy látom, teljes pontossággal bemérte, hogy mi a helyzet. Mármint azt, ami velem kapcsolatos. Arról persze fogalma sincs, hogy maga is benne van a képben, de félek, hogy az irántam érzett gyanakvása magára is kihat. Ezzel azt akarom mondani, hogy szerintem az ürge előbb-utóbb sátrat ver a múzeum ajtaja előtt a szőnyegen, és

beköltözik. Mindkettőnk részéről őrültség volna most bármivel próbálkozni.
- Ez megnehezíti a dolgot, igaz? Pedig én azt hittem, egyszerű lesz!
- Azt hiszem, legalább egy hétbe beletelik, mire lehiggad.
- Legalább.
- Addig is, nézzük a jó oldalát. Végül is ráérünk. A blandingsi kastély van olyan kényelmes, mint az Arundell Street 7/a, a személyzeti fertályt pedig valóságos revelációként élem meg. Sosem hittem volna, hogy a szolgák ilyen jól élnek. A társadalmi részét is határozottan élvezem. Lubickolok benne. Életemben először úgy érzem, mintha lennék valaki. Figyelte, hogy viselkedtem este az asztalnál azzal a konyhalánnyal, aki felszolgált? Azt a régimódi *noblesse-t* igyekeztem hozni, látta? Méltóságteljesen, de nem ridegen, észrevette? És most már nagyon megy ez nekem. Akár a végtelenségig képes lennék rá.
- De mi lesz Mr. Petersszel? Nem gondolja, hogy esetleg meggondolja magát, és visszavonja az ezer fontot, ha túl sokáig várakoztatjuk?
- Szó sincs róla. Az a szkarabeusz ott van az orra előtt, alig egy karnyújtásnyira, és ez megteszi a hatását. Egyre erősödik a sóvárgás. Igaz is, látta már a szkarabeuszt?
- Igen. Amíg maga a komornyiknál volt, én megkértem Mrs. Twemlow-t, hogy mutassa meg a múzeumot. Rémes érzés volt, hogy ott hever a nyílt színen, csak arra vár, hogy valaki elvegye, és közben nem tehettem semmit.
- Én is pontosan ezt éreztem. Amúgy nem egy nagy látvány, igaz? Ha nem lenne mellette az a felirat, el sem hinném, hogy Mr. Peters ezért ajánlott fel ezer fontot. De hát az ő dolga. Minden annyit ér, amennyit valaki hajlandó megadni érte. Nekünk nem dolgunk firtatni az okát. Nekünk csak az a dolgunk, hogy Baxtert kijátszva zsebre vágjuk.
- „Nekünk", még mit nem! Úgy beszél, mintha partnerek lennénk, nem versenytársak.

Ashe felkiáltott.
- Hát ez az! Miért ne lennénk? Minek ez az öldöklő küzdelem? Miért ne szövetkezhetnénk? Az mindent megoldana.
Joan elgondolkodott.
- Arra gondol, hogy osszuk el a pénzt?
- Pontosan. Két egyenlő részre.
- És a munkát?
- A munkát?
- Azt hogy osszuk el?
Ashe tétovázott.
- Szerintem - mondta - én végezném a... hogy úgy mondjam, a *piszkos* munkát, és...
- Úgy érti, hogy maga venné el a szkarabeuszt?
- Pontosan. A dolognak az a része rám hárulna.
- És akkor *nekem* mi lenne a feladatom?
- Nos, maga... maga, ahogy mondani szokás... hogy is fejezzem ki magam... Maga, úgymond, lelki támaszt nyújtana.
- Miközben kényelmesen alszom az ágyban, úgy gondoltam…
Ashe kerülte a lány tekintetét.
- Nos, hát... valahogy olyasformán.
- Miközben maga vállalja az összes kockázatot.
- Á, dehogy. Kockázat gyakorlatilag nincs is.
- Úgy értettem, épp az imént azt mondta, hogy őrültség volna, ha most bármelyikünk megpróbálna behatolni a múzeumba.
Joan nevetett.
- Ez így nem megy, Mr. Marson. Maga egy régi macskámat juttatja eszembe. Valahányszor megfogott egy egeret, behozta a nappaliba, és csupa szeretetből letette a lábam elé. Én borzadva kihajítottam a hullát, de a macska újra meg újra megjelent az iszonyú ajándékkal. Egyszerűen képtelen voltam megértetni vele, hogy ezzel nem szerez nekem örömet. Az ő szemében oly becses volt az az egér, nem tudta felfogni, hogy nekem nem kell. Maga ugyanilyen a lovagiasságával. Rém kedves, hogy újra meg újra felajánlja a döglött egerét, de őszintén mondom, nincs rá szükségem. Nem fogadok el szívességet csak azért, mert véletlenül nő vagyok. Ha megalakítjuk ezt a

szövetséget, ragaszkodom hozzá, hogy én is kivegyem a részemet a munkából és a kockázatból, abból a gyakorlatilag nem létező kockázatból.
- Maga nagyon... eltökélt.
- Mondja, hogy csökönyös, nem bánom. Persze hogy csökönyös vagyok. A lányoknak ma erre van szükségük, ha egyenlő elbánást akarnak. Hallgasson ide, Mr. Marson, nekem nem kell a döglött egér. Nem szeretem a döglött egereket. Ha megpróbál döglött egerekkel traktálni, a szövetségünk elhervad máris, mielőtt kinyílt. Ha együtt dolgozunk, felváltva kell próbálkoznunk a szkarabeusz megszerzésével. Más felállást nem fogadok el.
- Akkor lefoglalom az első próbálkozás jogát.
- Szó sem lehet róla. Kisorsoljuk, ahogy úriemberekhez és úrhölgyekhez illik. Van aprója? Én dobok, maga választ.
Ashe megpróbált még egyszer, utoljára a sarkára állni.
- Ez egyszerűen...
- Mr. Marson!
Ashe beadta a derekát. Előhúzott egy pénzdarabot, és durcásan odaadta Joannak.
- Tiltakozásomat fenntartva - jelentette ki.
- Fej vagy írás? - kérdezte Joan rendíthetetlenül.
Ashe a napfényben pörgő érmét nézte.
- Írás! - kiáltotta.
A pénz lepottyant.
- Írás - mondta Joan. - Bosszantó! De mindegy. Ha maga elszúrja, én jövök.
- Nem szúrom el - ígérte Ashe lázas izgalomban. - Akkor sem szúrom el, ha az egész múzeumot le kell bontanom. Hála az égnek, hogy maga közben nem követhet el semmi ostobaságot.
- Erre ne vegyen mérget. Sok szerencsét, Mr. Marson.
- Köszönöm, kolléga. Kezet ráztak.
Az ajtóban elváltak egymástól, de Joan tett még egy végső megjegyzést.
- Mondanék azért valamit, Mr. Marson.

- Igen?
- Ha bárkitől képes lennék döglött egeret elfogadni, akkor az okvetlenül maga lenne.

HETEDIK FEJEZET

I

A később történtek ismeretében feljegyzésre érdemesnek mutatkozik: a blandingsi kastélyban összegyűlt vendégekben ott-tartózkodásuk elején az az általános vélemény alakult ki, hogy ez egy unalmas hely. A társaságra az a tespedtség volt jellemző, amelyet az atlanti átkeléseken tapasztal az ember az óceánjárók fedélzetén: a tétlenségbe való kényszerű beletörődés hangulata, az egyhangúság, amelybe csak az étkezések hoznak némi változatosságot. Lord Emsworth vendégei egytől egyig olyan benyomást keltettek, mintha mindjárt ásítanának egyet, és az órájukra néznének.

Ezt részben az évszak számlájára írhatjuk, mert a két vadászszezon közé eső vendégségek rendszerint unalmasra sikerednek, de főként annak volt köszönhető, hogy Lord Emsworth csak igen vázlatos elképzelésekkel rendelkezett arra nézve, hogy mi a házigazda dolga.

A házigazdának nincs joga rokonok seregét a házába internálni, ha nem hív meg közéjük érdekes és kellemes kívülállókat is. Ha mégis elkövetné ezt a hibát, a legkevesebb, amit tehet, hogy minden erejét megfeszítve iparkodik áldozatainak szórakoztatásáról gondoskodni. Lord Emsworth mindkét ponton súlyos kudarcot vallott. Mr. Peters, Akne és George Emerson kivételével senki sem volt jelen, aki ne a klánhoz tartozott volna: ami pedig a szórakoztatói erőfeszítéseket illeti, a társaság szerencsésnek mondhatta magát, ha legalább az étkezések alkalmával megpillantotta a házigazdát. Lord Emsworth a vendéglátóknak ahhoz az iskolájához tartozott, amelynek vezérelve így hangzik: az embereket békében kell hagyni, majd

elszórakoztatják saját magukat. Lord Emsworth viseltes zakóban bóklászott a kertben, és hol gyomokat húzkodott ki, hol késhegyig menő vitákba bonyolódott azzal a Skóciából szalajtott elnyomóval, aki elvileg főkertészi minőségben az ő szolgálatában állt; álmatag elégedettségben leledzett, és ha egyáltalán eszébe jutottak a vendégei, úgy vélte, azok is ugyanolyan felhőtlenül boldogok, mint ő. A fiáról, Freddie-ről már régóta lemondott, mint kificamodott ízlésű fiatalemberről, akitől semmi jó sem várható, de tőle eltekintve senkiről sem tudta elképzelni, hogy ne legyen tökéletesen boldog Blandingsben, amikor már pattannak a rügyek a fákon.

Egy határozott háziasszony még megmenthette volna a helyzetet, de Lady Ann Warblington képességei e téren ott értek véget, hogy mindent ráhagyott Mrs. Twemlow-ra, ő maga pedig leveleket írt a hálószobájában. Amikor Lady Ann Warblington éppen nem írt leveleket a hálószobájában - ami ritkán fordult elő, mert levelezése felmérhetetlenül kiterjedt volt -, akkor a fejfájását kúrálta ugyanott. Ő az a fajta háziasszony volt, akit a vendég sohasem lát, hacsak nem téved a könyvtárszobába, mert ott esetleg megpillanthatja a ruhája szegélyét, amint épp eltűnik a másik ajtón át.

Ami a vidéki kastélyokban szokásos időtöltéseket illeti, a vendégek felkereshették a biliárdszobát, ahol nagy biztonsággal éppen Lord Stockheath játszott százas partit unokatestvérével, Algernon Woosterrel - ez valóban élénk érdeklődésre számot tartható látvány volt; a golf szerelmesei a pálya hiánya miatt érzett bánatukat enyhíthették az asztali golfnak nevezett érdekfeszítő játékkal, vagy sétálhattak a teraszokon, olyan rokonaik társaságában, akikkel éppen beszélő viszonyban voltak, kitárgyalva a házigazdát meg a többi rokont.

Végül is ez lett kedvenc szórakozásuk. Tíz nappal azután, hogy Joan és Ashe megkötötte a szövetséget, reggeli után a teraszok tele voltak ténfergő párokkal. Itt Horace Mant ezredes Godalming püspökkel sétálgatva csillapította a főpapot, katonás mondatokba foglalva olyan gondolatokat, amelyeket szent hivatala miatt a másik nem mondhatott ki. Ott Lady Mildred Mant kapaszkodott a családfa

szomszédos ágán fészkelő Mrs. Jack Hale-be, és olyanokat mondott apja vendéglátói és szórakoztatói teljesítményéről, hogy attól partnere valósággal kicserélődött. Amott további Emsworth-rokonok és hozzátartozók őgyelegtek, és csak néha álltak meg gesztikulálni. A csöndes, békés angol vidéki élet jellegzetes pillanatai voltak ezek.

A felső terasz széles kőkorlátjára támaszkodva Aline Peters és George Emerson szemlélte a békétleneket.

Aline apró, alig észrevehető sóhajt hallatott. George-nak azonban kitűnő volt a hallása.

- Vajon mikor ismered be végre? - szólalt meg George, szembefordulva a lánnyal.
- Mit kellene beismernem?
- Hogy irtózol ettől az egésztől. Borzadsz a gondolattól, hogy egész életedre beleragadhatsz ebbe a társaságba, mint légy a légypapírra. Megérett a helyzet arra, hogy felbontsd az eljegyzésedet Freddie-vel, itt hagyd ezt az egészet, hozzám jöjj feleségül, és boldogan éljünk, míg meg nem halunk. Ezt kellene beismerned.
- George!
- Miért, talán nem ezt jelentette? Légy őszinte.
- Mi jelentette volna ezt?
- Az a sóhaj.
- Nem is sóhajtottam. Csak lélegeztem.
- Hogy vagy *képes* ebben a légkörben lélegezni? Meg vagyok lepve.
- Szúrós tekintettel végigmérte a teraszokat. - Nézd meg ezeket! Nézd, hogy másznak itt, mint az elkábított bogarak! Édes egy barátném, ne mondd, hogy nem pusztulnál bele az ilyesmibe. Hiszen már most is sorvadozol. Soványabb és sápadtabb vagy, mint amikor jöttünk. Szent ég! Hogy fogunk hálálkodni a szerencsecsillagunknak, amikor már boldogan éldegélünk Hongkongban, és visszagondolunk erre az egészre. Szeretni fogod Hongkongot. Nagyon szép hely. Ott mindig történik valami.

- George, ezt nem kellene!
- Miért nem kellene?
- Mert nem rendes dolog. Nem beszélhetsz így, amikor mind a ketten ennek a háznak a vendégszeretetét élvezzük...

Vad, szinte üvöltésszerű kacaj zavarta meg a sétáló rokonok közül a közelebb lévőket. Horace Mant ezredest éppen egy mondat közepén szakította félbe; a hadfi szemrehányó pillantást vetett a zavar forrására.
- Szeretném tudni, voltaképpen kivel is jár jegyben ez a Miss Peters: a kis Freddie-vel vagy ezzel az Emersonnal. Akasszanak fel, ha egyszer is láttam Freddie-vel ezt a lányt, Emersonnal viszont sülve-főve együtt vannak. Ha a mélyen tisztelt apósomnak volna egy kis sütnivalója, hamar véget vetne ennek. A szűzmá... az árgyélusát, szerintem a kislány ebbe az Emersonba szerelmes!
- Nem, nem - mondta a püspök. - Nem, dehogyis, Horace. Hol is tartottunk, amikor megzavartak?
- Épp azt mondtam: ha az ember azt akarná, hogy a rokonai soha többé ne álljanak szóba egymással, amíg csak élnek, nem kéne mást tennie, mint összegyűjteni őket egy kaszárnyába, száz mérföldre mindentől, aztán otthagyni őket, kimenni a kertbe, és naphosszat bökdösni a virágágyakat egy ásóval, hogy a nyavalya törné ki!
- Valóban, valóban. Csakugyan ezt mondta éppen. Folytassa, Horace. A szavai különösképp megnyugtató hatást gyakorolnak rám.
Fölöttük a teraszon Aline döbbenten nézett George-ra.
- George!
- Bocsánat. Nem kellene ilyen váratlanul rám törnöd a vicceiddel. Azt mondtad: *élvezzük...* Hogyne! Valósággal lubickolunk benne, mi?
- Olyan kedves, régi ház... - védekezett Aline.
- És ezzel el is mondtál róla mindent. Tájon és építészeten nem élhetsz el életed végéig! Vannak emberi mozzanatok is. Már te is kezded...

- Ott megy a papa - szólt közbe Aline. - És milyen gyorsan! George, észrevettél rajta valami változást az utóbbi pár napban?
- Nem. Én a Peters család többi részének szemmel tartására szakosodtam.
- Mintha valahogy jobban lenne. Szinte teljesen abbahagyta a dohányzást... aminek örülök, mert azok a szivarok nagyon rosszat tettek neki. Az orvos kifejezetten eltiltotta a szivarozástól, de ő nem hallgatott rá. És mostanában mintha többet is mozogna. A szobám az övé mellett van, és minden reggel hallom a falon keresztül, hogy zajlik valami odaát. A papa dobog és zihál. Az egyik reggel meg láttam az inasát, amint épp egy pár buzogányt és bokszkesztyűket vitt be hozzá. Azt hiszem, a papa végre tényleg összeszedte magát.
George Emerson kifakadt.
- Hát legfőbb ideje volt! Meddig akartad még halálra éheztetni magad, csak hogy támaszt nyújts neki a diétájához? Ha csak rád nézek a vacsoránál, beleőrülök. Te meg belehalsz. Sápadt vagy és sovány. Ez nem mehet így tovább.
Aline elbúsult.
- Tényleg előfordul néha, hogy megéhezem. Többnyire késő éjszaka.
- Szükséged van valakire, aki a gondodat viseli. Konkrétan énrám. Lehet, hogy azt hiszed, átejthetsz engem, de én tudom. Mindent tudok, hidd el. Már gyengülsz. Kezded belátni, hogy nem megy ez így. Egy szép napon odajössz majd hozzám, és azt mondod: „George, igazad volt. Szökjünk el az állomásra, hogy senki se lásson meg, utazzunk fel Londonba, és házasodjunk össze egy anyakönyvi hivatalban." Bizony, hogy tudom. Olyan régóta szeretlek már, nem létezik, hogy ne tudjam. Már gyengülsz.

Ezekkel a Superman-félékkel az a baj, hogy nem ismerik a mértéktartást. Nem tudják, mit kell kimondatlanul hagyni. Felfújják a mellkasukat, és csak harsognak. A lányok pedig, még a legszelídebb, legédesebb lányok is, mint amilyen Aline Peters volt, óhatatlanul felfigyelnek a diadalmas hangütésre. Csakhogy az ilyen Superman-félék fittyet hánynak a tapintatnak. Amennyire

megállapítható, ez a legfőbb különbség köztük és az átlagember között.

Aline picit összeráncolta homlokát, és szája sarkában lázadó keménység jelent meg.

- Nem is gyengülök - vetette oda, és a hangja, neki legalábbis úgy tűnt, egészen fagyos volt. - Te... túlságosan magabiztos vagy.

George egy hódító pillantásával szemlélte a tájat.

- Kezded már belátni, hogy ez az egész Freddie-féle őrület merő képtelenség.

- Nem is őrület - mondta Aline dacosan, és szemében megjelentek a harag könnyei. - És különben se nevezd Freddie-nek.

- Ő kérte, hogy így hívjam. Ő *kérte,* hogy így hívjam.

Aline toppantott a lábával.

- Akkor se. Leszel szíves?

- Hát jól van, kisleány - mondta George lágyan -, semmi olyan nem teszek, ami neked nem esik jól.

George Emersonnak meg sem fordult a fejében, hogy gyengédsége erőszakos - ez is mutatja, hogy ezek a Superman-félék milyen durva anyagból vannak gyúrva.

II

A Kiváló Baxter borongós hangulatban kerékpározott be Market Blandingsbe dohányért. Több ok miatt borongott. Egyrészt az imént látta Aline Peterst és George Emersont meghitt beszélgetésben a felső teraszon, és ez szöget ütött a fejébe, ugyanis George Emerson gyanús volt neki. Az a meghatározhatatlan gyanúja volt, hogy ez az Emerson egy keblen melengetett kígyó; olyan tényező, amely a Miss Peters és a nagyméltóságú Frederick Threepwood között hamarosan megkötendő házasság ellen dolgozik. Túlzás volna arra gondolni, hogy Baxter sejtette, milyen szívós és kitartó munkát fejt ki George ebben a kígyói szerepben; sőt az is meglehet, hogy ha Rupert Baxter hallotta volna a fentebb rögzített párbeszédet, szívrohamot is kap; megfigyelte viszont a kettejük között fennálló bizalmas viszonyt, mint ahogy megfigyelte környezetében a legtöbb

dolgot, és nem tetszett neki. A nagyméltóságú Freddie-t hibáztatta miatta. Ha a nagyméltóságú Freddie szenvedélyesebb szerelmes lenne, akkor több időt töltene Aline társaságában, George Emerson pedig visszakerülne az őt megillető helyre: a tömegbe a színpad hátsó részén. Csakhogy Freddie láthatólag úgy gondolkodott: azzal, hogy eljegyezte Aline-t, megtett mindent, ami egy férfiembertől elvárható, és most nyugodtan lógva hagyhatja a lányt egy darabig.

Baxter tehát Market Blandings felé kerékpározva Freddie, Aline Peters és George Emerson dolgán borongott.

Borongott ezenkívül Mr. Peters és Ashe Marson miatt is.

Borongott továbbá csak úgy általánosságban is, mert az utóbbi héten nagyon keveset aludt.

A kötelességteljesítés közben jelentős kényelmetlenségeket elszenvedő fiatalember fájó látványt nyújt, de erkölcsileg rendkívül épületes, így nem is kerülhetem meg, hogy e helyen rövid leírást ne adjak arról, miként töltötte Rupert Baxter az Ashe-sel való éjszakai találkozás óta eltelt kilenc éjszakát.

A hall fölött húzódó galérián tágas fotel állott, alig néhány lépésnyire a főlépcsőtől. Ebben, felöltőben - mert az éj hideg volt - és gumitalpú cipőben ült a Kiváló Baxter, egyetlen éjszakát sem hagyva ki, éjjel egy órától hajnalhasadtáig, és várt, és várt, és várt. Olyan megpróbáltatás volt ez, hogy a legeltökéltebb akaratot is kikezdte volna. Baxtert a természet nem bagolynak teremtette. Jó viszonyban volt az ágyával. Jól tudta: az orvosok szerint az elégtelen mennyiségű alvás hatására az ember sápadt lesz és halavány, ő pedig világéletében arra a barackvirágszínű arcbőrre törekedett, amelyet csak az egészséges nyolc órai alvás tud biztosítani. Valamelyik György - elfelejtettem, hogy hányadik - azt mondta egyszer: bizonyos mennyiségű alvás minden éjjel - hogy mennyi, az most kiment a fejemből - valamivé teszi az embert, de hogy mivé, az pillanatnyilag nem jut eszembe. Baxter egyetértett vele. Minden ösztöne méltatlankodott az éjszakai üldögélés miatt, de mivel a kötelessége volt, hát megtette. Erősen zavarta, hogy miközben múltak az éjszakák, és Ashe, a gyanúsított nem sétált bele a gondosan előkészített csapdába, egyre nehezebben sikerült ébren

maradnia. Az első két-három virrasztás kifogástalan éberségben telt el, Baxter a galéria korlátjára támasztotta állát, és fülelt a legcsekélyebb neszre is. Ezt a kiválósági szintet azonban nem sikerült huzamosan fenntartania. Több alkalommal is azon kapta magát, hogy elbóbiskolt, előző éjjel pedig nagy rémülettel arra ébredt, hogy már egészen világos van. Legutóbbi emléke még áthatolhatatlan szuroksötétségből származott, így hirtelen markába kaparintotta a rettenet, és sebesen leszaladt a múzeumba. A szkarabeusz ott volt a helyén, de Baxter megkönnyebbülését erősen csorbította a gondolat, hogy mi minden történhetett volna.

Baxternek tehát, miközben Market Blandingsbe kerékpározott dohányért, volt min borongnia.

Megvásárolván a dohányt, és fél órán át figyelvén a nyüzsgő életet - éppen vásárnap volt, a városka általános mozdulatlanságát átmenetileg felpezsdítették a gazdájuktól elszökött malacok, valamint egy bikaborjú, amely egy kövér farmert abban a lélektani pillanatban kapott el, amikor az a cipőfűzőjét kötötte éppen, és jó két méter magasra röpítette -, Baxter az Emsworth Címer felé vette útját. Ez volt a legtekintélyesebb a tizenegy kocsma közül, amelyeknek csodával határos módon sikerült Market Blandingsben megélniük. Anglia vidéki városainak többségében, ha a kocsmák száma éppenséggel nem haladja meg a lakosok számát, akkor mindegyiknek remekül megy az üzlet. Amikor kettő az egyhez lesz az arány, akkor beköszöntenek a nehéz napok, és a kocsmárosok szidni kezdik a kormányt.

A nagy forgalmú bár csordultig volt derék brit honpolgárokkal, akik maguk is szintúgy csordultig voltak; Baxter nem ide igyekezett. Az ő célja az első emeleti diszkrét étterem volt, ahol egy kopasz és csoszogós pincér, egy teknősbéka közeli rokona szolgálta fel az ebédet az arra rászorulóknak. A kialvatlanság miatt Baxter a vendégsereg jelenlétét és lármáját nem szenvedhette volna el. Célul azt tűzte maga elé, hogy az Emsworth Címerben megebédel, s utána szunyókál egy órácskát egy fotőjben.

Arra számított, hogy egyedül lesz az étteremben, mivel Market Blandings nemigen szokott ebédelni, de keserű csalódására azt

kellett tapasztalnia, hogy a helyiséget egy barna tweedöltönyös férfi foglalja el.

Az „elfoglal" ige találóan írja le a helyzetet, ugyanis első pillantásra úgy tűnt, hogy a férfi teljes egészében betölti a teret. Baxter sok-sok évvel ezelőtt, szinte már elfeledett gyermekkorában járt legutóbb vurstliban vagy cirkuszban, de azóta sohasem látott ilyen kövérre hízott embert.

A férfi körülbelül ötvenéves lehetett, a haja őszült, arca mályvaszínű volt, egész külseje jóindulatot sugárzott.

Baxter nagy bosszúságára az ismeretlen azonnal beszélgetést kezdeményezett vele, mihelyt leült az asztalhoz. Az ebédlőben csupán egy asztal állt, ennélfogva aki itt helyet foglalt, az mind egy társasággá vált. Baxter nem tehette meg, hogy magába zárkózik, és figyelmen kívül hagyja az ismeretlen ismerkedési szándékát.

Amúgy is kétséges, hogy akkor megtehette volna-e, ha több méternyi padló választja el őket egymástól, mert a kövér ember nemcsak beszédes természetű volt, de az is látszott rajta, hogy megfelelő áldozat híján jócskán felgyülemlett benne a mondanivaló.

- 'Napot - kezdte a kövér. - Szép napunk van. Jót tesz a vetésnek. Átülök maga mellé, ha megengedi. Pincér, a marhasültet az asztalnak erre a végére kérem.

Megnyikordult a Baxter melletti szék, s az idegen így folytatta.

- Pokolian csöndes hely ez, kérem. Tegnap délután érkeztem, és azóta egy teremtett lélekkel nem bírtam szót váltani, csupa süketnéma falusival találkozik itt az ember. Maga sokáig marad?

- Itt lakom a környéken.

- Részvétem. Én nem tennék ilyet. Üzleti ügyben vagyok itt, de nem fogom bánni, ha már elutazhatok. Szavamra mondom, az éjjel egy szemhunyást sem aludtam, akkora itt a csönd. Épp elszenderedtem volna, amikor az ablak alatt felvisított valami madár, én meg úgy fölriadtam, mintha ágyút sütöttek volna el. Ráadásul a szobám közelében van valahol egy macska, az meg nyávog. Csak hevertem az ágyban, és vártam, mikor jön a következő nyávogás. Isten őrizzen a vidéki élettől. Lehet, hogy magának megfelel, pláne, ha van egy kényelmes otthona, meg egykét barátja, akikkel vacsora után

elbeszélgethet, de magának fogalma sincs, milyen itt ebben az irtózatos városban - mert, gondolom, városnak nevezi magát. Hallottam valakitől, hogy van itt egy mozi, sietve odamentem, de kiderült, hogy csak kedden és pénteken van előadás. Micsoda porfészek! Az utca végén van egy templom. Gondolom, román stílusú, vagy valami hasonló. Elég az hozzá, hogy jó régi. Nem vagyok egy nagy templomjáró, de odamentem, és megnéztem. Aztán valaki azt mondta, hogy a főutca végéről szép a kilátás. Odamentem, és megnéztem azt is. Így hát, ha jól vagyok értesülve, kipipáltam az összes látványosságot, kimerítettem minden szórakozási lehetőséget, amit ez a város nyújtani tud. Hacsak nincs még egy templom. Annyira leépültem, hogy ha van itt egy metodista kápolna, hát én fogom magam és megnézem azt is.

Baxter a friss levegő, a kialvatlanság és a zárt ebédlő együttes hatására elálmosodott. Teljes tompulatban költötte el ebédjét, asztaltársa megjegyzéseire alig válaszolgatott, szerencsére az nem kívánt és nem remélt feleletet. Beérte azzal, hogy ő beszél.

- Mit szoktak az emberek egy ilyen helyen *csinálni?* Már amikor szórakozni akarnak. Gondolom, más azért, ha az ember ebben nő fel. Mint a színvakság, vagy mi. Nem is veszi észre. Csak az idelátogatóknak kínos. Az efféle helyeken nincs vállalkozó szellem. Van itt a közelben egy darab föld, tökéletes akadályverseny-pálya lehetne belőle. Természetes akadályok. Minden. Senkinek eszébe se jut, hogy kezdeni kéne vele valamit. Az embernek mindentől elmegy a kedve, ha ilyet lát. Ha viszont...

Baxter elbóbiskolt. A villájára nyársalt hideg marhasülttel kezében félálomba merült: a természet így igyekszik kiegyensúlyozni az éjszakai nyugodalom hiányát. A kövér ember ezt vagy nem vette észre, vagy nem törődött vele, csak folytatta rendületlenül. Egyenletesen duruzsoló hangja elzsongította Baxtert.

Hirtelen történt valami. Baxter hunyorogva kihúzta magát. Az a benyomása támadt, mintha partnere azt mondta volna: - Hello, Freddie - az ajtó pedig kinyílt, majd újra becsukódott volna.

- He? - mondta Baxter.

- Tessék? - felelte a kövér.

- Mit mondott?
- Arról beszéltem éppen, hogy...
- Mintha azt mondta volna: „Hello, Freddie!" A kövér kedvesen elnéző pillantással nézett rá.
- Úgy láttam, éppen elszunyókált. Álmodhatott valamit. Miért mondtam volna azt, hogy „Hello, Freddie!"?

A rejtély megoldhatatlan volt. Baxter nem is kereste rá a választ. De tudata hátsó rekeszében ott maradt egy furcsa benyomás: amikor fölrezzent, mintha a nagyméltóságú Frederick Threepwoodot pillantotta volna meg, amint rémült, eltorzult arccal eltűnik az ajtó mögött.

De hát mit keresett volna a nagyméltóságú Frederick Threepwood az Emsworth Címerben?

Eszébe jutott egy lehetséges megoldás a szorongató problémára. Csak álmodta, hogy Freddie-t látja, és emiatt vélte úgy, hogy azokat a szavakat hallja, hiszen - súgta a Józan Ész - asztaltársa nemigen mondhatta ki őket. Ha a nagyméltóságú Freddie belépett volna is a helyiségbe, ez a kövér ember, aki foglalkozását tekintve alighanem dobos lehet, aligha tudta volna róla, hogy kicsoda, és még kevésbé üdvözölte volna ilyen bizalmas hangon. Úgy van, ez lehet a magyarázat. Az éjjel, amikor elaludt a fotőjben, azt álmodta, hogy a múzeumban ül egy üvegszekrényben, és pofákat vág Lord Emsworth, Mr. Peters és Beach, a komornyik felé, akik el akarták őt lopni, mert azt hitték, hogy negyedik dinasztiabeli szkarabeusz - márpedig éber állapotban semmi szín alatt sem csinált volna ilyesmit.

Úgy van, minden bizonnyal csak álmodta az egészet.

A nagyméltóságú Freddie egy hálószobába menekült, amikor felfedezte, hogy az éttermet a Kiváló Baxter tartja ellenőrzése alatt. Leült egy rozoga székre, és bosszankodott.

Egyik kedvenc mondását csiszolgatta.

„Az ember egy lépést se tehet már *sehol,* hogy bele ne botlana abba az átkozott Baxterbe!"

Tépelődött, hogy vajon Baxter észrevette-e. Tépelődött, hogy vajon Baxter felismerte-e. Tépelődött, hogy vajon Baxter hallotta-e, amikor R. Jones ráköszönt: „Hello, Freddie!"

Tépelődött, hogy ha így áll a helyzet, lesz-e vajon R. Jonesnak annyi lélekjelenléte, hogy elsimítsa az esetet.

NYOLCADIK FEJEZET

- „A lábosban forrósítsuk meg a vajat vagy zsiradékot, tegyük bele a hagymát, és pirítsuk meg; adjuk hozzá a borjúhúst, és süssük barnára. Engedjük fel vízzel, fedjük le, és pároljuk nagyon lassan, míg a hús megpuhul; ekkor szórjuk meg a fűszerekkel, és a hús tetejére helyezzük el a burgonyát. Fedjük le, és főzzük addig, míg a burgonya megpuhul, de még nem fő szét."
- Bizony - mondta Mr. Peters. - Még *nem* fő szét.
- „Ekkor adjuk hozzá a tejszínt, és főzzük együtt még öt percig" - olvasta Ashe.
- Ennyi az egész?
- Ez ennyi.

Mr. Peters kényelmesebben elvackolódott az ágyban.

- Akkor most olvassa fel a currys homárt.

Ashe megköszörülte a torkát.

- „Currys homár" - olvasta. - „Hozzávalók: Két darab, egyenként kétfontos homár, két kávéskanál citromlé, egy csapott kávéskanál porított curry, két evőkanál vaj, egy evőkanál liszt, egy csésze forralt tej, egy csésze zsemlemorzsa, egy csapott evőkanál só, egy negyed kávéskanál bors."
- Folytassa.
- „Elkészítés: keverjük csomómentesre a vajat és a lisztet, adjuk hozzá a forralt tejet, majd a citromlét, a curryport, a sót és a borsot. Szedjük ki a homár húsát páncéljából, és vágjuk ujjnyi kockákra."
- Ujjnyi kockákra - sóhajtotta Mr. Peters sóvárogva. - És?
- „Az utóbbit adjuk hozzá a mártáshoz."

- Az utóbbiról eddig nem is volt szó. Aha, értem, az az ujjnyi kockákra vonatkozik. És?
- „Töltsük vissza a homár páncéljába, fedjük be vajas zsemlemorzsával, és süssük addig, míg a zsemlemorzsa megpirul. Tálaljuk hat személyre."
- És fél óra múlva mind a hatan úgy fogják érezni, mintha eleven vadmacskát nyeltek volna - mondta Mr. Peters gyászosan.
- Nem okvetlenül - mondta Ashe. - Én most, e percben meg tudnék enni belőle két adaggal, és utána úgy aludnék, mint egy kisded.

Mr. Peters fél könyékre támaszkodott, és Ashe-re meredt. A milliomos hálószobájában voltak; Mr. Peters azt a kívánságát nyilvánította ki, hogy Ashe olvasson fel neki, amíg elalszik. Leszavazta az Ashe által ajánlott regényt, helyette bőröndje rejtekéből előhúzott egy szamárfüles, viseltes szakácskönyvet. Elmagyarázta: amióta emésztése ebben a sajnálatos állapotban van, e könyvet forgatva lel némi enyhülést. Lehet, hogy egyesek számára a bajnak bajjal való tetézését jelenti, ha boldogabb időkre emlékeznek, de Mr. Peters esetében nem így állt a helyzet. Ő a kétségbeesés óráján megnyugvást talált abban, ha a magyar gulyásról vagy a rántott velőről olvashatott, és emlékezetébe idézhette, hogy ő, a mai fű- és magevő is Árkádiában élt egykoron.

A napok múlása, mely a Kiváló Baxter állóképességét oly kegyetlenül kikezdte, Mr. Petersre ellentétes hatást gyakorolt. Neki olyan természete volt, hogy semmiből sem érte be félmegoldásokkal. Bármit tett is, mindent ugyanazzal az elsöprő energiával tett. Az első szenvedélyes ellenállási roham után mintadiákká vált Ashe egyszemélyes testkultúra-iskolájában. Ha visszagondolt, megállapíthatta, hogy ez ugyanolyan, mint a Muldoon-féle műintézet volt. Jól emlékezett: azzal a reménnyel jött el White Plainsből, hogy akkor látja viszont, amikor a háta közepét, de fizikailag tagadhatatlanul más ember lett belőle. Muldoon professzor nem engedte lazsálni pácienseit, de Mr. Petersnek, ha már egyszer beleugrott, nem volt szüksége noszogatásra. White Plainsben azért iparkodott keményen, mert akkor és ott ez volt a tennivalója. Most, Ashe irányítása alatt azért iparkodott keményen,

mert miután belekezdett, a dolog megragadta, elkezdte érdekelni. Ashe, aki folyamatos ellenállásra számított, elképedt örömmel tapasztalta a milliomos viselkedését. Ashe-t edzőnek teremtette a természet. Tökéletesen azonosult ezzel az emberrel, és ujjongva örült a fejlődés minden jelének.

Mr. Peters esetében máris határozott fejlődés volt tapasztalható. Csodák mostanában ritkán történnek, azt túlzás lett volna elvárni, hogy valaki, aki oly sok éven át oly következetesen rongálta szervezetét, egyik napról a másikra egészségessé váljon, de az Ashe-féle optimista világosan látta az arra utaló jeleket, hogy Mr. Peters egykori önmaga romjain új, magasabb rendű életbe emelkedhet, és jóllehet nem zárkózhat már fel azok közé, akik mosolyogva falják a currys homárt, a karmonádli terén azonban még számottevő eredményeket mutathat fel.

- Maga kész csoda - mondta Mr. Peters. - Maga arcátlan, nem tiszteli az idősebbeket, de a szavát, azt betartja. És ez a lényeg. Kezdem már remekül érezni magam. Képzelje, reggel egy új izmot találtam a tarkómon! Úgy jönnek elő az izmaim, mint a kiütés.

- Ez a Larsen-gyakorlatok eredménye. Fejlesztik az egész testet.

- Maga aztán elég jó reklámot jelent azoknak a gyakorlatoknak, ha egyáltalán rászorulnak a reklámra. Mondja csak, mivel foglalkozott, mielőtt beállt volna hozzám? Díjbirkózó volt?

- Amióta csak megérkeztem ide, mindenki ezt kérdezi tőlem. Azt hiszem, a komornyik úgy képzeli, hogy betörő voltam, mert nem tudtam válaszolni neki. Regényeket írtam, detektívregényeket.

- Be kéne indítania egy olyan intézetet itt Angliában, amilyet Muldoon vezet odahaza. Előbb még írhat egy regényt arról is, ami most itt történik. Mikor akar újra megpróbálkozni a szkarabeusszal?

- Ma éjjel.

- Ma éjjel? És Baxter?

- Baxter kockázatát vállalnom kell.

Mr. Peters tétovázott. Az utóbbi években leszokott a nagylelkűségről, mert az emésztési zavarok teljes figyelmet követelnek; ha előjönnek, a nagylelkűség kénytelen a háttérbe húzódni.

- Hallgasson ide - kezdte félszegen -, gondolkoztam mostanában ezen a dolgon, és hát... mi értelme volna? Fura ez; ha egy héttel ezelőtt valaki azt mondja, hogy ilyet fogok mondani, nem hiszem el neki, de kezdem megkedvelni magát. Nem akarom, hogy bajba kerüljön. Hagyjuk azt a szkarabeuszt. Végül is, mit jelent egy szkarabeusz? Felejtse el, és maradjon mellettem mint az én saját, személyes Muldoonom. Ha a pénz aggasztja, azt is felejtse el. Odaadom munkadíjként.

Ashe megrökönyödött. Alig tudta elhinni, hogy harapós munkáltatójának szavait hallja. Ashe természettől fogva barátságos ember volt, minden kapcsolatában kellemes összhangra törekedett, ebben az esetben azonban már berendezkedett az állandó hadiállapotra.

Meghatódott, és ha valaha eszébe jutott, hogy feladja a vállalkozást, ez akkor is arra ösztönözte volna, hogy mégis végrehajtsa. Mr. Petersben megmutatkozott az ember, és ez úgy hatott rá, mint a trombitaszó.

- Nem is gondolok ilyesmire - felelte. - Nagy dolog, hogy felajánlja, mert jól tudom, mit érez a szkarabeusz iránt, és meg is fogom szerezni önnek, még akkor is, ha ki kell tekernem Baxter nyakát. Lehet, hogy Baxter már fel is hagyott az őrködéssel, ha őrködött egyáltalán. Tíz éjszakát adtunk neki, hogy lecsillapodjon. Szerintem ágyban van, és szépet álmodik. Már majdnem éjjel kettő van. Várok még tíz percet, aztán lemegyek.

Fölvette a szakácskönyvet.

- Dőljön hátra, helyezkedjen el kényelmesen, én majd olvasok, amíg elalszik.

- Rendes fiú - mondta Mr. Peters álmosan.

- Kész? Akkor: „Szalonnával tűzdelt szűzérmék. Fél font kövér szalonna."

Mr. Peters ajkán halvány mosoly játszott. Szemét lehunyta, szelíden szuszogott. Ashe halkabban folyatta.

- „Négy nagy szelet szűzpecsenye, egy csésze zsemlemorzsa, egy csésze forró víz, két evőkanál vaj, egy kávéskanál só, fél kávéskanál bors, egy kávéskanál szárnyasfűszer."

Az ágy felől kis sóhaj hangzott fel.
- „Elkészítés: Töröljük át nedves ruhával a hússzeleteket. Mindegyik szűzérmébe hosszanti irányban vágjunk egy-egy mély hasítékot. Vágjuk a szalonnát hosszú, vékony csíkokra, és spékelőtűvel tűzdeljük meg a szűzérméket. A vajat olvasszuk fel a forró vízben, tegyük bele a fűszereket és a zsemlemorzsát, és csomómentesre dolgozzuk el. A hússzeletek hasítékát töltsük meg ezzel a töltelékkel, majd helyezzük a szűzérméket..."

A párnák közül horkolás hangzott fel, mintegy felkiáltójelet helyezve el a szövegben. Ashe letette a könyvet, és az olvasólámpa mögötti sötétségbe kémlelt. Munkáltatója elaludt.

Ashe lekapcsolta a lámpát, és az ajtóhoz óvakodott. A folyosón megállt és fülelt. Minden csendes volt. Leosont a földszintre.

II

George Emerson a szobájában ült, és cigarettázott. Szemében az elhatározás parazsa fénylett. Az ágy melletti asztalkára tekintett, meg arra, ami az asztalkán állt, és az elhatározás parazsából a fanatikus eltökéltség lángja lobbant fel. Így nézhetett egy középkori lovag, mielőtt elindult volna, hogy szíve hölgyét megmentse a sárkány karmaiból.

Cigarettája csonkig égett. Megnézte óráját, zsebre vágta, és újabb cigarettára gyújtott. Olyan benyomást keltett, mint aki a megbeszélt óra eljövetelét várja.

A második cigarettát szívta, és folytatta töprengését. Töprengésének tárgya Aline Peters volt.

George Emerson nyugtalankodott Aline Peters miatt. A szerelmes férfi szemével figyelve a lányt, észrevett valamit, ami elkeserítette. Délelőtt a teraszon Aline hűvösen bánt vele; kevésbé angyali teremtés esetében ezt úgy is mondhatnánk: kurtán-furcsán. Bizony, mi tűrés-tagadás, a leány kurtán-furcsán bánt vele. Ez pedig jelent valamit. Mégpedig azt, hogy Aline nincs jól. Ugyanazt jelenti, amit a sápadtsága és a fáradt tekintete: hogy örömtelen az élete.

George tizenegyszer vacsorázott a blandingsi kastélyban, és mind a tizenegy vacsoránál elkeseredett, látván, hogy Aline visszautasítja a sült húsokat, és azokra a nyomorúságos párolt zöldségmasszákra kárhoztatja magát, amelyeket az orvos engedélyezett a szenvedő Mr. Peters számára. George Emerson szíve Mr. Petersért nem vérzett. Mr. Peters étrendje az ő saját magánügye. De az, hogy Aline éheztesse magát, csak azért, hogy ezzel apjának erkölcsi támaszul szolgáljon - ez már más kérdés.

Meglehet, George egy árnyalatnyit materialistább volt az indokoltnál. Erőteljes felépítésű fiatalember és jókora adagok elfogyasztója lévén talán túlzottan nagy jelentőséget tulajdonított az ételnek mint a tökéletes élet összetevőjének. Aline-ra irányuló megfigyelései során saját igényeire vetítette tapasztalatait; tudván, hogy tizenegy olyan vacsorától, amelyet Aline a szeme láttára költött el, ő maga biztosan kiszenvedne, arra a következtetésre jutott, hogy szíve választottja az éhhalál szélén járhat. Nincs ember, aki ilyen lázáros lakomákon elélhetne. Nem fedezte fel gondolatmenetében azt a hézagot, hogy hát hiszen Mr. Peters is ugyanezen él. Mr. Peterst ő afféle gépnek tekintette. A sikeres üzletemberek gyakran keltik ezt a benyomást a fiatalokban. Ha valaki azt mondta volna George-nak, hogy Mr. Peters benzinnel jár, mint az automobil, nem is lepődött volna meg olyan nagyon. De hogy Aline, az ő Aline-ja is megtagadja önmagától a zaftos húsok élvezetét, ami - a beszéd képessége mellett - az embert kiemelte az állatvilágból! George szenvedett e gondolattól.

Egész napját annak szentelte, hogy e problémára megoldást találjon. Aline szíve csordultig telt jósággal, olyannyira, hogy még ő, George Emerson sem tudta volna rábeszélni: vonja meg apjától az erkölcsi támogatást, és fordítsa figyelmét az önfenntartásra, ahogy kell. Más tervet kellett kidolgozni.

És akkor eszébe jutott Aline egy mondata.

Ezt mondta - az a szegény gyermek!: „Tényleg előfordul néha, hogy megéhezem. Többnyire késő éjszaka."

A probléma megoldódott. Késő éjszaka kell ennivalót vinni a lánynak.

Ágya mellett az asztalkán egy nagy ív csomagolópapír feküdt. Ezen - mint a külvárosi nappalik falán látható csendéleteken - egy marhanyelv, néhány szelet kenyér, kés, villa, sótartó, dugóhúzó és egy kis üveg fehér bor nyugodott.

George érzelmeit eleddig csak szavainak ismertetésével ecsetelhettük; külön örömöt jelent most a fenti élelmiszerjegyzék 1. számú bizonyítékként való becsatolása, mert ez valóban megmutatja, hogy George nem közönséges szerelemmel szerette Aline-t. Tudniillik nem volt egyszerű feladat megszerezni mindezt. Kisebb méretű házban George szemrebbenés nélkül behatolt volna az éléskamrába, a blandingsi kastélyban azonban azt sem lehetett tudni, hogy egyáltalán hol az éléskamra. Csak annyit tudott, hogy valahol a hallból nyíló zöld párnás ajtó mögött lehet, amely előtt este a szobája felé menet elhalad. A személyzeti traktus labirintusában lopakodva felderíteni a kamra hollétét - ez képtelenség. Csak azt teheti, hogy bemegy Market Blandingsbe, és megvásárolja a szükségeseket.

A szerencse a kezére játszott, a nagyméltóságú Freddie ugyanis szintén Market Blandingsbe készült kis kétüléses sportkocsijával. Igent mondott George indítványára, hogy ő, George foglalhassa el a másik ülést, bár George úgy látta, hogy nem lelkesedik az ötletért. Arra nézve nem adott semmiféle támpontot, hogy vajon miért megy Market Blandingsbe a kis sportkocsival, és megérkezvén félreérthetetlen volt az a törekvése, hogy a lehető leghamarabb megszabaduljon George-tól. Mivel ez George-nak is tökéletesen megfelelt, hiszen ő is a lehető leghamarabb szeretett volna megszabadulni a nagyméltóságú Freddie-től, ezért nem faggatózott; a városka peremvidékén úgy váltak el egymástól, hogy egyik sem avatta bizalmába a másikát. George innen a fűszereshez vette útját, onnan pedig egy kocsmába - nem az Emsworth Címerbe, hanem egy másikba -, ahol beszerezte a fehérbort. A borhoz nem fűzött különösebb reményeket, mert jó ízlésű fiatalember lévén nem bízott a vidéki csapszékekben, de feltételezte, hogy bármilyen légyen is a minősége, Aline-t azért felvidítandja majd a kései órán.

Zsákmányával ezután gyalogszerrel tette meg az ötmérföldes utat vissza a kastélyba.

Itt kezdődtek csak az igazi bajok, szerelme itt tétetett próbára igazán. A súlyos terhekkel megrakottan megtett gyalogút sem leányálom, de semmiség volt ahhoz képest, milyen kínos volt becsempészni a rakományt a szobájába. Superman ide vagy oda, George tisztában volt azzal, milyen kényes a helyzete. Ha valaki idegen háznál vendégeskedve ételt-italt szállít szobájába, és rajtakapják, az rossz hírbe hozza a házigazda konyháját. Mintha az ellenség vonalain át vinne titkos üzenetet, úgy lopózott be George a kastélyba: fedezékbe vette magát, előugrott a fedezékből, lehajolva futott, megint fedezékbe húzódott; az a pillanat, amikor szobájában végre lerogyott az ágyra, és mögötte bezáródott az ajtó, élete egyik legboldogabb perce volt.

Ehhez a vesszőfutáshoz képest az előtte álló vállalkozás gyerekjátéknak tetszett. Most már csak annyi dolga volt, hogy odamegy Aline szobájához, halkan kopogtat, míg odabentről ébrenlét jeleit nem hallja, ekkor eltűnik a sötétben, ahonnan érkezett, és visszabújik az ágyba. Előlegezett Aline-nak annyi intelligenciát, hogy az ajtó előtt megtalálja a marhanyelvet, a kenyérszeleteket, a kést, a villát, a sótartót, a dugóhúzót meg a kis üveg fehérbort; s ha megtalálta, akkor arra is rájön, hogy mit tegyen velük, sőt talán arra is rájön, miféle gyengéd kezek helyezték oda e javakat.

Ez utóbbi mozzanat azonban nem számított igazán, mert másnap reggel úgyis fel akarta világosítani a lányt a gyengéd kezek tulajdonosának kilétéről. Lehet, hogy mások véka alá rejtik a lámpást, de nem úgy George Emerson!

Már csak annyi volt hátra, hogy megvárja, míg eléggé előrehalad az idő, hogy a kirándulás biztonságossá váljék. Ismét megnézte óráját. Már majdnem kettőre jár. Mostanra már biztosan alszik a ház.

Összeszedte a marhanyelvet, a kenyérszeleteket, a kést, a villát, a sótartót, a dugóhúzót meg a kis üveg fehérbort, és kiment a szobából.

Minden csendes volt. Leosont a földszintre.

III

A hall fölött húzódó galérián álló fotelben, felöltőben és gumitalpú cipőben ült a Kiváló Baxter, és a sötétségbe bámult. Elmúlt már belőle a kezdeti, szent őrület, amely átsegítette a virrasztásokon, csak kimerültség maradt a helyén. Nehezen bírta szemét nyitva tartani, és amikor a szeme nyitva volt, fájdalmasan nehezedett rá a sötétség. Mindent egybevéve a Kiváló Baxternek elege volt. Az idő megállt.

Baxter gondolatai elkalandoztak. Tudta, hogy ez végzetes lehet, ezért nagy erőfeszítéssel visszarángatta őket. Megpróbált egy konkrét dologra összpontosítani. A szkarabeuszt választotta mint a célnak megfelelő objektumot, de az hamis játékot játszott vele. Alig koncentrált a szkarabeuszra, elméje máris elkalandozott az ókori Egyiptomba, Mr. Peters emésztési zavaraihoz, meg még vagy egy tucat különböző témához.

A vendéglőbeli kövér embert hibáztatta ezért. Ha a kövér nem tolakodott volna a társaságába, nem erőszakolta volna a beszélgetést, akkor délután talán alhatott volna egy jót, és frissen állhatott volna be az éjszakai ügyeletbe. A kövér emberen kezdett gondolkodni.

És, mit tesz a véletlen; ki mással találkozott pár pillanattal később, mint ezzel a kövér emberrel?

A találkozás meglehetősen sajátos körülmények között történt, bár Baxter teljesen logikusnak és rendszerezettnek érezte. Éppen a westminsteri apátság falán mászott felfelé pizsamában és cilinderben, és a kövér ember váratlanul kidugta fejét egy ablakból, amelyet Baxter addig nem vett észre, és azt mondta: - Hello, Freddie! - Baxter már kezdett volna tiltakozni, hogy nem Freddie a neve, amikor arra lett figyelmes, hogy a Piccadillyn sétál Ashe Marson társaságában. Ashe azt mondta: - Engem nem szeret senki! - és e mondat tragikuma késként hasított a Kiváló Baxter keblébe. Már éppen válaszolt volna, de Ashe eltűnt, és Baxter rájött, hogy

nem is a Piccadillyn van, ahogy gondolta, hanem Mr. Peters társaságában egy repülőgép fedélzetén kering a kastély felett. Mr. Peters féltő szeretettel egy bombát dajkált a kezében. Bevallotta Baxternek, hogy Lord Emsworth múzeumából lopta. - Egy szelet hideg marhasült és egy savanyú uborka segítségével követtem el - magyarázta, és Baxter belátta, hogy másképp valóban nem is lehetett volna. - Most pedig nézze, hogy dobom le - tette hozzá Mr. Peters, és fél szemét lehunyva célba vette a kastélyt. - Orvosi előírás, hogy meg kell tennem. - Elengedte a bombát, Baxter pedig egy szempillantás alatt az ágyában volt, és figyelte a bomba zuhanását. Félt, de nem jutott eszébe, hogy megmozduljon. A bomba nagyon lassan hullott lefelé, kerengve-libegve, mint egy tollpihe.
Egyre közelebb jött. Aztán hatalmas dörej és lángcsóva kíséretében becsapódott...

Baxter csörömpölő robajra ébredt. Egy pillanatig álom és ébrenlét határán lebegett, aztán elszállt szeméről az álom, és tudatosodott, hogy lármás és izgalmas események zajlanak odalent a hallban.

IV

Az alapfogalmak szintjén mindenféle összeütközés egyetlen kiváltó oka abban keresendő, hogy két test szembeszegül ama természeti törvénnyel, amely szerint a térnek bármely adott pontján egy időben csak egy test tartózkodhat. A főlépcső aljához közel volt egy ilyen pont, amelyen mind a lefelé tartó Ashe, mind a felfelé haladó George Emerson mozgáspályája áthaladt. George éjjel két óra egy perc három másodperckor, csöndben, de gyorsan közlekedve érte el ezt a pontot, Ashe ugyancsak nagy sebességgel, két óra egy perc négy másodperckor ért ugyanerre a pontra; itt felhagyott a járással, és repülni kezdett, együtt az immár lefelé haladó George Emersonnal. Karja George nyaka köré kulcsolódott, George pedig az ő derekába kapaszkodott. Idő múltával elérték a lépcső alját és azt az asztalkát, amely a lépcső aljában állt, s tetején néminemű porcelánholmi, valamint bekeretezett fényképek állottak.

Ezt, elsősorban a néminemű porcelánholmit hallotta meg Baxter.

George Emerson azt hitte, betörővel futott össze. Ashe nem tudta, mivel, csak azt tudta, hogy meg akar szabadulni tőle, ennek érdekében kezét George álla alá illesztette, és felfelé ható nyomást gyakorolt. George ekkorra már mindörökre maga mögött tudta a marhanyelvet, a kenyérszeleteket, a kést, a villát, a sótartót, a dugóhúzót meg a kis üveg fehérbort, így mindkét keze felszabadult a pillanatnyilag előtte álló feladat végrehajtására; baljával szorította Ashe-t, jobbjával pedig a bordái közé sújtott. Ashe elvette balját George nyakáról, és erősítésként a jobb keze mellé vezényelte, így immár mindkét keze George fojtogatásán fáradozott. Ez a tartósan alárendelt helyzetbe került George-ot arra indította, hogy erős fogást vegyen Ashe mindkét fülén, és megcsavarja őket, Ashe ennek következtében enyhítette torkán a szorítást, s kiejtette az első emberi hangot az este folyamán, eltekintve az eseménysorozat kezdetén felcsendült „Au"-tól, amelyet az ütközés pillanatában mindkettejük szájából elhangzott. Ashe lefejtette George markát a füléről, s egyúttal George bordáiba könyökölt. George belerúgott Ashe bal bokájába. Ashe újólag rátalált George gégéjére, ismételten szorongatni kezdte, és ezzel kellemesen el is lettek volna, ám ekkor a lépcsőn lefelé nyargaló Kiváló Baxter belebotlott Ashe lábába, ballisztikus pályára állt, és egy másik asztalkába csapódott be, amelyen ugyancsak néminemű porcelánholmi, valamint bekeretezett fényképek állottak. A blandingsi kastély hallja nem annyira hallnak, mint inkább afféle második szalonnak volt berendezve; Lady Ann Warblington, amikor épp nem a fejfájását kúrálta hálószobájában, vendégei körében itt szokta elkölteni a délutáni teát. Következésképpen a hallban bőkezűen alkalmazták a kis asztalkákat. Nem kevesebb mint öt ilyen bútordarab állt rendelkezésre különböző helyeken, hogy nekiütközzenek és szilánkokra törjék.

Az asztalkákba ütközés és azok szilánkokra törése azonban erősen időigényes feladat, nem intézhető el csak úgy ripsz-ropsz, márpedig sem George, sem Ashe nem érzett indíttatást, hogy tovább maradjon, és rendesen nekilásson - különösen most nem, hogy csatlakozott hozzájuk a társaság harmadik tagja is. Ashe

határozottan ellene volt annak, hogy lelepleződjék, és magyarázatot kelljen adnia arról, mit keres itt ezen a kései órán, George pedig, tudva, hogy a marhanyelv és tartozékai szanaszét hevernek a hallban, hasonló előítélettel viseltetett a felfedeztetésből következő hosszas magyarázkodás iránt. Mintha titkos megállapodásra jutottak volna, mindketten elengedték egymást. Pár pillanatig csak álltak és ziháltak, aztán Ashe eliramodott abba az irányba, amerre a személyzeti traktusra nyíló, zöld, párnázott ajtót sejtette, George pedig a hálószobájához vezető lépcső felé távozott a tettek mezejéről.

Alighogy ez megtörtént, Baxternek sikerült kiválogatnia önmagát az általa felborított asztalkán tartott tárgyak közül, és tapogatózni kezdett a villanykapcsoló felé, amely a főlépcső aljához közel helyezkedett el. Baxter négykézláb haladt, mert úgy ítélte, ez biztonságosabb közlekedési módszer, ha lassabb is, mint a másik, amellyel előzőleg próbálkozott.

Az emeleteken mozgolódás hallatszott. A néminemű porcelánholmi vidám csilingelése által felriasztott háznép megindult, hogy tájékozódjék. Kérdések hangzottak el fojtott hangon.

Baxter ezenközben tenyerére és térdére támaszkodva, egyenletes tempóban haladt a villanykapcsoló felé. Állapota nagyon hasonlított a Szorító Nagy Fehér Reménységének állapotához, miután az vigyázatlanul oda tette az állát, ahol akkor éppen a Kamionos Szakszervezet jelöltjének ökle tartózkodott. Baxter annyit tudott, hogy életben van. Ennél többről nem számolhatott be. Tudata még mindig ködös volt az alvástól, és megrendítő erejű találkozása az asztallal - melynek sarka épp a feje búbján érte - álomszerű állapotot eredményezett.

Kúszott tehát a Kiváló Baxter, s miközben kúszott, óvatosan előrenyújtott tenyere hozzáért valamihez... valamihez, ami nem volt eleven, de nyirkos volt, és jéghideg, és az érintéstől kimondhatatlan iszonyat ömlött el rajta.

Ha azt mondjuk, hogy Baxternek megállt a szívverése, az orvosi szempontból pontatlan. A szívverés nem áll meg, bármilyen érzések

kerítsék is hatalmukba az embert. Helytállóbb, ha azt mondjuk: Baxter úgy érezte magát, mint aki életében először utazik gyorsliften: mint akinek létfontosságú szervei több emelettel lemaradtak, és semmi remény sincs arra, hogy a közeljövőben utolérjék. Hatalmas, hideg üreg tátongott testében azon a helyen, ahol a zsigereinek kellett volna lenniük. A torka kiszáradt és elszorult, a háta borsódzott. Mert azonnal tudta, mi az, amire rátenyerelt.

Az asztallal való találkozója fájdalmas volt ugyan, és egész embert követelt, Baxter mégsem felejtette el, hogy a közvetlen közelében láthatatlan erők bőszült küzdelme zajlik. Hallotta a puffanásokat, a huppanásokat és a lihegést, miközben néminemű porcelánholmit szedegetett testfelszínéről. Érezte: ily ádáz konfliktus nem végződhet anélkül, hogy vagy egyik, vagy másik, vagy mindkét fél súlyos sérüléseket ne szenvedne. Most már azt is tudta, hogy a sérülésnél súlyosabb dolog történt. Tudta: ahol térdepel, ott a halál van jelen.

Kétség nem fér hozzá, hogy az az ember halott. Ha csak eszméletét vesztette volna, nem lenne ilyen dermesztően hideg.

Fölemelte fejét a sötétben, és felkiáltott, a közeledőkhöz intézve szavait.

Azt akarta kiáltani: „Segítség! Gyilkos!", a szabályos hangképzésben azonban meggátolta a félelem.

Ezt ordította tehát: - Ses! Gyos!

Mire a lépcső környékéről valaki lövöldözni kezdett egy pisztollyal.

Emsworth grófja egészséges, békés álmát aludta, amikor odalent kitört a ribillió. A lord felült, fülelt. Úgy van, kétségkívül betörők. Lámpát gyújtott, és kiugrott az ágyból. Egy fiókból elővette a revolvert, s emígyen fölfegyverezve magát, elindult, hogy végére járjon a dolognak. Az álmatag főrend nem állt hátul, amikor a kurázsit osztogatták. Nem volt hitvány, gyenge báb.

Sötét volt még, amikor pizsamába és hálóköntösbe öltözött rokonok gyülevész seregének élén az összetűzés helyszínére ért. A sereg élére úgy került, hogy a rokonokkal összetalálkozva a folyosón, azt

mondogatta nekik: - Engedjetek előre. Van fegyverem. - Ők pedig előreengedték. Igazán nagyon rendesen, szerényen és önzetlenül viselkedtek, nem nyomakodtak, nem lökdösődtek, öröm lett volna nézni. Amikor Lord Emsworth azt mondta: - Engedjetek előre - az ifjú Algernon Wooster, aki pedig majdnem a menet elején helyezkedett el, így beszélt: - Persze, mi az, hogy, jó ötlet, úgy éljek! - s azzal háttérbe húzódott. Godalming püspöke kijelentette: - Hát hogyne, Clarence, mi sem természetesebb, menj csak előre.

Amikor tapintóérzéke tudatta vele, hogy a lépcső aljára ért, Lord Emsworth megállt. A hallban nagyon sötét volt, a betörők pedig mintha átmenetileg felfüggesztették volna tevékenységüket. Aztán egyikük, egy martalócos, reszelős hangú férfi megszólalt. Lord Emsworth nem értette, mit mondott. Hangzani így hangzott. - Ses! Gyos! - Talán valami titkos jeladás a cinkosának. Lord Emsworth fölemelte revolverét, és a tárat a hang irányába ürítette.

Rendkívüli szerencséjére a Kiváló Baxter nem változtatott négykézlábaló testtartásán. Így megkímélte Lord Emswortht a gondtól, hogy új titkár után kelljen néznie. A golyók Baxter feje fölött süvítettek el, szám szerint hatan, és a titkár teste helyett egyéb tárgyakban találtak nyughelyet, amint az alábbiakból részletesebben kiviláglik. Az első lövés betörte az ablakot, és elsüvített az éjszakában. A második lövés a vacsorára hívó gongot találta, ami nagyon érdekes hangeffektust eredményezett, körülbelül olyat, mint a végítélet. A harmadik, negyedik és ötödik lövés a falba fúródott. A hatodik, utolsó lövedék arcon találta őlordsága anyai nagymamájának életnagyságú portréját, és számottevő mértékű állagjavulást idézett elő rajta. Ne mondjunk semmi rosszat Lord Emsworth anyai nagymamájáról, aki úgy nézett ki, mint az ördögök öregapja, mégis megengedte, hogy a száz évvel korábbi klasszicista arcképek modorában, a habokból kikelő Vénusz alakjában fessék meg (persze illedelmes öltözetben); az azonban nem tagadható, hogy a modell unokájának lövése a blandingsi kastélyt tartósan megszabadította egyik legfőbb éktelenségétől.

A tárat kiürítvén Lord Emsworth így szólt: - Ki van ott! Szólaljon meg? - Hangjában kis sértődöttség csendült, mintha úgy érezné: a maga részéről mindent megtett, hogy megtörje a jeget, most már a behatolón a sor, hogy megnyilvánuljon, és kivegye részét az udvariaskodásból.

A Kiváló Baxter nem válaszolt. Semmivel a világon nem lehetett volna rávenni, hogy e percben megszólaljon, vagy bármi más nesszel elárulja hollétét, amikor ez a közveszélyes tébolyodott bármelyik pillanatban újra megtöltheti a pisztolyt, és folytathatja a golyózáport. Úgy vélte: magyarázkodni ráér majd akkor, ha valakinek lesz annyi lélekjelenléte, hogy felgyújtsa a villanyt. Lelapult a szőnyegen, és jobb időkben reménykedett. Arca hozzáért a mellette heverő hullához; összerándult és megborzongott, de nem sikoltott fel. A hat lövés után nem maradt sikoltanivalója.

A magasból megszólalt egy hang, a püspök hangja, és azt mondotta: - Szerintem megölted, Clarence.

Egy másik hang, Horace Mant ezredesé, hozzátette: - A fenébe, gyújtsa már meg valaki azt a nyomorult lámpát!

A társaság teljes létszámban világosságot követelt.

A lámpák a hall túlsó végében gyulladtak fel. A hajnali negyed háromkor eldördülő hat revolverlövés még az alvó szolganépet is képes felébreszteni. A személyzeti fertály felbolydult, akár a nyüzsgő méhkas. Éles női sikolyok szaggatták a levegőt. Mr. Beach, a komornyik rózsaszín selyempizsamában jelent meg, amit senki sem nézett volna ki belőle, és a személyzet férfitagjainak csoportját vezetve lement a lépcsőn, nem azért, mintha vezetni akarta volna őket, hanem azért, mert tolták. A zöld párnás ajtó mögött zsúfolásig tele volt a folyosó; kiáltások követelték, hogy Mr. Beach nyissa ki az ajtót, és puhatolja ki, mi a baj, Mr. Beach azonban okosabb volt ennél, hátranyomakodott, hogy ne ő vezesse a menetet.

Ezt elérvén felkiáltott: - Nyissák ki az ajtót, nyissák ki azt az ajtót! Nézzük meg, mi történt.

Ashe nyitotta ki az ajtót. Azóta, hogy egérutat nyert a hallból, itt lapult a zöld párnás környékén, míg egyszer csak elnyelte az

örvénylő szolgahad. Hogy a könyöke egy pillanatra felszabadult, betaszította az ajtót, benyomult a hallba, és felkattintotta a villanyt.

A lámpák fénye bevilágította a lépcsőn feltorlódott, lengén öltözött emberek csoportozatát, a porcelán- és üvegtörmelékkel telehintett hallt, a behorpadt gongot, a néhai Emsworth grófnő átalakított és feljavított arcképét, valamint a Kiváló Baxtert, aki felöltőben és gumitalpú cipőben feküdt egy hideg marhanyelv mellett.

Nem messze tőle egyéb tárgyak hevertek - néhány szelet kenyér, kés, villa, sótartó, dugóhúzó és egy kis üveg fehérbor.

Ha a „megszólal" igét összefüggő beszéd kiejtéseként értelmezzük, úgy Lord Emsworth szólalt meg először. Letekintett vízszintes titkárára, és azt mondta: - Baxter! Kedves barátom, hát mi az ördög...?

A társaság mély csalódást élt át. Utálták ezt a silány dramaturgiai fordulatot. Egy pillanatra, míg a Kiváló nem mozdult, felcsillant a remény, de mihelyt nyilvánvaló lett, hogy még csak meg sem sebesült, mindenkin eluralkodott a bosszúság. A háznép csak két dologgal lett volna elégedett - vagy egy betörővel, vagy egy hullával. A betörő akár élve, akár halva megfelelt volna, Baxternek azonban, ha kielégítően akarta betölteni ezt a szerepet, okvetlenül halottnak kellett volna lennie. A rokonság már azt is mély csalódással fogadta, hogy ő a keresett személy. Hogy ráadásul még egy karcolás sem érte, az már sok volt nekik.

Baxter hideg csöndben tápászkodott fel a földről.

Pillantása a marhanyelvre esett, egész teste összerándult, és attól kezdve le sem bírta venni róla a szemét. Megbénította a meglepetés.

Lord Emsworth is a nyelvet nézte, és nem ésszerűtlen következtetésre jutott. Hidegen és fensőbbségesen szólalt meg, mert ő nemcsak a csalódást élte át, mint a többiek, hanem meg is sértődött. Jól tudta, hogy nem ő a házigazdák gyöngye, aki szüntelenül gondoskodik vendégei szórakoztatásáról, egy dologra azonban akkor is büszke volt: hogy ennivaló tekintetében jól tartja vendégeit. Asztala minden elismerést megérdemel.

- Kedves Baxter - mondta azon a hangon, amelyet általában a fia, Freddie számára tartogatott -, ha annyira erőt vett magán az éhség, hogy képtelen kivárni a reggelit, és muszáj éjnek évadján betörnie a kamrámba, az ég szerelmére, legalább ne csapjon ekkora lármát! Az ennivaló nem érdekes - szolgálja ki magát bátran, amikor csak kedve tartja -, de gondoljon arra, hogy mások, akiknek nincs akkora étvágyuk, mint magának, éjszaka aludni szeretnének. Sokkal jobb megoldás, kedves barátom, ha felvitet a szobájába néhány szendvicset, zsemlyét vagy bármit, amit eléggé táplálónak ítél.

A pisztolylövések sem bénították meg Baxtert annyira, mint ez a szörnyűséges vád. Forrongó agyában egymást űzték-hajtották a magyarázatok, de képtelen volt kimondani őket. Minden oldalról komor, megrovó tekintetek vették körül. George Emerson fájó undorral meredt reá. Ashe Marson arcán az tükröződött, hogy ha nem látná saját szemével, el sem hinné. A kések és cipők rendben tartásával megbízott fiúcska vizsga tekintete elviselhetetlen volt.

Baxter dadogni kezdett. Botladozó, egymásba gabalyodó szavak buktak elő belőle.

Lord Emsworth jeges rosszallása nem enyhült.

- Kérem, ne mentegetőzzék, Baxter. A mohóság emberi dolog. Csak azt a lármás módszert ítélem el, amellyel az eleséget megszerzi magának. Térjünk nyugovóra.

- De Lord Emsworth...!

- Nyugovóra! - ismételte őlordsága sziklaszilárdan.

A társaság rosszkedvűen szétszéledt. A lámpák kialudtak. A Kiváló Baxter elkullogott. A személyzeti traktus ajtaja felől megszólalt egy hang.

- Falánk disznó! - mondta a hang megvetően.

Szemtelenül csengett; mintha a késes-cipős fiú hangja lett volna, de Baxter túlságosan összetörtnek érezte magát ahhoz, hogy kinyomozza. Folytatta a visszavonulást.

- Folyton csak tömné magát! - tette hozzá a hang.

A szolganép láthatatlan serege egyetértően mormogott.

KILENCEDIK FEJEZET

I

Ahogy öregszünk, és egyre világosabban látjuk az emberi boldogság korlátait, úgy ébredünk rá arra, hogy az egyetlen valóságos, tartós öröm az életben az, ha másoknak örömöt szerzünk. A Kiváló Baxter vélhetőleg még nem volt abban a korban, hogy ezt felismerje, mert az a tény, hogy néhány tucat embertársának igazi örömöt szerzett, számára nem jelentett gyógyírt.

Hogy örömöt szerzett, az nem volt kétséges. Mihelyt a háznép túljutott az első csalódáson, hogy nem vérbe fagyott betörőt találtak, teljes szívvel örvendezett annak, hogy megtört a blandingsi kastély életének egyhangúsága. Rokonok, akik évek óta nem álltak szóba egymással, most elfelejtették nézeteltéréseiket, tökéletes összhangban sétáltak a parkban, és közben Baxteren köszörülték a nyelvüket. Az általános vélekedés az volt, hogy a titkár elmebeteg.

- Ne is próbáljon meggyőzni arról, hogy normális - fejtegette Horace Mant ezredes -, ehhez én jobban értek. Figyelte már a tekintetét? Alattomos! Eszelős! Olyan vadul szokott villámlani. Különben is, körülnézett a hallban az éjjel? Romokban hevert, barátom, romokban! Tele törött porcelánnal, meg asztalokkal, amiket felborított. Ne mondja nekem, hogy véletlenül ütközött bele a sötétben. Barátom, az a pasas tombolt odalent, valósággal tombolt! Csapkodott, mint pisztráng a horgon! Valami roham jöhetett rá, az ördögbe! Paroxizmus, vagy hogy hívják. Egy orvos azonnal megmondaná, mi baja. Jól ismert formája az elmebajnak. Paranoia... lehet, hogy ez a neve? Vértolulás az agyban, ami ámokfutásban csúcsosodik ki. Amikor Indiában szolgáltam, akkor hallottam emlegetni. Az ottani bennszülöttek szokták megkapni. Azt sem tudják, mit csinálnak, csak rohannak az utcán, ménkű nagy kést visznek magukkal, és mindenkit lekaszabolnak. Ugyanez van ezzel a fiatalemberrel is, legföljebb egyelőre enyhébb változatban. Intézetben volna a helye. Egy szép napon, ha megint elhatalmasodik rajta, álmában le fogja mészárolni Emswortht.

- De kedves Horace!

Godalming püspökének hangjában őszinte rémület csendült, de volt benne bizonyos élvezet is.

- Higgye el, ha mondom. Bár, ha meggondolom, nem állíthatom, hogy nem egymáshoz valók. Mindenki tudja, hogy Emsworth minden emberi számítás szerint évek óta elmehülye.

- De kedves Horace! Hiszen az apósa! A családfő!

- Tökkelütött hülye, ha mondom, családfő ide vagy oda. Aki annyira szórakozott, mint ő, annak nincs joga épelméjűnek tartani magát.

A Kiváló Baxter, aki épp ekkor távozott őlordságától, körülbelül ugyanígy vélekedett főrangú munkáltatójáról. Az álmatlanul eltöltött éjszaka után már kora reggel megpróbált Lord Emsworth közelébe férkőzni, hogy megmagyarázza az éji események tartalmi mögöttesét. Végül a múzeumban bukkant rá, ahol a lord épp egy madárházat pingált nagy boldogan. Egy kis sámlin ült, mellette a földön piros festék állt egy nagy dobozban, és a lord csöpögő pemzlivel pacsmagolt. Elmélyedt a munkában, meg sem próbálta figyelemmel kísérni a titkár mondókáját.

Baxter vagy tíz percen át ecsetelte eleven színekkel éjszakai virrasztása történetét és azt, hogy milyen események szakították meg.

- Jól van, jól van, kedves barátom - mondta a gróf, miután Baxter befejezte. - Én megértem. Csak annyit mondok, ha éjszaka repetára van szüksége, lefekvés előtt vitesse fel a személyzettel a szobájába, és akkor nem lesznek ilyen zavarok. Egyáltalán nincs kifogásom az ellen, ha akár száz étkezést költ el napjában, kedves Baxter, feltéve, hogy nem veri fel miatta az egész házat. Vannak, akik éjjel inkább aludni szeretnének.

- De Lord Emsworth! Épp most magyaráztam el...! Én nem...! Én nem...!

- Annyi baj legyen, kedves barátom, annyi baj legyen. Miért csinál ekkora ügyet belőle? Sokan szeretnek csipegetni valamit elalvás előtt. Azt hiszem, az orvosok direkte ajánlják is. Mondja csak, Baxter, mit szól most a múzeumhoz? Egyetért, hogy egy kicsit

derűsebb? Ugye, hogy az élénk színfoltok jót tesznek neki? Szerintem igen. A múzeumok általában olyan komorak.
- Lord Emsworth, elmagyarázhatnám még egyszer?
A gróf felbosszankodott.
- Kedves Baxter, már megmondtam, hogy nem kell magyarázkodnia. Kezd kicsit unalmassá válni... Milyen szép, telt piros ez, és milyen tiszta illata van a friss festéknek! Tudja, Baxter, gyerekkorom óta szerettem volna festékkel maszatolni. Emlékszem, idős apám sétapálcával náspángolt el. Akkor persze maga még nem volt itt. Igaz is, ha látja valahol Freddie-t, szóljon már neki, hogy beszélni akarok vele. Talán a dohányzóban van. Küldje ide.

Baxter elnyűtt állapotban adta által az üzenetet a nagyméltóságú Freddie-nek, aki a jóslatnak megfelelően a dohányzóban tartózkodott, egy tágas fotel mélyén.

Az élet bizonyos időszakokban nagy nyomás alá helyezi az embert, és most éppen Baxtert helyezte nagy nyomás alá. Csúnya játékot űzött vele a végzet: olyan helyzetbe hozta, hogy két lehetőség közül kellett választania, és mindkettőt egyformán visszatetszőnek találta. Vagy az előző éjszakaihoz hasonló kudarccal néz szembe, vagy feladja őrhelyét, és nem vigyázza többé a veszélyeztetett kincset.

Fantáziája összeborzadt a gondolattól, hogy megismétlődhet a tegnapi éjszaka iszonyata. Az asztallal való összeütközés komoly megrázkódtatást okozott, és az utána következő események még komolyabbat. Azok a pisztolylövések még mindig ott visszhangzottak a fülében.

Lehet, hogy a lövések emléke billentette át a mérleget. Valószínűtlen volt, hogy ismét egy marhanyelvet meg a többi holmit hordozó egyénnel fut össze - a nyelv rejtélyének megfejtésével különben is hiába próbálkozott, beletörött a bicskája -, az viszont egyáltalán nem volt valószínűtlen, hogy ha még egy éjszakát a hall fölötti galérián tölt, ismét céltáblájává válik Lord Emsworth felelőtlen lőfegyverének. Ami azt illeti, a közszellem felzaklatott állapotát tekintve semmi sem látszott valószínűbbnek, mint hogy az éj leszállta után a legcsekélyebb nesz elegendő okot

fog szolgáltatni a golyózáporra. Az ifjú Algernon Wooster Baxter füle hallatára mondta Lord Stockheathnek, hogy kedve volna éjszakára kiülni a lépcsőre egy vadászpuskával, mert véleménye szerint e mögött az eset mögött sötét ügy lappang, hogy alighanem valami banda tevékenykedik, és ez a hogyishívják, ez a Baxter a bűntársuk lehet.

A fentieket figyelembe véve Baxter úgy döntött, hogy az éjszakát szobája biztonságában tölti. Inába szállt a bátorság.

Kelletlenül jutott erre az elhatározásra; végtelen keserűséget jelentett számára a gondolat, hogy a múzeum felé vezető út tárva-nyitva fog állni a behatolók előtt.

Ha a Joan Valentine és Ashe Marson között lezajlott beszélgetést is hallotta volna, valószínűleg Lord Emsworth revolverének és a nagyméltóságú Algernon Wooster vadászpuskájának kockázatát is vállalta volna.

Ashe Joannal találkozva beszámolt az éjszaka eseményeiről, amelyekről Joan, aki mélyen aludt, nem szerzett tudomást, és beszámolójából kitűnt, hogy kudarcként éli meg a történteket. Igaz, a sors is összeesküdött ellene, de a tény akkor is tény marad: nem ért el semmit.

Joan azonban nem osztotta ezt a nézetet.

- Maga csodákat művelt - jelentette ki. - Megtisztította előttem az utat. Ez az igazi csapatmunka. Most már nagyon örülök, hogy összeszövetkeztünk. Rossz érzés lett volna, ha learatom a maga eredményeinek gyümölcsét, és megfosztom a jutalomtól. Így viszont tiszta lelkiismerettel fogok lemenni az éjjel, hogy befejezzem az akciót.

- Csak nem azt akarja mondani, hogy ma éjjel be akar hatolni a múzeumba?

- Dehogynem.

- De hát ez őrültség.

- Ellenkezőleg: épp ez az egyetlen éjszaka, amikor nincs semmi kockázat.

- Azok után, ami az éjjel történt?

- Pontosan amiatt, ami az éjjel történt. El tudja képzelni, hogy Mr. Baxter ki mer bújni az ágyból? Ha egy alkalom van, amikor végre lehet hajtani az akciót, az éppen a mai éjszaka.
- Ebben igaza van. Erre nem is gondoltam. Baxter nem kockáztat még egy ilyen botrányt. Ma éjjel biztosan meg tudom csinálni.
Joan felvonta szemöldökét.
- Nem pontosan értem, Mr. Marson. Azt akarja mondani, hogy ma éjjel megint megpróbálná ellopni a szkarabeuszt?
- Igen. Gyerekjáték lesz...
- Elfelejti, hogy a megállapodásunk értelmében most én következem?
- Csak nem akar erre hivatkozni?
- De igen.
- Az ég szerelmére, gondoljon bele a helyzetembe! Komolyan azt várná el tőlem, hogy nyugodtan alukáljak, míg maga dolgozik, aztán meg tegyem el a jutalom felét?
- Azt.
- Ez nevetséges.
- Még nevetségesebb volna, ha én tenném ugyanazt. Mr. Marson, semmi értelme, hogy ezt még egyszer megvitassuk. Már régen megállapodtunk.

Nem is volt hajlandó többet beszélni erről; Ashe pedig ott maradt megtörten, nyomorultan; állapotát csak ahhoz az érzéshez lehetne hasonlítani, amely az éjszaka közeledtével a Kiváló Baxter bensőjét marcangolta.

A blandingsi kastélyban a reggeli ceremóniák nélkül zajlott. A hosszú ebédlőasztalon ott sorakozott az enni- és innivaló azok számára, akikben elég energia volt, hogy lejöjjenek, a többség azonban a szobájában reggelizett; példával Lord Emsworth járt elöl, mert őt a világon semmivel sem lehetett volna rávenni, hogy a napot rokonainak körében kezdje, pláne, hogy a többségüket ki nem állhatta.

Így tehát Baxtert, aki kora reggelig ébren maradván megadta magát a természetnek, és kilenckor elaludt, senki sem ébresztette fel. Nem csöngetett, ezért nem is zavarta senki, így fél tizenkettőig

aludt egyhuzamban, addigra pedig, vasárnap lévén, a háznép többsége, köztük egy püspök és néhány alacsonyabb beosztású pap, elment a templomba.

Baxter sietve borotválkozott és öltözködött, mert idegi alapon elővette a szorongás. Heves önváddal illette magát, amiért ilyen sokáig ágyban maradt. Minden perc, amelyet őrhelyétől távol tölt, a szkarabeusz vesztét jelentheti, ő pedig több órát töltött mormotaként.

Amikor felébredt, rossz előérzete volt. Valami azt súgta neki, hogy az éjjel ellopták a szkarabeuszt, és sokat adott volna azért, ha az éjjel fennmaradt volna őrködni.

A ház nagyon csöndes volt, amikor lesietett a hallba. Egy ablak mellett elhaladva látta, hogy Lord Emsworth a szent naphoz egyáltalán nem illő tweedöltönyben, kezében vasvillával - amelynek látványa a püspöknek bizonyára rosszulesett volna - odaadóan egy virágágyás fölé hajol; ő volt azonban az egyetlen ember, amerre a szem ellátott, és a ház is a kihaltság érzetét árasztotta. A hallban a szokásos vasárnap délelőtti hangulat uralkodott: mintha a hely azt akarná, hogy hagyják békén, és egészen ebédig minden emberi lény felbukkanását nehezményezné - az ilyesmit csak egy nagy házban egyedül maradt vendég érzi, amikor a többiek mind elmentek templomba.

A falon függő arcképek - különösen az, amelyik a néhai Emsworth grófnőt a tengerből kikelő Vénusz alakjában ábrázolta - hideg rosszallással meredtek a belépő Baxterre. Még a karosszékek is barátságtalannak és zárkózottnak mutatták magukat. Baxternek azonban nem volt kedve méltányolni a ház hangulatát. Lelkiismerete aludt, elméjét minden mást kiszorítva egyes-egyedül a szkarabeusz sorsa foglalta el. Micsoda végzetes mulasztást követett el, hogy az éjjel nem őrködött! Még ki sem nyitotta a múzeum ajtaját, már teljes bizonyossággá vált benne az érzés, hogy bekövetkezett a legrosszabb.

Balsejtelme igazolódott. A múzeum még megvolt; megvolt a táblácska is, amelyen az állt, hogy itt látható egy szkarabeusz a negyedik dinasztiabeli Kheopsz uralkodásának korából, Mr. J.

Preston Peters ajándéka; megvoltak a múmiák, a madártojások, a kárpitok, a misekönyvek, megvolt Lord Emsworth minden kincse. De a szkarabeusz, az eltűnt.

III

Hiába, hogy épp erre számított, a Kiváló Baxter mégis jó ideig tántorgott a csapás súlya alatt. Csak állt kővé dermedve, és kidülledt szemmel nézte a műtárgy hűlt helyét.

A szeme még akkor is kidülledt, amikor Lord Emsworth betotyogott. Lord Emsworth a totyogás világranglistájának élmezőnyébe tartozott, és a vasárnap délelőtt volt a kedvenc totyogóideje. Reggeli óta totyogott már a kertben, totyogott az istállóknál, totyogott a könyvtárban. Most épp a múzeumba totyogott be.

- Lord Emsworth!

Mire Baxter észrevette gazdáját, és megszólalt, a lord alig harminc centire totyogott attól a helytől, ahol titkárja állt. A suttogást is meghallotta volna, a Kiváló Baxterben azonban annyira túlcsordultak az indulatok, hogy fülrepesztő ordítást hallatott; a hangerő megfelelt volna egy tengerészkapitánynak is, aki az árbockosárban tevékenykedő matrózzal folytat eszmecserét. Lord Emsworth ugrott két métert, majd miután sikerült kigubancolódnia egy antik falikárpitból, tenyerét a fülére tapasztotta, gyengéden masszírozni kezdte, és ifjú alkalmazottjára meredt.

- Mi a nyavalyának üvöltözik, Baxter? Komolyan mondom, maga túlmegy minden határon. Lassan az idegeimre megy.

- Eltűnt, Lord Emsworth! Eltűnt a szkarabeusz!

- Beszakadt a dobhártyám.

- Ellopták a szkarabeuszt, Lord Emsworth.

Dobhártyájának sorsa egészen mostanáig lekötötte a lord teljes figyelmét, de most követte meglepett tekintetével a titkár kinyújtott mutatóujjának irányát, és megtekintette a helyet, ahol a tragédia végbement.

- Szent ég. Igaza van, kedves barátom. Valaki ellopta a szkarabeuszt. Ez szerfölött bosszantó. Mr. Peters meg fog sértődni. Nagyon nem szeretném megbántani Mr. Peterst. Lehet, hogy azt gondolja majd, jobban kellett volna vigyáznom rá. De hát ki az ördög lophatta el azt a szkarabeuszt?

Baxter már éppen válaszolni akart, amikor odakintről, a hall irányából, az ajtó és a folyosó által tompítva, olyan zaj hangzott fel, mint amikor egy tonna kokszot szállítanak ki. Súlyos test dübörgött le a lépcsőn, közben egy hang, amelyben mindketten a nagyméltóságú Freddie Threepwoodét ismerték fel, hangosan szitkozódott, majd az egész nagy recsegés-ropogásban végződött, amelybe dallamos csilingelés vegyült: az utóbbiban Baxternek nem esett nehezére néminemű porcelánholmi megsemmisülésének zaját azonosítani.

Mind Lord Emsworth, mind Baxter azonnal rájött, hogy mi történt. A nagyméltóságú Freddie lezuhant a lépcsőn.

Mr. Peters szkarabeuszának történetéből ez az epizód csekély leleményességgel átalakítható egy kitűnő példázattá, amely érzékelteti, milyen veszélyeknek teszi ki magát e világban az az ember, aki vasárnap délelőtt távol marad a templomból. Ha a nagyméltóságú Freddie elment volna a templomba, e percben nem közlekedett volna futva a kastély főlépcsőjén, ha pedig nem közlekedett volna futva a kastély főlépcsőjén, akkor nem találkozott volna Muriellel.

Muriel Lady Ann Warblington perzsa macskája volt. Lady Ann a szobájában reggelizett, és utána is ágyban maradt, mert valami olyasmit érzett, mintha már megint a fejfájás környékezné. Muriel a reggelizőtálca nyomában távozott a szobából, mert hangsúlyozottan fontosnak tartotta, hogy jelen legyen a Lady Ann egyszerű reggelijét képező sült nyelvhal földi maradványainak végtisztességénél. Követte a tálcát hordozó szobalányt egészen a hallig, ahol a szobalány, mivel nem kedvelte Murielt, megtorpant, és olyan hangot hallatott, mint egy felrobbanó sörösüveg, egyidejűleg tett néhány gyors lépést Muriel irányában, és fenyegetőleg rúgott is egyet a macska felé. A sértett és döbbent Muriel sarkon fordult, és nyargalni

kezdett felfelé a lépcsőn, ugyanabban a pillanatban, amikor a nagyméltóságú Freddie - valami okból ugyancsak sietősen - lefelé nyargalt rajta.

Volt egy pillanat, amikor Freddie megmenekülhetett volna, ha negyvenötös méretű cipőjével ráhág Muriel hátgerincére, ám még ebben a vészhelyzetben is eszébe jutott: nem áll olyan jól a szénája a hatóságoknál, hogy nagynénje kedvenc macskájának kiirtásával tovább terhelje számláját, ezért gyors irányváltoztatást hajtott végre. A macska ilyenformán megkímélt állapotban folytatta útját fel a lépcsőn, Freddie pedig, csak imitt-amott érintve a lépcsőfokokat, lezúdult.

A mélység fenekén úgy ült a néminemű porcelánholmi közepette, mint Marius Karthágó romjain, és igyekezett számba venni sérüléseit. Egyre növekvő gyanúja szerint nemcsak a porcelán, hanem ő maga is tucatnyi helyen eltörött.

Amikor apja és a Kiváló Baxter odaért, már ott találták Ashe Marsont, aki épp talpra segítette Freddie-t. Ashe már akkor is a közelben volt, amikor a titkár felfedezte, hogy a múzeumot az éj leple alatt kirabolták. Számított is rá, hogy Baxter percek alatt megteszi ezt a felfedezést. Kis ideje ott lapult már a zöld párnás ajtó mögött, és várta az alkalmat, hogy megbizonyosodjon felőle, Joan beváltotta-e fenyegetését, ellopta-e a szkarabeuszt; úgy tervezte, hogy ha majd a hall néptelen lesz, röpke villámlátogatásra besurran a múzeumba. Csak Baxter ordítása döbbentette rá, milyen kevés hiányzott ahhoz, hogy rajtakapják. Rejtekhelyén várakozott a titkár és Lord Emsworth beszélgetése alatt, és akárcsak amazokat, őt is Freddie zuhanásának robaja csalta a lépcsőhöz.

Megpróbálta felhúzni a földről az áldozatot, de Freddie hangos jajkiáltással visszaült. Akkor is a földön ült még, amikor a többiek megérkeztek. Néma pátosszal tekintett fel reájuk.

- A jó ég szerelmére, Frederick - mondta Lord Emsworth bosszúsan -, mi az ördögöt művelsz?

- Ann néni macskája az oka, főnök. Pont a lábam alá szaladt az a dög. Azt hiszem, eltörtem a bokámat.

- Az biztos, hogy minden mást eltörtél - jelentette ki atyja minden együttérzés híján. - Ha te meg Baxter így folytatjátok, aligha marad ép bútor a házban.
- Kösz, öregem - mondta Freddie Ashe-nek, amikor az ismételten felsegítette. - Tegye már meg, támogasson föl a szobámba.
- Maga meg, kedves Baxter - tette hozzá Lord Emsworth -, telefonozhatna dr. Birdnek Market Blandingsben, hogy szíveskedjen kocsiba ülni és átfáradni. Sajnállak a balesetért, Freddie - folytatta -, de... de... mostanában minden olyan zavaros, hogy én... én egészen össze vagyok zavarodva.

Ashe és Freddie elindult a hallon keresztül. Freddie fél lábon ugrált, Ashe polkalépésekkel haladt mellette. Baxter keserűen nézett utánuk. Ashe látványa közvetlenül a szkarabeusz eltűnésének felfedezése után mindennél egyértelműbben értésére adta, hogy kijátszották. Biztos volt benne, hogy Ashe a tolvaj, és mivel nem állt módjában leleplezni, ez a perc különösen keserves volt Baxter számára.

Odakint kerekek csikorogtak, és a templomból visszatérő vendégsereg előőrse betódult a házba.
- Rendben van, hogy a hivatalos verzió szerint Freddie leesett a lépcsőn, és kificamította a bokáját - jelentette ki Mant ezredes, amikor később a nap folyamán megvitatta Godalming püspökével az esetet -, de nekem szilárd meggyőződésem, hogy ez a Baxter igazolta, amit mondtam róla: ámokfutásba kezdett, és komoly sérüléseket ejtett a kis Freddie-n. Amikor beléptem a házba, Freddie-t épp a lépcsőn támogatták felfelé, Baxter meg nagy bőszen bámult utána. Ez az egész ügy rém gyanús és titokzatos, úgyhogy minél hamarabb evakuálok innen Mildreddel, annál jobb. Ez a fickó őrült, mint egy kakadu.

IV

Lord Emsworth a visszatérő templomlátogatók között felfedezte Mr. Peterst, félrevonta, és tudomására hozta a tényt, hogy az értékes szkarabeuszt, amelyet kegyes volt a kastélymúzeum javára

adományozni, az éjszaka folyamán ismeretlen tettes ellopta. A milliomos rendkívül jól viselte a rossz hírt. Az ellopott műtárgy nem volt ugyan többé az ő tulajdona, mégis kitüntető figyelemmel viseltetett iránta, ezért megbocsátható lett volna, ha némi bosszankodást tanúsít amiatt, hogy ajándékát ily hanyagul őrizték.

Mr. Peters azonban végtelenül nagylelkű hozzáállást tanúsított. Hallani sem akart arról a felvetésről, hogy ezt a szerencsétlen esetet a lord esetleg megelőzhette volna. Határtalanul megértő volt. Egy csöppet sem sértődött meg. Az ilyesmit, hangoztatta, úgysem lehet előre látni. Van ilyen, bele kell törődni. Ő maga is hasonlóképpen járt, épp a közelmúltban, amikor gyűjteményének egyik díszét bámulatos fondorlattal, szinte a szeme láttára emelte el valaki. A milliomos sokat könnyített a Lord Emsworht nyomasztó gondon, miután pedig ezt tette, gyorsan elköszönt, és csöngetett Ashe-ért.

Mire Ashe odaért, Mr. Petersben túlcsordult a lelkesedés. Már-már lírai szavakkal magasztalta Ashe-t, sőt odáig ment, hogy még a hátát is meglapogatta. Csak akkor szabott gátat az elismerés áradatának, amikor a fiatalember elhárította magától a felelősséget a történtekért.

- Nem maga szerezte meg? Hát akkor ki?
- Miss Peters szobalánya. Hosszú történet, de együttműködtünk egymással. Megpróbáltam én is, de nekem nem sikerült, neki viszont igen.

Ashe vegyes érzelmekkel hallgatta, hogy Mr. Peters a dicsérő jelzőket sorra átcímezi Joannak. Ő is méltányolta Joan bátorságát, számára is megkönnyebbülést jelentett, hogy a vállalkozás baj nélkül zajlott le, és azt is tudta, hogy a lány vállalkozása minden elismerést megérdemel, mégsem fojthatott el bizonyos keserűséget amiatt, hogy egy lány sikerrel járt ott, ahol ő az első próbálkozás előnyével együtt is kudarcot vallott. A Joannal való együttműködés feltételei miatt kezdettől fogva kényelmetlenül érezte magát. Előfordulhat, hogy egy férfi rokonszenvez a nők egyenjogúságáért küzdő mozgalommal, és mégis sérelmesnek érzi, ha egy gyenge nő sikeresebbnek bizonyul, mint ő. A nők nap mint nap sikeresen hódítanak meg újabb térségeket a férfiak tevékenységi köréből, de

vannak bizonyos területek, amelyeket a férfi joggal érez saját monopóliumának, és az éjszakai szkarabeuszlopás egyértelműen ezek közé tartozik. Ashe véleménye szerint Joannak alárendelt, kevésbé tevőleges szerepet kellett volna játszania.

E méltatlan érzelmek nem tartanak sokáig. Lehet, hogy Ashe-nek voltak fogyatékosságai, de igazságérzete rendben volt. Mire Joant megtalálta - Mr. Peters a mondókája végeztével épp e célból küldte felderítő útra a személyzeti traktusba -, már levetkőzte magáról a kicsinyes önsajnálatot, és kész volt tiszta szívből gratulálni. Azt azonban eltökélte, hogy semmi szín alatt nem hajlandó osztozni a jutalmon. Ezen a ponton rendíthetetlen akart maradni.

- Mr. Peterstől jövök - kezdte. - Minden a legnagyobb rendben. A csekkfüzete előtte hever az asztalon, ő meg épp a töltőtollat próbálgatja, hogy működik-e annyi ideig, amíg egy csekket kitölt. De azért egy dolgot szeretnék elmondani.

Joan a szavába vágott. Ashe meglepetésére a lány hideg és ellenséges tekintettel nézett vissza rá.

- Én is csak egy dolgot szeretnék mondani - csattant fel. - Éspedig: ha azt gondolja, hogy egy vasat is elfogadok a jutalomból...

- Szó szerint ezt akartam mondani én is. Természetesen álmomban sem jutna eszembe bármit elfogadni.

- Nem értem. Magát illeti az egész. Megmondtam előre, amikor megállapodtunk: csak akkor vagyok hajlandó elfogadni a részemet, ha a munkában is részt veszek. Most, hogy maga megszegte a megállapodást, nincs az a hatalom, ami rávenne, hogy eltegyem. Tudom, hogy jót akart, Mr. Marson, de képtelen vagyok hálát érezni. Megmondtam: üzleti megállapodást kötünk, és nem tűröm a lovagiaskodást; azt gondoltam, hogy miután a szavát adta...

- Egy pillanat - szólalt meg Ashe elképedve -, ezt nem tudom követni. Miről beszél?

- Hogy miről beszélek? Hát arról, hogy maga az éjjel még énelőttem bement a múzeumba, és elvitte a szkarabeuszt, pedig megígérte, hogy a szobájában marad, és megadja nekem a lehetőséget.

- És meg is tartottam az ígéretemet.

Most Joanon volt az elképedés sora.
- De hát a szkarabeusz magánál van, Mr. Marson.
- Nem, hanem magánál van.
- Nálam nincs.
- De... de hát eltűnt!
- Tudom. Az éjjel lementem a múzeumba, ahogy megbeszéltük, és amikor odaértem, a szkarabeusz nem volt sehol. Eltűnt.
Döbbenten bámultak egymásra. Ashe szólalt meg először.
- Mire maga a múzeumba ért, a szkarabeusz már nem volt a helyén?
- Nyoma sem volt. Én meg azt hittem, hogy maga megelőzött. Rém dühös voltam.
- De hát ez képtelenség - mondta Ashe. - Ki vihette el? Kettőnkön kívül senki sem tudta, hogy Mr. Peters jutalmat tűzött ki. Mondja el, pontosan mi történt az éjjel.
- Éjfél után egyig vártam. Aztán lesettenkedtem, bementem a múzeumba, gyufát gyújtottam, és kerestem a szkarabeuszt. Nem volt ott. Először nem is akartam elhinni. Jó néhány gyufát elégettem, de hiába. A szkarabeusz eltűnt, én meg lefeküdtem, és csúnya dolgokat gondoltam magával kapcsolatban. Butaság volt. Tudhattam volna, hogy nem szegi meg a szavát. Viszont akkor sem látok más magyarázatot a szkarabeusz eltűnésére. Pedig valaki elvitte, és most az a kérdés, hogy mitévők legyünk. - Joan felnevetett. - Úgy tűnik, kicsit hamar kezdtünk civakodni a jutalom felosztásán. Ahogy most kinéz, nem lesz semmiféle jutalom.
- Nekem meg - tette hozzá Ashe borúsan - vissza kell mennem, hogy elmondjam Petersnek, mi történt. Szerintem meg fog szakadni a szíve.

TIZEDIK FEJEZET

I

A vasárnap délután csöndjében szunyókált a blandingsi kastély. Mindenütt béke honolt. Freddie ágyban volt, mert az orvos megparancsolta, hogy további értesítésig maradjon fekve. Lord

Emsworth visszatért vasvillájához. A háziak többi része a parkban sétálgatott, vagy a fűben üldögélt, mert a késő tavaszi idő a nyárközép melegét idézte.

Aline Peters a szobája nyitott ablakában ült, ahonnan tág kilátás nyílt a teraszokra. Előtte az asztalon levélkupac hevert. A postás vasárnaponként későn ért a kastélyba, Aline ebédig nem tudta végigolvasni a leveleit.

Aline tanácstalan volt. Különös levertséget érzett, és nem találta a magyarázatát. Általában valami rossz dolognak kellett történnie ahhoz, hogy rosszkedvű legyen - nem tartozott azok közé a lányok közé, akiket az élet mélyén rejlő szomorúság áramlata könnyen magával sodor. Többnyire semmi tragikusat nem talált abban, hogy él. Szeretett élni.

Ezen a délutánon azonban az volt az érzése, hogy nincs jóban a világgal, és ezt már csak azért is különösnek találta, mert erősen hatott rá az időjárás; a napsütésben úgy tudott hancúrozni, mint egy kiscica. Most viszont majdnem olyan szép napra virradtak, amilyeneket Amerikában élt át, és mégsem talált megnyugvást.

Lenézett a teraszra, ahová sebes lépésekkel megérkezett George Emerson. A fiatalember láttán mintha valami azt súgta volna Aline-nak, hogy megtalálta rosszkedve magyarázatát.

Sokféle járás létezik. George Emerson járása belső nyugtalanságot tükrözött. Kezét összekulcsolta a háta mögött, fejét leszegte, a földet nézte a lába előtt, fogai között meggyújtatlan szivart hordott. Senki sem jár meggyújtatlan szivarral a szájában, hacsak nem azért, mert a nyomasztó gondolatok hatására megfeledkezett róla. A napnál világosabb volt, hogy George Emersonnal valami nincs rendben.

Aline már az ebédnél is sejtette ezt; most visszatekintve arra is rájött, hogy levertsége az ebédnél kezdődött. Kissé megriadt ettől a felfedezéstől. Eddig nem tudta, vagy nem ismerte be önmagának, hogy George gondjait ilyen súlyos teherként éli át. Mindig azt mondta magának: George kedves, jó barát, George társasága szórakoztató és élvezetes, azt azonban sosem ismerte volna el, hogy a gondterhelt George látványa képes a legszebb angliai napját is tönkretenni, magyarán: hogy belehabarodott George-ba. Nemcsak

meglepőnek, egyenesen felháborítónak találta ezt a gondolatot; Aline volt annyira őszinte önmagához, hogy rájöjjön: hivatalosan bejelentett szerelmese, Freddie napestig is járkálhatna a birtokon meggyújtatlan szivarral a szájában, semmilyen érzelmet nem váltana ki belőle.

Márpedig a jövő hónapban Freddie-hez fog feleségül menni. Ez bizony megfontolandó. A fel-alá járkáló George-ot figyelte, és közben fontolóra vette a kérdést.

Aline nem volt elmélyülő típus. Sosem próbálta elhitetni magával, hogy szerelmes a nagyméltóságú Freddie-be, úgy, ahogyan a könyvekben olvasható. Szeretni szerette ugyan, miként azt a gondolatot is, hogy az arisztokrácia tagja lesz, apja is szerette ezt a gondolatot, Aline pedig szerette az apját, és e sokféle szeretet vette rá arra, hogy igent mondjon, amikor Freddie tavaly ősszel felfújta magát, mint egy lámpalázas béka, tátogott, majd belekezdett emlékezetes szónoklatába, amely e szavakkal kezdődött: „Izé, figyelj, hogy mondjam, tudod, az a helyzet, hogy...", és így fejeződött be „szóval arról van szó, érted, hogy nem akarnál, mit tudom én, hozzám jönni feleségül?". Aline arra számított, hogy a nagyméltóságú Frederick Threepwood feleségeként csöndes boldogság vár rá. És akkor George Emerson felbukkanása zavaró mozzanatként jelentkezett az életében.

Egészen a mai napig visszautasította a gondolatot is, hogy szerelmes George-ba. Szeretett vele lenni, részben azért, mert jól megtalálták a hangot egymással, részben pedig azért, mert izgalmas volt ellenállni a fiatalember nyíltan latba vetett akaraterejének.

A mai nap azonban más volt. Aline már az ebédnél gyanította, mostanra már tudatosította is. Ahogy a függöny mögül lenézett George-ra, és átérezte a férfi bánatát, nem volt képes többé leplezni önmaga előtt.

Anyai érzések, ijesztően anyai érzések öntötték el. George bajban van, és neki kell megvigasztalnia.

Freddie is bajban van. Freddie-t is meg akarja vigasztalni? Nem. Ellenkezőleg: már megbánta az ebédnél könnyelműen tett ígéretet, hogy délután átmegy hozzá beszélgetni. E pillanatban a Freddie-vel

kapcsolatos érzései közül a bosszúság volt a legerősebb: hogy lehetett olyan hülye, hogy lezuhant a lépcsőn és kificamította a bokáját?

George Emerson csak járkált, Aline csak nézte. Azután egyszerre nem bírta tovább. Összeszedte a leveleket, letette az öltözőasztalka sarkára, és kiment a szobából.

George a terasz széléhez ért, és épp sarkon fordult, amikor Aline elindult lefelé a főbejárat előtti kőlépcsőn. George megszaporázta lépteit, amikor észrevette. A közelébe érve lecövekelt, és boldogtalan tekintettel nézte a lányt.

- Téged kerestelek - mondta.
- És már itt is vagyok. Fel a fejjel, George. Mi történt? Fenn ültem a szobámban, téged néztelek, és olyan voltál, mint az űzött vad. Mi a baj?
- Minden.
- Hogyhogy minden?
- Úgy, ahogy mondom. Végem van. Olvasd el ezt.

Aline kézbe vette a sárga papírlapot.

- Távirat - magyarázta George. - Ma reggel kaptam, a londoni szállásomról küldték utánam. Olvasd el.
- Próbálom, de úgy látom, nincs semmi értelme.

George keserű nevetést hallatott.

- De bizony, hogy van értelme.
- Hogy mondhatsz ilyet? „Meredith elefánt kenguru..."
- Rejtjel. Mondanom kellett volna. „Elefánt" azt jelenti: „súlyos beteg, szolgálatát ellátni képtelen". Meredith az az ember, aki helyettesít, amíg távol vagyok.
- Ó, de sajnálom. Gondolod, hogy súlyos az állapota? Ennyire szereted ezt a Mr. Merediteht?
- Meredith rendes gyerek, jó barátom, de ha csak arról lenne szó, hogy beteg, kibírnám. Sajnos a „kenguru" azt jelenti: „haladéktalanul, a következő hajóval térj vissza".
- A következő hajóval vissza kell térned?

Aline nézte a férfit, tekintetében követni lehetett, ahogy lassanként felfogja, mit jelent ez.

- Ó - mondta.
- Én ennél sarkosabban fogalmaztam - felelte George.
- De hát... de hát a következő hajó... Mikor indul?
- Szerdán reggel. Holnap el kell indulnom innen.

Aline a völgy túloldalán hullámzó kék dombokat nézte, de nem látta őket. Ködbe burkolózott a táj. A lány összetörtnek, megbántottnak és magányosnak érezte magát. Mintha George már el is ment volna, ő pedig magára maradt volna az idegen országban.

- De George... - kezdte.

Nem talált más szavakat, hogy tiltakozzék az elkerülhetetlen ellen.

- Balszerencse - mondta Emerson halkan. - De lehet, hogy igazából így lesz a legjobb. Így simán eltűnök, ahelyett, hogy tovább nyomulnék, és mindkettőnket szerencsétlenné tenném. Ha ez a távirat nem jön, azt hiszem, egészen az esküvőd napjáig a nyakadra jártam volna. Az utolsó pillanatig elhitettem volna magammal, hogy van esélyem, így legalább egyetlen pofonnal kiütöttek. Azt még én sem képzelem, hogy holnapig, a vonat indulásáig hátralevő néhány óra alatt csodát tudnék tenni. Most már csak annyit tehetek, hogy mentem, ami menthető. Ha egyáltalán találkozunk még, ami nem valószínű, már férjes asszony leszel. Az én tudati manipulációs technikám nagy távolságból nem működik. Abban nem reménykedem, hogy telepátia útján tudlak befolyásolni.

A lány mellett nekitámaszkodott a korlátnak; halkan beszélt, és nem remegett a hangja.

- Ez a távirat - folytatta - úgy ért, mint derült égből a villámcsapás. Ha valakiről, Meredithről gondoltam volna utoljára, hogy ágynak esik; amikor legutóbb találkoztam vele, olyan erős volt, mint egy igásló... De mintha ettől valahogy egy kicsit észhez tértem volna. Fura, hogy eddig sosem jutott eszembe, de most azt hiszem, én lehettem a legönteltebb, felfuvalkodott hólyag, akit a föld valaha a hátán hordott. Vajon miért képzeltem magam olyan ellenállhatatlanul vonzónak, hogy felbontsd az eljegyzésedet, felforgasd az egész világot, hogy elnyerhesd a káprázatos lehetőséget, és a feleségem lehess - most már nem is értem. Lehet, hogy az embernek szüksége van a megrázkódtatásokra, hogy

felmérhesse, mit is ér valójában. Nem becsülhetlek jobban, mint amennyire becsüllek, de ha lehetséges volna, akkor az volna az oka, ahogy a hencegésemet, a kivagyiságomat, a supermankedésemet viselted. Csodálatos voltál.

Aline nem tudott megszólalni. Úgy érezte, mintha az utóbbi negyed órában az egész világ fejtetőre állt volna. Egy új George Emerson állt előtte, egy olyan George, akin már nem tudott nevetni, egy veszedelmesen vonzó George. Aline szíve vadul kalapált. Tudata nem volt teljesen tiszta, de homályosan érzékelte azért, hogy a férfi lerombolta a fő védelmi vonalát, és ő védtelenebb, mint valaha. Mostanáig a makacsság, az erős akarattal való szembeszállás ösztöne segített megőrizni a józanságát. A hatalmaskodás ellen megvolt az ellenszere. Az alázat teljesen más helyzetet teremtett.

Aline-nak a lágyszívűség volt a gyenge pontja. Sosem ismerte fel világosan, de Freddie-nek is részben szánalomból mondott igent. A fiatalember olyan megtiportnak látszott, és annyira sajnálta magát azokban az őszi napokban, amikor megismerkedtek. A józan önismeret most arra figyelmeztette: különös dolgok történhetnek, ha esetleg George Emersont találja megsajnálni.

A csend egyre hosszabbra nyúlt. Aline semmit sem tudott mondani. Amilyen állapotban volt, veszélyes is lett volna megszólalnia.

- Régóta ismerjük már egymást - mondta Emerson -, és sokszor mondtam már, hogy szeretlek; majdnem, hogy viccet csináltunk belőle, mintha játék volna. Úgy látszik, mi így működünk: nevetünk a dolgokon. Most elmondom még egyszer, akkor is, ha valamiféle refrénné válik. Szeretlek. Tudomásul veszem, hogy nekem befellegzett, kiestem a versenyből, máshoz mégy feleségül, de én akkor is szeretlek. Lehet, hogy boldogabb lennék, ha el tudnálak felejteni, de képtelen vagyok rá. Egyszerűen lehetetlen, és kész. Nem tudom, én mit jelentek neked, de te a részemmé váltál, és mindig is a részem leszel. Nem tudok megszabadulni ettől a szerelemtől, ugyanúgy, ahogy nem tudok leszokni a lélegzésről.

Elhallgatott, fölegyenesedett.

- Hát ennyi. Nem akarom a tragédiámmal elrontani ezt a tökéletes tavaszi délutánt. El kellett mondanom ezeket, de ez volt az utolsó eset. Még egyszer nem fog előfordulni. Mikor holnap felszállok a vonatra, nyoma sem lesz tragédiának. Van rá esély, hogy kikísérsz?
Aline bólintott.
- Igen? Nagyszerű. Most bemegyek csomagolni, és közlöm a házigazdánkkal, hogy kénytelen vagyok elhagyni. Azt hiszem, meglepetésként fogja érni, hogy itt vagyok. Szerintem még látásból sem ismer.

Aline csak állt, ahol George hagyta, a korlátra támaszkodva. Idővel földerengett benne, hogy megígérte Freddie-nek: ebéd után bemegy hozzá meglátogatni. A nagyméltóságú Freddie lila pizsamában, sok párnával megtámogatva ült az ágyban, és Gridley Newsey nyomozó kalandjait olvasta. Aline belépője épp a cselekmény egy különösen mozgalmas részével esett egybe; Freddie úgy érezte, mintha egy erőteljes rántással visszakényszerítették volna a földre a felhők közül. Ritka szerencséje van az olyan szerzőnek, aki úgy meg tudja ragadni olvasóját, ahogy Gridley Newsey írója megragadta Freddie-t. Elmélyültségének egyik következménye az volt, hogy még a szokásosnál is üvegesebb tekintettel fogadta Aline-t. Szeme alaphelyzetben is kissé kidülledt; a George Emersonnal folytatott beszélgetés által felzaklatott Aline olyan dülledtnek látta, mint a csigáét. Kevés olyan férfi van, aki fekvő betegként is képes jól kinézni; a baleset óta Aline most találkozott először Freddie-vel, és kifejezetten visszataszítónak látta. Valóságos pánik fogta el a gondolattól, hogy Freddie esetleg csókot kér tőle.

Freddie nem állt elő ilyen igénnyel. Nem volt afféle követelőző szerelmes. Beérte azzal, hogy megfordult az ágyban, és kinyitotta a száját.
- Szia, Aline.
Aline leült az ágy szélére.
- Szia, Freddie.

Jegyese valamelyest javított a külsején, amennyiben kissé följebb emelte alsó állkapcsát. Száját nem csukta be teljesen, mint aki nem

akar végletekbe esni, de csökkentette a nyílást. A nagyméltóságú Freddie azok közé az emberek közé tartozott, akik állandóan kissé nyitott szájjal élik le életüket.

Aline úgy érezte, ezen a délutánon különös tompultság hatalmasodott el rajta, mintha kezdene megnémulni. George-nak sem tudott mondani semmit, most meg semmi sem jut eszébe, amikor Freddie-nek mondhatna valamit. Néztek egymásra, és csak a kandallópárkányon álló óra ketyegését lehetett hallani.

- Az a dög macska az oka - mondta végül a nagyméltóságú Freddie, megütve a könnyed társalgás alaphangját. - Épp jött fölfele a lépcsőn, én meg akkorát zúgtam, hogy na. Utálom a macskákat. Te is utálod a macskákat? Ismertem egy srácot Londonban, az ki nem állhatta a macskákat.

Aline kezdett arra gyanakodni, hogy esetleg maradandó károsodás érte hangképző szerveit. Könnyűszerrel bekapcsolódhatott volna a macskászati kérdések megvitatásába, de azt tapasztalta, hogy képtelen. Egész elméjét egyetlen gondolat töltötte be, kiszorítva minden egyebet: az, hogy milyen viszolyogtató látványt nyújt szíve választottja a lila pizsamában.

Freddie folytatta az eszmecserét.

- Épp egy szuper könyvet olvasok. Szoktál ilyeneket olvasni? Havonta jelennek meg, és mind szuper, egytől egyig. Szuper fazon lehet, aki ezeket írja. El se bírom képzelni, hogy tud ilyeneket kitalálni. Egy detektív a főszereplőjük, bizonyos Gridley Newsey. Őrült izgi.

Aline-nak eszébe jutott, mi a némaság holtbiztos ellenszere.

- Olvassak fel neked, Freddie?

- Mi az, hogy! Jó ötlet. Itt tartok, ennek a lapnak a tetején.

Aline átvette a puha papírkötésű könyvet.

- „Hét revolver szegeződött rá halálos pontossággal." Ezen már túl vagy?

- Igen, egy kicsivel. Azért ez ciki, mi? Ez a Newsey bemegy az elhagyott házba, azt hiszi, hogy a bajban lévő haverját találja odabent, de a haverja helyett egy csomó álarcos fazon ugrik elő, és mindegyiknél fegyver van. El se bírom képzelni, hogy fogja kivágni

magát ebből, de fogadni mernék, hogy kivágja valahogy. Szuper a pasas.

Ha valaki jobban sajnálta volna a Mr. Newsey kalandjai között botorkáló Aline-t, mint amennyire ő sajnálta saját magát, az Ashe Marson lett volna. Ashe-nek ugyanúgy futkosott a hátán a hideg, miközben írta e szavakat, mint ahogy most Aline hátán. A nagyméltóságú Freddie hátán is futkosott a hideg, de neki a feszült izgalomtól.

- Mi van? Ne hagyd abba! - kiáltotta, amikor Aline egyszer csak elhallgatott.

- Kezd kiszáradni a torkom, Freddie.

Freddie tétovázott. Nagyon szerette volna tovább követni Gridley történetét, s ez a vágya most összeütközésbe került az elemi udvariassággal.

-Mi lenne, ha... Nem bánnád, ha a végét egyedül átfutnám? Utána majd beszélgetünk, meg minden, jó? Nem tart soká.

- Jó, persze. Olvasd csak, ha akarod. De neked tényleg tetszik az ilyesmi, Freddie?

- Nekem? Az nem kifejezés! Mért, neked nem?

- Nem tudom. Kicsit olyan... Nem is tudom.

Freddie belemerült a történetbe. Aline nem elemezte tovább Mr. Newseyhoz fűződő viszonyát. Hallgatásba burkolózott.

E hallgatás gondolatokkal volt terhes. Kapcsolatuk kezdete óta Aline most próbálta meg először elképzelni, milyen lesz majd, ha házasságra lép ezzel a fiatalemberrel. Ráébredt: mostanáig oly keveset látott Freddie-ből, hogy szinte nem is volt alkalma megvizsgálni. A nyüzsgő külvilágban eléggé elviselhető figurának látszott. Ma valahogy más képet mutatott. Ma más képet mutatott minden.

Ez a mostani helyzet, gondolta Aline, elég jól megmutatja, mire számíthat a házasságkötés után. A házasság, ha jól megnézzük, lényegében azt jelenti, hogy két ember nagyon gyakran és hosszú időre kettesben marad, és kölcsönösen gondoskodnak egymás szórakoztatásáról. Vajon milyen lenne gyakran és hosszú időre kettesben maradni Freddie-vel?

Aline arra a következtetésre jutott, hogy pontosan ilyen.
- Jól van - mondta Freddie fel sem nézve a könyvből. -*Tényleg* kivágta magát. Volt nála egy bomba, és megfenyegette őket, hogy eldobja, és levegőbe repíti az egész miskulanciát, ha nem engedik el. Azok meg berezeltek. Tudtam, hogy tartogat még valamit.
Pontosan ilyen...
Aline mély lélegzetet vett. Ilyen lesz... mindörökkön örökké, amíg csak meg nem hal. Közelebb hajolt, és a fiatalember szemébe nézett.
- Freddie - mondta -, szeretsz te engem? Semmi válasz.
- Freddie, szeretsz engem? Részeddé váltam? Ha nem lennék a tiéd, megpróbálnál lélegzetvétel nélkül élni?
A nagyméltóságú Freddie fölemelte kipirult arcát, és kifejezéstelen tekintettel Aline-ra nézett.
- He, mi? - kérdezte. - Hogy mi van? Ja, persze. Eléggé. Képzeld, az egyik pofa egy csörgőkígyót eresztett be Gridley Newsey hálószobájába a szellőzőn keresztül.
Aline felállt, és halkan kiment. A nagyméltóságú Freddie észre sem vette, olvasott tovább.

II

Ashe nem járt messze az igazságtól, amikor azt latolgatta, milyen hatást gyakorolhat Mr. Petersre az a hír, hogy a becses szkarabeuszt idegen kezek eltávolították, és távolabb került tőle, mint valaha. A sikeres élet hátulütője, hogy a kudarc, ha netán mégis bekövetkezik, túlzott fontosságot kap. A siker Mr. Peterst bizonyos jellemvonásait tekintve elkényeztetett gyerekhez tette hasonlatossá. Abban a pillanatban, amikor Ashe megvitte neki a hírt, fele vagyonától hajlandó lett volna megválni, hogy visszaszerezze a szkarabeuszt. Ez valósággal becsületbeli üggyé nőtt a szemében. Mintha akarata birokra kelne a gonosz erőivel, amelyek azt akarják megmutatni neki, hogy vannak határok, amelyeken még ő sem léphet túl. Olyan érzés kerítette hatalmába, mint valaha régen, amikor egyesek a Wall Streeten a háta mögé lopakodtak, és megpróbáltak kicsavarni a kezéből egy vasúttársaságot vagy egy részvénypakettet. Mr. Peters a

paranoiának abban a válfajában szenvedett, amely multimilliomossá teszi az embert. Senki sem lenne bolond multimilliomossá lenni, ha nem munkálna benne a vágy, hogy bebizonyítsa ellenállhatatlanságát.

Csekélyke enyhülést hozott számára, hogy kétszeresére emelte a kitűzött jutalom összegét, mire Ashe azonnal nekiindult, hogy megkeresse Joant, hátha az új ösztönzés ihletet csihol kettejükben.

- Támadt azóta új ötlete? - kérdezte. - Ami engem illet, vegyük úgy, hogy csődöt jelentettem.

Joan megcsóválta a fejét.

- Ne adja fel - biztatta. - Gondolja át újra. Vegye számításba, Mr. Marson, hogy ez mit jelent. Ketten együtt tízezer dollárt veszítettünk egyetlen éjszaka alatt. Ezt nem engedhetem meg magamnak. Olyan, mintha kimaradnék egy örökségből. Nem vagyok hajlandó csak úgy feladni, és megint hercegekről szóló történeteket írni a *Házi Pletykák*-ba.

- Ha belegondolok, hogy esetleg megint Gridley Newseyval kell foglalkoznom...

- Tényleg, el is felejtettem, hogy maga detektívhistóriákat ír. Magának egy perc alatt meg kéne tudnia oldani az ilyen eseteket. Tegye fel a kérdést önmagának: mit tenne Gridley Newsey?

- Erre máris tudom a választ. Gridley Newsey tehetetlenül várná, hogy egy véletlen kihúzza a slamasztikából.

- Nincsenek módszerei?

- Tele van módszerekkel. De a véletlen segítsége nélkül egyikkel sem megy semmire. Mi viszont kitalálhatnánk valamit. Mikor járt a múzeumban?

- Egykor.

- És a szkarabeusz akkor már nem volt a helyén. Mit mond ez magának?

- Semmit. Miért, magának mit mond?

- A világon semmit. Próbáljuk újra. Akárki vitte is el a szkarabeuszt, birtokában kellett legyen annak a belső információnak, hogy Peters jutalmat tűzött ki.

- Akkor miért nem adta át Mr. Petersnek, és miért nem zsebelte be a jutalmat?
- Jogos. Ez bizony hiba a következtetések láncolatában. Még egyszer. Akárki vitte is el, sürgősen pénzre akart szert tenni.
- És hogyan derítjük ki, hogy ki akart sürgősen pénzre szert tenni?
- Ez az. Hogyan derítjük ki?
Csend lett.
- Ahogy elnézem, Mr. Newsey komoly támaszt jelenthet az ügyfelei számára - jegyezte meg Joan.
- Be kell ismernem, hogy a logikus okfejtés kissé valóban lendületét vesztette - felelte Ashe. - Várnunk kell egy véletlenre. Valami azt súgja, hogy be fog következni. - Elgondolkodott. - Nekem különben is nagy szerencsém van a véletlenekkel.
- Tényleg?
Ashe körülnézett, és megkönnyebbülten konstatálta, hogy minden emberi lény hallótávolságán kívül tartózkodnak. A blandingsi kastélyban a személyzet tagjait tekintve nem könnyű ilyen helyzetbe kerülni. A vendégek szolgálatában álló hölgyek és urak számára rendelkezésre álló hely korlátozott, ritkán lehet sétát tenni anélkül, hogy az ember egy inasba, szobalányba vagy kifutóba ne botlana. De ezúttal, úgy látszott, egyedül vannak.
Ashe ennek ellenére lehalkította hangját.
- Nem volt már az is különös véletlen... hogy maga belépett az életembe?
- Nem éppen - felelte Joan prózaian. - Nagyon is valószínű volt, hogy előbb-utóbb találkozunk, hiszen egy házban laktunk.
- Véletlen volt, hogy maga épp azt a szobát vette ki.
- Miért?
Ashe le volt forrázva. Semmi kétség, logikai szempontból Joannak igaza van, de a lány igazán megtehetné, hogy segít neki ebben a kényes helyzetben. Női ösztöne megsúghatná, hogy az a férfi, aki mostanáig vidáman, fennhangon beszélt, nem ok nélkül fogja egyszer csak suttogóra. A feladat reménytelensége hirtelen ólomsúllyal nehezedett rá. A Market Blandings-i vasútállomáson történt események óta, amióta rájött, hogy szerelmes a lányba,

szakadatlanul kereste az alkalmat, hogy ezt Joan értésére adja, de valahányszor találkoztak, a beszélgetés ellenállhatatlan erővel gyakorlatias, az érzelmektől távol eső dolgok irányába kanyarodott. Most pedig, amikor azt akarja megértetni, hogy ők ketten rokon lelkek, akiket egymás mellé sodort a végzet, és ez ellen oktalanság lenne lázadozni, amikor azt akarja megfogalmazni, hogy a sors egymásnak teremtette őket, Joan azt kérdezi: „Miért?" Így persze nehéz.

Szeretett volna elmélyültebb fejtegetésekbe bocsátkozni, de észrevette, hogy a kastély felől a nagyméltóságú Freddie inasa, Judson közeledik. A visszataszító fiatalember nyilvánvalóan azzal a szándékkal tartott feléjük, hogy megzavarja együttlétüket, semmivé tegye a csekélyke esélyt, hogy Ashe Joan elé tárhassa a gondviselés rejtelmes munkálkodását kettejükkel kapcsolatban. Az inas beszélgetési szándéka félreismerhetetlen volt. Látszott, hogy túlcsordulnak benne a szavak. Szokásos lustasága odalett, közelebb érve szinte már futott. Még ott sem volt, már beszélt.

- Miss Simpson, Mr. Marson, a dolog beigazolódott! Amit akkor este mondtam. Igaz!

Ashe ellenséges pillantással nyársalta fel a betolakodót. Sosem kedvelte Mr. Judsont, de most valóságos undorral méregette. Nem volt könnyű rászánnia magát, hogy megbeszélje Joannal a gondviselés rejtelmes munkálkodását, mert a lányban nem volt könnyű megpendíteni az érzelem húrjait. Joan Valentine-ban megvolt az a megnevezhetetlen valami, ami képessé tette rá, hogy éjszaka behatoljon mások múzeumába, de ugyanez a vonás megnehezítette, hogy rokonlelkekről vagy végzetről lehessen beszélgetni vele. Ugyanazok a tulajdonságai, amelyeket Ashe annyira szeretett benne - az erő, a kezdeményezés, a bátor önállóság -, épp ezek vetették vissza, valahányszor szerelmet akart vallani.

Mr. Judson tovább locsogott.

- Igaz bizony! Most már nem is lehet vitás. Pont úgy történt, ahogy akkor este mondtam.
- Melyik estét mondott, mit is? - tudakolta Ashe.

- Akkor este a vacsoránál, aznap, amikor maguk megérkeztek. Nem emlékszik, hogy mit meséltem Freddie-ről meg arról a lányról, akinek leveleket irkált Londonban - az a lány, aki annyira hasonlít magára, Miss Simpson? Mi is volt a neve? Joan Valentine. Ez az. A lány a színházban, akihez Freddie majd minden reggel elküldött engem egy levéllel. Hát az a helyzet, hogy az a lány tényleg beindult, úgy, ahogy akkor mondtam, hogy be fog indulni. Revolverezi a kis Freddie-t a levelekkel; ha nem lenne olyan hájfej a fiú, tudhatta volna előre. Ezek a lányok mind egyformák.

Mr. Judson elhallgatott, óvatosan körülnézett, majd folytatta.

- Épp az előbb levittem kikefélni Freddie egyik öltönyét, és amikor véletlenül... - Mr. Judson jelentőségteljesen köhintett - amikor véletlenül belenéztem a zsebeibe, egy levelet találtam. Egy kicsit belepislogtam, mielőtt félretettem volna; egy Jones nevű ember írta, és az állt benne, hogy ez a Valentine nevű nő ragaszkodik Freddie leveleihez, és nem hajlandó lemondani róluk, ha nem kap még ezer fontot. Amennyire a levélből kivettem, Freddie már adott neki ötszázat. El sem tudom képzelni, honnan szerezte, de ez állt a levélben. Jones azt állítja, saját kezűleg adta át a pénzt, de a nő nem éri be ennyivel, és ha nem kap még egy ezrest, ígéretmegszegési pert indít. Most meg Freddie engem küld el egy levéllel ehhez a Joneshoz, aki Market Blandingsben szállt meg.

Joan néma elképedéssel hallgatta e rendkívüli szavakat. Ez volt az a pont, ahol először megszólalt.

- De hát ez nem lehet igaz.
- A saját szememmel láttam a levelet, Miss Simpson. - De...

Joan segélykérő pillantást vetett Ashe-re. Összenéztek; Joan tanácstalanul, Ashe tekintetében a felismerés fénye ragyogott fel.

- Ezek szerint - mondta Ashe lassan - a nagyméltóságú Frederick sürgősen pénzre akar szert tenni.
- Meghiszem azt - mondta Mr. Judson kéjesen. - Úgy tűnik, a kis Freddie most feszítette túl a pórázt. Úgy éljek, nagy hecc lesz, ha a nő tényleg bepereli. Megyek is, elmondom Mr. Beachnek meg a többieknek. - Hirtelen megnyúlt a képe. - A fenébe, a levelet meg majdnem elfelejtettem. Freddie azt mondta, azonnal vigyem el.

- Majd én elviszem - ajánlotta Ashe. - Ráérek.
Mr. Judson ékesszólóan mondott köszönetet.
- Maga rendes tag, Mr. Marson - mondta. - Majd egyszer meghálálom. Ki se bírnám, ha nem mondhatnám el azonnal a hírt. Tán ki is pukkadnék, vagy valami.
Azzal a sugárzó arcú Mr. Judson elsietett a házvezetőnő lakrésze iránt.
- Egyszerűen nem értem - szólalt meg Joan kisvártatva. - Kóválygok a fejem.
- Nem érti? Pedig a napnál világosabb. Ez az a véletlen, amelyre Gridley Newsey-i minőségemben mostanáig vártam. Most folytathatom a logikus okfejtést. Ha súlyozzuk a bizonyítékokat, milyen következtetésre jutunk? Arra, hogy Freddie, ez az ifjú semmirekellő a mi emberünk. Nála van a szkarabeusz.
- De hát ez az egész olyan zavaros. Én nem tartottam meg a leveleit.
- Jones céljainak az felel meg, hogy megtartotta őket. Először simítsuk el ezt a Jones-féle vonalat. Maga mit tud róla?
- Rettenetesen kövér ember, aki a minap meglátogatott, és azt mondta, hogy bizonyos leveleket akar visszaszerezni. Megmondtam neki, hogy a leveleket kidobtam, mire elment.
- Akkor a dolognak ez a része világos. Egyszerű, de leleményes játékot űz Freddie-vel. Azt hiszem, nem jönne be mindenkinél, de abból ítélve, amit láttam belőle, meg amit hallottam róla, Freddie nem egy szellemóriás. Úgy látszik, szó nélkül bevette a mesét. Mit tehet? Sürgősen szereznie kell ezer fontot, márpedig az előző ötszázzal minden hitelét kimerítette. Eszébe jut, hogy ellopja a szkarabeuszt.
- De miért? Miért jutott egyáltalán eszébe a szkarabeusz? Ez az, amit nem értek. Arra nem gondolhatott, hogy átadja Mr. Petersnek, és átveszi a jutalmat. Arról sem tudhatott, hogy Mr. Peters jutalmat tűzött ki. Arról sem tudhatott, hogy Lord Emsworth nem egészen egyenes úton szerezte meg a szkarabeuszt. Arról sem tudhatott, hogy... nem tudhatott semmiről!
Ashe lelkesedése tompult némiképp.

- Ebben lehet valami. De... Megvan! Bizonyára Jones tudott a szkarabeuszról, és ő szólt Freddie-nek.
- És vajon ő honnan tudhatott róla?
- Ebben is van valami. Honnan tudhatta Jones?
- Nem tudhatta. Mire Aline odajött aznap este, Jones már elment.
- Ezt nem értem. Melyik este?
- Aznap este, amikor magával is megismerkedtem. Egy percre az jutott eszembe, hátha Jones kihallgatta, amikor Aline elmesélte a szkarabeusz esetét, meg a Mr. Peters által kitűzött jutalmat.
- Kihallgatta! Ez a szó olyan nekem, mint harci ménnek a harsona! Gridley Newsey tíz esetből kilencszer úgy diadalmaskodik, hogy kihallgat valakit. Azt hiszem, jó nyomon vagyunk.
- Szerintem nem. Hogyan hallgathatott volna ki? A kapu csukva volt, ő meg már kint volt az utcán.
- Honnan tudja, hogy kint volt? Látta kimenni?
- Azt nem, de elköszönt.
- Megtehette, hogy elbújik a lépcsőn - emlékszik, milyen sötét volt a 7/a-ban -, és hallgatózik.
- De miért?
Ashe eltöprengett.
- Miért? Miért? Minő borzadályos szó ez! A nyomozók réme. Azt hittem, összeáll a kép, amíg maga azt nem mondta... Te jó ég! Megmondom, miért. Értem az egészet. Megcsíptem! Jones azért ment el magához a levelekért, mert Freddie házasságra készül Miss Petersszel, és vissza akarta szerezni őket, így van?
- Igen.
- Mielőtt a földszintre érne, Miss Peters bejelentkezik odalent a kapunál. Képzelje magát Jones helyébe. Mire gondol? Gyanakodni kezd. Azt hiszi, itt valami suskus van. Fölmegy egy emeletet, megvárja, amíg Miss Peters bemegy magához, akkor megáll az ajtó előtt, és hallgatózik. Ez milyen?
- Azt hiszem, igaza van. Ezt könnyen megtehette.
- És meg is tette. Biztosan tudom, akár ha jelen lettem volna. Ami azt illeti, könnyen meglehet, hogy jelen is voltam. Azt mondja, ez aznap este volt, amikor megismerkedtünk? Emlékszem, aznap este

lementem... egy kabaréba készültem... és hangokat hallottam a maga szobájából. Határozottan emlékszem. Minden valószínűség szerint kis híján összefutottam Jonesszal.
- Összeáll a kép, igaz?
- Tiszta sor. Légmentesen illeszkedik. Már csak az a kérdés, menjek-e oda a kis Freddie-hez, és facsarjam ki belőle a szkarabeuszt? Vagy vigyem el inkább ezt a levélkét Jones-nak, ahogy Judsonnak ígértem, és majd kiderül, hogy rajta keresztül elérhetünk-e valamit? Igen, azt hiszem, ez a jobbik megoldás. Már itt sem vagyok.

III

A fekvő beteg számára az a legkínosabb, hogy az emberek meglátogatják, és igyekeznek felvidítani. A nagyméltóságú Freddie Threepwood sokat szenvedett emiatt. Amúgy sem volt barátkozós természet; fárasztotta, hogy számos látogatójával megfeszített agymunka árán beszédtémát találjon. Csak arra vágyott, hogy hagyják békén, olvashassa Gridley Newsey kalandjait, ha pedig belefáradt, hanyatt fekhessen, nézhesse a plafont, és ne kelljen gondolnia semmire. A dinamikus, energikus világfiak elátkozzák, ha bokaficammal ágyba kényszerülnek; a nagyméltóságú Freddie élvezte. Gyerekkora óta szeretett ágyban maradni, most végre lehetősége volt rá anélkül, hogy szemrehányást vont volna fejére; berzenkedett az ellen, hogy fontoskodó rokonai megzavarják egyedüllétében.

A magány ritka perceit azzal töltötte, hogy megpróbálta eldönteni; unokatestvérei, nagybácsikái, nagynénikéi közül melyik van leginkább a terhére. Néha Horace Mant ezredesnek ítélte a pálmát, aki katonás hangot ütött meg („Emlékszem, a kilencvenhármas téli hadjáraton pokolian megrándítottam a bokám"), máskor viszont Godalming püspökének spirituális hozzáállása bosszantotta jobban. Volt, hogy a listát unokatestvére, Percy, Lord Stockheath vezette, aki képtelen volt másról beszélni, csak az ígéretmegszegési perről, meg arról, hogy az öregje mit szólt, amikor kihirdették az ítéletet.

Mások ígéretmegszegési pereivel kapcsolatban Freddie éppen nem volt képes együttérzésre.

Hétfőn délelőtt is az ágyban fekve olvasott, és a szokatlan magányosság élvezetét csupán egyetlen dolog csorbította: az a gondolat, hogy mindjárt felpattan az ajtó, és beszemtelenkedik egy újabb jótét érdeklődő.

Rossz előérzete megalapozottnak bizonyult. Alig merült bele a fordulatos cselekményszövés újabb részleteibe - egy titkos társaság megpróbálja Gridley Newseyt eltenni láb alól: megvesztegeti a szakácsnőjét (aki egy rosszféle), hogy szórja meg apróra vágott lószőrrel a nyomozó csirkeraguját -, amikor elfordult a kilincs, és Ashe Marson lépett be.

Nem Freddie volt az egyetlen, akit bosszantott a betegszobába látogatók szakadatlan áramlása. Az, hogy a rokkant egyetlen percet sem képes egyedül tölteni, Ashe-t is szerfölött ingerelte. Jó ideje tettre készen várakozott a folyosón, Freddie betegszobája közelében, de az együtt érzők hada miatt nem léphetett. A gyengélkedő fiatalembernek szánt mondandóját harmadik személy jelenlétében nem mondhatta el.

Freddie megkönnyebbülést érzett, amikor Ashe-t meglátta. Attól tartott, hogy a püspök keresi fel. Ashe-ben felismerte azt az inast, aki a baleset után feltámogatta az ágyig. Alighanem csak a hogyléte felől akar érdeklődni, és valószínűleg nem marad sokáig. Bólintott, és tovább olvasott.

De aztán, újból felpillantva, azt kellett látnia, hogy Ashe az ágy mellett áll, és átható tekintettel fürkészi őt.

A nagyméltóságú Freddie ki nem állhatta az átható tekinteteket. Többek között azért sem szívesen maradt kettesben jövendő apósával, Mr. Preston Petersszel, mert a milliomosnak szúrós szempárt adott a természet, és a New York-i gazdasági életben Mr. Peters szokásává vált emberekbe lyukat égetni vele. Erősebb idegrendszer és tisztább lelkiismeret kellett volna ahhoz, hogy a nagyméltóságú Freddie élvezze a vele való együttlétet.

Aline apját mégis elfogadta mint szükséges rosszat. Felismerte: Mr. Peterst a helyzete feljogosítja, hogy olyan szúrósan nézzen az

emberekre, amennyire csak tetszik, Mr. Peters inasára azonban nem volt hajlandó kiterjeszteni ezt az előjogot. Az ágya mellett álló férfi olyan szemekkel nézett rá, hogy Freddie élénk képzeletével úgy érezte, vörösen izzó lövedékeket lőttek rá egy puskából; ez a tekintet idegesítette és ingerültté tette.

- Mit akar? - förmedt rá. - Mit bámul így rajtam?

Ashe leült, könyökével az ágyra támaszkodott, és alacsonyabb perspektívából megismételte azt a nézést.

- Aha! - mondta.

Lehet, hogy Gridley Newseynak a logikus okfejtés tekintetében voltak fogyatékosságai, minden egyes történetben volt azonban egy bizonyos jelenet, ahol Ashe minden alkalommal tökéletest alkotott. Ez a jelenet mindig az utolsó fejezetben kapott helyett: Newsey az ellenfelet sarokba szorítva lerántotta róla a leplet. A történet korábbi szakaszaiban Newsey esetleg melléfogott, tévelygett, ám a nagy jelenetben mindig pontosan eltalálta a hangot. Tömör, éles, könyörtelenül célratörő mondatokban fogalmazott. Ashe a színre lépés előtt a folyosón elpróbálta ezt a jelenetet, és úgy döntött, az lesz a leghelyesebb, ha a detektívtől kölcsönzi a figurát. Tömör, éles, könyörtelenül célratörő mondatokkal bombázta Freddie-t, és az első néhány találat után a fiatalember levegő után kapkodott.

- Mindent elmondok - jelentette ki Ashe. - Ha szánna rám néhány percet a drága idejéből, maga elé tárom a tényeket. Nyugodtan nyomja csak meg azt a csengőt, akkor majd tanúk előtt mondok el mindent. Lord Emsworth bizonyára boldog lesz, ha megtudja, hogy fia, akiben megbízott, közönséges tolvaj.

A kéz ernyedten lehullt. A csengő érintetlen maradt. Freddie szája teljes terjedelmében kinyílt. A pánik csúcsán is feltámadt benne az a különös érzés, hogy ezt az utolsó mondatot már hallotta vagy olvasta valahol. Aztán eszébe jutott. Szó szerint ez fordult elő Gridley Newsey nyomozó kalandjaiban, „A kék rubin rejtélye" című füzetben.

- Mi... mit akar ezzel mondani? - hebegte.

- Elárulom, mit akarok ezzel mondani. Szombat éjjel egy értékes szkarabeuszt elloptak Lord Emsworth magánmúzeumából. Az esettel engem bíztak meg...
- Szent egek! Maga detektív?
- Aha! - mondta Ashe.

Az élet, mint arra számos jeles író rámutatott, tele van iróniával. Freddie e tétel beszédes bizonyítékát látta megmutatkozni. Sok-sok év óta szeretett volna megismerkedni egy nyomozóval, és most, hogy vágya megvalósult, kiderül: a nyomozó *őutána* nyomoz.

- Az esettel - ismételte Ashe - engem bíztak meg. Nyomozást folytattam. Kiderítettem, hogy ön sürgősen pénzre akar szert tenni.
- Hogy az ördögben jött rá?
- Aha! - mondta Ashe. - Kiderítettem továbbá, hogy ön kapcsolatban áll egy Jones nevű egyénnel.
- Magasságos ég! Hogyan!

Ashe szerényen mosolygott.

- Tegnap beszéltem ezzel a Jonesszal, aki Market Blandingsben tartózkodik. És miért tartózkodik Market Blandingsben? Mert oka van rá, hogy kapcsolatban maradjon önnel. Mert ön el akar juttatni hozzá valamit, aminek csak ön juthatott a birtokába, de csak ő tudja továbbítani. Ez a valami pedig a szkarabeusz.

A nagyméltóságú Freddie nem talált szavakat. E kijelentéshez képtelen volt bármit hozzáfűzni. Ashe folytatta.

- Beszéltem ezzel a Jonesszal. Azt mondtam neki: „A nagyméltóságú Frederick Threepwood a bizalmába avatott. Mindent tudok. Van utasítása számomra?" „Mi az, amit tud?", kérdezte ő. Azt feleltem: „Tudom, hogy a nagyméltóságú Frederick Threepwood birtokában van valami, amit át akart adni önnek, de nem képes rá, mert balesetet szenvedett, és a szobájában kell maradnia." Ekkor azt válaszolta: mondjam meg önnek, hogy közvetítő útján juttassa el hozzá a szkarabeuszt.

Freddie nagy erőfeszítéssel összeszedte magát. Szorult helyzetben volt, de észrevett egy lehetőséget. A bűnügyi irodalom terén végzett búvárkodása során megtanulta, hogy a detektívek szigora megenyhülhet, ha arra méltó ügy kerül látókörükbe. Még maga

Gridley Newsey is ellágyul olykor egy-egy megható történet hallatán. Freddie fél tucat olyan esetet is fel tudott idézni, amikor megkegyelmezett a fülön csípett elkövetőnek, mert kiderült, hogy a legjobb szándékoktól vezettetve cselekedett. Elhatározta, hogy Ashe irgalmáért folyamodik.
- Izé, tudja - kezdte behízelgően -, szerintem piszokul ügyes dolog volt, ahogy kikövetkeztette ezt az egészet, meg minden.
- Igen?
- De szerintem hagyná a fenébe, ha az én oldalamról is ismerné a dolgot.
- Az ön oldaláról is ismerem a dolgot. Azt hiszi, hogy Miss Valentine zsarolja önt bizonyos levelek miatt, amelyeket egykor ön írt neki. Nos, nem zsarolja. Miss Valentine azokat a leveleket megsemmisítette. Ezt meg is mondta Jonesnak, amikor Londonban felkereste. Jones megtartotta az ön ötszáz fontját, és hamis ürüggyel megpróbált további ezer fontot kicsalni öntől.
- Micsoda? Ez nem lehet igaz!
- Nekem mindig igazam van.
- Ez valami tévedés!
- Én sohasem tévedek.
- De hát honnan tudja?
- Vannak forrásaim.
- Nem is fog beperelni házassági ígéret megszegéséért?
- Soha nem is állt szándékában.
A nagyméltóságú Frederick hátrahanyatlott párnáin.
- Nahát! - mondta lázasan. Arcán széles mosoly terült szét. - Ez - jegyezte meg - klassz!
- Hagyjuk ezt - mondta Ashe. - Adja ide a szkarabeuszt. Hol tartja?
- Mit akar csinálni vele?
- Visszajuttatom a jogos tulajdonosának.
- Nem akar eláztatni a főnöknél?
- Nem.
- Hallja - mondta Freddie hálásan -, maga rém rendes szivar. Azt lehet mondani, hogy maga egy csúcs! Itt van a matrac alatt. Nálam volt, amikor lezúgtam a lépcsőn, utána nyomtam be oda.

Ashe elővette a tárgyat, és elmerült a szemlélésében. Alig tudta elhinni, hogy küldetése befejeződött, és egy kisebbfajta vagyon hever a tenyerében.

Freddie elismerő pillantással mustrálgatta.

- Tudja - szólalt meg -, mindig szerettem volna megismerkedni egy detektívvel. Nem fér a fejembe, hogy bírják kideríteni a dolgokat.

- Megvannak a módszereink.

- Nem vitás. Maga kész csoda! Mi vezette a nyomomra?

- Ezt - felelte Ashe - hosszú volna elmagyarázni. Természetesen alkalmaznom kellett a logikus okfejtés módszerét. De a láncolat minden elemét nem szívesen fejteném vissza. Unalmas lenne.

- Nekem ugyan nem.

- Majd máskor.

- Mondja csak, olvasott már valamit ezekből az izékből, a Gridley Newsey sztorikból? Én kívülről tudom mindet.

Most, hogy a szkarabeusz biztonságban lapult a zsebében, Ashe undor nélkül volt képes ránézni a tarka fedelű füzetre, amelyet a másik az orra elé nyújtott. Máris olyan érzésekkel tekintett a kétségbeejtő Newseyra, mint múltja egy darabjára.

- Maga elolvassa ezeket?

- Mi az, hogy!

- Én írom őket.

Vannak fennkölt pillanatok, amelyek kifejezésére elégtelen az emberi szó. Freddie életében ilyen pillanat következett el; érzelmeinek döbbent kiáltás formájában adott hangot, és minden végtagja hevesen összerándult. Felpattant a párnák közül, és tátott szájjal meredt Ashe-re.

- Maga írja? Mármint, hogy maga *írja?*

- Igen.

- Szent Isten!

Nem vitás, hogy folytatta volna még, de ebben a pillanatban hangok hallatszottak az ajtó előtt. Lábak dobbantak. Aztán nyílt az ajtó, és egy csekély létszámú csapat masírozott be.

Lord Emsworth vezette a menetet. Nyomában Mr. Peters haladt. A milliomost pedig Horace Mant ezredes és a Kiváló Baxter követte.

Besorjáztak a szobába, és körülállták az ágyat. Ashe az alkalmat megragadva kisurrant.

Freddie érdeklődés nélkül tekintett a delegációra. Agyát más dolgok foglalkoztatták. Azt hitte, a bokája iránt akarnak érdeklődni, és enyhe hálát érzett, hogy testületileg jöttek, nem egyenként. A csoportozat az ágy mellett állva csosszantott egyet-egyet. Kényelmetlen hangulat uralkodott.

- Öööö... Frederick... - szólalt meg Lord Emsworth. - Freddie, fiam.

Mr. Peters némán matatott az ágyterítővel, Mant ezredes a torkát köszörülte. A Kiváló Baxter összevont szemöldökkel nézett.

- Öööö... Freddie, fiacskám, sajnos... Öööö... Sajnos fájdalmas kötelességnek kell eleget tegyünk.

E szavak telibe találták a nagyméltóságú Freddie bűntudatos lelkiismeretét. Ők is kinyomozták talán az ügyet, és azért jöttek, hogy annak a nyomorult szkarabeusznak az ellopásával vádolják? A megkönnyebbülés hulláma öntötte el, amikor eszébe jutott, hogy már megszabadult a lopott holmitól. Az a detektív rendes szivar, nem fogja leleplezni. Lényeg, hogy ne veszítse el a fejét, és tagadjon sziklaszilárdan. Ez a lényeg. Sziklaszilárd tagadás.

- Nem értem, miről beszélsz - védekezett.

- Világos, hogy nem érted - mondta Mant ezredes. - Mindjárt rátérünk. Előre kell bocsátanom, hogy bizonyos értelemben az én hibám, de akkor sem tudom, mit tehettem volna...

- Horace.

- Jól van, jól van. Csak meg akartam magyarázni.

Lord Emsworth megigazította csíptetőjét, és a tapéta mintájában keresett ihletet.

- Freddie fiam - kezdte -, egy kellemetlen... bizonyos értelemben felkavaró... Kötelességünk közölni veled, hogy... Mindannyiunk számára fájdalmas és döbbenetes...

A Kiváló Baxter szólalt meg. Látni való volt, hogy rossz kedvében van.

- Miss Peters - vakkantotta - megszökött az ön barátjával, Emersonnal.

Lord Emsworth felszabadult sóhajt hallatott.

- Így van, Baxter. Pontosan. Sikerült dióhéjban összefoglalnia. Komolyan mondom, kedves barátom, maga megfizethetetlen.

Minden szem Freddie arcára szegeződött, keresve a zabolátlan kétségbeesés jeleit. A küldöttség az első halálordítást várta aggodalomban.

- He? Mi? - így Freddie.

- Ez az igazság, Freddie fiam. Elutazott Londonba a tízötvenessel.

- Ha nem tartanak erőszakkal vissza - tette hozzá Baxter metszően, bosszúszomjas tekintetet vetve Mant ezredesre -, megakadályozhattam volna.

Mant ezredes újból megköszörülte torkát, és végigsimított a bajuszán.

- Sajnos ez így igaz, Freddie. Szerencsétlen félreértés volt. Elmondom, mi történt. Épp az állomás könyves pavilonjánál álltam, amikor befutott a vonat. Mr. Baxter szintén az állomáson tartózkodott. A vonat megállt, és ez az Emerson nevű fiatalember felszállt. Elköszönt tőlünk, érted, és felszállt. A vonat már éppen indult volna, amikor Miss Peters elkiáltotta magát: „George, drágám, veled megyek, az ördög vigye el", vagy valami hasonlót, és mint a nyíl, elindult a kis Emerson kupéjának ajtajához. Mire...

- Mire én - vágott közbe Baxter - ugrottam, hogy megpróbáljam visszatartani. Minden más szempontot félretéve is, a vonat már mozgásban volt, Miss Peters komoly balesetveszélynek tette ki magát. De alig mozdultam meg, erőteljes rántást éreztem a bokámon, és elvágódtam a földön. Miután magamhoz tértem a megrázkódtatásból, ami némi időbe tellett, azt kellett tapasztalnom, hogy...

- Tudod, Freddie fiam, félreértés alapján cselekedtem. Senki nem bánhatja jobban, mint én, de azok után, ami mostanában ebben a házban történt, arra a következtetésre jutottam, hogy Mr. Baxter nem felelős a tetteiért. Úgy gondoltam, talán túlhajtotta magát. Gyakran láttam ilyesmit Indiában, tudod, ott az emberek néha ámokfutásba kezdenek, és fenekestől felforgatnak mindent. Be kell vallanom, az utóbbi időben figyelemmel kísértem Mr. Baxtert, mert

arra számítottam, hogy ilyesmi fog történni vele is. Most már persze tisztában vagyok vele, hogy hibát követtem el, és elnézést kértem, nagyon őszintén kértem elnézést, az ördög vigye el. De abban a pillanatban az volt a benyomásom, hogy a barátunkon kitört a roham, és meg akarja támadni Miss Peterst. Ha nem láttam egy tucat ilyen esetet Indiában, akkor egyet sem. Emlékszem, 92-ben volt az a nagy forróság... Vagy 93-ban?... Talán 93-ban... Az egyik bennszülött teherhordóm... Mindegy, elég az hozzá, hogy a sétapálcám kampóját beleakasztottam Mr. Baxter bokájába, és leterítettem vele. Mire kimagyarázkodtunk, már késő volt. A vonat elment, Miss Petersszel együtt.

- És az imént érkezett egy távirat - tette hozzá Lord Emsworth -, amelyben bejelenti, hogy ma délután az anyakönyvvezetőnél összeházasodnak. Zavarba ejtő.

- Viseld férfiként, fiam - unszolta Mant ezredes.

Minden látszat arra vallott, hogy Freddie nagyszerűen viseli a csapást: Ajkát egyeden szitok- vagy jajszó sem hagyta el. Az ember azt hihette volna, hogy megbénult a hír hatására, vagy meg sem hallotta, az arca ugyanis semmi néven nevezendő érzelmet nem tükrözött.

A történet ugyanis vajmi csekély benyomást tett a nagyméltóságú Freddie-re. Ashe felszabadító híreket hozott Joan Valentine-ról, s a tetejébe még az a döbbenetes öröm is érte, hogy személyesen találkozott Gridley Newsey kalandjainak szerzőjével - Freddie világképét általános boldogság uralta, ezért nem volt képes elszomorodni.

Ráadásul megkönnyebbülést is érzett, igazi megkönnyebbülést - amiatt, hogy nem kell megházasodnia. Aline tetszett neki, de a házasság gondolatától, valahányszor csak eszébe jutott, a hideg is kilelte. Valahogy olyan hülyén veszi ki magát, ha az ember megnősül...

A helyzet mégis valamilyen szóbeli megnyilvánulást követelt tőle. Tűvé tette az agyát, hogy megfelelő szavakat találjon.

- Azt mondjátok, Aline olajra lépett Emersonnal?

A küldöttség fájdalmas bólintással válaszolt. Freddie ismét tűvé tette agyát. A küldöttség visszafojtotta lélegzetét.
- Az eszem megáll - mondta Freddie. - Még ilyet!

IV

Mr. Peters súlyos léptekkel lépett a szobába. Ashe Marson már várta. A milliomos tompa, fénytelen tekintettel nézett reá.
- Csomagoljon - mondta.
- Csomagoljak?
- Csomagoljon. A délutáni vonattal elutazunk.
- Történt valami?
- A lányom megszökött Emersonnal.
- Micsoda?
- Ne micsodázzon itt nekem! Csomagoljon.
Ashe a zsebébe nyúlt.
- Ezt hová tegyem? - kérdezte.
Mr. Peters egy pillanatig nem jött rá, mit tartanak az orra elé, aztán egész viselkedése megváltozott. Felragyogott a szeme. A színtiszta elragadtatás kiáltását hallatta.
- Megszerezte!
- Meg.
- Hol volt? Ki vitte el? Hogyan tudta elszedni tőle? Hogy találta meg? Kinél volt?
- Nem tudom, eláruljam-e. Nem akarok bajt okozni. Nem mondja el senkinek?
- Elmondani? Minek néz engem? Gondolja, hogy dobra akarom verni? Ha sikerül úgy kijutnunk innen, hogy az a Baxter nem ugrik a hátamra, már elégedett leszek. Elhiheti, nem akarok szenzációs leleplezést, ha csak tehetem. Kinél volt?
- A fiatal Threepwoodnál.
- Threepwoodnál? Minek kellett neki?
- Pénzzavarban volt, ebből akarta megoldani.
Mr. Peters felcsattant.

- És én még dühöngtem, hogy Aline nem hozzá megy feleségül, hanem egy közembert választott, ezt az Emersont! Pedig rendes gyerek a kis Emerson. Előbb-utóbb nevet fog szerezni. Törekvő fajta. És én még le akartam lőni, amiért elrabolta Aline-t attól az ágyban fetrengő, gülüszemű trógertől! Hiszen ha Threepwoodhoz ment volna hozzá, olyan unokáim születnének, akik lenyúlják a zsebórámat, miközben a térdemen lovagoltatom őket. Úgy látszik, ez családi vonás lehet náluk. A papa elcsórja a Kheopszomat, a fiú elcsórja a papától... Micsoda bagázs! És ez az egyik legelőkelőbb vérvonal Angliában. Ha Angliában így képzelik az előkelő vérvonalat, akkor ennél már Kokinkína is jobb! Részemről a fáklyásmenet. Hülye voltam, hogy egyáltalán idejöttem. A következő hajóval megyek vissza Amerikába.
- Hol a csekkfüzetem? Most azonnal kitöltöm magának azt a csekket. Megszolgálta. Hallgasson ide, fiatalember, nem tudom, milyenek az elképzelései, de ha nincs ideláncolva ebbe az országba, akkor én gondoskodom róla, hogy érdemes legyen velem tartania. Azt mondják, senki sem nélkülözhetetlen, de maga nagyon közel jár hozzá, hogy az legyen. Ha pár évig mellettem maradna, teljesen rendbe jönnék. Már most is jobban érzem magam, mint évek óta bármikor, pedig még alig kezdett el dolgozni rajtam. Mit szól hozzá? Nevezheti magát, ahogy akarja, titkárnak, edzőnek, ami csak tetszik. Az lesz a dolga, hogy rávegyen a testedzésre, leszoktasson a szivarról, és általában a gondomat viselje. Mi erről a véleménye?

Az ajánlat Ashe gazdasági érdekei és küldetéstudata szempontjából egyaránt nagyon vonzónak tűnt. Sajnálta, hogy miután a szkarabeusz visszakerült, el kell válnia Mr. Peters-től. Nem esett volna jól, hogy csak félmunkát végezhetett rajta, úgy kell elengednie. A milliomos helyreállítását szinte már alkotó munkának tekintette, amelybe épp hogy csak belefogott.

Joan miatt azonban időre van szüksége. Ha az ajánlat azzal jár, hogy Joan Valentine-tól el kell válnia, akkor az ajánlatot megfontolni sem érdemes.
- Hadd gondolkodjam - mondta.
- Gondolkodjon gyorsan - felelte Mr. Peters.

V

Akiknek tűzvészt, földrengést, hajókatasztrófát sikerült túlélniük, azt mondják, hogy stresszhelyzetben átmenetileg ledőlnek a társadalmi korlátok: a legmagasabb társadalmi körökbe valók szóba elegyednek olyanokkal, akik egyáltalán nem is tagjai a Társaságnak, és jól nevelt személyek megszólítanak olyan embereket, akiknek nincsenek is bemutatva. A hírt, hogy Aline Peters megszökött George Emersonnal, Slingsby, a sofőr vitte meg a zöld párnás ajtón túlra, és a blandingsi kastély személyzeti fertályán a fentiekhez erősen hasonló helyzet állt elő.

Nemcsak az történt, hogy Slingsby beléphetett a házvezetőnő lakrészébe, és feljebbvalói előtt előadhatta történetét, bár ez is teljességgel példátlan eset volt; igazán rendkívülivé az tette, hogy egyszerű cselédek megvitathatták a történteket a kastély vendégeinek személye körüli hölgyekkel és urakkal, és ezért nem érte őket megtorlás. James, az inas, aki rámenős egyén volt, magába a Terembe is benyomult, és nem kisebb személyiséghez, mint magához Mr. Beachhez intézve szavait, több tanú füle hallatára kijelentette, hogy ez azért nem semmi. Az is ismeretes, hogy inastársa, Alfred a folyosón összetalálkozván a háznaggyal, annak bordái közé bökött, kacsintott, és azt mondta: „Micsoda nap, mi?" A francia forradalom legsúlyosabb túlkapásaiig kell visszanyúlnunk, hogy ehhez foghatóan felháborító eseteket találjunk. A későbbiekben Mr. Beach és Mrs. Twemlow egyaránt úgy vélekedett, hogy a kastély társadalmi rendszere sosem heverte ki teljesen ezt a felbolydulást. Lehet, hogy ők szélsőségesen ítélték meg a dolgot, de tagadhatatlan, hogy az eset változásokat szült. Slingsby felemelkedése például ezek közé tartozott. Amíg ez az eset be nem következett, a sofőr társadalmi helyzete nem volt megnyugtatóan körvonalazva. Mr. Beach és Mrs. Twemlow vezette azt a pártot, amelynek felfogása szerint a sofőr lényegében a kocsis egy válfaja; létezett azonban egy másik, kisebb csoport, amely Slingsby személyisége által elkápráztatva nyíltan vallotta: nem

helyes, hogy a sofőr a szolgák ebédlőjében étkezik, olyan alacsony rangú egyedek társaságában, mint a mindenes vagy a Sáfár-terem inasa. Az Aline-George-féle szökés egyszer és mindenkorra eldöntötte ezt a kérdést. Slingsby vitte ki George csomagját a vonathoz. Slingsby alig néhány méternyire állt attól a helytől, ahonnan Aline futni kezdett a kupéajtó felé. Slingsby fel tudta mutatni azt a félkoronást, amelyet George adott neki borravalóként, alig öt perccel a nagy esemény előtt. Ilyen formátumú közéleti embert képtelenség lett volna visszatoloncolni a szolgák ebédlőjébe. Kimondatlan konszenzus értelmében a sofőr aznap a Sáfár-teremben vacsorázott, és onnan többé nem is ebrudalták ki.

Egyedül Mr. Judson vonta ki magát a sofőr körül csoportosulók seregéből. A trónfosztott uralkodó keserűsége marcangolta. Nem sokkal ezelőtt a nagyméltóságú Freddie kabátzsebében talált levélről szóló történet jóvoltából még ő volt a főszereplő. A frissebb, nagyobb szenzáció elmosta az ő történetének fontosságát, és Mr. Judson megtanulhatta, milyen ingatag lábakon áll a népszerűség.

Joan sehol sem mutatkozott. Volt néhány hely, ahol jelenléte a napnak ebben az órájában várható lett volna, de nem tartózkodott egyiken sem. Ashe már majdnem feladta a keresgélést, amikor a hátsó ajtón kikukkantva megpillantotta a lányt: lassan sétált a kavicsos úton.

Mosolyogva üdvözölte Ashe-t, de látni való volt, hogy bántja valami. Egy ideig nem is szólalt meg, némán bandukoltak egymás mellett.

- Mi a baj? - kérdezte Ashe. - Mi nyomasztja?

Joan komor tekintettel nézett rá.

- Bánat - felelte. - Lehangoltság, Mr. Marson. Kiüresedés. Maga nem utálja, hogy folyton történik valami?

- Ezt nem is értem.

- Vegyük például Aline ügyét. Túl nagy dolog. Az ember úgy érzi, mintha az egész világ megváltozott volna. Azt szeretném, ha soha nem történne semmi, csak szép békésen eltelne az élet. Ez nem hasonlít ahhoz, amit az Arundell Streeten prédikáltam, igaz? Akkor még úgy képzeltem, a cselekvés elhivatott apostola vagyok. De úgy

látszik, megváltoztam. Félek, sosem leszek képes pontosan megfogalmazni, mire gondolok. Csak azt tudom: úgy érzem, mintha hirtelen megöregedtem volna. Mérföldkövek az ilyen események. Borzasztóan távolinak tűnnek azok az idők, amikor Aline még nem viselkedett ilyen hihetetlenül bátran. Holnap még rosszabb lesz, és holnapután még annál is rosszabb. Látom, egy szót sem ért abból, amit mondok.

- De értem. Vagyis azt hiszem, hogy értem. Röviden arról van szó, hogy valaki, akit szeretett, eltűnt az életéből. Jól gondolom?

Joan bólintott.

- Igen. Legalábbis részben. Aline-t nem ismertem nagyon jól, azon túl, hogy együtt jártunk iskolába, de magának igaza van. Nem is az a lényeg, hogy mi történt, hanem hogy mit jelent az, ami történt. Ez a szökés életem egy szakaszának a végét jelenti. Azt hiszem, most értettem meg. Az életem mostanáig hirtelen zökkenők sorozata volt. Haladok, haladok, aztán történik valami, ami egy rántással véget vet annak az életszakaszomnak, és kezdhetem elölről, egy másik szakasszal. Azt hiszem, belefáradtam ezekben a zökkenőkbe. Valami határozottat, valami folyamatosságot szeretnék. Olyan vagyok, mint az a ló, amelyik az omnibuszt húzza. A végtelenségig képes járni, ha nem kell megállnia, amíg az emberek fel- és leszállnak. Az a kimerítő, ha újra meg újra mozgásba kell hozni az omnibuszt. Életemnek ez az itteni kis szelete most befejeződött, végérvényesen. Megint mozgásba kell hoznom az omnibuszt, megint új útvonalon, új utasokkal. Vajon azok a lovak sajnálták, amikor leszálltak a régi utasok, és újak jöttek a helyükbe?

Ashe-nek hirtelen kiszáradt a torka. Mondani akart valamit, de nem tudott megszólalni. Joan folytatta.

- Került már olyan hangulatba, hogy az egész élet tökéletesen értelmetlennek tűnt? Mint egy rosszul megírt regény, amelyben mindenféle figurák jönnek-mennek, és semmi közük a cselekményhez. Aztán, amikor végre felbukkan valaki, akinek köze van a cselekményhez, hirtelen kilép a képből. Az ember egy idő után töprengeni kezd, hogy miről is szól ez az egész, és úgy érzi, hogy semmiről - csak egy nagy összevisszaság.

- Van egy dolog — szólt közbe Ashe -, ami összefogja.
- Micsoda?
- A szerelmi szál.

Összenéztek, és Ashe-ben feltámadt az önbizalom. Összeszedettnek, higgadtnak, magabiztosnak érezte magát, mint annak idején, versenyző korában, amikor a várakozás idegtépő órái után végre meghallotta a startpisztoly dörrenését. Tudat alatt tisztában volt vele, hogy kicsit mindig is félt Joantól, és tisztában volt azzal is, hogy most már nem fél.

- Joan, hozzám jössz feleségül?

A lány félrenézett. Ashe várt.

- Vajon - mondta Joan halkan - ez lenne a megoldás?
- Igen.
- Honnan tudja? - fakadt ki a lány. - Alig ismerjük egymást. Nem leszek mindig ilyen kedvemben. Lehet, hogy megint elfog a nyugtalanság. Lehet, hogy rájövök: mégiscsak a zökkenőket szeretem.
- Kizárt.
- Maga nagyon biztos a dolgában.
- Teljesen biztos vagyok.
- Gyorsan jár, aki egyedül jár - idézte Joan pontatlanul.
- Semmi értelme gyorsan járni - érvelt Ashe -, ha csak körbe-körbe jár az ember. Jól tudom, mit érzel. Én is éreztem ugyanezt. Individualista vagy. Úgy képzeled, hogy a sarkon túl van valami nagyszerű dolog, amit megszerezhetsz, ha nagyon igyekszel. Hát nincs. Vagy ha mégis van, nem érdemes megszerezni. Az élet nem más, mint kölcsönös segítségnyújtás. Segíteni fogok az öreg Petersnek; te segíteni fogsz nekem; én segíteni fogok neked.
- Segíteni? De miben?
- Abban, hogy az életed ne legyen összevisszaság.
- Mr. Marson...
- Ne hívj Mr. Marsonnak.
- Ashe, te nem tudod, mit cselekszel. Nem is ismersz engem. Öt éve verekszem a világgal. Megkeményedtem - kemény lettem kívül-belül. Boldogtalanná tennélek.

- Egyáltalán nem vagy kemény, és ezt te is tudod. Hallgass rám, Joan. Hová lett belőled a sportszerűség? Betörsz az életembe, mindent felforgatsz, kirántasz a jól bejáratott kerékvágásból, forradalmasítod a létezést, most meg azt mondod, hogy ejtesz, és többé rám se hederítesz? Hát tisztességes ez?
- De hát nem ezt mondtam. Mindig jó barátok leszünk.
- Azok bizony. Csak előbb összeházasodunk.
- Ez feltett szándékod?
- Fel.
Joan boldogan fölnevetett.
- Hát ez csodálatos. Már féltem, hogy esetleg sikerült lebeszéljelek magamról. De az önbecsülésem érdekében el kellett mondanom ezeket, ha már szerelmet vallottam neked. Igen, azt tettem. Furcsa, hogy a férfiak mennyire nem értik meg a nőt, akármilyen egyszerűen fejezi ki magát. Ugye nem gondolod, hogy azért voltam szomorú, mert elvesztettem Aline-t? Azt hittem, hogy téged foglak elveszíteni, attól éreztem magam nyomorultul. Azt mégsem várhattad volna el tőlem, hogy ezt így ki is mondjam, bár azt hiszem, sejtetted. Sőt - ki is mondtam. Ashe! Mit művelsz?
Ashe egy pillanatra abbahagyta, hogy válaszolhasson.
- Megcsókollak.
- Nem lehet! Egy konyhalány épp kibámul az ablakon. Megláthat!
Ashe közelebb vonta magához.
- A konyhalányoknak kevés örömben van részük - mondta. - Sivár az életük. Lásson csak meg.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Lord Emsworth a betegágy mellett ült, és szinte gyengéden nézte a nagyméltóságú Freddie-t.
- Freddie, kedves fiacskám, attól félek, nagy csapás ez neked.
- He, mi? Ja, persze, eléggé. Marha nagy csapás, főnök.
- Gondolkoztam a dolgon, fiam, és azt hiszem, talán egy kicsit túl szigorú voltam veled. Úgy döntöttem, hogy ha a bokád rendbe jön, újra folyósítani fogom a zsebpénzedet, és visszamehetsz Londonba, ha már vidéken nem érzed jól magad. Bár azt, hogy értelmes ember miért becsüli többre...

A nagyméltóságú Freddie összerezzent, és kimeredt szemmel felpattant az ágyban.
- Tényleg? Ez komoly? Atyja bólintott.
- Igen. De Freddie fiam - tette hozzá nem minden ünnepélyesség híján -, *valóban* azt szeretném, ha a kedvemért megpróbálnál nem csinálni bolondot magadból.
Szomorkásán nézegette leszármazottját.
- Piszokul fogok igyekezni, főnök - jelentette ki a nagyméltóságú Freddie.